

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Cherryh_Carolyn_Janice-1-Brana_Ivrelu.pdb

PDB Name: C. J. CHERRYH - BRÁNA IVRELU
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 7.7.2005
Modification Date: 7.7.2005
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

C. J. Cherryh
Brána Ivrelu

Vydavatelství Amos, spol. s r.o.,
pobočka Břeclav.
Přeložil: Hynek Filip, 1993
Ilustrace na obálce: Milan Dubnický, 1993
Mapa: Milan Dubnický, 1993
podle originálu mapy od Jane Fancher
Redakční a jazyková úprava: Karel Blažek
Zodpovědný redaktor: Jaroslav Plvan
Sazba a grafická úprava: Heura, Bratislava
Výtisk: MTZ Olomouc
Copyright © 1976 by C. J. Cherryh
by arrangement with DAW Books Inc., New York.
All rights reserved.
Gate of Ivrel by C. J. Cherryh
Translation © Hynek Filip
Cover Illustration © Milan Dubnický
Cover design & layout © HEURA
Copyright © by Czech edition Amos

Když Thiye vládl Hjemuru
cizinců houf jel krajem tím:
tři byli tmaví, jeden byl zlatý,
mrázivá běl šla s posledním
Ve vlasech sníh, sám osud ji hnál,
proklet buď, kdo by jí věřil!
Dnes mužů je málo jen a vlků víc,
večer už v noc se šelí.

Vanye zvedl oči k pilířům korunujícím kuželovitý kopec, kterému říkali Morgainina hrobka. Zapadající slunce se tam chvělo jako roztavené zlato, jež právě pohltilo padající kámen. V té záři se objevila hlava koně, pak šíje, jezdec a celý kůň, bílý jezdec na černém koni... Jezdec se snesl ze zasněženého kopce na ztemnělou stezku, skutečný a živý... Vanye cítil, že by měl zasadit koni ostruhy a prchnout, zůstal však podivně nehybný, jakoby vytržen z jednoho snu a vhozen doprostřed snu jiného. Pohlédl do snědé ženské tváře, lemované kožešinovou kapuci... „Znám vás,“ řekl.

Doporučení
Andre Nortonová

Jsou mezi námi takoví, co prostě musejí číst - takoví, co se očima chytí i novin, válejších se na podlaze autobusu, když zrovna není nic lepšího po ruce. Naším životem se knihy ženou jako nikdy neochabující proud. Některé si pamatujeme jen chvíli, jiné nás napřímí a my sedíme napjatí očekáváním a zcela fascinováni, dokud nevychutnáme i to úplně poslední slovo na úplně poslední stránce. Pak s politováním opustíme svět, který autor stvořil, a víme, že této knize bude přisouzeno se tísnit v knihovně už nyní přeplněné, abychom si ji mohli znovu a znovu brát a číst. Člověk navíc začne navštěvovat jiné čtenáře, mávaje přitom svou trofejí jako bojovou zástavou - podívejte, co jsem JÁ našel! - a bude hrdý na to, že byl z kamarádů první a zažil to ohromné vzrušení objevitele. Tohle vzrušení do čtenářova života nad stovkami obracených stránek nepřichází často. Já sama jsem je za čtyřicet let zuřivě četby necítila více než

desetkrát. Přinášely mi je takové knihy, jako Pán prstenů, dílo Davida Masona, několik titulů od A. Merritta (svého času otevřely celý nový svět fantazie) a pár dalších oblíbenců, které čtu podruhé, popáté i podesáté se stejnou radostí, s jakou jsem je četla poprvé.

Od chvíle, kdy jsem dočetla Pána prstenů, mne však žádný příběh nenadchl tak jako Brána Ivrelu. Autorku neznám, talent takového druhu jí ale musím závidět. Naprosto přesvědčivého hrdinu postavila do magického cizího světa, kterému kousek po kousku dávala zvyky, víru a dějiny tak dobře, že ten svět dnes kdesi skutečně existuje. Takové stvořitelské dílo totiž nezůstává jen v mysli svého tvůrce, ono ožívá, nabírá dech a hloubku a trvá věčně.

Běžnou vadou fantasy románů je, že má za hrdinu typického supersilného supermana a tudíž potřebuje zběsilé akce a neustálý pohyb, aby vůbec udržel iluzi života. Tvrdohlavý Vanye, objev paní Cherryhoové, je živý už od okamžiku, kdy vstupuje na scénu, kterou mu autorka připravila. Není to conanovský hrdina, jakému není rovno, nese však v sobě pevné zákony cti, jež ho drží na cestě, kterou sám nenávidí a které se děsí. Čtenář se plně sžije s každou z jeho pochyb, porozumí jeho váhání a pochopí Vanyův ustavičný boj se vším, co pokládá za svoji slabost. Radujete se, když ze stínů porážky ještě vyrvé malý triumf, třebaš i zničí onu čest, která je tím posledním patetickým bohatstvím, co mu ještě zbývá, protože vidí, že existuje cosi, co je nad všechny obřadné přísahy a zákony.

V Bráně Ivrelu skutečně nejsou žádní nadlidé - spíše bytosti nesmírně lidské, zmítané strachem a pochybnostmi, které smysl pro povinnost nutí jít do zlověstné tmy, kde podle jejich přesvědčení čeká smrt. Jako příšerné pavučiny nad nimi visí pradávná zla a zatvrzelost těch, co neuvěřili, znovu a znovu maří jejich úsilí. Mnohokrát zranění a téměř na pokraji svých sil, pokryti hanbou v očích všech, které kdysi mohli nazývat blízkými, jdou vytrvale dál až k rozhodující zkoušce. Je jen málo knih, jejichž hrdinové s sebou čtenáře odnesou pryč z našeho hmotářského světa, na stranách této je však sugestivní obraz navýsost složité daleké civilizace podán tak dokonale, že jej přijmeme a už si neuvědomujeme, že to vše je výtvorem lidské fantazie. Vždyť se to mohlo stát - kdesi v jiném prostoru a čase.

Četba Brány Ivrelu mi byla vzrušujícím zážitkem, a to si myslím, že si mohu dělat nárok na dost dobré základní znalosti takových knih. Mám ale jednu osobní otázku:

„Proč, proboha, neumím tak psát?“

Hrozně bych si přála, abych uměla.

Prolog

1

Brány byly troskami Ghálu. Stály všude, na každé planetě, po tisíciletí byly součástí života a spojovaly celou síť ghálských civilizací - říši prostoru i času, protože Brány vedly do jiného místa i jiného času... jen na konci ne. Zpočátku nebyly časové účinky Bran předmětem velkých obav. Jejich podstata byla objevena v troskách mrtvého světa v ghálském systému během prvních desetiletí kosmického věku a otevřela cestu ke hvězdám. Od té doby se lodě používaly jen k místní přepravě techniků a materiálu na vzdálenosti, počítané ve světelných rocích. Když byla postavena každá z Bran, stalo se cestování na povrch jejího světa věcí okamžiku,

A více než to. V Branách se čas svíjel do sebe. Bylo možné mezi dvěma body překročit světelné roky a přitom nestárnout, stát mimo reálný čas lodí. A bylo možné si zvolit ne pouze místo, kde jste chtěli Bránu opustit, ale také čas - i na téže planetě, a letěli jste pak do její vlastní budoucnosti až k nějakému vzdálenému bodu v běhu světů a sluncí.

Návraty do minulosti zákony zakazovaly. Už od okamžiku objevu časových účinků Bran se mělo za to, že náhodné události v budoucnosti nemohou mít horší následky než náhodné události zde a nyní, narušení jednou minulého však mohlo zasáhnout nevyčísitelná množství životů a činů.

Ghál tak putoval budoucností a čím dál tím víc se jich shromažďovalo v nejvzdálenějších koutech Času. Cestovali i v prostoru a bezohledně vtrhávali do životů jiných bytostí, ubírajíce jim z jejich času. Pohrdali jiným životem, byť se jim třebaš podobal, pohrdali i těmi nepočetnými plemy, se kterými mohli zplodit potomstvo. Bylo-li to vůbec možné, takové pravděpodobné soupeře nenáviděli ze všech nejvíce, a protože jim nebyla dána schopnost vyrovnat se s odlišností, stejně tak se obraceli i ke ghálským mišencům. Využívali prostě nižší rasy, pokud jim byly užitečné, a podle svého přání zaplavovali světy, které obsadili, bytostmi ze světů podobných. Experimentovali s planetami a procházeli časem tak, aby viděli výsledky svých pokusů. Brali si bohatství jiných, jim nepodobných plemen, plahočících se stoletími ve svém vlastním reálném čase, protože Brány zůstaly vyhrazeny Ghálu. Ke konci jim zbývalo jen málo neukojených potřeb a stejně málo tužeb, snad kromě touhy po přepychu a novinkách a nutkavé žádosti dalších, stále vzdálenějších Bran.

Tak tomu bylo, než někdo prošel časem zpět a něčím pohnul - jen nepatrně.

Vše existující se roztrhalo a zhroutilo. Začalo to nepatrnými anomáliemi, které děsivě sílily, až se staly ničivou vlnou, bijící do samých konců Branami ovládaného času a Branami překlenutého prostoru.

Čas se znovu rozběhl, ještě chvíli dováděl v několika vlnících se trhlínách a kdesi před vše pohlcujícím nyní se zase sjednotil.

Podle teoretiků z ústavu vědy k tomu došlo nejpozději tehdy, když byly objeveny přeživší světy, nesoucí na sobě pozůstatky Ghálu, vyplavené časem.

A mezi těmito troskami našli Brány.

2

Brány existují. Můžeme s jistotou tvrdit, že existují jak v budoucnosti, tak v minulosti, nemůžeme však určit rozsah jejich existence, dokud je nepoužijeme. Podle stávajících domněnek o Ghálu, které postrádají opodstatnění, byly jedny světy proniknuty světy jinými a jejich součástí se do značné míry smísily. Jednou z takových anomálií mohou být přeživší bytosti, které pocházejí z naší oblasti vesmíru a mohly by se nám stát osudnými, kdyby se dostaly do minulosti.

Ústav je toho názoru, že jakmile Branami projdeme, musejí být z opačné strany času a prostoru uzavřeny, jinak budeme ustavičně riskovat nebezpečí stejného časového kolapsu, jaký zničil Ghál. Oni sami vytvořili hypotézu, že tato oblast vesmíru už předtím jednou prodělala podobný časový kolaps blíže neurčeného rozsahu, snad trvající léta nebo možná tisíciletí, uvolněný první Branou a přijímačem jimi objeveným, a předcházející v čase nejdříve pozůstatkům neznámé cizí kultury a posléze i jejich vlastní. Pokud bude existovat byť jen jediná Brána, bude nám vždy hrozit nebezpečí, že naše samotná existence může být takovým způsobem v kterémkoli okamžiku ukončena. Dobrozdání většiny členů ústavu je tedy takové, že využití Bran by mělo být povoleno, ovšem pouze pro vyslání expedice, která by je buď uzavřela, nebo zničila. Příslušná expediční skupina už byla připravena. Její návrat bude samozřejmě nemožný a délku mise nelze předem určit. Na jedné straně tak může expedice vyústit v okamžitou smrt či trvalé znemožnění pohybu členů skupiny, v případě opačném se může ukázat, že expedice je úkolem takového časového rozsahu, že ani první, ani desátá generace expedičních sil nemusí být schopna dosáhnout poslední Brány.

- Věstník Spojeného ústavu vědy, sv.XXX, str.22

3

Na Ivrelu hoře kameny stályť divné a psaním Gháluův tuoz divniem psány byly, žeť rukou kdo po niem sáhnul, plamenuův pekelných množstvie vyšlo a jednoho trup i duši tam vzalo. V místa ta, jež přijmie Hory moci berou, síly i moci převeliké černých Gháluův sě slétajie. Známo jest to bludie Ghálu, že cera neb syn s očima sivýma když zrozena jest v stav urozený a ujde otci svému, hledati choď do siech končin, neb Ghál chceť jich dušie, by z kúzel černých tu byl delšie čas nežli chlap smrteľný.

- Kniha Ember, Hait-an-Korie

4

Roku 1431 běžného letopočtu povstala válka mezi vládci Aenoru, Korie, Balenu a Korie-sithu o zemi Hjemur pod horou Ivrelem. Toho roku držel Hjemur pán kouzel Thiye, syn Thiyeho, pán na Ra-hjemuru, pán z Ivrelu Ohnivého, v jehož stínu leží Irien.

Toho času přijelo k vyhnanému pánu Korie, Chyovi Tiffwymu, synu Hanovu, jistých pět cizinců, jaké v zemi ještě nikdo nikdy nespatrił. Řekli, že přicházejí z mocného Jihu, a byli radostně uvítáni Chyou Tiffwym a pánem Aenoru, Rysem Gyrem, synem Leleolmovým. Tehdy každý poznal, že jeden z těch pěti cizinců, žena bílých vlasů a postavy vysoké jako prostřední muž, je krve ghálské. Jiný z cizinců měl vlasy rudé, nebyl však nepodobný těm, co bývají podle přírody zrozeni na andurských hranicích Korie. Ostatní byli mužové černí a obyčejní. Oči Gyrový i Tiffwyho byly toho času zaslepeny jejich velikou touhou, byli totiž synové sester, a Tiffwyho království držel pán z Ivrelu Ohnivého. Přesvědčili tedy pány z Baien-anu, ze kterých největší byl také jejich bratrancem a jehož jméno bylo pán Seo, syn třetího bratra pána Ruse, velkého vladaře Anduru. Z jezdců pak vybrali sedm tisíc a z pěších tři tisíce a přijavše přísahy od oněch pěti, zvedli své korouhve proti pánu Thiyemu.

V údolí Irien stál tehdy kámen, zdobený runami, podobající se kamenům Sithu a Aenoru a ze všeho nejvíce ohnivému oblouku ivrelskému, jak se říkalo, a nikdo se k němu nepřiblížil, třebas by jen stěží z něj mohla vyjít nějaká škoda.

Na to místo přišli páni Anduru, vedeni Tiffwym, synem Hanovým, a Pěti, aby zaútočili na Ivrel a věže Hjemuru. Tehdy vyšlo najevo, že Tiffwy byl cizinci podveden. Z výšin Grienových sestoupilo do údolí Irien u paty Ivrelu deset tisíc, tam dole však všichni našli svůj hrob až na jednoho mladíka z Baien-anu, Tem Reth jej nazývali, kterému padl kůň, a tak jeho život zachránili. Když se onen mladík probral z mdlob, na polích Irienu nebylo živého tvora, ani muže ani nemě tváře, a žádný nepřítel bitevnímú poli nevládl. Z deseti tisíc zůstalo jen málo mrtvol, a na těch nenašli žádná zranění. Řečený Reth z Baien-anu opustil pole Irienu živ, mocně z toho, co viděl, nařikaje, vešel však do kláštera v Baien-anu a zbytek svých dnů strávil v modlitbách.

Poté, co za sebou zanechali tolik zla, cizinci zmizeli. Mezi lidem Aenoru se však často říkalo, že žena se do jejich země vrátila, že ale ve strachu ujela, když proti ní pozvedli zbraň. Podle těchto prý zahynula na kamenné hoře, již nazývali Morgainina hrobka, protože pod tímto jménem ji zná lid Aenor-Pyvvenu, ačkoli prý mívala nespočet jmen a byla s ní spojována panská práva i tituly. Říká se, že teď v té hoře spí a čeká, dokud nebude prokletí, jež s sebou nese, zlomeno a ona vysvobozena. Každým rokem proto osadníci z Reomelu přicházejí k hoře s obětmi a nejhroznějšími z klateb, aby ženu nenechali procitnout a znovu jim škodit.

Po ostatních nenašli žádných stop ani v zemi Irienu, ani v krajině Aenoru.

- Letopisy Baien-anu

Kapitola I

Ať už jste se narodil jako Kuršan nebo jako Anduřan, nebyla to věc, která by pro lidskou hrdost něco znamenala. Bylo to prostě něco, co označovalo člověka jako člověka, a ne jako jednoho z těch divochů, co tábořili v Lunu, kraji na jih od Andur-Kurše, a nebylo to ani poznamenáné čarodějnictvím a ghálskou krví, jako byli obyvatelé Hjemuru a zemi dále na sever. Mezi Anduřanem z lesů a Kuršanem z hor bylo pramálo důvodů k soupeření, rozdíl byl snad jen ten, že jeden byl lovec a druhý pastevec, byli to však lidé dobří a zbožní a kdysi dávno, za časů velkokráľů Korie, byli i jeden a týž národ.

Jestliže jste se narodil jako občan jednoho určitého kantonu, dejme tomu Morie, Baienu nebo Aenoru - to už byla věc, která si zasloužila pocit věrnosti, sdílený všemi Morijskými, Baienskými i Aenorskými bez ohledu na postavení. Svůj domov miloval každý z obyvatel Andur-Kurše.

V každém z kantonů však ještě existovaly rodové klany a teprve ty byly tím nejdůležitějším předmětem loajality, hrdosti i lásky. Ve většině kantonů v nekončící spirále zápolení o moc sílilo a zas upadalo několik vládnoucích klanů a vedle nich žilo množství klanů menších, které si už zvykly poslouchat. Výjimkou byla Morie, kde byl jediný vládnoucí klan a zbývajících pět mu bylo podřízeno. Původně zde byly dva, Ylové a Nhiové, Ylové však padli před sto lety u Irienu do

posledního muže a zůstal jen klan Nhiũ.

Vanye byl Nhi. To znamená, že jeho smysl pro čest sahá až k posedlosti, byl to skvělý a statečný válečník a dobře zacházel s koňmi. Měl ale nestálou povahu a jeho nerozvážnost by jiného už dávno bývala zabila. Mimoto byl nezávislý a neústupný, což jako typický povahový rys udržovalo Nhie v ustavičném kvasu spiknutí a vzájemného zrazování. Vanye o těchto vlastnostech svého charakteru nepochyboval, ostatně to všechno byly dobře známé rodové znaky celého klanu Nhiũ a koneckonců se očekávalo, že takoví budou všichni jeho příslušníci, protože každý z klanů měl svou vlastní svěbytnou osobnost. Dospívající Nhi spotřebovával veškerou svoji energii na to, aby buď splnil očekávání okolí, nebo se vypořádal s méně žádoucími rysy své povahy.

Tyto vlastnosti měli i Vanyovi nevlastní bratři, a samozřejmě je měl také pán Nhi Ríjan, otec celé řady Nhiũ. Ze strany své korijské matky byl však Vanye Chya a Chyové bývali nestálí, mívali umělecké sklony a jejich zdravý rozum za sebou často vláčela hrdost. Jeho nevlastní bratři byli Myyové, z morijského válečnického klanu, poddaného, ale s velkými ambicemi, jehož členové bývali lidé chladní, samotářští a někdy krutí. Tak jako ve Vanyově povaze převažovala bezstarostnost a mnohomluvnost, vládla povaze jeho bratrů snaha radit se jen sám se sebou. Ve Vanyem byla zbrkllost, kdežto v jeho nevlastních bratrech sídlila nesmiřitelnost. Za to ovšem nikdo nemohl, jedině snad starý Nhi Ríjan, který byl natolik nerozvážný, že zplodil nemanželského Nhi-Chyu a dva legitimní Nhi-Myye a všechny tři syny nechal bydlet pod jedinou střechou.

Jednoho podzimního dne, dvacátého třetího roku vlády Nhi Ríjanovy v Ramorii, syn Ríjanův zemřel.

Vanye by sám nepředstoupil před Nhi Ríjana, svého otce, a bylo zapotřebí několika Myyů, aby jej přinutili vstoupit do pochodněmi osvětlené místnosti, tak silně čpící pachem ohně a strachu. Nepohlédl svému otci do očí, ale padl tváří k zemi, obočím se dotýkal chladné kamenné dlažby a zůstal nehybně ležet, zatímco Ríjan přistoupil ke svému přeživšímu dědici. Nhi Erij byl těžce raněn, nabroušený meč mu téměř utál všechny prsty pravé ruky, ve které nosil zbraň, a upocený kněží společně se starým San Romenem se nyní sténajícího prince pokoušeli ošetřovat, zmírňující mu bolesti obklady a lektvary, zatímco se snažili zachránit zubožené prsty.

Nhi Kandrys neměl takové štěstí. Jeho tělo s víčky svázanými červenou nití, aby je duše až do chvíle pohřbu neopustila, spočívalo pod smutečním osvětlením na jiné pryčce ve zbrojnici. Erij stěží potlačil výkřik, když se ho dotklo železo a zasyčelo v ráně. Vanye se otřásl. Bylo cítit zápach spáleného masa. Jakmile začalo účinkovat víno s uspávacím práškem, Erijovo sténání postupně utichalo. Vanye zvedl hlavu ve strachu, že i druhý bratr zemřel - někteří při vypalování ran umírali na následky šoku a vypití uspávacího lektvaru. Bratr však ještě dýchal.

Nhi Ríjan udeřil se vši silou své paže a Vanye se omráčen složil na zem. Hlava mu třeštila, když se pokoušel opět pokleknout s hlavou skloněnou k otcovým nohám.

„Ty chyjský vrahu,“ vydechl otec, „proklínám tě, já tě proklínám!“ Rozplakal se. Vanye to ranilo víc než úder starcovy ruky. Pohlédl vzhůru a setkal se s pohledem naprostého odporu. Nikdy netušil, že by jeho otec mohl plakat.

„Kdybys si to býval jen málo rozmyslel, než jsem tě zplodil, nikdy bych býval nechtěl syna z chyjské matky. Chya a Nhi - to je nešťastné spojení. Jak bych si teď jen přál, abych tehdy býval rozumnější.“

„Bylo to v sebeobraně,“ snažil se Vanye rozbitými ústy odporovat, „Kandrys chtěl vidět krev - podívej...“, a ukázal pravý bok, kde v lehkém cvičném pancíři zela ošklivá trhlina, kterou prosakovala krev. Otec však odvrátil hlavu.

„Kandrys byl můj nejstarší,“ řekl Ríjan, „a ty jsi byl jen bezvýznamným plodem bezvýznamného nočního potěšení.“

Draze jsem za tu noc zaplatil. Vzal jsem tě do svého domu, protože tvá matka při porodu zemřela. I já jsem přinesl smrt. Měl jsem si uvědomit, že na tobě od té doby leží kletba. Kandrys je mrtev, Erij mrzák - to všechno jen kvůli tobě, zmetku. Snad jsi nedoufal, že se staneš dědicem Nhiũ, když oba zemřou? Bylo to tak!?”

„Otče,“ zoufale vykřikl Vanye, „chtěli mě zabít!“

„Ne. Chtěli tvou pýchu vrátit tam, kam patří - tak to asi bylo. Ale nechtěli zabíjet. Ne, oni nechtěli, ty jsi ten, kdo zabíjel. Ty jsi ten, kdo vraždil. Obrátil jsi při cvičném souboji meč proti svým bratrům, když Erij ani neměl pancíř! Ty žiješ, a můj nejstarší syn je mrtev, tak je to, ty chyjský bastarde! Nikdy jsem tě neměl brát do svého domu, nikdy!“

„Otče,“ vykřikl Vanye, ale Nhi Ríjanova pravice rozbila jeho slova ještě v ústech a donutila Vanyovy dlaně zachytávat krev, tekoucí mu ze rtů. Vanye znovu padl na kolena a začal vzlykat.

„Co mám s tebou udělat?“ zeptal se nakonec Ríjan.

„Nevím,“ řekl Vanye.

„Každý muž má svoji čest. Ví.“

Vanye pohlédl na otce a otřásl se náhlou nevolností. Na takovou otázku nemohl slovy odpovědět. Mohl jen nalehnout na ostří svého meče a zemřít - jedině to od něj teď Nhi Ríjan žádal. Láska a nenávist v něm byly tak smíšené, že měl pocit, jako by byl trhaný vedví, a slzy, řinoucí se mu z očí, ho zaplavovaly hanbou.

„Učiniš to?“ ozval se znovu Ríjan.

Taková byla čest Nhiũ. Jenže chyjská krev ve Vanyových žilách nebyla o nic slabší. A Chyové milovali život.

„Nhi Nhie nikdy nezabije,“ řekl do ticha Ríjan. „Odejdi od nás.“

„Nechtěl jsem ho zabít.“

„Dovedeš bojovat, a ve tvé ruce je více cti než ve tvých ústech. Udeřil jsi, abys zabil, a tvůj bratr je mrtev. Chtěl jsi zabít oba své bratry, a Erij ani nebyl připraven k boji.“

Jinou odpověďmi dát nemůžeš, a proto se od tohoto dne stáváš ílitem. Takový bude tvůj trest.“

„Ano, pane,“ řekl Vanye, dotýkaje se obočím země, a v ústech cítil chuť popela. Ílita bez pána nečekala dobrou budoucnost, takoví se často stávali zločinci a končovali na popravišti.

„Dovedeš bojovat,“ opakoval jeho otec. „Nejspíše odejdeš do Aenoru, neboť jedna žena z rodu Chyů je teď provdána za muže z rodu Riũ v Aenor-Pyvnu. Předtím však musíš přejít přes zemi pána Gervaina, kde sídlí Myyové. Jestliže tě Myya Gervain zabije, tvůj bratr bude pomstěn a na rukou či zbraních Nhiũ neulpí ani kapka krve.“

„Tak si to přeješ?“ zeptal se Vanye.

„Zvolil sis život,“ řekl jeho otec, sejmul z Vanyova pásu Meč cti, znak ílitů, uchopil jeho dlouhé vlasy, symbol příslušnosti k mužům rodu Nhiů, a rychle a nahrubo je odstříhl. Vanyovy vlasy, chyjské a mnohem světlejší, než by v očích mnohých klanů bylo u člověka možné, se v několika pramenech snesly na podlahu, a jak dopadly, Rijan patou dupl na Vanyův meč, zlomil jej a obě poloviny hodil synovi.

„Sprav si ho,“ řekl Nhi Rijan, „jestli to umíš.“ Na obnažený krk mu zafoukal studený vítr a Vanye sebral síly, aby vstal. V ochromených prstech stále ještě svíral zbytky svého meče. „Dáš mi koně a zbraň?“ zeptal se, i když si odpověděl vůbec nebyl jistý. Bez toho by však byl ztracen.

„Vezmi si všechno, co ti patří,“ řekl Rijan. „Klan Nhiů na tebe chce zapomenout. Budeš-li v této zemi dopaden, zemřeš jako cizinec a jako nepřítel.“

Vanye se uklonil, otočil se a odešel.

„Zbabělče!“ vykřikl mu do zad jeho otec, aby Vanyovi připomněl, že nedostal cti Nhiů, která si žádala jeho smrt. Teď už si Vanye nepřál nic než smrt, ale ani ta by z něj už zneuctění sejmout nemohla. V jeho vlastní zemi na něj čekala šibenice jako na nejhoršího ze zločinců - to nepatřilo k vyhnanství, tady soudila spravedlnost pána Rijana, protože v každém z Nhiů byl také člověk krutý, neúprosný a strašný v pomstě.

Vanye si nasadil pancíř a skryl svoji hanbou poskvrněnou hlavu pod koženou čapku a špičatou helmici, kolem níž si ovázal bílý šátek ílitů, potulných válečníků, jichž se kterýkoli z pánů mohl zmocnit a dát jim právo krbu.

Ílitové bývali často zločinci, ale byli mezi nimi také lidé bez klanu, vyvržené nemanželské děti i lidé zbožní, činící pokání za spáchané těžké hříchy, kteří museli pod duši poutajícími zákony ílitských zákoníků odsloužit vždy jeden rok ve službách toho, kdo se jich zmocnil.

Nemálo z nich se stávalo námezdnými žoldnéři, kteří, přijímající peníze, ztráceli postavení ílitů, jiní upadali do naprostého zneuctění, když se z nich stávali bandité a zloději, někteří si zachovali čest a poctivost a hladověli, bývali olupováni a vražděni, a to nejen zločinci, ale i pány tvrzí, kteří si je najímali a pak jim brali vše, co ílitům ještě zbývalo. Království Středu nežila v míru, nezažila jej od dob Irienu a generace před ním, také se však nevedly veliké války, které by do života ílitů přinesly peníze. Ve vesnicích uvnitř země vládla všudypřítomná bída a v Korie navíc hjemurské stvůry - temní čarodějové a vyvržení páni, mnohem horší než psanci z vysokých hor.

A právě tam ležela Moria Erd, malá země pána Myyi Gervaina, která teď Vanyovi uzavírala cestu do Aenoru a vzdalovala jej od jeho poslední naděje. Byla to druhá zima, led horských průsmyků a mrtvý kůň, co ho nakonec donutilo k zoufalému pokusu projít Gervainovým panstvím. Nešťastného valacha Maiu, který Vanye nosil od chvíle, kdy se stal mužem, skolil zákeřný myský šíp a jeho sedlo teď nosila hnědá klisna, na níž kdysi jezdil onen Myya - její majitel ji už sotva potřeboval.

Štvali ho z Luonu až do Etrith-mrie, a on se jen jednou obrátil, aby bojoval. Kopec po kopci ho hnali k horám na jihu. Tam už jel bez váhání, třebas hladý omdlával a koni zbývalo pár posledních zrněk obilí. Do Aenoru to nebylo dál než přes jediný skalnatý hřeben, Myyové mimoto nebyli nijak oblíbeni u Riů z Aenor-Pyvnu a nepokoušeli by osud za hranicemi jejich území.

Když si uvědomil, na jakou cestu se dostal, bylo už pozdě. Byla to prastará ghálská stezka, ne cesta, kterou hledal. Pod kopyty Vanyovy klisny zvonily zbytky dláždění. Občas odletěl kámen a Vanye najednou pocítil strach, že ho cesta vede k místům mrtvých, místům, nad kterými se vznášelo prokletí. Chvillemi padal sníh, barvící krajinu na bílo a (aspoň v to doufal) zahlazující stopy. Tu noc strávil Vanye v sedle a až k ránu, kdy zvuky v okolních křovinách utichaly a opustil ho strach z vlků, se odvážil na několik okamžiků usnout.

Pak celý dlouhý den sjížděl, zesláblý a hladový, aenorskou stranou průsmyků.

Až zjistil, že se ocitl v údolí Kamenů.

Nepochyboval, že to byly ruce Ghálu, co vztyčilo ony sloupy. Bylo to Morgainino údolí, poznával to místo, známé z písní a temných pověstí, místo, kam by za soumraku žádný muž z Kurse či Andurus lehkou myslí nevstoupil. A slunce teď rychle ustupovalo noci, jak další val mračen vystupoval nad horským hřebenem za Vanyovými zády.

Odvážil se pohlédnout k pilířům korunujícím kuželovitý kopec, kterému říkali Morgainina hrobka. Klesající slunce se tam chvělo jako motýl lapený v pavučině, potřáhaný a třesoucí se. Způsobovaly to čarodějné ohně, podobné černému ohni hory Ivrelu, hory hjemurského pána, varující, že moc Ghálu ještě zdaleka nevyhasla ani zde, ani tam.

Vanye si přitáhl svůj otrhaný plášť k pancířem krytým ramenům a pobídl vyčerpaného koně k rychlejšímu klusu kolem neposvěcených kamenů u paty kopce. Ta čarodějná žena s bílými vlasy kdysi zavekla celý Andur-Kurš do války a polovinu království Středu přivedla pod vládu Thiyehe, syna Thiyehe. Vzduch tady byl těžký, snad naplněný mocí Kamenů, snad vzpomínkami na Morgain.

Když Thiye vládl Hjemuru, cizinců houf jel krajem tím. Tři byli tmaví, jeden byl zlatý, mrazivá běl šla s posledním.

Zvuk koňských kopyt ve zmrzlém sněhu mu v mysli zněl ozvěnou dávné písně, zlé písně pro toto místo a tuto hodinu.

Po léta od chvíle, kdy svět viděl konec Morgain Bělovlasé, tvrdili blázni, že ji znovu spatřili, zatímco jiní říkali, že jen spí a čeká, aby přivedla další pokolení mužů do záhuby, jako zahubila vojska Andoru u Irienu.

Ve vlasech sníh, sám osud ji hnál. Proklet buď, kdo by jí věřil! Dnes mužů je málo jen a vlků víc, večer už v noc se šepí. Jestli ta mohyla skutečně skrývala Morgaininy kosti, byl to pro bytost tak staré, nelidské krve ten nejpříhodnější hrob. Dokonce i okolní stromy rostly pokřiveně - tak ostatně rostly všude tam, kde stály Kameny moci, jako kdyby sama přirozenost trpělivých stromů byla pokřivena blízkostí Kamenů, tak jako bývají pokřiveny a zmrazeny duše těch, kdo žijí svůj život ve stínu zla. Vrchol kopce byl holý, tam už ani stromy nerostly.

Byl rád, když přešel úzké údolí potoka, vinoucího se mezi kopci, a dostal se ze sousedství Kamenů. Náhle se před ním objevilo jakoby znamení lepší budoucnosti, bezpečí slibovaného nebem a zemí Aenor-Pyvnu, kraje jeho pokrevních bratří.

V hlubokém sněhu nad potokem se brodilo malé stádo jelenů, pokoušejících se z bílé záplavy vyhrabat alespoň několik rovanových bobulí.

Vstupoval do země šťastně nepodobné drsnému Cedur Maie, nebo Moria Erdu pána Gervaina, kde i vlci často hladověli, protože Aenor-Pyvvn ležel na jih od Hjemuru, ještě nedotčen strastmi, vznášejícími se již tak dlouho nad královstvími Středu.

Vanye horečně strhl z ramene luk, slabostí se třesoucíma rukama napnul tětívu a poslal šedý nhijský šíp směrem k nejbližšímu zvířeti. Právě v tu chvíli však jeho klisna přenesla váhu na jinou nohu a Vanye mohl jen proklít další nezdár a trýznivý hlad - šíp neletěl přesně, zabodl se jelenovi do boku a stádo se rozuteklo.

Zraněný jelen táhle zatroubil, několikrát klopýtl a dal se do běhu, šílený bolestí a barvící neposkvřený sním deštěm horké krve. Vanye už neměl čas vystřelit další šíp - zvíře běželo do Morgainina údolí a tam se Vanye neodvážil. Viděl, jak jelen stoupá po úbočí kopce, jako by začarované údolí pohltilo všechny jeho přirozené pudry vzbuzené děsem a nutilo jej štvát se proti vši přirozenosti a zabít sebe sama příšernou námahou, jak ho táhlo blíž a blíž k té mihotající se pavučině, které se vyhýbal dokoze i hmyz a bytosti, rostoucí ze země. Jelen doběhl mezi sloupy a zmizel.

Zmizely jeho stopy. Ztratila se krev.

Jelen se pásl naproti v údolí.

Vanye hleděl do údolí Kamenů, kde bezpochyby ruce Ghálu vztyčily ony kameny. Bylo to Morgainino údolí, poznával to místo. Pohled do údolí v něm cosi probudil, pocit dávno spatřeného, pocit tak silný, že jej na chvíli oslepil. Protřel si hřbetem ruky oči, aby lépe viděl věci, které ho obklopovaly. Slunce zapadalo a přes hřebeny hor se valila další a další mračna, pokrývající většinu oblohy za jeho zády.

Zvedl oči k pilířům korunujícím kuželovitý kopec, kterému říkali Morgainina hrobka. Zapadající slunce se tam chvělo jako roztavené zlato, které právě pohltilo padající kámen. V té záři se objevila hlava koně, pak šíje, jezdec a celý kůň, bílý jezdec na černém koni. Vidění se ostře rýsovalo proti žhavému slunci a Vanye bolestivě zamrkal a znovu si protřel oči.

Jezdec se snesl ze zasněženého kopce na ztemnělou stezku, skutečný, živý... Plášť měl z kůže bílého anoma a jeho dech se v ledovém vzduchu srážel s dechem koně. Vanye cítil, že by měl zasadit koni ostruhy a prchnout, zůstal však podivně nehybný, jakoby vytržen z jednoho snu a vhozen doprostřed jiného.

Pohlédl do snědé ženské tváře pod kožešinovou kapuci a jeho oči se setkaly s vlasy a obočím, připomínajícími zimní slunce za poledne, a s očima tak šedýma, jako mračna na východě.

„Dobrý den,“ pozdravila jej se zvláštním jemným přízvukem, ve kterém jako by odeznívala minulost, a Vayne spatřil velký meč se zlatým jílcem ve tvaru draka, zavěšený na sedle pod jejím kolenem a korijské zdobení na šedákově sedle. Teď už si byl jistý, protože právě o nich se zpívalo v Písni o Morgain knihy Yla.

„Má cesta vede k severu,“ řekla tím zvláštním, hlubokým hlasem. „Ta tvá směřuje jinam, slunce však brzy zapadne. Pojedu tedy chvíli s tebou.“

„Znám vás,“ řekl.

Bílé obočí se pohnulo. „Přišel jsi mne zabít?“

„Ne,“ řekl, a svíravý chlad zvolna klesal od jeho srdce k břichu, takže si Vanye nebyl jistý, jakými slovy odpověděl a zda vůbec odpověděl.

„Jak ti říkají?“

„Nhi Vanye, z Morie.“

„Vanye... To není morijské jméno.“

Vanyem projela stará hrdost. To jméno bylo korijské, patřilo matčinu klanu. Připomínka jeho původu. Hovořit nebo debatovat s tou ženou se však zdálo být bláznovstvím. To, co viděl na vrcholu kopce, se nechtělo znovu odehrát v jeho paměti a Vanye si začínal namlouvat, že to jen hlad, který mu svíral břicho, pomátl i jeho smysly, že jen na opuštěné cestě potkal podivnou ženu ze vznešeného klanu a uštvané smysly mu daly zapomenout na to, odkud přišla. Ať už ale přišla odkudkoli, nejméně polovina její krve patřila Ghálu. Důkazem byly její vlasy a oči - patřila k nim, neměla duši a byla doma v těchto zpustošených končinách sněhu a mrtvých stromů.

„Znám tady místo,“ řekla, „kam vítr nedosáhne. Pojd.“

Obrátila šedákovu hlavu k jihu, kam předtím Vanye směřoval. Nevěděl, kam jinam by měl jít, a šel jako ve snu. Snášel se soumrak, pobízený závojem mraků, ženoucích se oblohou. Před ním se míhala přízraku podobná bílá vidina Morgain, šedáková kopyta však s praskáním drtila zmrzlý sníh a zanechávala v něm hluboké stopy.

Objeli jeden z výběžků kopce a vyplašili několik jelenů, pasoucích se na rovanu nedaleko potoka. První stádo zvířete, které po mnoha dnech spatřil. I teď sáhl po luku. Než ho stačil napnout, z Morgaininy natažené ruky vyšlehl blesk a jedno ze zvířat padlo k zemi. Ostatní se rozprchla.

Morgain ukázala na úbočí po pravé straně cesty. „Tím směrem je jeskyně, kde se můžeme schovat. Už jsem ji jednou použila. Vezmi tolik masa, kolik budeme potřebovat, zbytek patří menším lovcům.“

Odjela vzhůru po úbočí. Vanye vytáhl lovecký nůž a chystal se udělat to, co mu přikázala, ačkoli z toho neměl žádnou velkou radost. Na mrtvém těle nenašel jedinou ránu, jen z nozder zvířete vyteklo na sníh pár kapek krve. Zkrvavený sníh jej v okamžiku probudil ze sna, začal se třást. Nemohl snést pohled na zvíře, zabitá takovým způsobem, a jelení hlava s doširoka otevřenými očima se zdála být stejně očarovanou, jako on sám - také propadla proti své vůli snům. Ohlédl se přes rameno. Morgain stála na hřebenu kopce, v rukou držela šedákovu uzdu a pozorovala ho. Ve vzduchu se roztančily první sněhové vločky.

Zabořil nůž do mrtvého jelena a nedíval se mu do očí.

V ústí nehluboké jeskyně zářil oheň, stavějící hráz tepla mezi nimi a ženoucí se sněhem. Neměl na to maso vůbec chuť, byl však zesláblý mnoha dny hladovění, klouby ho bolely a nejmenší námaha mu roztrásla svaly. Musel si sednout, do nosu se mu opřela vůně pečené zvěřiny, a když mu Morgain kousek podala, vypadalo maso úplně stejně jako každé jiné a vonělo tak bolestivě dobře, že Vanyovo vyhladovělé břicho přemohlo všechny ostatní zábrany. Člověk nemusí ztratit duši pro kousek zvěřiny, ať už bylo to zvíře skolené jakkoli.

Nastala noc. Přes žhavou stěnu ohně občas přeletěla sněhová vločka, hnaná proudem teplého vzduchu. Koně před jeskyní, čarodějný hřebec a obyčejná hnědka, společně čelili náporu nepřátelského větru a jak horké maso zahňalo z Vanyova těla rozřesenost a vrátilo mu sílu, odebral trochu z obilí, co mu ještě zůstalo, vyšel před jeskyní a dal koním - každému polovinu. Šedák - ze slavného baienského plemene, jak se zpívalo v písních - laskal čenichem Vanyovy ruce stejně, jako jeho malá klisna. Krása šedého hřebce Vanye uchvátila. V té chvíli zapomněl na všechno zlo, z jeho paměti zmizely Morgaininy bílé vlasy a díval se do velkých světlých očí a myslel na to (Nhiové chovali dobré koně), jak rád by měl potomky toho nádherného zvířete v jakémkoli chovu, protože tento hřebec byl z rodu těch velkých šedých koní, kteří kdysi patřivali velkokrálům Anduru. Velkokrálové byli však dávno pryč a zůstali jen páni klanů, a to plemeno se ztratilo zároveň s královskou slávou. Z mocných vladařů teď zbýval jen pán Hjemuru, tak odlišný od statečných a moudrých králů zlatého věku Korie-sithua Baienu, mocných mužů, stojících mimo klany a větších než kterýkoli z nich. Starší a temnější síla se probudila k životu, když povstal hjemurský pán, a víc než jen armáda našla svůj konec na polích Irienu. S takovými myšlenkami se zachvěl v ledovém větru a vrátil se k ohni, doprostřed všech věcí k té noci nepatřících, kde seděla Morgain zabalená ve svém sněhobílém plášti, vedle ní leželo šedákově sedlo a v prosté pochvě se třpytil dračí meč. Mezi nimi se rozestřelo ticho, takové, jaké bývá mezi dávnými přáteli. Větrek vířený sněh se prodíral vstupem do jeskyně, venku zuřila mocná bouře. Poprvé si uvědomil, že by této noci býval zahynul, sám venku v bouři, zesláblý hladem. Kdyby nebylo toho setkání na stezce, jelenů a přístřeší v jeskyni, byl by ztracený v otevřené pustině a jeho téměř vyčerpané tělo by jen těžce vydrželo aenorskou bouři.

U vchodu do jeskyně ležela hromada dřeva. Nechtěl vědět, jak bylo nařezáno, stačilo, že jim dávalo teplo. Když ho chtěl trochu přiložit na oheň, aby se neporušila hráz mezi nimi a nepolevujícím vichrem, všiml si, že Morgain klečí vzadu v jeskyni a něco hledá pod hromadou menších kamenů.

Už jsem ji jednou použila, řekla mu přece. Podíval se tam se zvědavostí smíšenou s neklidem a spatřil, jak Morgain zpod kamenů vytahuje ztvrdlý a téměř se rozpadající kožený vak. Když chtěla jeho obsah vysypat do natažené dlaně, padala jen zrnka prachu. Morgain ruku prudce odtáhla, jako kdyby se dotkla něčeho odporného a otřela si prsty o zem. Na její paži byla dlouhá krvavá rána, vycházející z černé kůže rukávu tam, kde paže procházela pláštěm. Váhavě se toho místa dotkla druhou rukou.

Usedla na podlahu jeskyně, chvějící se jako člověk, svíraný hrozným strachem. Vanye si dřepl kousek od ní, hlavu měl zmatenou, skoro ji litoval a nedovedl pochopit, jak se mohla za takovou nepatrnou chvíli zranit - nebyla to však čerstvá rána, krev byla zaschlá. Musela se zranit tehdy, jak se zabýval mrtvým jelenem.

„Jak dlouho?“ zeptala se, „Jak dlouho jsem byla pryč?“

„Více než sto let,“ odpověděl.

„Myslela jsem si... Že to nebylo tak dlouho.“ Pohnula rukou, podívala se na ránu, letmo se jí dotkla a zdálo se, že už dál nebude zranění věnovat pozornost, protože nebylo hluboké, jen bolestivé.

„Počkejte,“ řekl Vanye a sáhl po své torně. Byl by se býval rád pokusil ošetřit její ránu, cítil se jí být dlužen přinejmenším za úkryt před bouří. Morgain však odmítla, a tak Vanye opět usedl a v rozpacích sledoval, jak ze svého vaku vytahuje nejrůznější předměty, malé kovové krabičky a věci, jaké Vanye ještě nikdy neviděl. Sama si ruku ošetřila, ale neobvázala, jen zakryla ránu jakousi narůžovělou hmotou a ta ihned přestala krváčet. Ghálské lektvary, usoudil Vanye, a možná ani nemůže přijímat poctivé léky, nebo se bojí, že jsou posvěcené a mohly by jí ublížit.

„Kde jste k tomu přišla?“ zeptal se, protože zranění vypadalo jako úder sekerou nebo mečem, ona ale neměla žádné nástroje, i když dřevo bylo nařezáno, a mimoto byla rána tak blízko u ramene, že si Vanye nebyl schopen vysvětlit, jak by se někdo na takovém místě mohl udeřit.

„Aenorští,“ řekla. „Pán Ris Heln, syn Gyrův a jeho muži.“ Pán Heln už skoro sto let ležel v hrobě. Vanye ucítil u žaludku nevolnost a pochopil, proč Morgain tak vypadala. Ztratila se aenorským honcům a vstoupila do cesty jemu - mezitím uběhlo sto let, které podle té rány byly jen mávnutím motýlích křídel.

Bylo to šílené. Vanye sklonil tvář k zemi a odešel, ponechávaje Morgain jejím vlastním myšlenkám.

A protože byl vyčerpaný dlouhou jízdou a nesužoval ho žádný bezprostřední děs z čar a kouzel ani strach z divoké zvěře, zabalil se do svého chatrného pláště, opřel se o kamennou stěnu jeskyně a usnul.

Ještě z něj únava docela neopadla, když ho probudilo praskání větví, přikládáných na oheň, a uviděl Morgain, jak si oprašuje z pláště sněh a opět usedá na své místo. Její oči se obrátily k Vanyovi a k jeho nelibosti mu pozorně zkoumaly obličej, takže nemohl předstírat spánek.

„Jsi odpotatý?“ zeptala se, a ten podivný korijský přízvuk, ve kterém zněla velmi, velmi dávná minulost, ho zamrazil víc, než studený vítr, opírající se mu do zad.

„Trochu,“ řekl, a donutil své ztuhlé tělo, aby se napřímilo. Prospal v pancíři mnoho nocí, a občas mu bývala i větší zima, teď však měl za sebou příliš mnoho dnů strávených v sedle a příliš málo odpočinku mezi nimi, a minulou noc už vůbec žádný.

„Vanye,“ oslovila ho.

„Paní?“

„Pojď sem, blíž k ohni. Mám pro tebe několik otázek.“

Neochotně to udělal, usedl k ohni, zamotaný ve svém starém plášti, a vychutnával jeho teplo. Morgain tam seděla zabalená v bílé kožešině, tvář napůl ve stínu, a dívala se mu do očí.

„Heln našel toto místo,“ řekla. „Nějaký lovec, který mi unikl, mu o něm pověděl. Aenor-Pyvvn se pak sešikoval do zbraně. Poslali proti mě celou armádu...“ Krátce se zasmála. „Poslali celou armádu, aby dobyla tuto malou jeskyni. Ovšemže jsem poznala, že přicházejí. Jak bych mohla nepoznat? Zaplnili celou jižní planinu. Ujela jsem, mnoho však nescházelo. Odvážili se za mnou vstoupit i do údolí Kamenů, ujela jsem tedy tam, kam za mnou nemohli - neodvážili se - jet. A tam teď musím čekat, dokud mne někdo nevysvobodí. Nestárnu, nevím, co je čas. Věci se ale mění v prach - jinak by se nám tuto noc lépe cestovalo. A ty máš ze mne strach...“

Bylo tomu tak, jistě tomu tak bylo. Kdyby to byla slova nepřítele, Vanye by býval odporoval, Morgain se ale bál a nestyděl se za to. Jeho srdce se neklidně roztlouklo, kdykoli zachytil pohled těch šedých, nelidských očí. Kdyby si nebyl jistý, že by zahynul, ujel by z té těsné jeskyně, pryč od Morgain. Venku však stále zuřila bouře, vyla ve skalách s zuřivostí vrcholící zimy. Vanye znal hory. Někdy padal sníh bez přestávky po mnoho dnů. Poutníci bez přístřeší hynuli a na jaře bývali nalézáni zkroucení a ztuhlí mezi zbytky tajícího sněhu, společně s mršinami koní a zvířat, které vlci nenašli.

„Ve slovech mezi námi není žádného nepřátelství,“ řekla Morgain a nabídla mu víno ze své láhve.

Přijal je jen s váháním, noc však byla chladná a o jídlo se s ní už dělil. Trochu upil a vrátil láhev zpět. Úzkostlivě otřela hrdlo a také se napila, pak láhev znovu uzavřela.

„Nyní tě prosím, abys dopověděl konec mého příběhu,“ řekla. „Nemohla jsem to sama vidět. Co se stalo s muži, které jsem znala? Co jsem učinila?“

Hleděl do jejích očí, očí nejvíce proklínaného z nepřátel Andur-Kurše, očí zrádného vůdce, který poslal deset tisíc mužů na smrt a obrátil polovinu království Středu v ruiny. Ta slova mu přesto nevyšla z úst.

Řekl by je o ní komukoli jinému, v té krásné a nechráněné tváři však bylo cosi, co k němu promluvalo a zdusilo kletby ještě v hrdle. Nenašel vůbec žádná slova.

„Protože nemluvíš, asi ten příběh nemá dobrého konce. Přesto promluv, Nhi Vanye.“

„Není, co bych řekl víc. Po Irienu, té hrozné porážce Andur-Kurše, ovládl Hjemur Koriu a všechny země na východ od Alis Kaie. Po té výpravě aenorských jste už neměla být nalezena. Zmizela jste. Spojenci, kteří vám zůstali, se vzdali. Všichni, které jste vedla, zahynuli. Říká se, že ve vašich dobách bývala v jižní Korii kvetoucí panství a vesnice. Dnes tam nejsou žádná. Je to pustina, stejná jako tyto hory.“

Irien sám je proklet a nikdo tam nevstoupí, byť by byl třeba z Hjemuru. Říká se,“ dodal, „že Thiye, co vládne dnes, je ten stejný Thiye, co vládl tehdy. Hjemurský pán se vždy jmenoval Thiye, syn Thiyeho, lidé odtamtud však říkají, že je to jeden a ten samý muž, zůstávající po staletí mladý.“

„I to je možné,“ řekla hlubokým hlasem bez radosti.

„Takový je konec příběhu,“ řekl. „Všichni zahynuli.“ A ze své paměti vymazal to, co řekla o Thiyem, ačkoli si uvědomil, že ona sama je důkazem toho, co všechno je možné, že jsou možné věci, pro které nechtěl znát vysvětlení. Musel se s ní dělit o přístřeší, ale nechtěl s ní sdílet cokoli jiného.

Morgain ho nechala být, na nic jiného se neptala, vrátila se na opačnou stranu ohně a znovu se uložila k spánku.

Přišlo ráno, nevlídné a stále vířící sněhem. Brzy se ale v mracích objevila trhlina a Vanyovo srdce se rozveselilo. Měl strach, že se dostal do jedné z těch bouří, co trvají celé dny a že by mohl být uvězněn v nepatrné jeskyni s nevíтанou společnicí, zatímco by ubozí koně venku zmrzli.

Morgain nad ohněm opekla několik plátků masa k snídani a nabídla mu víno. Vanye obratně proti palci odřezával kousky horké zvěřiny a snad i s pobavením pozoroval, jak jemná Morgain nanejvýš neobratně krájí své maso na malé kousíčky, každý z nich opráší, prohlédne, znovu opeče a teprve potom nabere na špičku nože a sousto po soustu jí. Pak Morgain zabalila zbytek masa do kusu kůže, který na to měl Vanye u sedla. „Nenecháte si nic,“ zeptal se, „nebo si berete všechno?“

„Co znamená ten bílý šátek?“ zeptala se.

Vanye spolkl poslední kousek masa, jako kdyby se mu v ústech proměnil v popel a to, co do té chvíle snědl a vypil, ho začalo najednou v žaludku pálit.

„Jsem ilít,“ řekl.

„Našel jsi se mnou úkryt, vzal sis jídlo,“ řekla. „A Chyové z Korie mne uvítali do svého klanu a propůjčili mi právo pána, ilite.“

Sklonil hlavu ke svým rukám na dně jeskyně. Mluvila pravdu. Byla jediná mezi ženami, Morgain, ničitelka armád.

Popadl ho vztek na sebe sama, i když jeho žaludek svíral strach. Ani na to nepomyslel, protože byla ženou. Ohříval se u jejího ohně, jako kdyby to byl oheň nějaké aenorské farmářky. Takové nemohly mít vůči ilitovi žádná práva.

Morgain měla.

„Prosím o výjimku,“ ozval se, kleče na zemi. Měl právo o ni žádat, a nebylo s tím spojeno žádné zneuctění. Odvážil se na ni pohlédnout. „Mám příbuzné v Aenor-Pyvvn. Cestoval jsem tím směrem. Paní, jsem psanec ve všech provinciích Morie - neodvážím se tam vrátit. Jsem každému na obtíž.“ Sňal z hlavy helmici - předtím si ji znovu nasadil, když chtěl vyjít do větru, rozvázal si pod bradou řemínky kapuce, což nedělal ani před spaním, shodil ji na ramena a odhalil tak hanbu své ostříhané hlavy. Světle hnědé vlasy mu padaly volně přes uši a do očí. „Můj klan mne postavil mimo zákon. Pronásledují mne Nhii a Myyové, proto jsem ilitem. Klid mohu najít jen v Aenor-Pyvvn, a vy sama jste řekla, že tím směrem jet nemůžete.“

„Jaký měli důvod, aby ti to udělali?“ zeptala se ho, a Vanye viděl, že se mu podařilo vzbudit hrůzu i v očích Morgain.

„Vraždu. Zabil jsem bratra.“ Tak se ještě nesvědčil nikomu, lidem se do té doby vyhýbal a obcházel i nezapadléjší chýše. Slova se mu jen těžko drala ze rtů. „Byl to vynucený boj, paní, já jsem však svého bratra zabil - svého nevlastního bratra - a on byl Myya. Jsou zde tedy dva klany, kterým dlužím krev, a jen stěží vám mohu být užitečný. Jsem vám vděčný za tento úkryt, děkuji vám, nebylo by vám však k ničemu mne zajmout. Dejte mi nějaký úkol, který mohu

vykonat, a já ho pro vás vykonám. Vy tu nemůžete zůstat, jste prokleta na každé pidi Andur-Kurse a kdokoli vás uvidí nebo uslyší vaše jméno, nebude váhat vzít vám život. Poslouchejte, ať už jste kdokoli, byla jste ke mě štedrá a já vám za to dám dobrou radu. Průsmyk jižně odtud vede přes Aenor, a já jedu tou cestou. Nějak vás přes tu zemi převedu a dovedu vás na jih, kde jsou kraje teplejší, do Erielu, na Lunskou step. Žijí tam divoši, přinejmenším ale nemají, za co by se vám mstili a vy tam budete moci žít v bezpečí. Poslechněte mne a dovolte mi, abych vám takto splatil svůj dluh. Je to to nejlepší, co pro vás mohu udělat, a budu to dělat poctivě, aniž bych proti čemukoli namítal.“

„Odmítám udělit výjimku,“ řekla, a bylo to její právo.

Odpřisáhl, s odporem a smutkem zároveň, opustil ji, vyšel z jeskyně a položil ruce na ohlávku svého koně. Měl čas na to, aby přemýšlel o posvátné ílitské přísaze, kterou právě složil, a její porušení se zdálo být věcí nesmírně těžkou pro jeho čest a nesmírně lehkou pro jeho duši. Položil ruku na tvář své klisny a hlavu na její teplou šíji a zůstal tak stát, rozechvíváný chladem, přesto k němu netečný. Bylo by to tak snadné, kdyby tam na větru mohl zemřít, oloupen o poslední zbytky tepla se ponořit do znehybňujícího sněhu a zvolna opustit tento svět, nedotčen ghálskými přísahami. Pod Morgaininými vysokými botami zakřupal napadlý sníh. Přišla k němu a čekala, jak se rozhodne, zda přísahu poruší a odhalí tak svoji duši, nebo zda ji dá v šanc a bude jí sloužit. Člověku, který byl tak jako tak ztracen, zbývalo jediné, život - a bylo jisté, že pro něj bude trvat déle, uteče-li, než kdyby sloužil Morgain Bělovlasé.

Pak si vzpomněl na jelena a v zádech už cítil křeče, jako kdyby teď byl na řadě on. Nebyl by rychlejší, snad kdyby měla jinou zbraň, nebyl by však rychlejší než ta věc, která zabila jelena a nezanechala na jeho těle sebemenší poranění.

„Co žádám,“ řekla, „žádám podle práva.“

„Půjdu-li s vámi,“ namítl, „bude to nejspíš poslední rok mého života. A nebude-li, budu stejně v Andur-Kurši psancem.“

„Přiznávám, že to je pravda. Můj vlastní život však asi nebude o nic delší a pro tebe mi nezbývá žádný soucit.“

Nastavila dlaň a čekala na jeho. Podal jí pravici. Morgain vytáhla ze svého pásu Meč cti a řízla. Hluboko, ale ne do délky, a na chladný sníh pomalu skapávala tmavá krev. Přiložila ústa k ráně a on udělal totéž, a žaludek se mu sevřel nechutí ze slané chuti jeho vlastní krve. Pak se vrátila do jeskyně, přinesla hrst popela, smísila jej s krví v ráně a rozmazala jej Vanyovi po dlani, malujíc jeho vlastní krví a popelem ze svého ohniště klanový znak Chyů. Takový byl prastarý obřad Vzetí.

Vanye ponořil předloktí do prachového sněhu, a led uhasil oheň v jeho ruce a utišil křeče. Morgain teď za něj nesla do jisté míry odpovědnost - musela zajistit, aby nehladověl on sám ani jeho kůň, ačkoli někteří páni si této své povinnosti jen málo hleděli a ponechávali ubohé ílity a jejich koně, které zajali, vyhublé a hladové, po celou dobu jejich života v domě v jen nepatrně lepším stavu.

Morgain byla z těch chudších - neměla dům ani pro jednoho z nich a klan, kterému jej připsala, klan jeho rodu, by jej stejně rád zabil jako ponechal naživu. On sám teď musel jednoduše poslouchat rozkazy, žádným jiným zákonem nebyl vázán. Mohla by mu i přikázat obrátit meč proti vlastní zemi, i proti vlastnímu klanu, třebaže to nebylo dobré svědectví pánovy cti, byl-li ílit využíván takovým krutým způsobem. Musel bojovat proti jejím nepřítelům a chránit její krb - musel učinit vše, co by od něj žádala, dokud by neuplynulo dvanáct měsíců od jeho přísahy.

Nebo mu mohla také svěřit nějaký úkol a on by jej musel splnit, byť by mu to trvalo déle, než rok. I to bylo strašlivě kruté, bylo to však podle práva.

„Jaká bude moje služba?“ zeptal se Morgain. „Dovolíte mi, abych vás odtud dovedl na jih?“

„Půjdem na sever,“ řekla.

„Paní, to je sebevražda,“ vykřikl Vanye, „zabijete sebe i mne!“

„Půjdem na sever,“ odpověděla. „Pojd' sem, zavážu ti ránu.“

„Ne.“ řekl. Sevřel v pěsti sníh, zastavil krvácení a přitiskl zraněnou ruku k tělu. „Nechci vaše medicíny. Svoji přísahu dodržím - nechte mne, abych se o sebe postaral sám.“

„Jak chceš,“ podotkla.

Náhle jím otřásla ještě hroznější myšlenka. Znovu se pokorně uklonil a na chvíli jí tak zabránil vrátit se do jeskyně.

„Ještě něco?“ zeptala se.

„Jestli zemřu, žádá se od vás, abyste mne nechala čestně pohřbít. Já to nechci.“

„Cože - nechceš být pohřben?“

„Nechci být pohřben tak, jak pohřbívá Ghál, raději bych nechal své tělo vlkům a supům.“

Pokrčila rameny, jako kdyby ji to vůbec neurazilo. „Než bude všemu konec, tak se o nás vlci a supové asi opravdu postarají,“ řekla. „Jsem ráda, že vidíš věci takto. Nejspíš mi opravdu nezbude čas na pohřební ceremonie. Postarej se o sebe a vezmi naše sedla. Odjíždíme.“

„Kam?“

„Tam, kam půjdu.“

S těžkým srdcem se uklonil na znamení souhlasu a byl si čím dál tím víc jistý, že s Morgain se přit nelze. Prála si zemřít. Bylo nelidské vzít za těchto okolností do přísahy ílita, ale takový byl zákon. Pokud ílit přežil rok služby, byl očištěn od zločinů a zneuctění. Náležité pokání za jeho hříchy mu vyměřovalo samo nebe.

Mnoho jich zahynulo. O těch pak říkali, že nebe si vyžádalo potrestání a mělo se zato, že spáchali čestnou sebevraždu. Ošetřil si ránu čistými léky, které znal, i když ho ruka stále s nepříjemnou vytrvalostí bolela. Pak posbíral vše, co s sebou nesli, a osedlal koně. Nebe se vyjasňovalo, slunce mu při práci svítilo na záda a chladně se zrcadlilo na zlatém jílci meče, který přivazoval k šedákovu sedlu. Drak na něj kose zíral, svíraje ostří meče v zubech doširoka otevřené tlamy. Roztažené přední nohy chránily pěst a dlouhý, zakroucený ocas prsty. Báł se meče třeba jen dotknout. Nebyla to korijská práce, ať už byla prostá a nezdobná pochva dílem kohokoli. Byl to meč cizí, meč z jiného světa, a když se ve zvědavosti pokusil povytáhnout tu hrozivou zbraň, na samotné čepeli nacházel podivná písmena, připomínající rozseté

střepey skla - i jen letmý dotyk hrozil zraněním. Nikdy neexistoval žádný meč z takové oceli, přesto se zdál být víc hroživý než křehký... Rychle meč s pocitem provinění zasunul zpět, neboť za sebou uslyšel Morgaininy kroky. „Nedotýkej se ho,“ řekla tvrdě. Když se však po ní ohlédl a bylo zřejmé, že si je vědom své chyby, dodala o něco jemněji: „Je to dar jednoho z mých přátel - zbytečná věc. Udělalo mu to radost, byl to dobrý bojovník. Jestli však nemáš rád ghálské věci, nedotýkej se ho.“

Uklonil se a dal se do práce na postroji svého koně, připevňuje si těch několik málo svých věcí dozadu k sedlu. Meči říkali Podvržený. Pamatoval si to z písni a rád by věděl, který kovář, třeba ghálský, dal zbrani tak nešťastné jméno. Jeho vlastní meč byl méně vznešený, z poctivé oceli, dobře zakalený a beze jména, jak se slušelo na prostého vojína nebo nemanželského syna pánova.

Zavěsil jej na sedlo, vyskočil na koně a čekal na Morgain, která byla jen o málo pomalejší.

„Přece jen mne neposlechnete?“ Naposledy zkusil rozumně debatovat. „Na severu pro vás není bezpečí. Pojedme na jih, do Lunu, žijí tam kmeny, které o vás nic nevědí. Mohla byste mezi nimi žít po svém. Slyšel jsem, že daleko na jihu jsou i města. Dovedl bych vás tam. Mohla byste žít. Tam na severu vás budou honit tak dlouho, až vás dostanou.“ Neodpověděla a vedla šedého hřebce dolů po úbočí.

Kapitola III

Když přestal sníh padat tak hustě, navštívili jelení mršinu vlci. Okolo ohlodaných kostí bylo ve sněhu znát množství otisků jejich tlap, některé z nich byly až neskutečně veliké. Jak cesta přecházela přes ušlapaný sníh, Vanye pohlédl ze sedla na obrovské stopy a zcela bezpečně v nich poznal stopy divokých bestii z korijských lesů, více psů než vlků. Krvavé hody vrhaly pochmurné světlo na probouzející se ráno, vyčišťující se do oné křišťálové čistoty, oslepující smysly a zahalující všechny hříchy ošklivosti do lesknoucího se závoje pod modrým nebem. Tady však už byl bělostný závoj znečištěn a roztržen čtyřnohými příšerami, nechť jsou navěky proklety. Obyčejných vlků se příliš bát nemuseli, člověka napadali jen za nejtěžších zim. Korijské bestie však byly jiného rodu - zabíjely. Zabíjely a přitom nechtěly žrát - zvrácenost v samé podstatě.

Morgain se také podívala na stopy a nevypadala znepokojeně. Možná, pomyslel si, takové ve své době nikdy neviděla, protože tehdy se ještě Thiye nenaučil převracet spravedlivý pořádek přírody podle toho, jak se mu zrovna zlíbilo. Kouzla a čáry možná od jejich dob zvětšily svoji moc, a ona ani nezná nebezpečí, kterým jede vstříc.

Nebo snad - a to byla děsivější představa - on sám nepochopil, s kým v míru jede bok po boku tímto jasným ránem. Báł se jí pro její pověst, to bylo přirozené. Přesto však v něm třeba nebylo dost strachu z její přítomnosti - vždyť mohla zabíjet bez doteku a bez poranění. Stále ho pronásledoval jelenův překvapený pohled. To zvíře přece správně nemělo být mrtvé.

Napříč cesty ležela čistě ohlodaná kost a Vanyův kůň sebou při tom pohledu poděšeně trhnul. Vraceli se zpět do údolí Kamenů, přejeli zamrzlý potok s ještě praskajícím tenkým ledem a vydali se po stezce, klikatící se okolo mohutných šedých skal ve stínu mohyly, které říkali Morgainina hrobka. Vrch byl zasněžený, přesto se mezi dvojicí runami pokrytých pilířů nebe vlnilo a působilo dojmem vzduchu nad rozpálenými skalami.

Jak projížděli kolem, Morgain pohlédla nahoru. Na její tváři se objevil záblesk podivné nenávisti a Vanye začínal chápat, jak daleko vzdálená její vůle byla jízdě do té věci s Helnovými muži v patách.

„Kdo vás vysvobodil?“ neočekávaně se zeptal.

V rozpacích se po něm ohlédl.

„Říkala jste, že vás odtamtud někdo musí vysvobodit. Co je to za místo? Co vás tam drželo? A kdo vás vysvobodil?“

„Je to Brána,“ řekla a do jeho mysli se vpálila šílená vidina bílého jezdce na pozadí rozpáleného slunce. Těžko se vzpomíná na noční můry. Podobně jako sny mají sklon časem se vytrácet, aby byl zachován zdravý rozum.

„Je-li to brána,“ řekl, „odkud jste potom přišla?“

„Byla jsem v hranicích, dokud pole nebylo něčím porušeno. Tak fungují ty z Bran, které nebyly časovány. Je to jako mělká nádoba času, stále stejně mělká. Znovu mne vyplavila ven, na tento břeh.“

Zahleděl se na Bránu. Nechápal z toho nic, bylo to však stejně dobré vysvětlení, jako každé jiné.

„Kdo vás vysvobodil?“ zeptal se.

„Nevím,“ řekla. „Vjela jsem tam s Aenorskými v patách, prošla jsem stínem a vyjela ven. Bylo to, jako kdybych zavřela oči. Ne... to také ne. Byla jsem prostě v hranicích. Tentokrát však byly širší, než ty, které jsem přejížděla kdykoliv předtím. Myslím, že jsi to byl ty - ty to říkáš - kdo mne vysvobodil. Nevím ale jak, a pochybuji, že ty to víš.“

„To není možné,“ řekl. „Nikdy jsem se ke Kamenům nepřiblížil.“

„Na tuto vzpomínku bych nevsadila vůbec nic.“

Otočila hlavu. Jel v těchto místech za ní, protože stezka byla u paty kopce úzká. Před očima měl šedákův bílý poletující ocas a Morgainina pevná záda v bělostném plášti. Na jeho myšlenkách ležel stín přítomnosti stavby, které Morgain říkala Brána. Měl teď v těchto zlověstných místech čas litovat své přísahy, a dobře věděl, že během onoho roku ve službě Morgain uvidí a uslyší mnoho věcí, které budou pro čestného a občas i zbožného muže nepřijatelné.

Jak se díval na Morgain, jedoucí po zbytcích staré dlážděné cesty mezi menšími kameny, pronikla jím náhle palčivá vidina zase jiného porušení zákonů času, něco na způsob starého muže, vstupujícího do svého dětského pokoje a obklopeného omšelými a smutnými hračkami. Morgain koneckonců skutečně přišla z dávných časů, přesto však bylo známo, že Ghál znamená zlo a podivnou moudrost a schopnost dělat věci, na které lidé už od té doby rádi zapomněli. Nepotřebovali koně, nepotřebovali smrtící zbraně, Ghál si jen přál a provozoval kouzla a čáry, a co si Ghál přál, to se stalo skutečným - do té doby, než se oni sami stali ještě větším zlem a sebe sama zahubili.

Přesto tady Morgain byla, živá a mocná, nesoucí pod svým kolenem čepel zapomenutých mistrů, jedoucí ruinami staveb, o kterých mohla docela dobře vědět, jak kdysi vypadaly.

Říkalo se, že Thiye, syn Thiyeho je nesmrtelný, své mládí že si udržuje braním jiných životů a že nezemře, dokud bude nacházet nešťastníky, kterým bude moci životy brát. Vanye míval sklon se nad takovými povídkami pohrdavě usmívat, vždyť přece každý člověk musí jednou zemřít.

Morgain však nezemřela, nezemřela po více než století, a byla stále mladá. Pro ni bylo to století přijatelné. A možná i spánek delší, než byl tento.

Průsmyky vysoko v horách se dusily sněhem. Šedák a hnědka zápolili se sněhem s takovou námahou, jakou podstupovali jen málokdy. Často se museli zastavit a nechat koně odpočinout. Odpoledne se však zdálo, že se už dostali z nehoršího, aniž potkali nějakého Myyu nebo dravou šelmu.

Měli štěstí, nemělo to však trvat dlouho.

„Paní,“ ozval se při jedné ze zastávek, „půjdemo-li stále dál, dojdeme do údolí Moria-Erdi, a vstoupíme-li tam, je nanejvýš pravděpodobné, že ani jeden z nás tam nebude vítán. Můj kůň pochází odtamtud a Gervaine, pán toho kraje, je Myya a zapřísáhl se slavnou přísahou, že moji hlavu ponese na kopí a s ostatními částmi mého těla naloží podobně. Tím směrem na mne ani na vás nečeká dobrá budoucnost.“

Lehce se usmála. Už od rána byla v lepším rozpoložení, poté co opustili údolí Kamenů a šli poctivějším stínem borových lesů a nelámaných skal.

„Dříve se ještě obrátíme na východ, směrem ke Korii.“

„Paní, dobře znáte svoji cestu,“ namítl nešťastně, „proč jste potřebovala zajímat ílita, aby vás vedl?“

„Jak bych se jinak dozvěděla, že pánem Moria-Erdi je Gervaine?“ zeptala se, stále se usmívajíc, z očí však už úsměv zmizel. „Mimoto jsem nikdy neřekla, že mi budeš průvodcem po těchto krajích, ílíte.“

„Čím tedy?“

Neodpověděla. Měla ve zvyku neodpovídat na otázky, které ji netěšily. Bytostí více lidské by se možná přely, hádaly se, protestovaly. Morgain prostě mlčela, a proti jejímu mlčení nebylo argumentu, zbýval jen pocit hrozné bezmocnosti. Vylezl znovu do sedla a viděl, že směřují více na východ, směrem k východní Korii, směrem k zemi, která byla pod Thiyeho nejpevnější vládou.

Schylovalo se k soumraku, když se znovu ocitli v borovém lese. S přibývajícím tmem se přes měsíc převalovalo stále více šedých mračen, oni však jeli dál, zneklidnění pomyslením na další bouře a ve strachu o koně, jimž oběma v sedlových vacích zbývalo už jen málo obilí, a pokoušeli se využít každé vhodné chvíle v naději, že se dostanou do nížin ještě předtím, než zima svým sevřením pevně uzamkne průsmyky, ležící před nimi. Cestu jim ukazoval jasně zářící měsíc. Nakonec však mraky zhoustly a stezka se stala téměř neschůdnou, jak se stromy tlačily jeden na druhý a svými propletenými korunami zakrývaly oblohu.

Vyvrácený kmen nedaleko stezky jim mohl alespoň poskytnout suché místo ke spánku a dřevo pro oheň. Zastavili se tedy, Vanye usekl několik menších větví a složil je tak, aby oheň hořel i ve vlhku starého lesa.

Kde se vzaly plameny, Vanye nepostřehl. Otočil se zády k hranici, aby nasbíral ještě trochu dřeva, pak se zase obrátil čelem k ní a oheň hořel. Chvilí čadil, dřevo bylo mokré, ale nevyhasl. Morgain se k němu nakláněla, foukala do rozhořivajících se plamenů a Vanye je opatrně krmlil dalším dřevem.

„Není to úplně bezpečné,“ radil Morgain, dívaje se na ni zblízka přes malý oheň. „Kolem mohou být lidé, kteří uvidí světlo nebo ucítí kouř. V těchto lesích nikdo není k druhým přátelský. Nechtěl bych se setkat s čímkoli, co by to přilákalo, a uděláme nejlépe, když oheň nebude velký a nebude hořet po celou noc.“

Otevřela dlaň a v slabém světle mu ukázala černou a lesklou věc, podivnou a šerednou. Vzbudilo to v něm odpor - nevěděl proč, poznal jen tolik, že to nemohlo být dílo žádné ruky, kterou znal. Z té věci v její hezké štíhlé ruce šel strach. „Na lupiče a dravou zvěř stačí tohle,“ řekla. „A věřím tomu, že ty něco dokážeš s lukem a mečem: ílitové jinak nežijí příliš dlouho.“ Přikývl v tichém souhlasu. „Přines naše věci,“ nařídila mu.

Udělal, co mu řekla, očistil sniž z kmene stromu a složil na něj všechno, co mohlo být vlhkem poškozeno. Morgain vzala napolo zmrzlé maso a dala se do přípravy jídla, zatímco Vanye oddělil pár hrstí zbylého obilí a nakrmil vyčerpané koně. Prosebně ho šťouchali čenichy do žeber a nešťastnými pohledy škemrali o zbytek potravy. Vanye se ztrápeně odvrátil a chuť na zvěřinu ho rázem přešla. Muž býval souzen podle toho, jakého měl koně a v jakém stavu ten kůň byl, a kdyby to bylo zní, které by měli jíst i oni dva, rád by svůj příděl nechal koním a sám zůstal o hladu.

Vrátil se a usedl mrzutě u ohně, snažice si rozproudit krev v prstech, tuhnoucích chladem. „Musíme se zítra nějak dostat dolů z hor,“ řekl, „i kdybychom měli jít po horších cestách, než je tato. Máme obilí už jen na jeden den. Koně se nemohou prodírat takovými závěsemi a zároveň hladovět. Jestli tak pojedeme dál, uštve me je.“

Přikývla. „Jedeme starou zkratkou,“ řekla.

„Paní, tuto cestu já neznám, a to jsem už jel z Morie na hranici Korie s Erdem několika cestami.“

„Je to cesta, kterou znám já,“ odvětila. Černé koruny borovic se ostře rýsovaly proti zamlženému měsíci. „Tehdy to tu nebyvalo tak zarostlé.“

Mimovolně udělal rukou gesto, zapuzující zlo. Myslel si, že ji to urazilo, ona však sklonila hlavu, jako kdyby se vyhýbala odpovědi.

„Kam jdeme?“ naléhavě se zeptal Vanye. „Hledáme něco?“

„Ne,“ řekla. „Vím, kde to leží.“

„Paní,“ znovu se ozval, protože se zdálo, že zase upadá do jedné ze svých mlčenlivých nálad. Prosebně se uklonil - už to déle nemohl vydržet. „Kam, paní? Kam směřujeme?“

„K Ivrelu.“ A když v hrůze otevřel ústa, aby protestoval proti takovému šílenství, dodala: „Ještě jsem ti neřekla, pro jakou službu jsi přísahal.“

„Ne,“ přitakal, „neřekla jste.“

„Tvůj úkol je tento, ílíte - zabít Thiyeho, pána Hjemuru, a zničit jeho panství, zahynu-li.“

Z úst mu unikl smích, pak vychladl a změnil se ve vzlyky. Šesti pánům slíbila právě toto, deset tisíc mužů se vydalo za tím cílem a všichni zahynuli. Mnozí si pak mysleli, že nikdy nebyla nepřítelem Thiyeho Hjemurského, ale jemu sloužící čarodějnicí, poslanou obrátit země Středu v poušť.

„Ale ne, půjdu tam s tebou,“ řekla. „Nežádám tě, abys tento úkol vykonal sám, zemřu-li však, bude to služba, kterou jsi mi odpřisáhl.“

„Proč?“ vykřikl. „Kvůli pomstě? Paní, jaké zlo jsem vám jen způsobil?“

„Přišla jsem, abych uzavřela Brány,“ odvětila, „a kdybych měla padnout, je to cesta, jak to učinit. Nemyslím si, že tě mohu přeučit, vezmi mě zbraně a udeř na srdce Hjemuru. Úkol tak bude splněn stejně dobře, jak bych ho kdykoli mohla splnit já sama.“

„Chceš-li zničit Brány,“ řekl hořce, protože ani z poloviny nevěřil tomu, co říká, „měli jsme přece začít od ohňů Aenor-Pyvnu, a ty jsi je minula bez povšimnutí.“

„Zbytečně ztracený čas. Všechny jsou nebezpečné, jejich vládkyní je však ta, které říkáte Černé ohně. Bez ní musí všechny ostatní zaniknout. Všechny kdysi vedly tam, dnes ale už jen existují, bez směru a hloubky. Je to jediná věc, kterou se Thiye ještě nenaučil plně ovládat. Neumí je používat nebo prostě zničit. Thiye není mé krve, ale učili ho. Hraje si s věcmi, kterým jen zpola rozumí. I když je možné,“ dodala, „že míra jeho poznání se za těch sto let zvětšila.“

„Nerozumím z toho ani slovo,“ protestoval Vanye, „ušetřte mne takových věcí. Není to pro vás žádná čest takovou věc po mě žádat. Půjdu s vámi, a přísahám, že vám budu sloužit jako ilit, dokud neskončíte to, co započnete, a je mi jedno, jak nízké či jak bídné věci ode mne budete chtít. To vám přísahám, i přes rok, i k Ivrelu půjdu, pokud je Ivrel tím místem, kam směřujete. Nežádejte však po mně takovou věc a nestavte na ni mou ilitskou přísahu.“

„To vše,“ řekla měkce, „mám z přísahy, kterou jsi mi už dal.“ Její hlas teď zněl skoro laskavě: „Vanye, jsem zoufalá. Přišlo nás sem pět a čtyři jsou už mrtví, protože jsme přesně nevěděli, co před námi stojí. Všechny dávné vědomosti tady ještě nebyly zapomenuty - Thiye si našel učitele, a možná i on sám už nabyl většího poznání. Z jedné strany bych si možná i přála, aby tomu tak bylo. Jeho nevědomost je stejně hrozná jako jeho temná duše. Budu-li tě tam však posílat, nepošlu tě zcela nevědomého.“

Sklonil hlavu. „Neříkejte mi takové věci. Budete-li potřebovat mé ruce, stojím při vás. Ne více než toto.“

„To stačí,“ řekla, „prozatím to stačí. Nebudu ti nutit žádné poznání, které nebude muset přijít.“

Zařízla nůž do tenké větve a naostřila ji do špice, aby mohla nést plátky masa.

Sundal si helmici, protože mu při stálém nošení zraňovala čelo, kapuci však nesejmul. Bylo chladno a i před Morgain mu v tom bránil stud. Zabalil se do pláště, opekl si svou porci masa a podělil se s ní o víno. Potom se vyšplhal na kmen a uložil se na vyšším konci, Morgain chvíli po něm na nižším. Bylo to podivné lůžko, přesto mnohem lepší než ledový sníh pod nimi. Vanye narovnal své tělo na kmenu jako válečník na čestném katafalku, meč sevřený na prsou, nechť je ho této noci a na tomto místě dát z ruky. Čepel nechal obnaženou.

Když noc pokročila a plameny ohně mizely, Vanye zneklidněl. Ještě cosi jiného se pohybovalo lesem kromě větru, šelestícího ve zmrzlých větvích stromů, něco velkého a těžkého. Napjal zrak a sluch a zatajil dech ve snaze proniknout smysly tmou a najít to, co se k němu blížilo.

Náhle uviděl, jak Morgain sahá k pásu, ukrytému pod pláštěm. Nespala.

„Přiložím na oheň,“ řekl, a platilo to i tomu, kdo by je pozoroval. Sklouzl z kmene do předklonu, bezmála očekávaje něčí útok.

Jehličí zapraskalo. Zakřupal ustupující sníh.

Pohlédl na Morgain.

„To nebyl vlk,“ řekla. „Přilož na oheň a dávej pozor na koně. Odjedeme-li odtud, rozhodně nebudeme lepším cílem, než když tu zůstaneme, bojím se však, že se cesta příliš změnila a těžko bychom ji potmě hledali.“

Byla to od té chvíle neklidná noc. Mračna zhoustla a k ránu začal poletovat sníh.

Vanye zoufale zaklel. Nenáviděl zimu téměř jako smrt a teď jí svírala, až byl celý svět zahalený v netečně bílém sněhu a oni jak přízraky projížděli větrem hnanými závoji, chvílemi se jeden druhému téměř ztrácejíce, dokud klesající oblaka nepřestala na jejich hlavy sypat bílý prach a nedala jim přežít zbytek dne bez nesnází.

Stezka už úplně přestala být stezkou, přestože Morgain stále prohlašovala, že cestu zná, vždyť jí jela, jak přísahala, jen před pár dny, když byly stromy, teď prastaré, ještě mladé a jiné, co tu již nejsou, ještě stály a cesta byla snadná a dobře projetá. I tak ale trvala na tom, že z ní nesejde.

A k večeru opravdu vyšli na cosi, co vypadalo jako dobrá cesta, nebo alespoň její zbytky, a utábořili se na příjemném místě, které bylo přinejmenším skryto před zvedajícím se větrem, na holém místě uprostřed skal, vyhlížejícím do otevřené planiny, v těchto horách tak vzácné. S vichrem nad hlavou a bez suchého místa k spánku udělal, co dovedl, se silnými větrami borovic a pokusil se prohrabat k trávě, aby mohl nakrmit koně, sníh však byl hluboký a zmrzlý na kámen. Dal koním poslední hrst zrní a myslil přitom na to, co s nimi bude zítra. Pak se vrátil k Morgainině ohni a usedl kousek od něj, schoulený ve svém prodřeném plášti jako zimní pták, ubohý a vyvržený. Ulehl první, pokoušeje se využít každé chvílky odpočinku, dokud ho nevzbudil dotek Morgaininy nohy. Teď mohla zase ona ulehnout do vyhrátého místa, které opustil, a Vanye si sedl zády ke skále, ruce a nohy ovinuté kolem meče, a snažil se navzdory únavě zůstat bdělý a připravený se bránit.

Hlava mu nechtěně klesla na prsa, Vanye sebou trhnul a zase se napřímil. Jeden z koní si znepokojeně odfrkl. Vanye si chvíli myslel, že koně vyrušil svým náhlým pohybem, neklid se však přenesl i na něj.

Vstal, obnažený meč v ruce, a šel ke koním. Cosi těžkého mu dopadlo na záda, zuřivě řvoucí, plivající, podobné člověku. Vykřikl, obrátil se a ucítil prudkou bolest v zápěstí, jak se meč zasekl do tvrdé kosti. Pak něco krátkými skoky odběhlo do tmy, skrčené a téměř neviditelné. Přidali se k tomu další a společně zmizeli. Vanye uviděl záblesk světla a v něm Morgain.

Podvědomě se skrčil, z té věci v Morgainině ruce měl stejný strach jako z korijských bestí. Ještě se celý chvěl po náhlém útoku. Čekala na něj a Vanye se k ní pomalu vrátil, poklekl na lůžku z borových větví a horlivě čistil meč o sních a leštil ho do sucha cípem pláště. Nenáviděl pohled na krev korijských oblud na čisté oceli svého meče. Cítil pár tupě bolících ran a jen doufal, že žádná z nich není otevřená. Nemyslel si však, že by to roztrhlo drátěnou košili.

„To nejsou obyčejná zvířata,“ řekla.

„Nejsou,“ souhlasil Vanye, „do obyčejných šelem mají daleko. Lze je však zabít obyčejnými zbraněmi.“

„Jsi zraněn?“

„Ne,“ překvapeně odpověděl, téměř potěšen její otázkou. Sklonil hlavu v poloviční úkloně, projevu úcty za laskavost, jakou liyo nebyl ilitovi povinen prokazovat. „Myslím, že ne.“

Znovu usedla. „Chceš si odpočinout? Budu chvíli bdít.“

„Ne,“ řekl znovu Vanye, „nemohl bych usnout.“ Kývla, pomalu ulehla a znovu se stulila ke spánku. Ráno přestalo sněžit a rozzářilo se nad nimi ostré a jasné slunce, trochu i ubírající z napadaného sněhu. Scházeli po klesajícím svahu horského hřebene po rozšiřující se cestě mezi skalami a borovicemi.

Z jedné z vyvýšenin se jim náhle otevřel pohled do nížiny, na bílou barvu sněhu, přecházející do zeleně tam, kde v menších výškách napadalo méně sněhu, a na lesy, pokrývající menší Korii i nížiny, kam až oko dohlédlo.

Kdesi daleko se v ranním oparu tyčil hrozivý kužel Ivrelu, byl však příliš vzdálený, než aby ho mohli spatřit. Viděli jen mlhavě bílé zasněžené vrcholky Alis Kaie, matky orlů, a Cedur Maie, horských valů Morie, oddělujících Kurs od Anduru a Thiyeho panství od zemí lidí.

Toho dne se jim cestovalo snadno, našli trávu pro koně, občas se zastavili k odpočinku a jeli stále dál a v lepší náladě. Jednou narazili i na zeď, nízkou ovčí zídku z hrubých kamenů, první známku toho, že se blíží k lidským obydlím.

Byla to první lidská věc, kterou Vanye spatřil od okamžiku, kdy viděl poslední myský šíp. Byl rád, že to jsou stopy prostých pastýřů, a dýchal se mu lehčeji. Za posledních pár dní a v takové společnosti, v jaké nyní cestoval, by člověk mohl snadno zapomenout na normální lidský život, ovce, statky a obyčejné lidi.

Pak se objevil malý dům, pohostinné místo se stěnami z neopracovaných kamenů a zahradou zarostlou plevelem, místy pokrytou zbytky sněhu. Okna byla zakryta okenicemi.

Morgain zvedla hlavu a v očích měla úžas.

„Co to bývalo?“ zeptal se.

„Statek,“ odpověděla, „pěkný a čistý statek.“ Potom pokračovala: „Strávila jsem tam noc - bude to stěží měsíc mého života. Žili tam dobří lidé.“

Pomyslel si, že to museli být i lidé stateční, když Morgain po Irienu přijali pod svoji střechu. Přejeli kolem domu a když se Vanye napřímil v sedle, uviděl, že zadní část střechy se propadla dovnitř.

Oheň, napadlo ho. Nebyla by to neobvyklá pomsta na lidech, ukrývajících čarodějnic. Kudy Morgain prošla, tudy táhlo neštěstí, postihující nejčastěji nevinné.

Neviděla to. Jela dál a neohlížela se. Pobídl svoji hnědku - dal jí jméno Mai, jako že všichni jeho koně budou mít toto jméno - a dojel k šedákovi. Jeli bok po boku, zasmušile a mlčící. Morgain nikdy nebyla veselou společnicí a ten pohled ještě prohloubil její melancholii.

Za prudkým ohybem cesty, kde se borovice tlačily těsně k ní a nízké zídce, seděly dvě otrhané děti.

Zdálo se, že to jsou chlapec a děvče, v cárech oblečení špinaví malí ubožáci s obrovskými tmavými očima a od hladu propadlými tvářemi, navzdory sněhu posedávající na zídce u cesty. Vyškrábali se na stezku, oči plné zoufalství a utrpení, natahující vyhublé ruce. „Jídlo, jídlo,“ křičeli, „smilujte se!“

Šedý kůň, Siptah, se vzepjal a rozčísil kopyty vzduch - Morgain ho uzdou stáhla stranou, těsně vedle chlapce. S námahou držela plašící se zvíře, které se s rozšířenými nozdrami a strachem v očích vzpínalo, dokud se zadními nohama nezastavilo o zídku na druhé straně cesty. Vanye pevnou rukou zarazil Mai a zuřivě proklínal neopatrné děti. Takoví sirotci nebyli v Korii ničím neobvyklým, žebrały i bezostyšně kradly.

Tak bych skončil, kdyby nebylo Rijana, napadlo někdy Vanye. Panští bastardi mívali i jiný osud, než jaký poznal před svým vyhnáním. V horách Anduru bylo mnoho chudých, žijících bez klanů a v bídě, a děti chudých dívek, které neměly otce, vždycky končily špatně. Když přežily dětství, stávaly se zločinci z přirozenosti.

A toto děvče možná přivede na svět další svého rodu a bída zase zplodí další bídu.

Nemohlo jim být víc než dvanáct, a vypadaly jako bratr a sestra - snad dvojčata. V očích měly stejný vlčí lesk a v tvářích stejný hlad, jak společně uhýbaly před hrozivými kopyty.

„Jídlo,“ stále ještě prosily a natahovaly ruce.

„Jídla máme dost.“ Vanyova slova patřila Morgain, žádal ji o svolení, protože jejich sedlové vaky byly ještě plné zmrzlého masa z minulých dnů. Měl soucit s dětmi, jako byly tyto, třebaš byly špinavé a odpuzující, a když mohl, dával - pro štěstí, protože si pamatoval, kdo je on sám.

Když pokývnutím souhlasila, Vanye se naklonil, zvedl sedlové vaky ze Siptahových šedých zad a chystal se je otevřít, když vtom děvče, které se zezadu přikradlo k Mai, přerázlo jeden z řemínků Vanyovy torny a sebralo ji ze sedla.

Vanye vztekle zaklel, nebyl ale tak hloupý, aby pustil jídlo a rozběhl se za děvčetem, když chlapec pořád ještě otálel u koni. Hodil v kůži zabalený balík s jídlem Morgain a přehodil nohu přes hrušku sedla. Chlapec přeskočil zeď a i on utekl, s Vanyem těsně za zády.

„Měj slitování,“ uslyšel za sebou Morgain.

Prchající děti však jeho věci odhodily. Vanyovi to stačilo, zastavil se tedy, aby rozházené věci posbíral, podrážděný, jak se malí darebáci vrátili, poskakovali kolem něj a posmívali se mu. Hmátl rukou po chlapci, který se nachomýtl příliš blízko, jen aby jím trochu zatřásl a přivedl ho k rozumu. Chlapec se kroutil v jeho sevření a z úst mu vyletěl proud nadávek - děvče se s výkřikem vrhlo k nim a škráblo mu do ruky, kterou svíral chlapce - v sevřené dlani měla malý

nožik. Špička nože pronikla hluboko, dost na to, aby ruku stáhl. S křikem utekli, nechali Vanye stát vedle kořisti a zmizeli mezi stromy. Vrátil se k Morgain a tiše klel, vysáváje si bolestivou ránu, kterou to otrhané žábě zanechalo na jeho ruce.

„Skřeti děcka,“ mumlal. „Zloději. Pohození otrapové.“ Zahanbili ho před jeho liyiou, jeho paní. Přivázal své věci k sedlu a s rozzlobenou graciézností se vyhoupl na koně. Do té doby se cítil být nečestně zneužíván, zrádným a nehodným způsobem připoután k Morgain, teď poprvé měl pocit, že nesplnil svoji povinnost. Působilo mu to pocit dvojnásobného dluhu a přinášelo to hanbu jak jemu, tak i jeho liye. Pak ho najednou přepadl jakýsi divný pocit, připadal si jako člověk, co vypil příliš mnoho vína, v hlavě mu hučelo a jeho tělo jakoby zápasilo se vším okolo něj. Vyděšeně pohlédl na Morgain, nechťelo se mu prosit o pomoc, pak ale cítil, že musí. Nechápal, co se stalo s jeho smysly, bylo to jako náhlý nápor horečky. Zakymácel se v sedle.

Zachytila ho Morgainina štíhlá ruka. Přitáhla Siptaha k němu a držela ho v sedle. Slyšel její tvrdý hlas, jak mu nařizuje, aby se vzchopil.

Ještě mu zbylo dostatek rozumu na to, aby se vyrovnal ve tmenech a klesl na Maiinu šíji. Hruška sedla se mu bolestivě zarývala do břicha a prohnuté tělo ztrácelo dech, už však nebyl ani schopen sebrat sílu v pažích, aby se narovnal. Morgain stála na zemi a držela jeho zraněnou ruku. Cítil vzdálenou bolest a její horká ústa, dotýkající se rány.

Ošetřovala ji jako hadí uštknutí, vyplivovala jed z úst a přitom proklínala Vanye i své zoufalství v jazyce, kterému nerozuměl a který ho děsil.

Snažil se jí pomoci, chvíli však nebyl schopen na nic myslet, a pak s překvapením zjistil, že se Morgain znovu vydala na cestu, jede na Siptahovi a za uzdu vede jeho koně.

Cesta byla opět pokrytá sněhem. Morgain měla na ramenou rozedraný starý plášť - kožešiny teď zahřívaly jeho vlastní tělo.

Křečovitě se držel sedla, dokud mu jeho ochromené tělo nakonec neprozradilo, že ho přivázala ke koni, aby nespadl. Povolil sevření a nechal se unášet klisninými pohyby.

Trápila ho žízeň, nebyl však schopen sebrat ani tolik vůle, aby o něco požádal. Chvillemi si vzdáleně uvědomoval, že kamsi jede a pak zase upadal do prázdného bezvědomí. Nebe se zahalovalo tmou.

Umíral, tím už si byl jistý. Začala ho sužovat představa, že až zemře, Morgain zapomene na svůj slib a pošle ho na onen svět s cizími obřady. Ta myšlenka jej naplnila děsem - jen pro tu hrůzu odmítl zemřít. Bojoval s každým okamžikem, který hrozil pádem do bezvědomí, chvílemi už téměř nashromáždil dost vůle a rozumu na to, aby k ní promluvil, slova mu však vycházela z úst pokroucená, a Morgain jim nevěnovala pozornost, myslíc si snad, že je pronáší nevědomky nebo v horečce. Pak kolem sebe spatřil jezdce a na pancíři jejich vůdce znak, znak vlka s jelenem v tlamě. Poznal ten znak a zoufale se jí snažil varovat.

I pro jezdce však byla jeho slova jen blouzněním. Morgain se jim podrobila, a oni je vedli do údolí Korie, směrem k Ra-lethu.

Kapitola IV

Místnost vypadala sešle, kouty byly plné pavučin a malta se na mnoha místech vydrolovala ze spár, zanechávajíc pavoukům hojnost skrýší v mezerách mezi neopracovanými kameny. Rám dveří přesně nezapadal do okolních kamenů a držák na pochození visel nanejdvůš pochybně na posledním ze čtyř závěsů.

Postel sama se uprostřed nepřijemně prohýbala. Vanye zašátral levou rukou, aby zjistil, kam až lůžko sahá, pravici měl ošklivě oteklou a nafouklou jedem. Nemohl si jasně vzpomenout, co se s ním dělo, snad vyjma toho, že zde ležel, když se mu svět zase rozjasnil, a že u něj občas byl někdo, kdo ostatní odháněl pryč. Nakonec přišel na to, že tím někým byla Morgain. Morgain bez pláště, štíhlá postava v černých mužských šatech a navíc v naprosto s nimi neladícím thigiu, dlouhém černostříbrném rouchu - byly v ní netušené sklony k barbarství. Podvržený visel přes opěradlo její židle a na sedlo a ostatní věci si nanejdvůš nežensky položila nohy. Zíral na ni a pokoušel se dát řád svým myšlenkám a vzpomenout si, jak se sem dostali, stále to však nedokázal. Všimla si ho a na tváři se jí objevil ustaraný úsměv.

„Nu,“ řekla, „o ruku nepřijdeš.“

Pohnul zraněnou rukou a zkusil ohnout prsty. Byly příliš oteklé. Její slova ho i tak vyděsila, protože ruka byla zasažená až k lokti a bylo bolestivé jím pohnout.

„Flis!“ zvolala Morgain.

Objevila se dívka, vstupující do místnosti pozpátku, jak měla ruce plné prádla a ještě nesla umývadlo horké vody. Děvče se obrátilo k Morgain s úklonou poslušnosti. Morgain na ni úkosem pohlédla a ukázala hlavou směrem k Vanyovi.

Vřelá voda ho bolestivě páčila. Zaťal zuby, trpně snášel tlak horkých ručníků a přinutil se obrátit pozornost ke své ošetřovatelce. Flis byla tmavovlasá a modrooká, intenzivně a žhavě ženská. Jak se k němu shýbala, trochu víc se jí rozevřel vykrojený selský živůtek. Usmála se a dotkla se jeho tváře. Měla postavu a způsoby mnoha děvčat v domě, pocházejících z nízkého klanu nebo nemajících vůbec žádný, které doufaly v to, že s nimi zplodí nějaký pán dítě, které je tak pozvedne do vyššího stavu. Jeho sémě nemohlo nikoho povznést, své umění však na něm zkoušela prostě proto, že zrovna teď byl v bezpečí a navíc byl cizinec.

Zahnala mu svými rukama horečku, dala mu napít dobře ředěného vína a mluvila s ním krátkými sladkými větami bez nějakého zvláštního smyslu. Když se její ruce dotkly Vanyova obočí, uvědomil si, že si vůbec nevšimá jeho ostříhaných vlasů, které by kterékoli rozumné ženě hned řekly vše o jeho cti a jeho postavení a poslaly ji s opovržením pryč.

Domyslel si, že musí být v domě klanu Leth, kde byli vyvrženci a psanci vítání, pokud jen byli ochotni snášet vrtochy pána Kasedreho a příliš jim nezáleželo na tom, jaké rozkazy mají plnit. Člověk jeho druhu zde nebyl nic neobvyklého a

nebyl snad ani méně čestný než kdokoli jiný.

Všiml si, že Morgain vstala a dívá se na něj Flis přes rameno. Vrhla po něm lehce zhnusený pohled, své vlastní hodnocení té přihlouplé samičky. Odvrátila se a odešla směrem k oknu, kam Vanye už neviděl. Zavřel oči, spokojený s tím, že mu někdo tiší bolest v paži a nic se od něj nežádá. Stejně už přišel o všechnu čest, o jakou může člověk přijít, protože ho zachránil jeho liyo, pouhá žena, a byl dán do péče služebnictvu, jako bylo tohle.

Lethové Morgaininu přítomnost tolerují, dokonce jí i vzdávají čest, usoudil Vanye podle oděvu pro hosty, který jí nabídl. A ctí její panská práva a považují ji za sobě rovnou. Flisina ruka kamsi zabloudila. Odstrčil ji, protože se cítil být ponížen takovým zacházením v přítomnosti svého liya, navíc když jím byla žena. Flis se uchichlala.

Zašustěl brokát. Morgain se spěšně vrátila, zamračila se na dívku a odměřeně kývla hlavou. Flis rychle vystřízlivěla a neobratnými spěšnými pohyby sebrala ze země umývadlo a mokré ručníky.

„Nech to tady,“ nařídila jí Morgain. Flis věci položila na stůl u dveří a s úklonou odešla. Morgain si stoupla k posteli, nadzvedla obvaz na Vanyově zraněné ruce a potřásla hlavou. Pak přešla ke dveřím a zabezpečila je židlí tak, aby je nikdo nemohl zvenčí snadno otevřít.

„Hrozí nám nějaké nebezpečí?“ zeptal se znepokojeně Vanye. Morgain se chvíli přehrabovala ve svých věcech a pak vytáhla z torny nějaké masti. „Tuším, že ano,“ řekla. „Kvůli tomu jsem ale ty dveře nezajišťovala. Nemáme zámek a už mne začíná unavovat, jak mi sem ta žádostivka strká nos.“

Vyděšeně pozoroval, jak rozkládá své léky na stole vedle postele. „Nechci...“

„Námítky se nepřijímají.“ Otevřela kelímek a vetřela trochu masti do rány, která se po obvazu rozšířila a byla bolestivější. Lék se mu vbodl do rány a v ruce mu zacukalo, bolest však už od té chvíle necítil. Rozmíchala cosi ve vodě a poručila mu, aby to vypil.

Znovu jej přepadla ospalost a vycítil, že tentokrát to byla Morgain, kdo mu ji přivodil.

Když se probudil, ještě seděla u postele, leštic jeho otlučenou helmici. Z nudy se mu stará o zbroj, pomyslel si. Naklonila hlavu na stranu a zkoumavě si ho prohlédla.

„Jak ti je teď?“

„Lépe,“ odpověděl, protože se zdálo, že horečka je pryč.

„Můžeš vstát?“

Zkusil to. Nebylo to snadné. Ve své otupělosti a zaujatosti namáhavým úkonem si neuvědomil, že na sobě nemá oděv. Hrábl po cípu prostěradla, až přitom skoro upadl - Kuršan bylo bezmála synonymum cudnosti. Morgain na tom však ani trochu nezáleželo. Zkoumala ho bedlivým pohledem, jenž ho sám o sobě uváděl do rozpaků víc, než stud, který neznala.

„Můžeš jet bez velkého přemáhání,“ řekla, „které by se nám teď zrovna nehodilo. Nelíbí se mi to tady. Našemu hostiteli nelze důvěřovat, a možná budu chtít toto místo rychle opustit.“

Vanye znovu usedl na lůžko, sáhl po šatech a pokoušel se, byť jen jednou rukou, obléknout.

„Naším hostitelem je Kasedre, pán Lethu,“ řekl. „A máte pravdu, je šílený.“

Už se nezmínil o tom, že podle pověstí má Kasedre v žilách ghálskou krev a na vrub tomuto dědictví že bývá připisováno jeho šílenství. Morgain, i když z její nepřírozenosti šel strach, byla alespoň zdravého rozumu.

„Odpočiň si,“ nařídila Vanyovi poté, co se oblékl, protože mu námaha značně ubrala sílu. „Budeš možná svoji sílu potřebovat. Naši koně jsou ustájeni dole poblíž hlavního vchodu, od této místnosti směrem doleva. Sejdeš tři patra schodů a pak vejdeš do prvních dveří vlevo. Zapamatuj si to. A teď mne poslouchej, protože ti chci říct, co jsem viděla v tomto domě - pro případ, že bychom ho museli opustit jeden bez druhého.“ Sedíc vedle něj na posteli mu na přikrývkách načrtla plán domu, umístění dveří a jednotlivých místností, takže si mohl udělat docela dobrou představu o tom, kde co leží, aniž to viděl vlastníma očima. Měla pro takové věci dobrý smysl a Vanye s uspokojením sledoval, že jeho liyo má zkušenosti a vyzná se ve věcech pro sebeobranu nezbytných. Jejich šance v tomto domě v jeho očích vzrostly.

„Jsme hosté,“ zeptal se, „nebo zajatci?“

„Podle jména jsem zde hostem,“ odpověděla, „ale tohle není příliš vhodné místo k návštěvám.“

Ozvalo se zaklepání, někdo zkusil otevřít. Když návštěvník neuspěl, tiše odešel.

„Chceš tu ještě zůstat?“ zeptal se.

„Cítím se jako myš, obcházející kočku,“ odpověděla. „Možná nehrozí žádné nebezpečí a kočka je přecpaná a líná, bylo by však chybou dupat.“

„Jestli je ale kočka opravdu hladová,“ ozval se Vanye, „klameme sami sebe.“

Přikývla.

Tentokrát bylo zaklepání opatrné. Vanye sáhl po meči a připnul si ho k pásu na levém boku. Morgain odstrčila židli a otevřela dveře.

Byla to znovu Flis. Neurčitě se usmála a uklonila se. Vanye ji teď viděl jasněji, nezastřenou závojem horečky. Nebyla tak mladá, jak si původně myslel, ruměnec byl na tváři nanesen barvou a její oděv nebyl selský a nevinný, jen neupravený.

„Pojďte, žádají si vás.“ řekla.

„Kam máme jít?“ zeptala se Morgain.

Flis neodvažovala pohlédnout Morgain do očí, teď, když byla oslovena, však už neměla na vybranou. Zvedla oči a viditelně se zachvěla strachem. Hlava jí sahala Morgain sotva po ramena a kouzlo nakadeřeně hnědi se ztrácelo v černi a stříbru Morgain.

„Do velkého sálu, paní.“ Věnovala Vanyovi žádostivý pohled a zase obrátila oči k Morgain. „Jen vy, paní. Nežádají si toho muže.“

„Je mým ílitem.“ řekla. „O co jde?“

„Můj pán si vás přeje vidět.“ řekla Flis. „To je v pořádku, postarám se o něj.“

„Nemusíš,“ zvýšila hlas Morgain, „vystačí si sám. To je vše.“

Flis překvapeně zamrkala, nezdálo se, že by byla nějak zvlášť inteligentní. Poodstoupila od Morgain, uklonila se a téměř utíkajíc zmizela.

Morgain se otočila a pohlédla na Vanye. „Omlouvám se,“ řekla suše. „Cítíš se na to, abys mohl jít se mnou?“

Přítakal úklonou, jejím chováním uvedený do rozpaků, a přemýšlel, jestli se nemá cítit uražen. Nechtěl přece Flis.

Protestovat však také bylo pod jeho úroveň, přešel tedy poznámku mlčením a tvrdil, že je v pořádku. Sice se ještě necítil pevně na nohou, nicméně se domníval, že to časem přejde.

Morgain na něj kývla a vyšla z pokoje.

Venku všechno vypadalo přesně tak, jak mu to předtím popsala. Dům byl zchátralý a podobal se spíše nějaké dlouho neobývané pevnosti, která byly náhle obsazena a ještě ji zcela nepřizpůsobili k životu. Ve vzduchu ležela zatuchlina, nepříjemný pocit špíny a pozůstatky veselí minulého večera se v něm mísily se zápachem oleje, věkovité špíny v nečištěných škvírách, hlíny a vlhkosti.

„Vyjděme jednoduše ze dveří,“ navrhl Vanye, když sešli do přízemí a on poznal, že dveře nalevo vedou ven, ke koním a k divoké jízdě pryč od tohoto paláce šilenců. „Liyo, nezůstávejme tu. Neberme si odtud nic a rychle jedme, hned teď!“

„Nevydržel bys pronásledování,“ řekla, „jinak bych ráda jela. Zůstaň v klidu a neuraz našeho hostitele.“

Scházeli bez dozoru dlouhými chodbami a občas potkávali služebníky, podobné žebrákům, jací občas přicházeli k bránám paláců žádat o třídenní pohostinství, jež nařizoval zákon. Bylo pro Pána hanbou, jestliže nechával své služebnictvo takto strádat. Sídlo klanu Leth přitom bylo obrovské a jeho zdi byly dávnější než Morgainina výprava do Irienu, daleko a daleko starší v každém svém kameni. V těch dobách býval velkolepým palácem, proslulým svojí nádherou. Pokud jej tehdy spatřila, byl to dnes pohled jiný a smutný, s tapisériemi visícími v umaštěných cárech a se špinavými koberci na chodbách, dávno prošlapanými na holý kámen. Míjeli množství temných chodeb, sálů čiších vlhkostí a rozkladem a dveří, kterými již léta nikdo neprošel. Z cesty jim poděšeně uskakovaly krysy, skrývající se do plesnivých děr ve zdech domu a sledující odtamtud jejich kroky pichlavě svítícíma štířima očima.

„Kolik jste z toho viděla?“ zeptal se.

„Dost,“ řekla, „dost na to, abych poznala, že tu něco není v pořádku. Zapamatuj si, Nhi Vanye, že ať je mezi tebou a klanem Leth jakákoli krevní msta, jsi mým ílitem.“

„Není mezi námi žádná,“ řekl. „Rozumní lidé se jí vůbec vyhýbají. V tom všem kvasí šílenství, zvedá se to a zas klesá. Dávejte si pozor, liyo, co říkáte, i kdyby vás uráželi.“

Náhle spatřil chlapeckou tvář, pokradmu na ně vyhlížející zpoza rohu příčné chodby, a za ní tvář děvčete, v úsměvu se podobající krysí tlamičce. Zavřel na vteřinu oči - děti zmizely a Vanye si nebyl jistý, jestli je vůbec kdy skutečně viděl.

Dveře hlavního sálu se před nimi otevřely a Vanye se rychle zařadil po bok Morgain. Kolem sebe uviděli několik roztodivných postav. U zadní stěny sálu se rozvalovala skupina mužů, kteří by se lépe vyjímali u ohně horských lupičů, a u panských stolů posedávalo několik urozených ílitů, o kterých si Vanye pomyslel, že to budou Lethové. I ti však byli vyhublí, hladoví a otrhaní, s rozedřenými švy u nepadnoucích thigií, které na druhé straně svědčily o pohostinnosti jejich majitelů vůči Morgain, protože byly podstatně nevzhlednější než to, co měla na sobě ona.

Nakonec tam byl muž, kterým nemohl být nikdo jiný než sám Leth Kasedre. Seděl v čestném křesle uprostřed sálu, na první pohled vypadal mladě - nemohlo mu být víc než třicet. Jeho dětská tvář pod nestříhanými černými vlasy však byla sinavě bledá, bez vousů bojovníka. Ani mnoha dalších rysů, jež obličej dodávají mužnost, se tomuto nedostávalo. Vlasy Kasedremu volně visely v proplétajících se prstencích, uštvané oči mu těkaly z předmětu na předmět a jeho ústa připomínala ústa nemocného, bezvládná a vlhká v koutcích. Z jeho postavy, jakoby sužované horečkou, vyzařovala chvíli horkost a chvíli zase ledový chlad. Jeho oděv byl nádhera sama, překypoval zlatem a na Kasedreho vyzáblé hrudi se třeptily zlaté spony, brože a řetězy. U pasu měl drahokamy vykládaný Meč cti a ozdoby pateticky a neúčelně doplňoval dlouhý meč posázený diamanty. Vzduch kolem něj těžkl pachem voňavek, zakrývajícím známky rozkladu. Jak se k němu blížili, nebylo pochyb. Zpod voňavek pronikal zápach nemoci. Kasedre povstal a hubenou rukou nabídl Morgain místo. Usadila se na čestném místě, nízké lavici, kde jí dvořané předtím udělali místo. Povolila řemení, které jí drželo meč vysoko na zádech a nechala ho pro pohodlí sklouznout k pasu.

Lehce se uklonila a Kasedre zdvořilost opětoval.

Vanye se sklonil k Lethovým nohám a dotkl se čelem země. Kasedre ani neráčil věnovat mu pozornost, jak byl cele zaujat Morgain, a Vanye pomalu přešel na své místo za jejími zády. Mělo to pro něj hořkou příchut' - byl přece bojovník, nebo jím alespoň kdysi býval, měl svou hrdost a navíc nemanželský syn Nhi Rijanův stál zcela jistě výš než tento nejhorší z bezecných pánů. Už však viděl, jak v Ra-Morii nutili ílity do takového ponižování, jak jim odepírali Vzetí, opovrhovali jimi a nikoho nezajímalo, kým ten který člověk byl, než se stal ílitem beze jména. Mimoto na tomto místě nebylo vhodné protestovat - tento Leth byl nanejvýš nebezpečný.

„Jsem nesmírně překvapen, že jste mezi nás zavítala,“ řekl Kasedre. „Jste opravdu Morgain z polí Irienu?“

„To jsem nikdy netvrdila,“ řekla Morgain.

Leth překvapeně zamrkal, nahnul se poněkud dozadu a v úžasu si olízl koutky úst. „Vy jí ale musíte být,“ řekl, „na tomto světě nikdy nebylo vám podobné.“

Morgaininy rty přelétl úsměv, stejně krutý jako úsměv Kasedreho. „Máte pravdu,“ řekla, „jsem Morgain.“

Kasedre vydechl v jediném dlouhém vzdechu. Sklonil se k zemi v další uctivé pokloně, po které musela přijít náležitá odpověď. Pro hosta v paláci to byla vzácná pocta.

„Jak se vám mezi námi líbí? Vrátila jste se - abyste táhla do dalších válek?“

V jeho hlase zazněla chtivost a potěšení z takové představy.

„Dívám se na to, co je tu k vidění,“ řekla Morgain. „Klan Lethů mne zajímá a ty sám vypadáš na dobrý počátek mých cest. A navíc,“ jemně sklopila oči, „jsi byl velmi blahosklonný v oné záležitosti ohledně mého ílita. Jen kdyby to bývala nezpůsobila ta dvojčata.“

Kasedre si olízl rty a jakoby náhle znervózněl.

„Dvojčata? Ach ano, jsou to zlé, velmi zlé děti. Budou potrestány.“

„Měly by být,“ řekla Morgain.

„Povečíte dnes večer společně s námi?“

Morgainin lehce potěšený úsměv se ani teď nezachvěl. „S největší radostí. Bude mi velkou ctí, pane Kasedre. Já i můj ílit budeme přítomni.“

„Ale vždyť je ne...“

„Můj ílit se dostaví spolu se mnou,“ řekla. Znělo to vybraně, ale mrazivě. Stále se usmívala. Kasedre sebou trhl, také se však usmál a v zároveň pohlédl směrem k Vanyovi. Ten mu pohled zuřivě vrátil, podrážděný a naprosto si jistý, že v Kasedreho srdci není nic jiného než vražda. Ta nenávist nepatřila Morgain, Leth se jí bál, byla však probuzena pohledem na muže, kterému nemohl poroučet. Náhle jej popadl divoký strach z toho, čeho by Morgain sama mohla být schopna.

Tak snadno přece přijala Kasedreho způsob chování a byla připravená hrát hru, kterou hrál i on, a pohybovat se spolu s ním v bludišti jeho šílenství. Vanye znovu počítal, jakou cenu má pro svého liya, a přemýšlel, zda jej Morgain Kasedremu vydá, bude-li muset opustit tento příšerný palác, jako by byl jen bezcennou lidskou mincí, kterou kdesi po cestě ztratí. Zatím však s železnou důsledností chránila jeho práva, ať už to dělala kvůli němu, nebo jen pro uspokojení vlastní povýšenosti.

„Byla jste mrtvá?“ zeptal se Kasedre.

„Vůbec ne,“ řekla. „Jen jsem si zkrátila cestu. Je tomu pouhý měsíc, co jsem tu byla naposledy. Tehdy vládl Edjnel.“

Kasedreho šílené oči se zaleskly, jak zcela nedbale vyslovila jméno jeho předchůdce, mrtvého už víc než sto let.

Vypadal navztekane, jako kdyby ji podezříval, že se baví na jeho účet.

„Zkrátila jsem si cestu,“ nevzrušeně pokračovala, „přes všechna ta léta, která jste vy lidé prožili od věrejška po dnešek, a přišla jsem přímo k vám. Svět rostl do šířky kolem stáječící se stezky, já jsem však šla stále dál. Teď jsem tady, stejná a nezměněná. Velmi se Edjnelovi podobáš.“

Výraz Kasedreho tváře se hned několikrát proměnil, až z něj nakonec zářilo potěšení z přirovnání ke slavnému předkovi. Nafoukl se a nadmul, jak mu to jen jeho kuřecí hrudník dovozoval, a až za hodnou chvíli se zase vrátil k omračující složitosti věcí, před které byl postaven.

„Jak?“ zeptal se. „Jak jste to provedla?“

„Vstoupila jsem do ohně Aenor-Pyvnu. Není těžké ohně takto používat, člověk ale musí být velmi statečný. Je to hrozná cesta.“

Tohle už bylo na Kasedreho příliš. Vyrazil ze sebe několik hlubokých vydechnutí jako člověk, který je na pokraji mdlob, opět se narovnal, ruce na jílcí meče, a přehlédl své ohromené ílity, ze kterých polovina vypadala naprosto zmateně a druhá byla natolik opilá, že nebyla schopna vůbec ničeho.

„Jistě nám o tom povíte ještě víc,“ řekl Kasedre.

„Ráda, u večere,“ odpověděla.

„Ne, to ne, zůstaňte a napijte se s námi vína,“ prosil Kasedre.

Morgain se znovu usmála tím chladným úsměvem, marnivým a falešným. „Promiňte, pane Kasedre, my jsme z naší cesty stále ještě unaveni a potřebujeme chvíli odpočinku, jinak se obávám, že nebudeme moci s vámi povečeřet.

Půjdeme teď do našeho pokoje a nějakou dobu si odpočineme, a pak sem za vámi znovu přijdeme, v kteroukoli hodinu pro nás pošlete.“

Kasedre zachmuřeně sešpulil rty. Začínalo to vypadat nebezpečně, na Morgainině tváři však zůstal úsměv. Jasný, smrtící a plný slibů. Kasedre se uklonil. Morgain povstala a uklonila se. Vanye se znovu sklonil ke Kasedreho nohám a na nepatrný okamžik zachytil pohled, který Leth vrhl na Morgainina záda.

A byl rád, že to byl ještě pořád pohled plný hrůzy.

Když se konečně dostali do bezpečí svého pokoje vysoko v paláci, třásl se Vanye vyčerpáním. Sám přisunul židli ke dveřím a posadil se na postel. Čela se mu dotkla Morgainina chladná ruka, pátrající po horečce.

„Je ti dobře?“ zeptala se.

„Celkem ano. Paní, jste šílená, ochutnáte-li dnes večer cokoli z jeho tabule.“

„Není to příjemná vyhlídka, to ti musím dát za pravdu.“ Odepjala si dračí meč a postavila jej ke zdi.

„Hrajete jeho hru,“ řekl Vanye, „a on je přitom blázen.“

„Je zvyklý žít svým životem,“ řekla Morgain, „a taková neznámá zkušenost by ho mohla úplně vyvést z míry.“

Usedla do druhého z ubohých křesel a složila ruce v klíně. „Odpočiň si,“ řekla. „Mám pocit, že bychom to oba mohli potřebovat.“

Natáhl se na posteli, rameno opřené o zeď, a ponořil se do svých ; úvah. „Jsem rád,“ přiměla ho promluvit jedna z myšlenek, „že jste nejela dál a nenechala mne tu ležet v horečce. Jsem vám za to vděčný, liyo.“

Podívala se na něj - její šedé oči se podobaly kočičím a přinášely útěchu. „Přiznáváš tedy, že jsou místa, kde je pro ílita horší pobývat než sloužit Morgain?“

Při té představě ho zamrazilo. „Přiznávám,“ řekl. „Tento dům je z nich tím nejhorším.“

Opřela si nohy o své věci. Vanye ulehl, zavřel oči a zkusil usnout. V ruce mu zacukalo. Stále ještě byla mírně oteklá.

Nejraději by vyšel ven a obložil si ji sněhem - pokládal to za lepší lék, než všechny Flisiny obklady a obvazy a

Morgaininy ghálské lektvary.

„Nůž toho skřeta byl otrávený morem,“ řekl.

Pak si na něco vzpomněl: „Viděla jste je?“

„Koho?“

„Přece toho chlapce ... a to děvče.“

„Tady?“

„V jedné dolní chodbě, kolem které jste prošla.“

„To mne vůbec nepřekvapuje.“

„Proč to snášíte?“ zeptal se. „Proč jste se nebránila, aby nás sem přivedli? Mohla jste se přece s mým zraněním vypořádat sama - a možná i s nimi.“

„Asi máš přehnanou představu o mých schopnostech. Nemohu nést nemocného a nějaká debata se tehdy nezdála být na místě. Až tomu tak bude, uvážím, co se dá dělat. Ty jsi však odpovědný za mou bezpečnost, Nhi Vanye, a musíš mne chránit. Očekávám, že dostojíš své povinnosti.“

Zvedl oteklou ruku. „To... to asi nyní nebude v mé moci, budeme-li se muset ven probojovat.“

„Dobrá. Takže na svou první otázku sis sám dal odpověď.“ Pronesla tu větu svým nejposměšnějším tónem. Znovu se ponořila do klidného čekání, ale po chvíli začala namísto toho chodit po místnosti. Nejvíce ze všeho se teď podobala divokému zvířeti, zavřenému v kleci. Její ruce jako by se potřebovaly něčeho chytit a nic nenacházely. Přešla k zamřížovanému oknu, vyhlédla ven a zase se vrátila.

Nekonečně dlouho tak přecházela po místnosti, na chvíli usedala a zanedlouho se už zase ozývaly její kroky, dohánějící Vanye k zuřivosti. Kdyby býval nebyl tak zesláblý, možná by také vstal a přecházel po pokoji v strašlivém záchvatu naprosté marnosti a bezmoci. Zastavila se ta žena vůbec někdy, vymanila se kdy z moci toho, co ji hnalo světem? To už nebyla jen pouhá netrpělivost člověka, kterému bránili v pohybu, byla to tatáž věc, která v ní hořela po celou dobu jejich společné cesty, jako kdyby jí jen neustálý pohyb přinášel uspokojení a každé nechtěné zdržení bylo nesnesitelným utrpením.

Vypadalo to, jako by smrt a Černé ohně byly pro Morgain posláním, které musí bezpodmínečně splnit, a proto nenávidí jakkoli nepatrný lidský počin, který by jí v tom bránil.

Sluneční svit se z místnosti pomalu vytrácel a věci kolem potemněly. Když už i nábytek přestával být rozeznatelný, ozvalo se zaklepání na dveře. Morgain odpověděla. Za dveřmi stála Flis.

„Pán říká, abyste přišli,“ řekla.

„Jdeme,“ řekla Morgain. Flis ještě chvíli stála ve dveřích a rozpačitě kroutila rukama. Nakonec utekla.

„Není o nic méně zkažená než ti ostatní. Zaslouží si ale trochu víc soucitu.“ Připjala si meč a sebrala i ostatní své věci.

Některé z nich schovala pod šaty. „Někdo by si to mohl prohlédnout, zatímco budeme pryč.“

„Ještě pořád je tu šance utéct,“ zvolal. „Liyo, využijme ji! Jsem už silnější, nic mi nebrání v tom, abych nějak jel.“

„Trpělivost,“ nakázala mu. „Kromě toho, ten Kasedre je zajímavý člověk.“

„Také vrah a surovec,“ řekl Vanye.

„V Lethu hoří Černé ohně a žít vedle nich - nebo lépe řečeno vedle toho, co se z nich stalo za tu dobu, co jsem tu nebyla - není příliš zdravé. Nijak by se mi nechtělo zůstat tu příliš dlouho.“

„Myslíte si, že zlo těch věcí - těch ohňů - z nich udělalo takové, jací jsou?“

„Z ohňů jdou výpary,“ řekla, „které nejsou zdravé. Sama si nemyslím, že tohle všechno je jen jejich dílem, vím však jen tolik, že se mi vůbec nelíbila ta zničená země, kterou jsem spatřila v Aenor-Pyvnu, a že se mi snad ještě méně líbí to, co vidím v zemi Lethů. Stromy jsou tu méně pokřivené než lidé.“

„Tyto lidi nelze varovat,“ řekl. „Budeme-li jim odporovat, zabijí nás, kdy se jim zachce. A jestliže s nimi zamýšlíte něco jiného, něco...“

„Opatrně,“ přerušila ho. „Někdo je za dveřmi.“

Kroky utichly. Pak se zase ozvaly, stále se zrychlující. Vanye tiše zaklel: „Tenhle dům je plný špehů.“

„Rozhodně tady bude nejzajímavější poslouchat právě nás. Vstaň, jdeme dolů do sálu. Nebo se ještě necítíš dost silný?“

Kdybys opravdu nebyl, budu sama předstírat slabost - na to mám jako žena právo - a celé to zdržím.“

Popravdě řečeno se díval na možnost dlouhé noci, strávené po boku šíleného Letha, s hrůzou. Nejen kvůli Kasedremu, ale také kvůli horečce, která stále ještě doutnala v jeho žilách. Raději by se pokusil ujet, hned teď, když má ještě sílu.

Byl si téměř jistý, že kdyby při večeři k něčemu došlo, nedokázal by Morgain pomoci. A možná ani sobě ne.

Ve skutečnosti byl přesvědčený, že mezi jejími zbraněmi je něco, čím by se sama ubránila - jen jejímu levorukému ílitovi by se to nemuselo podařit.

„Mohl bych zůstat zde,“ řekl.

„Aby o tebe pečovalo jeho služebnictvo? Sám bys před nimi nemohl jen tak zatarasit dveře, když to ale dělám já, nikomu to nepříjde zvláštní. Stačí říct, že nejsi v pořádku a já tu s tebou zůstanu a sama dveře zavřu.“

„Ne,“ řekl Vanye. „Jsem celkem v pořádku. A pokud jde o služebnictvo, asi budete mít pravdu.“ Měl na mysli Flis, protože jestli bavila každého v tomto příšerném domě stejnými libůstkami, jaké zkoušela na něm, bude nejspíš sama v horečce nebo v ní možná bude ještě nějaká horší nemoc. Pak si vzpomněl na dvojčata, uhýbající do tmy jako párek krys - z nějakého důvodu v něm jejich malé nožičky vzbuzovaly větší strach, než se kdy podařilo myským šípům. Nemohl je udeřit, jak by bylo třeba, protože jeho ruku vždy zastavilo jejich mládí - a přitom neměly žádné zábrany a jejich dětské dýky byly ostré jako zuby krys. Krys, napadlo ho znovu, které právě jejich zuby dělají strašlivými, jakkoli jsou samy nepatrné. Měl strach i o Morgain, když si představil, jak se ti dva plíží chodbami a ve tmě neviditelní připravují další zlo. Vydala se na cestu. Vanye kráčel, jak se slušelo, o půl kroku za ní, jednak aby dostál společenské formě a stejně tak kvůli bezpečnosti. Poznal, že každý v domě se na ně tak dívá, jen co Morgain odvrátí zrak. On sám byl pouhý ílit -

sluhovi nevěnovali pozornost. Jí se však báli, vyčetl to z jejich očí. A to byla v tomto domě velká pocta. Dokonce i bandité v sále ji sledovali s podezřením, dotkl se jich led a obešel je studený vítr. Bylo to zvláštní - za jejími zády bylo víc respektu, než mohla vyčíst z nonšalantních tváří Kasedreho dvořanů. Krutější zabiják než kterýkoli z nich, napadla ho nedůstojná myšlenka. Proto ten respekt. Kasedre a ílitové, shromáždění u čestných stolů, ji pozorovali se zdvořilými úsměvy, a byl v nich i chladný chtíč o nic menší než chtíč otrhaných lumpů. Spoutaný strachem. Morgain byla nádherná. Vanye držel tu myšlenku kdesi ve vzdálených koutech své mysli, vůči ženě z Ghálu by se odvážil jen máločeho a tohoto ze všeho nejméně. Když ji však spatřil stát uprostřed sálu, s bílou hlavou v tom příšeří, podobnou zářícímu slunci, a štíhlou postavou zahalenou v elegantním thigiu, jak si pravici opírá o meč s lehkou grácií člověka, který jej dovede ovládat, začaly jeho myslí procházet děsivé vidiny - jako v horečnatém snu viděl jezero kvasícího zla a zkaženosti, kterým se plazil kroutící se obrovský had, rozhánějící na všechny strany malé, nepatrné bytosti a vlastní záští zastíňující jejich zlobu a nenávist, had s nekonečně krásnou tváří a hypnotizujícíma baziliščíma očima, zvolna se nade vším zvedající stín, snící s úsměvem sen o smrti. Otrásl se a viděl, jak se Morgain uklání Kasedremu. Sám se pokorně sklonil a nepohlédl do té šílené, bledé tváře. Ustoupil na své místo, pozorně si prohlédl podávané jídlo a čichl k nabízenému vínu. Morgain se napila. Přemýšlel, jestli je schopna ochránit se svým uměním proti jedům a opojným drogám a jestli by ho mohla zachránit, když on sám toho schopen nebyl. Pil pomalu a mezi jednotlivými doušky dlouho čekal, převaluje víno v ústech, na nejmenší známku otupělosti. Neobjevila se žádná. Mají-li tedy být otráveni, bude to uděláno rafinovaněji. Na stole byly nejrůznější pokrmy - pomalu jedli jen ty nejprostší. Proud vína neustával, oba však upíjeli jen střídmě. Trvalo to dlouho, velmi dlouho, až nakonec služebníci odnesli poslední nádoby s jídlem a namísto toho jim nutili ještě více vína. „Paní Morgain,“ zaprosil Kasedre, „dala jste nám hádanku a na dnešní večer jste slíbila odpověď.“ „O Černých ohních?“ Kasedre oběhl stůl, posadil se těsně vedle Morgain a energicky mávl rukou na usouzeného a v cárech oděného písaře, který ten večer stále posedával za jeho zády. „Piš, piš,“ řekl písaři, protože v každém paláci, který jen trochu stál za zmínku, mívali archiváře, který vedl záznamy a zapisoval všechno, co se v paláci udalo. „Tvá kniha mne velmi zajímá,“ tiše pronesla Morgain, „po celém tom čase, kdy jsem o záležitostech lidí nic nevěděla. Byl byste tak nesmírně laskav, můj pane Kasedre, a půjčil byste mi ji na okamžik?“ Proboha, pomyslel si Vanye, to tu budeme muset zůstat ještě déle? Doufal, že už budou moci odejít, a s hrůzou se díval na objemný fascikl a nudící se opilé pány rozvalující se kolem s výrazy zvířat, lačnicích po krvi. Neklidně uvažoval, jak dlouho to ještě mohou vydržet. „Bude to pro nás velká čest,“ odpověděl Kasedre. Bylo to nejspíš poprvé po dlouhých letech, co se někdo obtěžoval nahlédnout do plesnivějící kroniky Lethů, prosáklé, jak už ani jinak být nemohlo, vraždou a násilnostmi. Z Lethu přicházelo jen málo zpráv, mezi lidem však kolovaly pověsti nejpochmurnějšího druhu. „Podej mi ji,“ řekla Morgain a položila si do klína písařovu rozpadající se knihu. Nešťastný učenec - nesmírně zubožený stařec páchnoucí alkoholem - usedl u brokátem zahalených nohou a zvedl k ní svůj usouzený obličej. Čelo měl plné vrásek, šilhal a teklo mu z nosu i oči. Otřel si obojí rukávem svého kaftanu. Morgain otevřela knihu, pomalu a s citem obracela prastaré stránky, nehtem oddělovala jeden od druhého listy slepené plísni a pečlivě je srovnávala, hledající roky, které potřebovala. Odkudsi z druhého konce sálu k nim doléhala vzrušená konverzace méně učených členů společnosti. Znělo to, jako kdyby se tam rozproudila nějaká hazardní hra. Morgain hovořu nevěnovala pozornost, Kasedre však vypadal, že ho rozčiluje. Vystrašený Morgaininým dlouhým mlčením podřepil pán Lethu k jejím nohám, aby mu neuniklo ani jediné slovo. Morgaininy prsty sledovaly řádky knihy. Vanye se jí kradmo podíval přes rameno a spatřil věkovité stránky, pokryté žlutými skvrnami a nezřetelným písmem, napsaným teď už dohnědla vybledlým inkoustem. Byl to div, že ona, která jejich jazykem hovořila tak nejistě, byla schopná přečíst naškrábané staré záznamy, její rty se však pohybovaly, jak v duchu zkoumala jednotlivá slova. „Můj dobrý starý přítel Edjnel,“ řekla jemně. „Píše se tu o jeho smrti... cože, zavražděn?“ Kasedre natáhl krk, aby to slovo lépe viděl. „A jeho dcera - ta maličká Linna - se utopila v jezeře. To je smutné. Ale Tohme určitě vládne...“ „Můj otec,“ skočil jí do řeči Kasedre, „byl Tohmeho syn.“ Jeho oči se chtivě vpíjely do Morgaininy tváře, jako kdyby tam nacházely strach z odsouzení starým letopiscem. „Na Tohmeho si pamatuji,“ řekla, „jak si hrál na klíně své matky, paní Aromwel, nejpůvabnější a nejlaskavější ženy té doby. Pocházela z klanu Chyů. Přijela jsem do tohoto paláce uprostřed noci...“ Vrátila se křehkými listy o něco zpět. „Ano, tady se o tom píše: ...vstoupila až do Domu, smutné zprávy ze svých cest přinášejíc. Pán Aralde... - bratr Edjelův a mého přítele Lrieho, který se mnou táhl k Irienu a tam také zahynul - Pán Aralde padl, jedu v jejím zástupu, který se pokusil osvobodit Leth od temnoty, vystupující z - Ano, toto byla další smutná záležitost, ta smrt pána Araldeho. Byl to dobrý člověk. Zasáhl jej šíp, vystřelený z lesa a v našich stopách tehdy běželi vlci... vládl jí tehdy strach, že padly-li hranice, již nikdo nepovstane na obranu země Středu, vyjímaje Chyu a Leth, ztratí však na polích Irienu své nejlepší bojovníky a těžce soužené bezpočtem ran zrádného nepřítele. Dala sbohem Lethu a velice želena odešla z Domu... Tak o mě jinde nesmýšlejí. Dojímá mne myšlenka, že alespoň v Lethu mne postrádali.“ Morgainin prst hledal další stránku. „Aha, tady máme další zprávy. Můj starý přítel Zri - býval Tiffwyho rádcem, jak jistě víte. Nepamatujete se na něj? To nevadí... Chya Zri navštívil Leth, přítel králů Korie.“ Přes tvář ji přelétl jemný úsměv, jako kdyby ji něco, velice pobavilo. „Přítel,“ tiše se zasmála, „přítel Tiffwyho ženy. To si tedy zaslouží místo v dějinách.“ Kasedre žmoulal oběma rukama okraj rukávu a jeho uštvané oči přeskakovaly z Morgain na knihu a zase zpátky. „Zri tu

požíval velké úcty.“ řekl. „Ale pak zemřel.“

„Zri byl chytrý jako liška,“ řekla Morgain. „Skutečně chytrý člověk. To mu bylo opravdu podobné, že s námi nakonec nebyl u Irienu, přestože se s námi vydal na cestu. Zri neustále slyšel trávu růst. Tiffwy vždycky říkával, že ten člověk dokáže předvídat katastrofu. Edjnel mu nikdy nedůvěřoval, Tiffwy však bohužel uvěřil. Překvapuje mne, že ho Edjnel přijal do paláce, když se Zri znovu objevil u jeho bran - ...nás poctil svojí přítomností vychovatel... mladého prince Leth Tohmeho... by jej naučil rozmanitým uměním vlády a cestám, kterými se berou záležitosti veřejné, jsa zároveň poručíkem paní Chya Aromwel a její dcery Linny, poté, co nás tak neblaze opustil pán Edjnel.“

„Zri byl učitelem mého děda,“ ozval se Kasedre, když už Morgain dlouho zůstávala zahloubaná do svých úvah. Žvatlal nervózně dál, protože vyrušit se ji neodvážil. „A nějakou dobu učil i mého otce. Byl starý, měl ale mnoho dětí...“

Jeden z ilitů za jeho zády se zasmál. Byl to výsměch. Leth Kasedre se otočil a sršela z něj zloba. Ílit se spěšně uklonil a žádal za odpuštění, prý něco na druhé straně sálu bylo příčinou jeho veselí.

„Jaký byl Tohme?“ zeptala se Morgain.

„Nevím,“ řekl Kasedre. „Utopil se, stejně jako teta Linna.“

„Kdo byl vaším otcem?“

„Leth Hes.“ Kasedre se o trochu víc nafoukl pýchou a trval na tom, že bude sám otáčet stránky knihy a ukáže jí ta správná místa. „Byl to mocný pán.“

„A vychoval ho Zri.“

„A měl mnoho zlata.“ Kasedre se odmítl nechat vyrušit. Pak se ale jeho tváře svěsily. „Nikdy jsem ho neviděl. Zemřel. Utopil se jako ti před ním.“

„To je opravdu smutné. Měla bych se asi držet dál od vody, můj pane Kasedre. Kde se to stalo? Na jezeře?“

„Říká se,“ Kasedre snížil hlas, „že můj otec se sám zabil. Býval vždycky zasmušilý. Mluvil o jezeře, zvláště od té doby, co ztratil Zriho. Zri...“

„...utonul.“

„Ne, odjel pryč a už se nevrátil. Byla to zlá noc a on už byl přece jen starý.“ Kasedre svrašťel tvář. „Odpověděl jsem na každou vaši otázku. Vy jste mi slíbila odpověď a ještě jste mi ji neřekla. Kde jste po celou tu dobu byla vy? Co se s vámi stalo, jestliže jste nezemřela?“

„Pokud by někdo vstoupil do ohně Aenor-Pyvnu,“ odpovídala, aniž si přestala číst, „dozvěděl by se to. Každý to může učinit, stojí to však... určitou cenu.“

„Co Černé ohně Lethu, ty by nestačily?“ zeptal se, olizuje si vlhkost z koutků úst.

„Nejspíš ano,“ řekla. „Musím tě ale upozornit, že je to riskantní. Ohně mohou člověku ublížit. Vím, že ohně Aenor-Pyvnu jsou bezpečné a nemohou tělu způsobit žádnou škodu, neměl bys však zkoušet ohně Lethu, dokud bych je neprozkoumala. Jsou přece nedaleko jezera, které, jak se zdá, si už na Lethu vybralo velikou daň. Raději bych se ohlédla po jiné pomoci, pane Lethu. Vyhledej ohně Aenor-Pyvnu.“ Stále mu věnovala jen část své pozornosti a dál skládala velké tlející listy jeden po druhém zpět. Její oči zabloudily k vetchému starému učenci: „Ty vypadáš dost starý na to, aby sis na mne pamatoval.“

Ubohý stařec se roztrásl a neobratně se pokusil o tu nejpokornější z poklon, jak na něj dolehla tíha Morgainina palčivého pohledu. „Ještě jsem nebyl na světě, paní.“

Zvědavě se na něj podívala a pak se měkce zasmála. „Ach tak. Tak to tedy už nemám v Lethu žádné přátele. Už tu není nikdo tak starý.“ Palcem obracela další stránky čím dál tím rychleji. „...Toho smutného dne byly konány pohřební obřady za Leth Tohmeho, jenž zemřel stár sedmnácte let, a za jeho choť, paní Leth Jeme... - to je opravdu smutné, v jediném dni...“

„Moje babička se ze žalu oběsila,“ řekl Kasedre.

„Potom tedy musel tvůj otec nastoupit, když byl ještě velice mladý a Zri musel mít velkou moc.“

„Zri, Zri, Zri. Vychovatelé jsou nudní.“

„Měl jsi nějakého?“

„Liella. Chya Liella.“

„Ještě jsem ho neviděla,“ řekla Morgain.

Kasedre se kousl do rtu. „Dnes večer nepřijde. Říkal, že není zdrav. Ještě,“ snížil hlas, „ještě jsem ho ale nikdy neviděl nemocného.“

„...Liell z klanu Chya... pořádal skvělé zábavy... ku příležitosti narozenin Leth Kasedreho, nejvznešenějšího z pánů... dvě panny z... Skutečně,“ Morgain překvapením zamrkala a přejela očima stránku. „Nanejvýš velkolepé. A to už jsem viděla hodně zajímavých představení.“

„Liell je velice chytrý,“ řekl Kasedre. „Vymýšlí způsoby, jak nás rozveselit. Dnes večer tady není, proto je tu takové ticho. Bude muset něco vymyslet na zítřek.“

Morgain se dál pozorně probírala stránkami knihy. „Je to zajímavé,“ ujistila Kasedreho. „Musím se omluvit - určitě tě unavuji a bráním tvému písaři v pořizování zápisu o mé návštěvě, skutečně mě to však velice zajímá. Tvoji pohostinnost a trpělivost se ti vynasnažím oplatit.“

Kasedre se hluboce uklonil, nevědomky si tak vynucuje uctivé poklony všech mužů u jeho stolu. „Záznamy o vašich jednáních s námi pořizujeme do nejmenších podrobností. Je to velká čest pro tento dům.“

„Lethové ke mně byli vždy velice přátelští.“

Kasedre natáhl ruku, třebaš to bylo proti všem pravidlům společenského chování - bylo to jednání dítěte fascinovaného třpytem - a jeho třesoucí se prsty se dotkly Morgaininy paže a jílce Podvrženého.

Zastavila se uprostřed pohybu, všechny svaly na okanzík ztuhlé. Pak pohnula rukou a jemně odstrčila Lethovy prsty z jílce dračího meče.

Vanyeovy svaly ztvrdly na kámen a jeho levá ruka se chopila bezejmenného meče. Doběhli by možná do poloviny sálu, než by je těch padesát ílitů rozsekalo na kousky. A on jí musel krýt záda.

Kasedre stáhl ruku. „Vytáhněte ten meč,“ žádal Morgain. „Vytáhněte ho. Chci ho vidět.“

„Ne,“ řekla. „Ne v přátelském domě.“

„Ten meč byl vykován v Lethu,“ řekl Kasedre a tmavé oči se mu zaleskly. „Říká se, že sama čarovná síla Černých ohňů napomohla jeho vykování. A i při kování jílce pomáhal lethský kovář. Chci ho vidět.“

„Nikdy se s ním neloučím,“ řekla jemně Morgain, „a opatruji ho jako svůj poklad. Vyrobil ho Chan, nejdražší z mých společníků, a Leth Omry, jak i ty říkáš. Chan ho nějakou dobu nosil, daroval mi ho však, než padl v údolí Irien. Nikdy na to nezapomínám, mám ale v dobré paměti i přátele z Lethu, kteří jej pomáhali vyrobit.“

„Dovol nám, abychom se na něj podívali,“ řekl Kasedre.

„Přináší utrpení, ať už je obnažen kdekoli,“ řekla. „A já ho netasím.“

„Žádáme o to.“

„Nechci,“ opět se na její tváři objevil ten neodbytný nucený úsměv, „způsobit žádné neštěstí domu Lethů, věř mi.“

Kasedreho obličej se zúžil a jeho zpoceně tváře zrudly. Zrychleně dýchal a sál náhle ztichl.

„Žádáme o to,“ opakoval.

„Ne,“ řekla Morgain, „to nepřichází v úvahu.“

Kasedre chňapl po meči, a když před jeho rukou uhnula, vztekle sebral knihu, otočil se na patách a hodil ji do krbu. Po místnosti se rozletěly žhavé uhlíky.

Starý archivář doběhl trhavými krabími pohyby s nářkem k ohni, rozlévaje si inkoust po šatech. Vytáhl knihu z krbu, usedl kousek od něj a dusil drobné plamínky, proměňující okraje listů v popel.

Kasedre ječel a spílal svým hostům, až se v koutcích jeho úst objevila pěna a tvář mu zlověstně znachověla. Zdálo se, že je obviňuje ponejvíc z ne vděčnosti hostiteli, plakal a zase je proklínal.

„Ghálská čarodějnice,“ křičel, „čarodějnice, čarodějnice, čarodějnice!“

To už Vanye stál na nohou, ještě netasil, ale byl si jistý, že bude muset.

Morgain dopila poslední lok vína a rovněž se zvedla. Kasedre stále ještě řval. Zvedl ruku směrem k ní, chvěje se, jako kdyby neměl tu odvahu udeřit. Morgain se nepohnula a Vanye začal vytahovat meč z pochvy.

Sálem se znovu rozlehl hluk - u dveří však rázem utichl.

Objevila se tam vysoká, štíhlá a důstojná postava muže v nejlepších letech. Ticho se šířilo. Kasedre začal namísto křiku šeptat a nedůtklivě si pro sebe mumlal své kletby.

Toto zjevení, ta nová autorita, pak zcela neočekávaně pokleklo u Kasedreho nohou a složilo mu povinnou poctu.

„Liell,“ řekl Kasedre chvějícím se hlasem.

„Vyklidte sál!“ přikázal Liell. Jeho hlas byl pevný, jistý a šel z něj strach.

Už nebylo slyšet žádný hluk, ani od banditů na konci sálu. Ílitové se šourali pryč, jen Kasedre na chvíli dokázal budit zdání odporu. Liell se na něj upřeně zahleděl a pán Lethu se obrátil a utekl do stínů za závěsy.

Liell se směrem k nim formálně uklonil.

„Proslulá Morgain z klanu Chya,“ řekl měkce. Zde byl konečně i zdravý rozum. Vanye úlevou vydechl a pustil meč zpátky. „Nejste tou nejtíživější návštěvou, která se kdy objevila v tomto paláci,“ pokračoval Liell, „přesto vás však varuji, Morgain. Ať už vás přivedlo zpět cokoliv, odnese vás to zase pryč, jestli budete trápit Kasedreho. Je to dítě, ale poroučí mužům.“

„Měla jsem dojem, že máme společný klan,“ chladně odpověděla na jeho nezdvořilost. „Přijali mne, jsem kři Chya. Ty i já jsme z jednoho klanu.“

Znovu se uklonil a tentokrát to už vypadalo jako výraz skutečné úcty. „Velice se omlouvám. Jste pro mne překvapením. Když ke mně došla zpráva o vašem příjezdu, nevěřil jsem tomu. Myslel jsem si, že to je jen nějaký podvodník, co si s námi chce zahrávat. Vy jste však skutečná, to poznám. A kdo je tento člověk?“

„Také někdo z rodiny,“ řekl Vanye, trochu podrážděně, protože Liell nebyl náležitě zdvořilý k Morgain. „Z matčiny strany jsem Chya.“

Liell se uklonil. Jeho neobvykle upřímné oči na chvíli spočinuly přímo na Vanyovi a rozpustily v sobě jeho hněv. „Vaše jméno, pane?“

„Vanye,“ odpověděl, překvapen náhlou pozorností.

„Vanye,“ řekl měkce Liell. „Vanye. Ano, to je chyjské jméno. Tady však mám málokdy co dělat s klanem Chya. Mám jinou práci... Paní Morgain, dovolte mi, abych vás doprovodil do vašeho pokoje. Způsobila jste tu dnes spoustu nepříjemností. Slyšel jsem ten křik. Sestoupil jsem dolů, abych vás zachránil, když dovolíte.“

Morgain mu pokývnutím hlavy poděkovala a vyšla po jeho boku ze sálu. Vanye, šel pár kroků za nimi a dával pozor na dveře.

„Nejdřív jsem tomu skutečně neuvěřil,“ řekl Liell. „Myslel jsem si, že to je zase jeden z Kasedreho podivných nápadů nebo že si z něj někdo tímto způsobem utahuje. Jeho výmysly bývají nesmírně spleťtí. Mohu se zeptat, proč...“

Morgain použila ten omračující a přitom tak falešný úsměv i na Liella: „Ne,“ řekla, „nehovořím o svých záležitostech s nikým, koho mám v úmyslu nechat za sebou. Brzy už budu znovu na cestě. Nestojím o žádnou pomoc. Proto teď není důležité, co dělám.“

„Míříte na území klanu Chya?“

„V tom klanu mne uvítali,“ řekla, „ale pochybuji, že bych se setkala se stejně vřelým přjetím, kdybych tam teď přijela. Pověz mi něco o sobě, Chya Lielli. Jak se daří Lethu v těchto dnech?“

Liell ukázal lehkým gestem ruky na věci kolem sebe. Byl to hezký a elegantní muž se stříbrnými vlasy. Na sobě měl prostý oděv tmavě modré barvy. Ramena se mu zvedla v povzdech: „Jsem si jist, paní, že sama dobře vidíte, jak se

věci mají. Zatím se mi navzdory všemu daří udržet Leth pohromadě. Dokud si bude Kasedre užívat svých radovánek, bude Leth prosperovat. Jeho slabá krev však nezploďí další generaci. Synové a vnuci Chya Zriho, který, jak vím, nedošel ve vašich očích žádného uznání, to jsou hradby stárnoucího Lethu. Slouží mi dobře. To, co dnes zůstalo z klanu Leth, jste viděla dole v sále.“

Morgain neříkala nic. Začali vystupovat do schodů. Zpoza zábradlí vyhlédla špičatá malá tvářička a zase rychle zmizela. „To jsou ta dvojčata,“ řekl Vanye.

„Ano,“ řekl Liell, „Hri a Tlin. Odporná děcka, tahle dvojčata.“

„Mají pěkně šikovní ruce,“ řekl Vanye kysele.

„Jsou to Lethové. Hshi hraje na harfu a Tlin zpívá. Také kradou. Nikdy je nepouštějte do svých pokojů. Mám takový dojem, že za to, že jste tady, může právě Tlin. To, co jsem slyšel, by jí bylo podobné.“

„Zbytečně se namáhala,“ řekla Morgain. „Ta cesta by nás tak jako tak stejně bývala dovedla k Ra-lethu. A já sama jsem se tu chtěla zastavit. Ta dívka by nakonec mohla být velice nepříjemná.“

„Paní,“ řekl Liell, „nechte, prosím, ta dvojčata na starosti mně. Už vás nebudou obtěžovat. Co dnes Kasedreho tak rozčililo?“

„Přilíš se rozrušil,“ řekla Morgain. „Myslím, že se příliš často nesetkává s cizinci.“

„Ne s lepšími a ne za takových okolností.“

Vystoupili několik zbývajících schodů a oclli se v patře, kde byly jejich pokoje. Sluhové tam horlivě plnili své úkoly a rozsvěcovali lampy. Jak Liell a Morgain procházeli kolem nich, hluboce se ukláněli.

„Najedli jste se dobře?“ zeptal se Liell.

„Bude nám to stačit,“ odpověděla.

„Spěte klidně, paní. Nic vás nebude rušit.“ Když Morgain vcházela do svých dveří, formálně se uklonil. Vanye, který ji chtěl následovat, však zastavila jeho napřažená ruka.

Vanye se zastavil, ruku na jílci meče, zdálo se však, že ho Liell zadržel kvůli slovům, ne kvůli násilí. Liell se naklonil těsně k němu, položil ruku na Vanyovo rameno ve familiárním gestu, jaké si mohl dovolit pán ke služebníkově, a spěšně k němu šeptem hovořil:

„Hrozí jí velké nebezpečí,“ řekl Liell. „Bojím se však jen toho, co by ona sama mohla udělat. Musí odtud pryč, ještě dnes. Nejnaléhavěji tě prosím,“ nakláněl se těsně k Vanyovi, dokud se jeho záda nedotýkala zdi. Rukou mu drtil rameno. „Nedůvěřuj Flis a především nedůvěřuj těm dvojčatům, měj se však na pozoru i před kýmkoli jiným z Kasedreho lidí.“

„Ty k nim nepatříš?“

„Nemám nejmenší zájem na tom, abych viděl, jak se tento palác mění v trosky, což by se mohlo stát, kdyby se Morgain urazila. Znovu tě prosím. Víš co hledá. Pojď se mnou a uvidíš.“

Vanye uvažoval, hledě do tmavých, moudrých očí toho muže. Byl v nich podivný smutek, magnetismus přitahující důvěru. Liellovy silné prsty stiskly jeho rameno, náhle důvěrné a přesvědčující.

„Ne,“ řekl. Bylo pro něj těžké ta slova ze sebe vymoci. „Jsem ilit. Plním její příkazy a nestarám se za ni o její věci.“

Vytrhl se z Liellových prstů a hmátl po dveřích, chvěje se tak, že zapomněl na kliku, otevřel je, zas je za sebou zapráskl a pevně zajistil. Morgain se na něj tázvavě zadívala a dokonce mu nabídla pomoc. Neodpověděl. Nebylo mu příliš dobře při pomyšlení, že třeba měl Liellovi důvěřovat, přesto však byl rád, že to neudělal.

„Musíme odtud pryč,“ naléhal, „hned teď.“

„Ještě jsou tu věci, o kterých nic nevím,“ řekla, „na některé otázky teprve začínám nacházet odpovědi. I ty však dostanu, pokud zůstaneme.“

S Morgain nebylo možné diskutovat. Stulil se u jejich malého krbu, nepatrně ovlažujícího místnost ze společného tahu pro horký vzduch, a pokoušel se ohrát o jeho chladnoucí kameny. Lůžko jí nechal volné, kdyby přece jen zvolila odpočinek.

Neulehla a namísto toho chodila tam a zpět po místnosti. Zvuk jejich kroků postupem času dostával jakýsi rytmus a přestal být nepříjemným. Zrovna když si Vanye na něj začínal zvykat, kroky ustaly. Rozhlédl se po místnosti a spatřil Morgain, jak stojí u okna a vyhlíží ven škvírou mezi okenicemi, kterou do jejich pokoje táhl ledový průvan.

„Zdá se, že v domě Lethů lidé nespávají,“ pronesla směrem k Vanyovi, když se pokoušel změnit svoji pozici a ulevit tak ztuhlým údům. „Kolem dokola jsou vidět pochodně.“

Něco zabručel, nešťastně vzdechl a usouzené odvrátil hlavu, jak odstoupila od okna a začala si připravovat lůžko. Svlékla si thigiu a rozložila ji v nohách postele. Pak odložila pás, přehodila ho přes pelest a svlékla si plátěnou tuniku a jemnou drátěnou košili, která by sama o sobě vyvážila cenu mnoha králů přítomnosti, vysoké boty i teplou koženou halenu a v přepychu osvobození od tíhy zbroje se natáhla jen tak v jezdeckých kalhotách a lehké batistové košili na postel, štihlá a svrhovaně ženská. Znovu obrátil oči k ničemu zvlášť určitému a slyšel, jak se vrtí pod pokrývkou a snaží se najít si co nejvíce pohodlí.

„Nemusíš být zas tak galantní,“ zašeptala, když se odvážil ohlédnout. „Na své polovině jsi vítán.“

„Je tady docela teplo,“ odpověděl, zbědovaně se zkroutil na tvrdých kamenech a toužebně si přál, aby ji nikdy nebyl býval takto spatřil. Svoji nabídku myslela přesně tak, jak byla vyslovena, nic víc, o tom byl přesvědčen. Neměl jí to za zlé. Seděl u krbu jako obyčejný ilit, usilovně si to sám sobě připomínal a zkrehlé ruce si tiskl na prsa, dokud ho svaly nezačaly bolet. Je jejím služebníkem. Chodí vždy za jejími zády. Ležet vedle ní neozbrojen neznamenovalo nebezpečí jen tehdy, pokud to sama nechtěla.

Ghál. Sevřel tu myšlenku ve své mysli a vzpomínky mu zchladily krev. Smrtící Ghál. Čestný muž zrozený jako člověk neměl žádný důvod uvažovat jinak.

Opět si vzpomněl na Liellovy naléhavé prosby. Střízlivé oči toho muže jej přitahovaly, slibovaly a dávaly mu jistotu, že

tu ještě kdesi zůstal rozum. Čím dál víc litoval, že Liella neposlechl. Už tady nemusely být žádné ohledy na jeho vlastní blaho. Horečka ustoupila. Prohlédl si zraněnou ruku, kterou mu Morgain ošetřila, a zjistil, že rána se zaceluje, otok zmizel a okolí poraněného místa je už jen nepatrně začervenalé. V kloubech ještě cítil slabost, byl však už schopen vydat se na cestu. Neexistoval žádný důvod, proč by tu ještě měli zůstat. Jen ten, že Morgain cosi potřebovala od Kasedreho a jeho šílených společníků, cosi, co bylo natolik důležité, že stálo zato riskovat kvůli tomu jejich životy. Bylo to nepřijatelné. Soucítit s Liellem, rozumným mužem odsouzeným k životu v této pekelné pasti. Chápal, že takový člověk může toužit po něčem jiném a mít strach o jiného rozumného, zaplétajícího se do té šílené pavučiny.

„Paní,“ poklekl u postele a probudil ji ze spánku. „Paní, odjeďme odtud!“

„Běž spát,“ nařídila mu. „Dnes v noci se nedá nic dělat. Dům je poplašený jako včelí roj, vyhnáný z úlu.“

Vrátil se do nepohodlí u ohně a po chvíli začal klímat.

Ozvalo se škrábání na dveře. Bylo téměř neslyšné, v tichu pokoje však znělo jako strašlivá věštba. Neustávalo.

Uvažoval o tom, že ji probudí, neodvážil se však znovu ji vyrušit ze spánku. Sáh po meči, vyděšený a zároveň zahanbený svým strachem - nejspíš to byly jen krysy.

Pak uviděl, jak se závora zvedá a dveře se pomalu otevírají. Zastavily se o židli. Vyskočil na nohy, Morgain procitla a natáhla se po své zbraně.

„Paní,“ ozval se šepot, „to jsem já, Liell. Pusťte mě dovnitř. Rychle.“

Morgain přikývla. Vanye odstrčil židli a do místnosti tiše vstoupil Liell. Opatrně zavřel dveře. Byl v plášti, jako kdyby se chystal na cestu.

„Mám pro vás jídlo na cestu a volnou cestu ke stájím,“ řekl. „Pojďte. Musíte jít. Už byste nemusela mít další šanci.“

Vanye se podíval na Morgain a jeho ústa promluvíla v němé prosbě. Zamračila se a pak náhle kývla. „Co tě čeká za tuto zradu, Chya Lielli?“

„Pokud mě chytí, tak smrt. A pokud na vás Kasedreho lidé zaútočí, a mám strach, že to udělají, ať už si to bude přát, nebo ne, přijdu o střechu nad hlavou. Pojďte, paní, poďte, prosím vás. Dostanu vás odtud. Nikdo vás neuvidí, ani strážce. Kasedremu jsem dal do vína melorin, neprobudí se a ti ostatní zase nic nečekají. Pojďte.“

V domě se nic nepohnulo, jak zvolna scházeli po dlouhých točitých schodech dolů do přízemí. U dveří do chodby seděl strážný, hlavu na prsou. V jeho poloze bylo cosi nepřírozeného - ruce mu bezvládně visely k zemi tak, jak by nikdy nemohly klesnout člověku střízlivému.

Také nadrogován, napadlo Vanye. Přesto kolem strážného procházeli s největší opatrností.

Pak Vanye uviděl temnou skvrnu, rozpíjející se po šatech na mužově hrudi a v šeru chodby téměř nepostřehnutelnou. Zaplavila ho vlna podezření. Jen tak, mimochodem, zabili člověka.

„To byla tvá práce?“ tiše pronesl směrem k Liellovi, ale tak, aby to slyšela i Morgain. Nevěděl, koho tím varoval, jenom měl strach. A myslel to dobře, chtěl, aby si toho nevinný povšiml a věděl.

„Pospěšte si,“ řekl Liell, otvíraje vrata. Ocitli se na předním nádvoří, ukryti ve stínu obrovského cedru. „Tudy se dostaneme ke stájím. Všechno je připraveno.“

Běželi podél zdi ke dveřím stáje. U dveří narazili na několik dalších mrtvol. Vanye si náhle uvědomil, jak snadno by se Liell bránil obviněním z vraždy. Oni sami by zabíjeli.

Kdyby bývali nešli, Liell by teď byl v ošemetné situaci a zachránit by ho mohlo snad jen to, že v tomto příšerném domě nebyla vražda ničím neobvyklým.

Vanye klesal pod tíhou pochmurných myšlenek a netoužil po ničím jiném než po volném světě před branami Lethu.

Najednou ucítil, jak mu známá vůně sena a kůže vyhání z plic hnilobný zápach rozpadajícího se paláce. Ve tmě do něj šťouchl sametový čenich jeho hnedky. Konečně zase držel v ruce její uzdu. Vyskočil do sedla, Morgain zastrčila dračí meč na jeho staré místo a nasedla na Siptaha.

Pak najednou spatřil, jak Liell vyvádí z temné stáje dalšího osedlaného koně.

„Doprovodím vás až na hranice Lethu,“ řekl. „Nikdo tu nemůže zpochybnit mé právo cestovat, kam se mi zachce. Jsem tady a pak zase nejsem, a zrovna teď mám pocit, že nejlepší bude tady nebýt.“

Pomalou projížděli nádvořím, když vtom se ode zdi před nimi odlepil stín. Malý, rychle se pohybující a jakoby s dvěma těly. Kamenná dlažba se rozezněla zvukem přehajících nohou.

Liell zaklel. Byla to dvojčata.

„Už nemá cenu se skrývat,“ vykřikl, „jedťte!“

Zabodli ostruhy koním do slabin a řítili se k bráně. I tady ležela mrtvá těla tří strážců. Liell přikázal Vanyovi, aby se postaral o bránu. Vanye seskočil z koně, zvedl závora, otevřel těžká vrata a stěží uskočil před nápořem jejich koní, odnášejících své pány do noci.

Vrhl se zpátky do sedla své klisny, ubohého malého poníka ve srovnání s koňmi těch dvou, a šťval ji pryč v náhlé hrůze, že za jejich zády procitá a vstává sama smrt.

Kapitola V

Nedobrá sláva jezera Domen překonávala v mnohém i chmurnou pověst Knihy Lethu. Stará cesta lemovala jeho břeh a nad ní se proti nočnímu nebi rýsovaly holé větve pokroucených stromů. Sníh tu nebyl, v celé korijské nížině padal jen málokdy, i když lesy na úpatí hor často zachvátila vražedná zima. Na hladině jezera, nehybné a podobající se zrcadlu, se třpytily hvězdy.

Jeli nyní pomalu. Dech uhřátých koní tryskal z nozder do tmy ve stříbřitých chomáčích páry a občas se ozvaly úder kopýt, když stezka přecházela přes skálu. Kolem dokola se táhl les, který jako by už dávno znali. Vanye si náhle vzpomněl na lesy Aenor-Pyvnu.

Kameny Moci. To ony pokrývaly stromy a do hustých korijských lesů vydrfely hlubokou, ničím nezakrytou ránu. Blížili

se k Bráně Koria-Lethu. Ve vzduchu viselo podivné napětí, jaké jindy věštívá bouři.

Objeli malý záhyb jezera a před sebou spatřili mohutný sloup, vyrůstající přímo z nehybných černých vod. V kalném měsíčním svitu se na jeho povrchu nejasně rýsovaly runy. Jak se k němu blížili, objevovaly se před jejich očima zbytky dalších sloupů, označující místo, kde se pod hladinou jezera skrývaly trosky Ghálu.

A na protějším břehu se tyčil holý kopec se dvěma ještě mohutnějšími pilíři na vrcholu.

Morgain zastavila koně a hleděla na ponuré panoráma potopeného města a pilířů, rýsujících se proti hvězdami pokrytému nebi. Dokonce i v noci se vzduch kolem nich podivně vlnil a hvězdy, jejichž jasné paprsky jím dokázaly proniknout, jako kdyby svítily skrze rozvířenou vodní hladinu.

„Teď už jsme v bezpečí,“ řekl Liell. „Kasedreho lidé se jezera bojí.“

„Však se také zdá, že mají sklon se v něm topit,“ odvětila Morgain. Sestoupila z koně, podrbala Siptaha na tváři a osušila si dlaně o okraj přikrývky.

I Vanye sklouzl ze sedla, zhluboka vydechl a sáhl po uzdách koní. Jejich zvířata však vedle sebe nemohla snést cizí.

Unavený a v koncích s trpělivostí nakonec vodil kolem dokola Siptaha a svoji klisnu, aby je zchladil, když předtím přes Liellova koně přehodil svůj vlastní plášť. Vitr studil. Jeli tak rychle, že oba velcí koně byli uštvání a jeho malá Mai si div nerozervala srdce námahou, jak se s nimi snažila držet krok. Ještě dlouho potom, když oba ušlechtilí koně byli zchlazeni a klidně odpočívali, Vanye pečoval o svoji hnědku, třel ji pláštěm, aby ji ochránil před chladem a teprve po hodné chvíli se odvážil dát Mai napít ledové vody a nakrmit ji trochou obilí z jejich zásob. Pak sundal ze zad černého koně svůj plášť a pokusil se usnout, chvěje se po celém těle. Začal mít strach z návratu horečky. Slyšel Liellův měkký hlas a tichá slova Morgain, jak hovořili o Lethu a dávných neštěstích na břehu jezera.

Morgain zanedlouho vstala, vyrušila Vanye z odpočinku a chtěla, aby jí přinesl dračí meč, od kterého se nikdy neodlučovala. Pak si jej zavěsila korijským pásem k rameni a chvíli pocházela po břehu jezera. Vedle ní se rýsovala Liellova štíhlá postava.

V nastalém hlubokém tichu Vanye uslyšel vzdálené zvuky koňských kopyt. Vyskočil a nejdříve ze všeho osedlal Siptaha, protože právě to bylo jeho první povinností. Zdálo se, že i Morgain s Liellem jezdcé uslyšeli, protože se spěšně vraceli zpět. Vanye utáhl podpěnkou Siptahova sedla, jak nejlépe dovedl, zajistil ji a začal zběsile sedlat svého konika. Ubohá klisna byla odsouzena k smrti. Věděl, že jestli je budou chtít štvát ještě dlouho, Mai to nemůže vydržet. Byl z toho nešťastný - nhijská krev v jeho žilách měla koně příliš ráda na to, aby se s nimi takto zacházelo, třebaže Nhiové byli schopni zase jiných krutostí.

Liell sám přehodil sedlo přes záda svého koně. „Stále pochybuji, že se odváží až tak blízko k jezeru,“ řekl.

„Spoléhám víc na vzdálenost než na štěstí,“ řekla Morgain, „dělej však, jak uznáš za vhodné, Chya Lielli.“

Zastrčila meč na jeho obvyklé místo, vyhoupla se do sedla a pobídla koně.

Vanye se pokusil vyskočit do sedla a jet za ní, Liellova pravice však chytila jeho ruku a připravila jej o rovnováhu.

Vanye zavrával a vztekle se podíval na toho muže.

„Nejezdi za ní,“ sykl Liell. „Poslechni mě. Než skončí, připraví tě o duši, Chyo. Poslechni mě.“

„Jsem ilit,“ protestoval, „nemám na vybranou.“

„Co tady znamená přísaha?“ naléhavě zašeptal Liell. Údery Siptahových kopyt o kamenitý břeh se stále vzdalovaly.

„Hledá moc, aby zničila země Středu. Nemáš představu o tom, jak velké je zlo, kterému pomáháš. Ona ti lže, Chyo Vanye. Už tehdy lhala a co po ní zůstalo? Ruiny Korie a Baienu, hroby nejlepších z našich lidí a konec Moria-Ylů.“

Budeš jí dál pomáhat nebo půjdeš svou vlastní cestou? Ílitská přísaha říká - zrad' rodinu, zrad' svůj dům, ale nikdy nezrad' svého liya. Říká to však něco o tom, abys zrazoval svůj vlastní rod, všechny lidi na tomto světě? Pojď se mnou, Chyo Vanye!“

Na stárnoucího muže měl Liell v pažích obrovskou sílu a stisk jeho prstů zastavil ve Vanyově ruce krev. Oči se mu tvrdě leskly. Pronásledovatelé už byli blízko.

„Ne!“ vykřikl Vanye, vytrhl se ze sevření a skočil ke koni. V temeni hlavy ucítil strašlivou bolest. Svět se s ním zatočil a před očima se mu náhle objevilo břicho plašícího se koníka. Mai ho přeskočila a kopyta těsně minula jeho hlavu.

Napolo oslepený a šilený vztekem se Vanye vydrápál na rozbahněný břeh a sáhl po meči.

Liell po něm skočil a serval mu ruku z jílce. Ochromený Vanye už téměř ležel na zemi, představa, že bude znovu zajat Lethem, mu však dodala zuřivou sílu. Setřásl Liella, ani se nepokoušel bránit a hledal koně, aby mohl dosáhnout Morgain, dostat své přísaze a spasit duši. Mai byla pryč - zbýval jen černý kůň. Vyskočil do sedla a neohlížeje se po otěžích mu zasadil ostruhy. Černé nohy se míhaly tmou, svaly se napínaly a zase smršťovaly a hnaly tmavého koně přes balvany, zmítající se kalnou vodu a nahoru srázem.

Dostali se po stezce daleko od břehu, když hřebec začal Vanye konečně poslouchat. Jezdec mu však znovu zasadil ostruhy, nelitostný ve svém strachu. Zvíře se vzepjalo a vyrazilo vpřed.

Vanye před sebou uviděl Morgaininu světlou postavu. Otočila se a vypadalo to, že ho slyší, přesto ale Siptaha znovu pobídla bičem. Vanye zoufale vykřikl a nutil černého koně k ještě rychlejšímu běhu.

Přitáhla koni uzdu a zadržela jej, zbraň v ruce.

Přijel blíž.

„Vanye!“ vykřikla. „Tak ty jsi i zloděj? Co se stalo s Liellem?“

Sáhl si na hlavu a na temeni nahmatal bolestivé místo. Přepadla ho závrať - nevěděl jestli od rány, nebo od horečky.

„Liell není naším přítelem,“ řekl.

„Zabil jsi ho?“

„Ne,“ vydechl a chvíli se ochable opíral o rozsochu sedla, dokud se mu zrak úplně nevrátil. Pak pobídl koně k pomalé jízdě. Siptah přijal jeho tempo - žádný kůň, který se hnál celou cestu z Ra-lethu, je teď nemohl dohonit.

„Jsi hodně poraněn?“ zeptala se.

„Ne.“

„Co se stalo? Pozvedl proti tobě zbraň?“

„Snažil se mě zadržet. Přesvědčoval mě, abych porušil přísahu.“

Neřekl jí o jeho naléhání, neřekl jí o strachu, který šel z výrazu Liellovy tváře. Neřekl nic o horečnaté snaze z něj cosi vymoci, o dvojím krutém sevření, drtícím jeho paži, nezminil se o hladové chtivosti v Liellových očích.

Bylo to něco, co by nemohl říct nikomu. Nevěděl, jak by to pojmenoval, ani jak to mohl způsobit. Věděl jen tolik, že by raději zemřel, než by se znovu dostal do rukou Lethů. A ze všeho nejvíce rukou Liellových.

Byl přece k němu obrácený zády a pro toho člověka nemohlo být nic snazšího než ho seknout mečem do pancířem nechráněného podkolenní, ochromit ho a okamžitě zabít. Místo toho jej ten muž udeřil do hlavy a riskoval tvrdý boj.

Vysvětlení mohlo být jen jediné - chtěl ho živého.

Nemohl si na to vzpomenout, aniž by se znovu neroztřásl. Nechtěl s tím člověkem už mít nic společného a myšlenka, že jede na Liellově koni a v Liellově sedle ho naplnila odporem. Divoký černý kůň byl zvířetem mnohem vznešenějším a zároveň mnohem horším než dobrá malá Mai. Nebylo mu dobře, když si uvědomil, v čích rukou svoji kobylku zanechal. Kolem nich se sevřel hluboký les zdravých a nepokřivených stromů. Vedli koně dál, dokud se nad jejich hlavami větve úplně nesevěly a nezakryly oblohu. Koně byli uštvani a oni sami usínali vyčerpáním.

„Toto není dobré místo,“ ozval se Vanye, když Morgain zastavila. „Paní, nejlepší bude, když budeme spát v sedle a povedeme koně, dokud jen budou moci. Toto je Korijský gath a je takový, jaký je, i když za vašich časů možná vypadal jinak. Prosím vás, poslechněte mne.“

Nešťastně si povzddechla, tentokrát však jeho slovům věnovala pozornost a pokývnutím hlavy souhlasila. Vanye sesedl, uchopil uzdy obou koní, příliš unavených na to, aby spolu zápolili, a vedl je dál lesem.

Chvilí tiše odpočívala, pak se k němu naklonila, řekla, aby zastavil a nabídl se, že sama převezme jeho úlohu. Unaveně se ohlédl, neměl však vůbec chuť se s ní přít, zase se otočil a šel dál. Morgain mlčela.

Nakonec v sedle usnula.

Vanye šel, dokud mu síly stačily, nekonečné hodiny, až začal klopýtat vyčerpáním. Teprve tehdy zastavil a položil ruku na Siptahovu šíji.

„Paní,“ zašeptal, aby neporušil klid spícího lesa. „Paní, musíte teď zase jít, protože já musím spát. Zatím je všude ticho.“

„Dobře,“ souhlasila a sklouzla ze sedla. „Cestu znám, i když tehdy býval les bezpečnější.“

„Musím vám něco říct,“ pokračoval chraptivým hlasem. „Jsem si jistý, že jakmile Chya Liell sebere bojovníky, bude nás dál pronásledovat. Myslím si, že nám skoro pořád lhal, liyo.“

„Co se tam mezi vámi stalo?“

Pokusil se jí to vysvětlit, hledal slova, jak jen mohl, ale stále toho nebyl schopen.

„Je to divný člověk,“ řekl, „a velmi mu záleželo na tom, abych vás opustil. Dvakrát se mě pokoušel přesvědčit, abych to udělal, podruhé zcela otevřeně.“

Zamračila se. „Všimla jsem si. Co ti navrhoval?“

„Abych zapomněl na svou přísahu a šel s ním.“

„Kam a proč?“

„Ne vím.“ Při té vzpomínce se mu roztřásl hlas. Báł se, aby si toho nepovšimla, rychle se chopil uzdy černého koně a vylezl do sedla. „Poprvé jsem skoro šel. Podruhé... Podruhé jsem z nějakého důvodu dal přednost vaší společnosti.“

Její záhadná bledá tvář se v měsíčním světle obrátila směrem k němu. „V tom jezere se už utopilo příliš mnoho Lethů. Nebo v těch místech přinejmenším zmizeli. Nevěděla jsem, že máš potíže, jinak bych tě bývala neopustila. Spíš jsem si myslela, že jste se proti mě smluvili, a když jsi za mnou nejel, netroufala jsem si dál zůstat mezi dvěma muži, kteří mohli být mými nepřáteli.“

„Byl jsem vychován jako Nhi,“ řekl. „Neporušujeme přísahy, liyo.“

„Omlouvám se ti,“ řekla. To liyo ilitovi nikdy nemusel říci, byť by ho sebevíc urazil. „Neuvědomila jsem si to.“

V tom okamžiku se koně splášili. Navzdory všemu vyčerpání se na cestě vzpínali, hlavy obrácené dozadu, nozdry rozevřené a bělma svítící v očích, rozšířených strachem.

Pod nohama jim proklouzl jakýsi tvor, hadu podobná bytost na čtyřech ještěřích nohách, velká, zelená a odporná, a zase zmizel v hustém křoví na druhé straně stezky. Chvilí ještě bylo slyšet šustot rychlých, jakoby ptačích kroků.

Vanye zaklel, žaludek se mu zvedal a rukama podvědomě uklidňoval vyděšeného koně.

„Šílenec,“ tiše si ulevila Morgain. „Ten zatracený Thiye vůbec neví, co dělá. Je tady hodně takových zvířat?“

„Lesy jsou plné zvířat, která on vytvořil,“ řekl Vanye. „Některá jsou plachá a nikomu neublíží, jiná jsou pekelné příšery. Říká se, že ani korijští vlci nejsou přirozená zvířata. Před -“ Chtěl říci před Irienem, včas si ale uvědomil, s kým vlastně mluví. „Předtím prý nebyvali tak draví a nenapadali člověka. Proto tady nemůžeme spát. Jsou to vytvořená zvířata a je těžké je zabít.“

„Nejsou vytvořená,“ řekla, „ale přenesená odjinud. Máš ale pravdu v tom, že tu není radno spát. Tahle zvířata - některá zemřou jako malé děti, předčasně přinesená do příliš teplé nebo příliš studené místnosti, některá jsou neškodná, jiným se tu však daří a plodí další a další potomky. Ach Vanye, Thiye je jen nevědomý člověk. Zanechává za sebou věci a přitom neví jaké. Anebo má radost z toho, jaká za ním zůstává poušť.“

„Odkud se berou zvířata, jako bylo tohle?“

„Z míst, kde podle přírody žijí. Z jiných dnešků, jiných Bran a míst, kde jsou třeba neškodná a užitečná. A pokud se tomu neučiní přítrž, nebudou tu po jejich vpádu žádná zvířata, která podle přírody žila tady. Není to však člověk, kdo tento útok vede, je to příroda sama. Zanedlouho se takové bestie budou prohánět po celém Andur-Kurši. Pojď. Jdeme dál.“

Spánek ho však už dávno přešel a uzdu dál držel v rukou. Jak Morgain navedla koně zpátky na cestu, zavřel oči a

znovu před sebou viděl zelenavou kůži několik stop dlouhé ještěrky. Jedna z nemyslicích kreatur Korijského gathu, našťástí víc odporná než nebezpečná.

Pověsti vyprávěly o horších. Říkalo se, že blízko Irienu bývají nalézány hromady zdechlin, pozůstatků neskutečných výtvorů Thiyeho fantazie. Některé prý bývají téměř beztvaré, jiných se není radno dotýkat a bývají tam prý nalézány i mršiny takových tvarů, že si soudný člověk nedokáže představit, jaké by mohly být vlastnosti takových oblud.

Jedinou pochybnou útechou mu bylo Morgainino znepokojení. Teď věděl, že je v ní alespoň tolik lidského. Vzpomněl si na jejich první setkání - přišla z míst, kterým říkala hranice, vyplavena, jak říkala, na tomto břehu.

Začínal nejasně tušit, i když to zatím nedokázal vyjádřit slovy, kdo vlastně je Morgain. Začínal tušit, že Morgain a ta ohyzdná věc přišly do Andur-Kurse stejnou cestou. Ona však nepřišla náhodou, ale měla svůj cíl.

Tím cílem byly Brány a Thiyeho moc.

Tím cílem bylo rozbít vše, co leželo na tomto břehu, jako to rozbíjela ta hrozná zvířata. Kdyby se postavila na místo hjemurského pána, nebyla by o nic méně nebezpečná. Pokud byl jeho strach oprávněný, neměla nic společného s Andur-Kursem, dokonce se tu ani nenarodila, a nedlužila jim už vůbec nic. A tomu on sloužil.

Liell říkal, že Morgain lže. Jeden z nich lhát musel, to bylo jasné. Do mysli se mu vpálila představa, co by se stalo, kdyby se s jistotou dozvěděl, že tím jedním byla Morgain.

Kdesi ve tmě zašustila křídla - buď obyčejná sova, nebo zase něco hrozného. Přeletělo mu to těsně nad hlavou. Ovládl své nervy ještě pevněji a poplácal po krku znepokojeného hřebce.

Šli ještě dlouho, dokud se nerozednilo a nenarazili na nepatrnou světlinu, kde se zastavili a jeden vždy hlídal, zatímco ten druhý spal. Morgain spala první a Vanye pocházel kolem, aby neusnul, když už si musel sednout, vybíral si k tomu co nejméně pohodlná místa a nakonec se začal zabývat postrojem, který měl vraník stále ještě na zádech, protože na takovém místě se neodvážili koně odsedlat a jen jim povolili podpěny. Zahanbeně si uvědomoval, že to byla už jeho druhá krádež, a cítil, že není příliš čestné ponechávat si z lupu víc, než nutně potřeboval. Stejně tak ale nemělo smysl ty věci zahazovat. Prohrabával se brašnou a sedlovými vaky, aby se dozvěděl, co vlastně získal, a zároveň našel něco, co by mu řeklo víc o muži jménem Liell.

Brzy nahnátl předmět, který mu na jeho otázku dal odpověď. Takovou, že se mu nad ní sevřel žaludek.

Byl to malý zlatý medailon, vsazený do rukojeti sedlového nože, medailon podobný těm, co mnoho mužů nosilo pod bočnicemi sedel. Byly na něm vyryty ošklivé, prapodivné symboly, jaké bývaly na stěnách Kamenů. Ghálské symboly. Kdykoli byly objeveny nějaké prastaré a podivné předměty, lidé o nich říkali, že jsou to ghálské věci a buď se jim vyhýbali, nebo je pálili, házeli do propastí a vůbec se jich snažili co nejrychleji zbavit. Většinou to bývaly nějaké dávno zapomenuté zvláštnosti kuršského původu, bezvýznamné a neškodné. Nemohl se však zbavit pomyšlení, že toto nebude jedna z nich.

Když došlo na střídání hlídek, ukázal tu věc Morgain.

„To je iriyn,“ řekla. „Talisman. Jiný význam to nemá.“ Obrátila ho však několikrát v dlani a pozorně si ho prohlédla.

„Muži lidské krve to nemůže přinést žádné štěstí,“ řekl Vanye.

„V žilách Lethů koluje i ghálská krev,“ řekla, „a Liell je jejich vychovatelem. Vychovatelé a poručníci tam vládli skoro sto let. Každý z vládců Lethu zplodil syna a do roka se utopil. Kdyby byl Kašedre schopný zplodit dědice, nejspíš by následoval své předchůdce a Liell by byl poručníkem toho syna,“ dodala jakoby na okraj, hledíc na špičku Liellova nože, „který je otcem Hriho a Tlin.“

„A tak dále,“ zahořkle zabručel Vanye. „Nechte si ten nůž, liyo. Já ho nechci, a vám možná přinese štěstí.“

„Nepatřím ke Ghálu,“ řekla Morgain.

Uvědomil si, že před pár dny, v době jejich prvního setkání, by ho takové prohlášení naplnilo buď pochybnostmi, nebo ulehčením, nyní se však až příliš dobře hodilo k tomu, z čeho ji začal podezírat.

„Ať už jste kdokoli,“ řekl, „ušetřte mne toho, abych to věděl.“

Přikývla a přijala jeho postoj bez zjevného roztrpčení. Zastrčila nůž za pás a vstala.

Do země u jejích nohou se zabodl šíp se zeleným peřím na konci.

Rychleji než přiletěl šíp, sáhla po zbrani a stejně rychle k ní Vanye přiskočil a bez jakýchkoli ohledů strhl k zemi. Ten šíp, to bylo varovné znamení Chyů. Kdyby bývala vystřelila, měli by už teď zelené peří po celém těle.

„Nedělejte to,“ vykřikl a otočil se s rukama od těla směrem k neviditelným pozorovatelům. „Hai, Chya! Chya! Vezmou si vaše duše na sebe zabítí vašich pokrevních bratří? Jsme vítáni ve vašem klanu, bratři!“

Zašustilo křoví a Vanye spatřil, jak ze stínu stromů, pod kterými se zcela jistě skrývalo ještě několik dalších šípů, namířených na jejich srdce, vystupují vysocí světlovlasí mužové z rodu jeho matky. Vanye se spěšně postavil mezi ně a Morgaininu aroganci, která ve své vytrvalosti byla podobná zášti Myyů a mohla by se jí docela dobře stát osudnou. Bojovníci se jich ani nezeptali na jména, zastavili se a čekali, až se sami rozhodnou promluvit. Vanye si troufl odhadnout, co se tak může dít v jejich myslích - zaraženě zírali na oživlou postavu ženy, o které se zmiňovaly sto let staré báje a možná jim i proběhlo hlavami, jestli náhle nepřišli o rozum. Morgain je pozorovala podmračeným pohledem, v ruce zbraň, která mohla přinést smrt rychleji než nejrychlejší šíp.

Jistěže by ji zabili, pokud tedy mohla zemřít, napáchala by však hodně škody a její ílit, který ji kryl vlastním tělem, by byl mrtvý hned několikrát. Jednou slyšel vyprávět o Myyovi, který náhodou překročil hranici. Našli ho se třemi šípy v srdci, dotýkajícími se jeden druhého. Chyové žili v drsné zemi a jen málo hrozeb je vyvedlo z míry. Pro jejich klan bylo příznačné, že se nepoddali a nehledali ochranu u hjemurských příšer, vnikajících na jejich území, jak to udělal jeden z klanů sousedních, a ani v boji s nimi nezahynuli, jak se to stalo dvěma jiným. Hjemurské nestvůry lovili pro zábavu a z čiré chyjské drзости Thiyeho zaměstnávali neustálými vpády do jeho pohraničí. Vanye položil ruce na stehna a sehnul se v uctivé pokloně. Morgain jej nenásledovala. Vůbec se nepohnula, bylo však možné, že si Chyové přesto neuvědomovali, v jakém jsou nebezpečí.

„Jsem Nhi Vanye, i Chya,“ řekl, „a jsem ilit této paní, která je vítána v klanu Chya.“

Jejich vůdce, pomešší muž s jednoduchým copem nižšího uyta, muže z rodu spřízněného s vládnoucím klanem, opřel luk o zem a položil na něj obě ruce. Oči měl stále upřené na Vanye. „Nhi Vanye. Nevlastní bratr Chya Roha. Jsi i Chya, to je pravda, měl jsem však za to, že jsi pochopil, že v této zemi nejsi vítán.“

„Ona je,“ řekl, protože jediné to byla ta správná odpověď. „Je to Morgain kri Chya, které bylo vysloveno uvítání v klanu, jež nikdy poté nebylo staženo.“

Bylo vidět, jak na ně padla hrůza. Vypadali jako lidé, kteří nahlíží do snu a toužebně si přejí, aby do něj nebyli vtaženi. Jejich oči přejížděly z Morgain na Siptaha a zase zpět, meče však zůstaly v pochvách a tětivy nebyly napjaty.

„Půjdete s námi do Ra-Korie,“ řekl muž. „Jsem Taomen, tan-ilit.“

Morgain mu věnovala zdvořilou poklonu a Vanye už mlčel, jak se slušelo na ilita, jehož liyo se rozhodl vzít věci do vlastních rukou.

Bylo zřejmé, že Chyové z toho setkání nemají žádnou radost. Uvítání nebylo staženo jen proto, že se to zdálo být nesmyslnou pomstou na mrtvé a mladý vůdce Chyů, pán Roh, Vanyů v nevlastní bratr, kterého on sám ještě nikdy nespatriřil, stále ještě vedl krevní mstu proti klanu Nhi kvůli zneuctění své matky pánem Rijanem. Roh by mu prohnal tělem šíp s nemenší ochotou, než by to udělal Myya Gervaine, tím si byl Vanye jistý, a navíc by nejspíš mřil přesněji.

V Korijském gathu se objevila široká mýlina, koupající se v hřejivé záři poledního slunce. Po celé délce byla zaplavená chatrčemi z klád a větví - vesnice Chyů, jediného z klanů, který neměl vlastní kamenný palác. Nedaleko odtud kdysi stávala Ra-Korie, majestátní pevnost velkokráľů, jejíž zříceniny prý nyní ochraňovali mstiví duchové někdejších chrabrých obránců pevnosti, která nejdéle a nejurputněji vzdorovala náporu hjemurských armád.

Vnukům a pravnukům válečníků Morgainových dob zbývala z někdejšího bohatství už jen tato dřevěná vesnice a od hladu a strádání je nedělilo nic než jejich lovecké ruce, zbraně a maso zvířat Korijského gathu. Nikdo z těch lidí ale nevypadal nemocně a jejich ženy a děti, pozorující blížíci se cizince, byly vysoké a pevných postav, třebas chudě oblečené. V klanu Chya ještě stále žila krása, tolik se lišící od zbídačeného vzhledu Lethů.

Před jezdci běželo několik chlapců, všichni ale byli kupodivu potichu, jako kdyby byli na lovu ve vlastním domě. Sesedli pod klenutým průčelím největší z budov, stále doprovázeni Taomenem a jeho muži. Směli si ponechat zbraně, všechno se dělo se zdvořilostí a chytřejší válečníci jim spěšně ustupovali z cesty.

Jméno Ra-Korie teď nesl zakouřený dřevěný palác z hrubě opracovaných trámů, i v něm však byla jakási hrdá nádhera. Měl dvě patra a po stranách hlavního sálu byly vidět dveře mnoha dalších místností. Na stěnách visely vydlážděné kůže velkých zvířat, zdobené trápci a zavěšené na paroží a bojovně vyhlízejících rozích nejrůznějších obyvatel gathu.

Dokonce i za poledne osvětlovalo sál množství pochodní a plameny obrovského krbu, většího, než jakým se mohla chlubit celá řada kamenných paláců. Tady však byl krb a vyzdívky kanálků na horký vzduch jedinou zednickou prací v celém domě.

„Zde budete ubytováni, dokud se Roh nevrátí.“ řekl Taomen.

Morgain se rozhodla zůstat v hlavním sále. Díky laskavosti trochu vystrašených chyjských žen se jim brzy dostalo oběda, nekvašeného chleba s kusem zvěřiny, který zapíjeli medovinou, avšak podezřelá večere v sídle Lethů se ani s tímto prostým jídlem nemohla srovnávat. Lidé se jim však vyhýbali a šepem o nich hovořili jen ve stínu, kam světlo pochodní nedosáhlo.

Morgain si jich tak nevšimla a klidně odpočívala. Vanye si nejdříve opatrně prohlédl zraněnou ruku a pak, protože ho začalo trápit horko v sále, sejmul kápi i přilbici a začal zkoumat bolavé místo na zadní straně lebky, kam dopadla Liellova rána. Nějaký Chya se hlasitě zasmál - výrostek, který ještě ani nesměl nosit cop. Vanye se na něj vztekale zadíval, pak ale sklonil hlavu a přestal se posměváčkem zabývat. Nebyl v takovém postavení, aby si na tyto věci mohl stěžovat. Jeho první starostí musela být Morgain, a hlavně ona naopak musela zajímat Chye.

Někdy k večeru, když už malý kousek oblohy, viditelný skrze okénka v průčelí sálu, přecházel ze sluneční záře do noční tmy, se dveře do sálu otevřely a dovnitř vešla skupina lovců, ozbrojených luky a meči, v oděvech z hnědé kůže.

Uprostřed nich přicházel muž, o kterém si Vanye ihned domyslel, že musí být jeho blízkým příbuzným, protože urozené Chye už jednou potkal, když byl ještě chlapec. Tento muž se podobal jim všem - a také jemu samotnému. Vypadal víc jako jeho bratr, než kterýkoli z jeho nhijských sourozenců.

„Jsem Chya Roh,“ řekla postavil se doprostřed rhóty, vyvýšené hliněné tribuny v čele sálu. Výraz jeho hubené, opálené tváře prozrazoval nelibost nad jejich přítomností a nevěštil jim nic dobrého. „Morgain kri Chya je mrtvá,“ pokračoval, „už víc než sto let. Jaké máte důkazy, že jste opravdu ona?“

Morgain zvolna povstala, jemná, půvabná a uhlazená a bez zdvořilostní poklony podala Vanyovi jakýsi předmět. Zvedl se a předal jej Rohovi. Předtím si tu věc letmo prohlédl - byla to jelení insignie dávných velkokráľů, velká vzácnost a možná kdysi část ztraceného korunního pokladu.

„Patřila Tiffwymu,“ řekla. „Důkaz jeho přátelství. Dal mi ji pro případ, jak sám řekl, kdybych potřebovala cokoli přikázat jeho mužům.“

Rohová tvář zbledla. Pohlédl na amulet, sevřel jej v pěsti a jeho chování se náhle změnilo. „Klan Chya vám před sto lety dal, oč jste žádala.“ řekl. „Čtyři tisíce mužů. Nevrátil se ani jeden. Máte na svých rukou příliš mnoho krve, Morgain kri Chya, přesto však musím dostat slovu svého předchůdce - alespoň pro tentokrát. Co tu hledáte?“

„Přistřeší, klid a cokoli, co víte o Thiyem a o Hjemuru.“

„To vše můžete mít.“

„Dochovala se Kniha Chyů?“

„Ra-Korie vaší doby je dnes v troskách a obývají ji jen vlci a hjemurské příšery. Jestli ale Kniha ještě někde leží, tak je to právě tam. Nemáme dnes ani čas, ani písaře na to, abychom psali letopisy.“ Zdvořile se uklonila. „Musím vás

varovat. Střežte své hranice, protože Leth je v pohybu. Způsobili jsme tam trochu rozruchu.“

Roh stiskl rty. „Paní, máte dar probouzet bouře. Pošleme muže, aby hlídali cestu, kterou jste sem přijela. Lethové by nás mohli navštívit, udělali by to ale jen v úplném zoufalství. Už jsme je naučili způsobům.“

„Jsou nanejdůležitější rozčilení. Vanyův kůň pochází z jejich stájí. Museli jsme nečekaně opustit jejich pohostinství, protože jsme se dostali do sporu s Kasedrem a jeho rádcem Chya Liellem.“

„Liel.“ Roh tiše zaklel. „Ten černý vlk. Máte zdatné nepřátele, paní. Jak dlouho chcete zůstat?“

„Jen tuto noc.“

„Míříte na sever?“

„Ano,“ odpověděla Morgain.

Roh si zamyšleně hryzl ret. „Pořád ten starý spor? Říká se, že Thiye ještě žije. Nikdy bychom si nedokázali představit, že i vy jste přežila. Už vám ale nedáme žádné bojovníky, paní. Jednou jsme to udělali. Dnes už pro vás žádné nemáme.“

„Nepotřebuji tvé muže.“

„Berete s sebou tohoto? Roh jako by si konečně uvědomil Vanyovu přítomnost. Hrdé oči uhnuly stranou a zase se zadívaly na Morgain. „Mohla jste si vybrat lépe, paní.“

Tím skončil, nařídil však ještě ženám, aby Morgain připravily lůžko v horní části paláce a Vanyovi dole u krbu. Morgain s tím souhlasila, protože dům Chyů byl dům spořádaného klanu a na rozdíl od Lethu zde byli skutečně pod jeho ochranou. Morgain s Rohem prohodila ještě několik vět a pak si vzala své věci a odešla po schodech nahoru.

Vanye si vděčně sundal pancíř, svlékl se do košile a kožených jezdeckých kalhot a začal si rozkládat přikrývky, které mu dali, na teplé kameny okolo krbu.

Neočekávaně k němu přistoupil Taomen a vyzval jej, aby šel k Rohovi. Byl to rozkaz, jaký Vanye nemohl odmítnout.

Roh seděl se zkříženýma nohama na rhótě a kolem něj stálo několik mužů.

Pocit bezpečí Vanye náhle opustil. Sám se ozývalo veselé povídání žen a dětí, přehlušující jakákoli tišeji pronesená slova, a kolem něj stál kruh mužů, semknutých rameno na rameni tak, že nikdo nemohl vidět, co se děje mezi nimi.

Nepoklekl, dokud mu nedali jasně najevo, že musí. Kolem něj a Roha seděli všichni ílitové klanu, meče položené před sebou, jako kdyby byl vynášen klanový rozsudek.

Napadlo ho přivolat Morgain a varovat ji před zradou, ve skutečnosti však o ni příliš strach neměl a jeho vlastní hrdost by mu to nedovolila. Kolem něj byli mužové jeho rodu - zatahovat ílita do rodinné záležitosti bylo nečestné a odporovalo to jakýmkoli představám o cti, které se kdy objevily v ílitských zákonících. Rohova urážka však byla přespříliš velká. Vanye svého bratrance vlastně neznal a o jeho cti nevěděl téměř nic, pomýšlení na ni mu však zabránilo propadnout naprosté panice.

„Nhi Vanye,“ oslovil jej Roh, „teď pravdivě odpověz, kdo je ta žena a proč ji doprovázíš.“

„Nic z toho, co vám řekla, nebyla lež a nic z toho nebylo méně než pravda. Je to Morgain a já jsem její ílit.“

Rohovy oči si ho tvrdě prohlížely. „Rijan tě tedy vyhnal. Obral jsi ho o jednoho z jeho drahocenných myských miláčků a on tě potrestal. My ti však nejsme povinováni žádným pohostinstvím. Sestra mé matky tě na svět přivést nechtěla. Viním ji jedině z toho, že se k nám nevrátila. I když v sobě nosila dítě, nebyla zajatcem.“

„A proč by se měla vracet? Abyste ji mohli takto přivítat?“ Vztek v něm převážil nad rozvahou. Rohova slova bodla hluboko. „Ctím svoji matku, Chyové. A byla to právě chyjská čest, co jí nedovolilo vrátit se, potom co ji Rijan zneuctil, ať už to bylo nebo nebylo s jejím svolením. Dala mi život a sama přitom zemřela, a vím daleko lépe než vy, co od Rijana musela vytrpět, když jste neměli dost odvahy na to, abyste ji odtamtud vysvobodili. Kde zůstala vaše čest, mužové?“ Ticho bylo nesnesitelné. V sále byli najednou sami. Oheň zapraskal, jedno z polen se převrátilo a rozprášilo kolem sebe žhavé uhlíky.

„Co se s ní stalo?“ zeptal se konečně Roh, obraceje člun směrem k životu a rozumu. „Zemřela při porodu, jak se mezi lidmi říká?“

„Ano.“

„Roh pomalu vydechl. „Rijan tě měl raději utopit. A možná lituje, že to neudělal. Teď jsi ale tady, takže si žij, Nhi Vanye, rijanovský bastarde. Co s tebou mám udělat?“

„Udělej, oč tě žádala a nech nás ráno odejít.“

„Sloužíš jí dobrovolně?“

„Ano,“ řekl. „Bylo to Vzetí podle zákona. Byl jsem v nouzi. Teď jsem jejím dlužníkem a svůj dluh jí musím splatit.“

„Kam jde?“

„Ona je má paní,“ řekl Vanye, „a nesluší se, abych vám o jejich záležitostech cokoli říkal. Starejte se raději o své vlastní, protože zanedlouho budete mít kvůli ní na hranicích vojáky Lethu.“

„Kam jde, Nhi Vanye?“

„Jí se ptejte.“

Roh luskal prsty a jeho muži sáhli po mečích. Každý z nich položil obnaženou čepel směrem k Vanyemu, takže kolem něj špičky mečů tvořily kruh. Kdesi v domě spadlo nějaké nádobí, vedlejší chodbou tiše proběhla mladá dívka, zatáhla za sebou závěs a zase zmizela.

„Morgain se ptejte,“ řekl znovu Vanye. Kruh kolem něj se zužoval a jedno z ostří se mu přátelsky položilo na rameno. Ovládl se a neuhnul, i když mu srdce hrozilo prasknutím. „Budete-li pokračovat, Chya Rohu, pak podle mne mužové tvého klanu zapomněli, co je to čest. Bude to i moje hanba.“

Roh na něj stále upřeně hleděl. Vanyovi stékal po zádech studený pot. Nervy měl napjaté k prasknutí a nejmenší dotek meče by z jeho suchých rtů vyhnal výkřik, kterým by probudil palác i Morgain ze spánku. Nebyl nijak statečný a už před dlouhou dobou zjistil, že není schopen vzdorovat bolesti ani hrozbám. Jeho bratři to v něm objevili ještě dřív. Cítil v sobě ten stejný pocit, který v něm vřel, když ho jeho bratři povalili mimo San Romenův dohled na kolena a týrali ho

až k slzám. Jen tehdy pozvedl zbraň proti svým mučitelům, jednou jedinkrát, a jen jeho ruce zabíjely, ne jeho vyděšená a zoufalá hlava. Kdyby tehdy býval nadržel v ruce meč, byl by se býval choval stejně jako jindy, tak, jako se choval teď. Roh luskl prsty podruhé a meče zmizely. „Odejdi na své místo, ilite,“ řekl.

Vstal, uklonil se a šel - nemohl uvěřit, že jde pevně a přímo - k místu u krbu, které musel opustit. Znovu ulehl, zabalil se do pláště, a čekal, až se mu v teple krbu svaly přestanou třást.

Toužil zabít, zabít za všechny urážky, které kdy padly na jeho hlavu a za všechny strach, co v něm kdy kdo vyvolal. Otfel si slzy a začínal si myslet, že jeho otec měl nejspíš pravdu a že jeho ruka byla čestnější, než si tehdy myslel. Báł se mnoho věcí, báł se smrti, Morgain, Liella i šíleného Kasedreho, nikdy však neměl takový strach, jako když byl sám uprostřed mužů svého rodu, mezi nimiž byl jednou provždy zmetek a vyvrženec.

Jednou, to byl ještě chlapec, jej Kandrys a Erij vlákali do sklepení Ra-morie, zbili ho a pověsili za ruce na jeden ze stropních trámů. Sundat ho přišli teprve tehdy, až se z jeho rukou ztratila všechna krev a Vanye už neměl ani tolik síly, aby křičel o pomoc. Přiblížili se k němu s pochodněmi v rukou, odřízli ho a vyděšeně nad ním stáli, protože si mysleli, že už nežije. Když se však konečně probral z bezvědomí, dostal důrazné ponaučení, že by to s ním dopadlo hůř, pokud by chtěl někomu ukázat hluboké rány, které mu provazy zanechaly na zápěstí.

Nestěžoval si nikomu. Dál si zvykal na to, za jakých podmínek je v klanu Nhi vítán, naučil se mlčenlivě sbírat kousky cti, poctivě se cvičil v boji, zatínal zuby a pomáhal si sám, jak se jen dalo, dokud čestně nezískal právo nosit cop válečníka a dokud přísné požadavky ílitské cti nezabránilly bratrům, aby ho dál týrali.

Jejich oči však zůstaly stejné - nenávisné a pohrdavé, a s potěšením sledovaly každý Vanyův prohřešek.

A teď s ním tak zacházeli dokonce i Chyové - cítili strach a hnali se za ním jako vlci, štvoucí osamocенého jelena.

Hluboko v něm však přežívalo cosi, co chtělo mít rádo pána Chyů, muže jemu tak podobného, jehož obličej i celé držení těla prozrazovaly krev Vanyova rodu, kolující mu v žilách. Roh byl legitimní syn. Jeho otec v podstatě ponechal paní Hel jejímu osudu v rukou pána Rijana a dovolil, aby přivedla na svět Rijanova syna, který se teď vrátil, mohl ohrozit krev Chyů a Rohovi se postavit na odpor.

Chyové se ho báli a zároveň cítili strach, a i kdyby nebylo jejich nenávisť k Morgain, usilovali by mu o život.

Bylo pozdě, velmi pozdě v noci, když Vanye vyrušila z neklidného spánku okovaná bota, drtící jen několik stop od jeho hlavy uhlíky, vypadlé z krbu. Opřel se o loket a těsně vedle sebe spatřil Rohovy lesknoucí se oči. V panice sáhl po meči, Roh však položil ruku na jilec a odtáhl zbraň z dosahu Vanyovy pravice.

„Přišli jste z Lethu“, řekl tiše. „Kde jste se setkali?“

„V Aenor-Pyvvenu.“ Vanye se posadil na patách a odhrnul si z očí rozčuchané vlasy. „Ještě jednou ti říkám - ptej se Morgain, ne jejího sluhy.“

Roh klidně přikývl. „Některé věci si dovedu domyslet i bez její pomoci. Vidím, že se stále ještě žene za tím stejným cílem, ať už je jím cokoli. Přinese ti smrt, Nhi Vanye i Chya. To už ale sám dobře víš. Odved' ji ráno odtud tak rychle, jak jen budeš moci. Na našich hranicích stojí vojáci Lethu. Umírají tam naši lidé. Pokud toho Liell bude schopen, zastaví ji. A tentokrát už nebudeme platit tolika životy našich lidí.“

Vanye se díval do hlubokých hnědých očí svého bratrance a nacházel v nich zdráhavé uznání vlastního práva na lidskou existenci. Ten člověk s ním poprvé mluvil, jako kdyby stále ještě byl ílitem z urozeného klanu. Vypadalo to, jako by své cti nesloužil zase tak zle a jako by Roh přece jen připouštěl možnost jejich vzájemného příbuzenství. Vanye se zhluboka nadechl a nechal studený vzduch zase pomalu vytéct z plic.

„Co víš o Liellovi?“ zeptal se. „Je to Chya?“

„Kdysi mezi námi žil Chya jménem Liell,“ řekl Roh. „A byl to dobrý člověk. Pak se ale stal rádcem Lethů.“ Roh se odmlčel. Pak znovu zvedl oči, tvář zrůzněnou nenávisť. „Nevím. Říká se, že je to tentýž člověk. Někteří však říkají, že ten muž z Lethu pochází z Ghálu. Že je starý, stejně jako pán Hjemuru. Jediné, co vím jistě, je to, že Lethu vládne právě on. To ty ale dobře víš, sám jsi tam byl.“

Někdy mezi námi bývá příměří a když do gathu vtrhly ty nejhorší Thiyeho příšery, bojovali bok po boku s námi. Dodržujeme lovecký mír, protože z něj mají prospěch obě strany, když tu ale budeme chránit Morgain, dobrému sousedství to příliš nepomůže.“

„Věřím tomu, co se tu říká,“ řekl Vanye. V břiše ucítil dotek ledu, když si vzpomněl na rozhovor na břehu jezera.

„Já jsem tomu nevěřil,“ řekl Roh. „Dokud jsem tady neviděl ji.“

„Ráno odjedeme.“

Roh se ještě jednou zadíval do Vanyovy tváře. „Máš v sobě hodně naší krve,“ řekl. „Je mi líto, bratrance, že tě potkal takový osud. Jak dlouho jí ještě máš sloužit?“

„Můj rok,“ odpověděl Vanye, „teprve začal.“

Mlčeli a i beze slov jim bylo jasné, že tento rok bude jeho posledním. Roh ponuře svěsil hlavu.

„Kdyby se stalo,“ řekl, „a tys byl opět svobodný - vrať se k nám.“

A než mohl Vanye odpovědět, vstal a zmizel ve spleti chodeb, vedoucích ven z paláce.

Vanye se zachvěl při pomyšlení, že právě získal něco, o čem se neodvažoval ani snít - Chyové by jej přijali mezi sebe. Svým způsobem to byla jen další krutost. Zemře daleko dřív, než jeho lhůta skončí. Morgain si šla pro smrt a on neměl jinou možnost, než ji následovat. Ještě před chvílí neměl před sebou vůbec nic.

Teď tu byla naděje. Rozhlédl se kolem a uviděl sál jednoho z nejpevnějších paláců v celém Andur-Kurši. Tady pro něj bylo útočiště, tady byl vítán a tady by mohl žít.

Žena. Děti. Čest.

Neměl je a nikdy je ani mít nebude. Otočil se, rukama sevřel kolena a zoufale hleděl do zářícího ohně. I kdyby Morgain zahynula, a právě to měl asi Roh na mysli, zbýval mu ještě jeden úkol. Zničit Hjemur.

Kdyby se stalo a tys byl opět svobodný...

Od počátku dějin se nestalo, aby Hjemur padl.

Kapitola VI

Ráno se zdálo, že se na jejich odjezd přišel podívat celý klan Chyů, stejně mlčenlivý, jako byl při jejich příjezdu. Okolo sebe však už neviděli žádné nepřátelství, když je Roh vedl ke koním a sám podržel Morgain třmen, aby mohla nasednout na koně.

Zdvořile se jí poklonil a hlasitě, aby to slyšeli všichni, kdo stáli kolem, jí popřál šťastnou cestu. „Budeme střežit cestu, po které jste přijela,“ řekl, „neměl by vás tedy v nejbližších dnech přes naše území nikdo pronásledovat. Mějte na paměti i naši bezpečnost, paní.“

Morgain se v sedle uklonila. „Chya Rohu, jsme vděční tobě i všem tvým lidem. Nepřenocovali jsme v bezpečí, dokud jsi nás nepřijal pod svoji střechu. Mír domu tvému, Chya Rohu.“

S těmito slovy se otočila a ujížděla pryč. Vanye ji následoval uprostřed tichého šepotu tisíců lidí. A jak při jejich příjezdu, tak i nyní s nimi běželo množství dětí, nedbajících na způsoby svých rodičů. Z očí jim zářilo divoké vzrušení, jak před nimi oživaly dávné časy, o kterých slýchávaly v písních a legendách. Vůbec se nezdálo, že by se Morgain bály nebo ji nenáviděly, a s dětskou radostí využily neslýchaný div ke svému potěšení.

Vanye tušil, že to byla hlavně záplava jejích bílých vlasů, co jim bránilo o ní smýšlet jakkoli nepřátelsky. Zářila v ostrém slunečním svitu jako polední slunce nad zasněženou plání.

„Morgain,“ tiše na ni volali, „Morgain!“

Dojetí překonalo i ji a s úsměvem jim zamávala.

Pak znovu pobídla koně a přátelský tábor Chyů jim brzy zmizel z dohledu. Kolem se zase svíral les a hluboký stín stromů pronikal až k jejich srdcím. Jeli mlčky.

Neodvážil se ani vyslovit své nejtoužebnější přání, aby obrátili koně a vrátili se zpět k Chyům, kde byla alespoň jakás takás naděje na příznivé uvítání. Pro ni tam nebyla žádná, a možná právě proto jela celé dopoledne tak sklíčeně.

Když se slunce chýlilo k západu, začal si být jistý, že to není šero hlubokého lesa, co ji tak tížilo. Jednou se větve nad jejich hlavami rozlehl podivný divoký křik a Morgain tím směrem zvedla oči s výrazem člověka, kterého vytrhli z hlubokého osobního zármutku, zmatená, jako kdyby zapomněla, kde vlastně je.

Tu noc se utábořili uprostřed lesa. Morgain sama nasbírala dříví na oheň a zapálila jej, malý a jen slabě zářící, protože v gathu nebylo radno na sebe upozorňovat. Čas od času se zasmála a promluvila k němu, pozornost, na kterou u ní nebyl zvyklý. Smích však byl jen nucený a občas se na Vanye zadívala upřeným pohledem, prozrazujícím, že její myšlenky se teď soustřeďují právě na něj.

Zneklidňovalo ho to. Nebyl schopen odpovídat úsměvem, nešťastně na ni hleděl a nakonec se sklonil v hluboké úkloně k zemi jako člověk žádající o milost. Nepromluvila, dívala se na něj pohledem člověka, kterému sundali masku, a v očích měla pravdu. Vanye ji však neuměl přečíst. Na rtech se mu chvělo množství otázek, přesto nebyl schopen najít jedinou, kterou by si troufl vyslovit, aniž by očekávanou odpověď nebylo strohé odseknutí nebo, a to bylo vůbec nejpravděpodobnější, další mlčení.

„Jdi spát,“ nařídila mu.

Uklonil se, vrátil se na své místo a spal, dokud ho Morgain nevzbudila, aby hlídal.

Ráno její zasmušilost zmizela a začala mu nad snídání vyprávět o starých přátelích - králi Tiffwym, jeho synovi a ženě. Takové věci slýchával od moudrých starců, příběhy o lidech dávno mrtvých, které mladí už vůbec neznali. Horší bylo, že to vypadalo, jako by ona ty lidi skutečně potkala, šedé oči posmutněly a hledaly v těch jeho porozumění a pochopení pro věci, o nichž jediných mu byla schopna vyprávět.

„Tiffwy musel být velký muž,“ řekl. „Byl bych rád, kdybych ho mohl poznat.“

„Nesmrtelnost je snesitelná jen pro nesmrtelné,“ řekla. Usmála se, Vanye však ten úsměv prohlédl.

Od té chvíle mlčela, a zdálo se, že ji zase přepadla sklíčenost. O čemsi přemýšlela, uzavřená do sebe, a Vanye stále ještě nevěděl, jak ji z těch myšlenek vytrhnout.

Zdálo se, že těmi slovy přetřhl tenké vlákno, které je toho rána spojovalo. Byl bych rád, kdybych ho mohl poznat.

Vycítila v tom soucit, a ten si od něj nežádala. K večeru začal les kolem nich řídnout, občas přejížděli přes palouky a nízké mlázi a na obzoru se objevily hory. Na západě se tyčila kamenná masa Alis Kaie s vrcholky pokrytými sněhem, neprostupná hradba Morie. Vanye byl na této straně hor poprvé a celé panoráma, kromě vysoké špice Proethu, mu připadalo cizí, přesto však hleděl na kopce, pod kterými se narodil.

Pak se obzor ještě víc otevřel a oni zůstali stát pod kopci, oči upřené na majestátní hřeben na severu. Ivrel.

Hora nebyla tak vysoká jako Proeth, ohromovala však svým tvarem a dokonalostí, zvolna se k vrcholu zužující kužel s ničím neporušovanou linií stěn. Za ní se tyčily další - Kath Vrej a Kath Svejur, ledové valy Hjemuru, s předhůřími, která se ztrácela v mlze. Ivrel však vynikal nad všemi. Sněhový příkrov mu pokrýval jen samotný vrchol, svahy měl holé, černé skalami nebo tmavě zelené lesem.

U jeho paty, neviditelný v dálce, která samotný Ivrel pozvedala až na okraj nebe, ležel Irien.

Morgain lehce pobídla Siptaha, kůň se znovu rozběhl a pokračovali v cestě, sjížděli do údolí a zase stoupali do kopců a Morgain po celou tu dobu nepromluvila ani slovo. Na obloze už zářily hvězdy, vyšel měsíc a stále se ještě nezastavovali.

Ivrel byl zase o něco blíž a jeho zasněžený vrchol zářil na obloze jako přelud.

„Paní!“ Vanye se naklonil ze sedla a chytil otěže šedého koně. „Paní, zadržte. Irien není místo na noční projíždky.

Zastavme.“ K Vanyovu překvapení souhlasila. Našla vhodné místo, sesedla z koně a odsedlala jej. Pak si sedla na zem, schoulená v lehkém plášti, a nestarala se o nic kolem sebe. Vanye se horečně snažil postavit jí pohodlné lůžko. Nic jiného mu nepřišlo na mysl - její zasmušilost pronikala hluboko do jeho vlastní duše a necítil se dobře při pomýšlení, že

by to mělo takto pokračovat.

Jeho námaha byla zbytečná. Seděla u ohně, hleděla do plamenů a bez chuti polykala jídlo, které jí připravil. Pohlédl na děsivou horu visící nad nimi a sám cítil její hrozivou moc. Toto byla prokletá země. Sebestatečnější muž z Andur-Kurše, který by nebyl blázen, by se neodvážil nocovat na místě, kde oni teď tábořili, ve stínu Ivrelu nedaleko Irienu.

„Vanye,“ znenadání se ozvala, „máš strach z tohoto místa?“

„Nelíbí se mi,“ odpověděl. „Ano, paní, mám strach.“

„Při Vzetí jsi dostal úkol zničit Hjemur, když já sama nebudu moci. Víš, kde leží Thiyeho sídlo?“

Zvedl ruku a nejspíše ukázal na zářez v hřebeni u paty Ivrelu. „Tam, za tím průsmykem.“

„Je tam cesta, která tě k němu dovede. Je tam jen jedna, alespoň tedy bývala.“

„Je tvůj plán takový, že to budu muset udělat sám?“

„Ne,“ řekla, „ale může se to stát.“

Přitáhla si plášť k tělu a sama si vzala první hlídku. Vanye se pokusil usnout.

Zdálo se mu, že se čas vůbec nepohnul, když na rameni ucítil dotek Morgaininy ruky, vyzývající jej, aby se probudil. Byl unavený a spal tvrdě. Hvězdy už překonaly velkou část své noční pouti.

„Byli tu různí návštěvníci, někteří nevypadali dobře, celkem ale nehrozilo žádné nebezpečí,“ řekla. „Pro jistotu jsem však nechala vyhasnout oheň.“

Kývl na znamení souhlasu a s ulehčením pozoroval, jak se zahrabává do svých kožešin jako člověk, který usíná s potěšením. Sedl si k chladnoucím uhlíkům, přitáhl kolena k bradě a ruce položil na pouzdro meče. Pozoroval slábnoucí záři posledních pozůstatků ohně a naslouchal pravidelnému dechu koní, jejichž smysly byli lepšími strážci Morgainina spánku, než jakým mohl být on sám.

Ukolébán jemným praskáním rozpadajících se uhlíků, šepotem větru ve větvích stromů dole pod cestou a pomalým oddechováním jejich začal sám podléhat spánku.

Morgain vykřikla.

Vyskočil s mečem v ruce a spatřil, jak se vleže zmitá, jako by s něčím zápasila, a jeho první myšlenkou bylo, že ji něco ve spánku ušklo. Sklonil se k ní, zvedl ji a přitiskl k sobě. Třásla se. Pak ho ale odstrčila a odešla pár kroků od něj, ruce sevřené na prsou, jako by se bránila proti mrazivému větru. Chvilí stála bez pohnutí.

„Liyo –“ oslovil ji Vanye.

„Jdi spát,“ řekla. „Byl to jen jeden starý sen.“

„Liyo...“

„Máš své místo, ilite. Vrať se tam.“

Věděl, že by to neměl brát jako urážku, přicházelo to z nějaké znovu rozjitřené rány v její duši - i tak ho ale její slova zamrzela. Vrátil se k ohni a zachumlal se do pláště. Ještě dlouho trvalo, než Morgain znovu získala nad sebou vládu. Konečně se otočila a vrátila se na své místo. Hleděl do ohně, aby se vyhnul jejím očím, Morgain však k němu přistoupila a dívala se mu do obličeje.

„Vanye,“ řekla, „je mi to líto.“

„Mně také, liyo.“

„Běž spát, budu chvíli sama hlídat.“

„Není třeba, liyo, nechce se mi spát.“

„Řekla jsem ti něco, co jsem nechtěla.“

Sklonil hlavu v poloviční úkloně a stále se na ni ještě nedíval. „Jsem ilit, paní, a je pravda, že mám své místo u vašeho ohně. Obvykle je mi ale prokazována větší čest než jen to, a jsem spokojený.“

„Vanye.“ Usedla k ohni, chvějíc se bez pláště ve studeném větru. „Potřebuji tě. Bez tebe bych tuto cestu nevydržela.“ Pocítil k ní soucit. V jejím hlase byly slzy a náhle si nepřál vidět, co udělají s její tváří. Uklonil se tak hluboko, jak jen mohl, a zůstal skloněný tak dlouho, dokud si nemyslel, že se zase uklidnila. Teprve tehdy se odvážil pohlédnout jí do očí. „Co pro vás mohu udělat?“

„Víš to,“ řekla. Už to byla zase ta Morgain, kterou dobře znal, dobře vyzbrojená a s pevnými šedými očima.

„Nebudete mi důvěřovat.“

„O mne se nestarej. Kdyby to bylo nutné, abych se mohla dostat na Ivrel, zabila bych i tebe.“

„Já vím,“ řekl. „Liyo, kéž byste mne bývala poslechla. Víím, že byste se i zabila, abyste se dostala na Ivrel, a možná zabijete nás oba. Mám strach, ale s vámi se nelze přit. Přisahám, že kdybyste mne bývala poslechla, kdybyste mne bývala nechala, odvedl bych vás bezpečně z Andur-Kurše, dostala byste se do...“

„Už jsi to sám řekl. Nemůžeš mne přesvědčit.“

„Proč?“ naléhavě se zeptal. „Paní, ta vaše válka - to je šílenství. Už jednou jste prohrála, a já nechci zemřít.“

„Tamti také nechtěli,“ řekla a její rty se změnily na tenké a pevné ostří. „Než jsem odešla z toho času, slyšela jsem, co si o mně vyprávějí v Baienu. A mám ten pocit, že tak si mne budou pamatovat jednou provždy. Přesto tam ale půjdu, je to má povinnost. Tvá přísaha neříká nic o tom, že se mnou musíš souhlasit.“

„Máte pravdu,“ uznal Vanye. Nebyl si ale vůbec jistý, že ho slyšela. Hleděla do tmy směrem k Ivrelu, k Irienu. V hlavě ho pálila otázka, bál se však, že jí způsobí bolest, když ji vysloví. Čím však byl blíže Irienu, tím to v něm bylo silnější.

„Co se s nimi tehdy stalo?“ zeptal se. „Proč jich bylo u Irienu nalezeno jen tak málo?“

„Odnesl je vítr,“ řekla Morgain.

„Odnesl je vítr,“ opakovala. „Po úbočí Ivrelu se rozšířilo pole Brány a mlhu, která tam to ráno byla, vtahovalo dovnitř jako kouř, letící vzhůru komínem. Byl to vítr... vítr, jaký si nedovedeš vůbec představit. Toto se stalo u Irienu. Deset tisíc mužů pohlcených Branou a vržených nikam. Nás pět to vědělo, mí přátelé a já, a těžko říct, pro koho to bylo

hroznější - jestli pro nás, kteří jsme věděli, co se stane, nebo pro ty, kteří by to ani nedokázali pochopit. Byla tam jen tma plná hvězd, kus prázdna v mlze... Přesto jsem přežila. Byla jsem jediná, kdo byl dost daleko od Brány. Naším úkolem bylo obklíčit Irien, jeli se mnou Lrie a mužové Lethu, a když jsme vyjeli na vrchol kopce, zrovna to začalo. Nemohla jsem své muže zadržet, mysleli si, že těm dole mohou nějak pomoci a v čele se svým králem sjeli do údolí. Neposlechli by mne, protože jsem jen žena. Mysleli si, že mám strach, a protože oni byli muži a strach mít nesměli, jeli si pro smrt. Nemohla jsem jim to vysvětlit, a ani jsem je nemohla následovat.“ Hlas se jí zachvěl, ovládla se však. „Byla jsem příliš rozumná na to, abych jela s nimi, jsem civilizovaná, věděla jsem, o co jde. Byla jsem příliš rozumná a pak už bylo pozdě. Vítr se přes nás přehnal a chvíli nemohl nikdo dýchat, jak vzduch kolem zmizel. Pak vítr ustal. Podařilo se mi Siptaha dostat na nohy, už se ale přesně nepamatuji, co se dělo potom. Vím jen, že jsem jela směrem k Ivrelu. Za zády jsem měla hjemurskou armádu, ustupovala jsem dál a dál a nezbývalo mi, než se obrátit na jih. Ra-Korie nějakou dobu vzdorovala, pak jsem ale zas přišla o útočiště. Ujela jsem do Lethu a po pár dnech do Aenor-Pyvnu. Chtěla jsem tam znovu sebrat vojsko, oni mi ale nevěřili. Když mne pronásledovali a chtěli mne zabít, vstoupila jsem do Brány - nic jiného mi už nezbývalo. Nevěděla jsem, že budu čekat tak dlouho.“

„Paní,“ řekl, „to... to co s nimi udělal u Irienu, že je zabil bez jediného úderu meče - mohl by Thiye poslat ten vítr i na nás?“

„Kdyby věděl, kdy přijedeme, tak ano. Ten vítr, to byl vzduch, ženoucí se do otevřené Brány, jak Thiye přenesl silové pole do Kamene v Irienu. To otevřelo mezi hvězdami propast, která pohltila muže Anduru. Nemohl je však udržet déle než okamžik; znamenalo by to zkázu Hjemuru, a ani on není tak neopatrný.“

„Tedy to ale věděl.“

„Ano, věděl.“ Morgainina tvář se stáhla hněvem. „Šel s námi jeden muž, který s námi ale nikdy nestál u Irienu. Byl to ten, který toužil po Tiffwyho moci, podváděl ho s jeho ženou, zabil Edjnela a nakonec se stal poručíkem jeho syna.“

„Chya Zri.“

„Ano, Chya Zri, a budu tomu věřit do konce svých dnů, i když, byl-li to on, dostal od hjemurského pána nevalnou odměnu. Chtěl království a zbylo mu tohle.“

„Liell.“ Vanye vyslovil to jméno téměř bezmyšlenkovitě a náhle na sobě ucítil její překvapený pohled.

„Proč myslíš na Liella?“

„Roh říkal, že o tom muži kolují podivné pověsti... Že prý je starý, Hyo, že je tak starý jako sám Thiye.“

Morgainina tvář se ještě víc zachmuřila. „Zri. Liell. Je to zvláštní, a přece ne původní myšlenka, utopit všechny dědice Lethu - pokud vůbec byli utopeni.“

Vzpomněl si na Bránu, odpudivě světélkující tam nahoře nad jezerem, a věděl, co má na mysli. Opět ho přepadly pochmurné myšlenky a vyslovil otázku, kterou snad nejvíc nenáviděl: „Mohla byste - žít také tak, kdybyste chtěla?“

„Ano,“ odpověděla.

„Už jste to někdy udělala?“

„Ne,“ řekla Morgain. A jako kdyby četla jeho myšlenky, chvatně dodala: „Lze to provést pouze pomocí Bran, a není nijak jednoduché vzít si tělo jiného člověka. Sama si nejsem úplně jistá, jak je to možné, i když si myslím, že to vím. Je to dost hrozné - Brána musí dostat tělo jiného člověka. A Liell, jestli je to všechno pravda, začíná stárnout.“

Zachvěl se, když si vzpomněl na sevření Liellových prstů a hlad, který mu šel z očí. Pojď se mnou a uvidíš, řekl tehdy Liell. Vezme ti duši, až tu bude se vším hotova. Pojď se mnou, Chyo Vanye. Ona lže. Už tehdy lhala.

Pojď se mnou.

Vydechl přísahu, kletbu, modlitbu, cosi splynulo z jeho rtů, zavrával, ustoupil kousek stranou a poprvé v životě si uvědomil, ztýraný děsem, že jeho mládí a jeho dlouhým výcvikem získaná síla mohly být předmětem něčí touhy a žádostivosti.

Cítil se nečistý.

„Vanye,“ ozvala se Morgain a v jejím hlase zazněl strach.

„Říká se,“ ovládl své tělo a obrátil se směrem k ní, „že i Thiye stárne - že vypadá jako stařec.“

„Vanye, jestliže zemřu a ty půjdeš sám proti Hjemuru,“ řekla tiše, „v žádném případě tam nesmíš přijít jako zajatec. Já sama bych to nikdy neudělala.“

„Ach bože,“ zašeptal. Srdce se mu nahnulo do krku. Náhle pochopil, co je v sázce v této válce Ghálu a lidí, a jaká bude cena, kterou zaplatí poražený. Pohlédl na její tvář, nevinný právě prohlédnuvší, nespatřil tam však žádné znamení hrůzy - která by jediná patřila k této šílené hře.

„Udělala byste to?“

„Myslím si,“ řekla, „že bych to jednoho dne možná musela udělat, abych mohla splnit svůj úkol.“

Zaklel. V tom okamžiku by ji býval opustil i za tu nejsměšnější odměnu. Nakonec si to uvědomila a právě ten malý dotek lidskosti byl tím, co jej zadrželo.

„Sedni si,“ řekla. Poslechl.

„Vanye,“ pokračovala potom, „nemám čas na šlechtetnost. Snažím se splnit svůj úkol, snažím se ze všech svých sil. Už mi jich však mnoho nezbývá. Co bys udělal ty, kdybys umíral a přitom by stačilo jen natáhnout ruku a zabít - a získal bys ne další roky stáří, nemoci a bolesti, ale nové mládí? Pro Ghál neexistuje žádné potom, žádná nesmrtelnost, na Ghál čeká jen smrt. Oni už dávno ztratili své bohy i svoji víru. Zbývá jim jediné - život, rozkoše a moc.“

„Lhala jste mi? Patříte k Nim?“

„Nelhala jsem. Nepatřím ke Ghálu. Známe je však. Zri... Vanye, jestli máš pravdu, vysvětluje to mnoho věcí. Ne z touhy po něčem, ale ze zoufalství. Chce žít, zachránit Brány, bez nichž musí zemřít. Nehledala jsem to v něm. Co ti řekl, když s tebou hovořil?“

„Jen to, abych vás opustil a šel s ním.“

„Ještě že jsi měl tenkrát dost rozumu. Jinak...“

Její oči ztemněly a ruka vytáhla z opasku tu černou zbraň. V první chvíli si myslel, že uviděla nějakého vetřelce, pak ale v hrůze sledoval, jak se zbraň obrací přímo proti němu. Nehybně stál, ztuhlý děsem a v jeho mysli zůstala jen jediná myšlenka - Morgain zešílela.

„Jinak bych měla při jízdě k Ivrelu vedle sebe společníka, který by se postaral o to, abych zemřela, společníka, který by čekal, dokud by mu blízkost Brány nedala do rukou prostředky, jejichž pomocí by se se mnou vypořádal. Zanechala jsem tě v sedle hnědé klisny, Chya Vanye, a ty jsi mne potom dostihl na Liellově hřebci. Tehdy jsem si myslela, že je to právě on, když jsem tě viděla se za mnou hnát, a po jeho společnosti jsem nijak netoužila. Byla jsem překvapená, že jsi to ve skutečnosti byl ty.“

„Paní,“ vykřikl Vanye a natáhl k ní prázdné dlaně, aby viděla, že v nich není žádná zbraň. „Paní, já jsem vám přísahal! Já jsem vás nepodvedl! Přece se to nemohlo stát, abych o tom nevěděl. Já bych o tom musel vědět, nebo snad ne?“

Vstala a šla si pro svůj meč a plášť, nespouštějíc z Vanye oči.

„Osedlej mi koně,“ nařídila.

Šel a pečlivě udělal, co mu přikázal. V zádech stále cítil zbraň. Když skončil, ustoupil od koně. Morgain ho stále sledovala, dokonce i v okamžiku, kdy vyskakovala do sedla.

Obrátila koně a rozjela se směrem k vraníkovi. Pochopil. Chtěla zabít jeho koně a nechat ho tady, opěšalého, protože ilita zabít nemohla.

Skočil Siptahovi do cesty a pohlédl na Morgain. V očích se mu vzlyk mísil s hrůzou - bylo nečestné udělat takovou věc, zneužít ilitovu přísahu, zabít mu koně a nechat jej, ať si sám pomůže. Na její tváři však uviděl takovou běsnící zuřivost, že to vypadalo, jako by měl padnout zároveň s koněm. Náhle trhla Siptahovou uzdu, obrátila jej k severu a hnala se pryč.

Chvilí za ní ohromeně zíral a byl si jistý, že zešílela.

A že on sám také.

Zaklel, zvedl vraníkův postroj, hodil mu sedlo na hřbet, narychlo utáhl podpětku, neobratně se vyškrábal do sedla a vyjel - kam, to nechal na koni, protože ten dobře věděl, že má putovat společně se Siptahem. Hřbec běžel sám od sebe, procválal údolím, oběhl výběžek kopce, přeskočil potok a znovu se štal vzhůru svahem, doháněje pomalu klusajícího Siptaha.

Vanye napolo očekával, že z Morgaininy ruky vyšlehe blesk a shodí ho ze sedla nebo alespoň zabije koně. Otočila se a viděla, jak se k ní blíží. Nebránila se však a přitáhla Siptahovi uzdu.

„Jsi blázen,“ řekla, když ji konečně dojel. Vypadalo to, jakoby se jen s obtížemi bránila slzám. Nakonec se ale nerozplakala, zastrčila černou zbraň zpátky za pás a zakryla ji pláštěm. Pak se podívala na Vanye a zakroutila hlavou. „A ještě k tomu jsi Kuršan. Nikdo jiný by nemohl být tak ctnostný a přitom tak pitomý. Zri by býval určitě utekl, pokud tedy už není statečnější, než býval. Nejsme stateční, my, co hrajeme tuto hru s Branami, dáváme v sázku příliš mnoho, než abychom si mohli dovolit být stateční a ctnostní. Závidím ti, Kuršane. Závidím všem, kdo si mohou dovolit taková gesta.“

Sevřel rty. Cítil se jako zahanbený prostáček, protože si uvědomoval, že se mu snažila nahnat strach. Nic z toho nechápal, ani její náladovost, ani nedůvěru. Hlas mu ztvrdl: „Je snadné mě podvést, liyo, je to mnohem snadnější než podvést vás. I ten nejjednodušší z vašich triků mne vyvede z míry a stejně tolik jich dokáže nahnat mi strach.“

Neměla na to odpověď.

Čas od času se na něj podívala, a ten pohled se mu nelíbil. Vzduch mezi nimi zjedovatěl. Jed' pryč, četl v jejích myšlenkách, jed' pryč, nebudu ti bránit.

V tomto stavu by ji neopustil. Bylo porušení přísahy a bylo zase jiné porušení přísahy. I tehdy, když by byla schopna se o sebe postarat, by bylo rozvázání ílitského svazku vážná věc, teď však v jejím chování bylo cosi, co ho přesvědčilo, že má k rozumnému uvažování daleko.

Obloha se rozjasnila do studeného a pochmurného rána. Ze severu se valily mraky.

Zanedlouho se země před nimi sklonila a mezi kopci se otevřelo údolí Irien.

Byla to široká kotlina, příjemná na pohled. Zastavili se na okraji té obrovské rozevřené dlaně a Vanye si chvilí myslel, že se museli zmýlit. Potom ale spatřil majestátní kužel Ivrelu na druhé straně údolí a hluboko pod sebou ve středu Irienu podezřele holé místo. Byli příliš daleko, než aby mohli vidět tak nepatrnou věc jako osamocený Kámen, tušil však, že bude právě tam. Morgain sklouzla ze sedla a odepjala od něj dračí meč. Dělavala to vždy, když chtěla na delší dobu zastavit. Seskočil z koně, Morgain se však otočila, vykročila směrem dál po cestě a bylo vidět, že si nepřeje, aby ji následoval.

Sedl si tedy najeden z balvanů a čekal, oči obrácené do údolí. V jeho mysli se objevil obraz těch tisíců, které do něj vjely jednoho šedého březnového rána, pokrývajícího skály mlhou, ve které se muži i koně míjeli jako duchové - a pak si vzpomněl na její slova o tmě, pohlcující všechno živé a o větru, ženoucím mlhu do Brány jako kouř, valící se komínem. Dnes tu však byla nízko letící zimní mračna a pichlavé slunce a dole v údolí tráva a stromy. Století zahladilo všechny jizvy a nikdo by už nepoznal, co se tu tehdy stalo.

Morgain se nevrátila. Čekal na ni ještě dlouho potom, co o ni začal mít strach, a nakonec sebral odvahu, zvedl se a vydal se tím směrem, kterým jej opustila, kolem dlouhého výběžku skalnatého hřebene. Ulevilo se mu, když ji spatřil, jak tam stojí a hledí do údolí. Chvilí si netroufal Morgain vyrušit, pak si ale pomyslel, že by asi měl, protože nebyla při smyslech a kolem se potulovali lidé a zvířata, kvůli kterým nebylo radno zůstat tu o samotě.

„Liyo,“ oslovil ji. Obrátila se a šla s ním zpět k místu, kde nechali koně. Zavěsila zase meč na jeho místo, uchopila Siptahovu uzdu a znovu se zadívala do údolí. „Vanye,“ řekla, „už nemohu dál.“

„Paní?“ ozval se váhavě, protože ho nejdřív napadlo, že se chce na tom místě na nějakou dobu utábořit. Taková

myšlenka se mu vůbec nelíbila. Podívala se na něj a Vanye pochopil, že Morgain měla na mysli jinou únavu. „Mám strach, Vanye,“ nešťastně pokračovala, „jsem sama a už nemám žádnou čest a žádné další životy, které bych mohla obětovat. Tam jsem je opustila,“ - nataženou rukou ukázala dolů do údolí - „objela jsem tento kopec a odtamtud,“ - Morgainina ruka mířila na zalesněný hřeben na druhé straně údolí, přerušený vysokou skálou - „odtamtud jsem je viděla umírat. Když jsme sem přicházeli, bylo nás víc než sto, každým rokem nás však bylo méně a méně, a dnes tu jsem jen já. Začínám Ghál chápat a začínám je litovat. Člověk už nemůže být statečný, když prostě musí přežít.“ V té chvíli porozuměl hrůze, která se v ní skrývala, a pomyslel si, že to je stejná hrůza, jaká byla v Liellovi. Ten po něm také něco chtěl. Už nechtěl slyšet další pravdu, byla to pravda, která plodila noční můry, nedopřála mu pokoje a žádala jej, aby odpouštěl neodpuštělné.

Přestaňte, chtělo se mu křičet, poslouchám vás, ctím vás -nebraňte mi v tom!
Mlčel.

„Mohla jsem tě zabít,“ řekla, „měla jsem strach. Snadno se vyděším, Vanye, nemyslím. Úplně jsem přestala riskovat, protože s tím břemenem, které nesu, to nedokážu. Říkám si, že jedinou nečestností, které jsem se dopustila, bylo to, že jsem ti důvěřovala i poté, co jsem ti usilovala o život. Vidíš, Vanye, už nemám nic, čím bych si zaplatila ctnosti.“

„Nerozumím vám,“ řekl.

„V to doufám.“

„Co ode mne chcete?“

„Dodržet přísahu.“ Vyskočila do sedla, chvíli počkala, až sám nasedne, a vedla koně po hřebenu nad Irienem, stejnou cestou, jakou jela v den bitvy.

Byla v rozpoložení, které hraničilo se šílenstvím, vlastně neuvažovala. Byl si tím jistý. Bála se ho, jako by byl sama smrt, která se jí pokouší vloučit do přízně, a stejně tak se bála čehokoli, co by ji mohlo přesvědčit o opaku.

Nezabila a neporušila zákony cti.

Malý a drahocenný rozdíl mezi tím, čemu sloužil, a tím, co je pronásledovalo. Upnul se na něj, přestože Morgainina slova do něj zasévala přesvědčení, že právě ten nepatrný rozdíl povede meč, který ji nakonec zabije.

Jízda po okraji údolí byla dlouhá a museli několikrát zastavit, aby si odpočinuli. Slunce se sklánělo k západu a nad vrchol Ivrelu vystupovala mračna, hrozící bouří, jednou z těch severních vichřic, které někdy údolí severně od Chye zasypaly sněhem, ještě častěji však přinášely strašlivé mrazy, lámající stromy a způsobující utrpení lidem i zvířatům. Bouře se přiblížila, vznášela se jim nad hlavami a mračna ze svých břich vypouštěla první kousky ledu. Svět potemněl. Zastavili se, aby ještě naposledy nabrali sílu před výstupem na Ivrel.

Náhle kolem nich vypukl chaos - jediným varováním jim mohlo být Siptahovo odfrknutí a neklid obou jejich koní. Stačil ještě okamžik a mohli být bez nich. Vanye skočil zběsile do sedla, vyrval z pochvy meč a bil kolem sebe po téměř neviditelných postavách, které na ně seskákaly ze stromů a z okolních skal. Byli to válečníci Hjemuru, vpředu pěší zabalení v kožešinách a za nimi jezdci na horských konících.

Do tmy vyšlehl blesk a Morgainina malá zbraň kosila bez milosti muže i koně.

Přehnali se přes ně a cesta je vedla dolů do údolí. Hjemurských bojovníků byly plné stráně, škrábali se směrem k nim, temné postavy v ještě temnějším soumraku, a ne všichni vypadali jako lidé.

Sevřeli se kolem nich a meče se jim leskly, jak bodali po nechráněných koňských nohou. Morgain a Vanye se zuřivě bránili a snažili se obrátit koně tam, kde tušili nejmenší sílu nepřátel a možnost uniknout. Morgain najednou vykřikla, kopla jakéhosi muže do tváře, přejela přes něj a prchala. Vanye zasadil vraníkovi ostruhu a šťval jej cestou, kterou mu prorazil Siptah.

Bojovat dál nemělo smysl a jeho paní udělala to nejrozumnější, co mohla, hnala koně bičem až na samý konec jeho sil a bylo jí lhostejné, že sjížděla z cesty - Vanye ji následoval a srdce mu bilo v krku strachem z pronásledovatelů i z cesty, kterou se černý kůň řítí, cválaje pryč kamenitým svahem a pak stínem neznámé stezky, až proběhl skrze úzkou úžlabinu u paty hory do roviny na západ od Irienu.

Přestože byli jejich koně unavení, měli ve svých dlouhých nohou přece jen výhodu před hjemurskými poníky a zdálo se, že je pronásledovatelé nebudou moci dosáhnout.

Z úzké soutěsky na západ od nich vyjeli jezdci, půlkruh bojovníků, pomalu je obkličujících, a tlačil je zpátky k Irienu.

Morgain odmítla být znovu vržena do hjemurské pasti a snažila se novému nebezpečí uniknout směrem k severu, dokud ještě byla cesta volná. Siptahovi už ale docházely síly, klopýtal a bylo jasné, že se jim to nepodaří. Zastavila, zbraň v ruce, Vanye zadržel schváceného vraníka po její levici, tasil meč a chystal se jí bránit nechráněný bok.

Jezdci už je obklopili ze všech stran a jeli přímo k nim.

„Koně jsou uštvaní,“ řekl Vanye. „Paní, myslím, že tady zemřeme.“

„To nemám v žádném případě v úmyslu,“ řekla. „Nepřibližuj se ke mně, ilite. Nejezdi přede mne a ani se nedrž zároveň se mnou.“

A v tom okamžiku Vanye poznal grošovaného koně jejich vůdce a kousek od něj spatřil hnědáka s bílou hlavou, kterého čekal že uvidí.

Bylo to jezdci z Morie, kteří hlídali hranici poblíž Alis Kaie a někdy, když se Chyové a hjemurští válečníci stáhli ke svým domovům, pronikali i do těchto končin.

Chytil Morgain za ruku. Odpověděl mu vzteklý pohled, plný podezření. Cítil strach.

„Jsou to lidé z Morie, z mého klanu, Nhiové,“ naléhavě k ní promluvil. „Paní, nezabíjejte je. Jejich pánem je můj otec, ten člověk neodpouští, ale je čestný. Ílitské zákony říkají, že moje zločiny vás nijak neposkvřňují, a ať už jste udělala cokoli, Moria, proti vám nevede žádnou krevní mstu. Paní, já vás prosím, nezabíjejte ty muže.“

Váhala. To, co jí říkal, však mělo smysl, a ona to musela vědět. Koně by zemřeli vyčerpáním, kdyby museli běžet dál. I kdyby se jim teď podařilo uniknout, mohli být na severu další hjemurští vojáci, a tady mohli najít alespoň útočiště, když

ne uvítání. Sklonila zbraň.

„Ručíš mi svou duší,“ zašeptala, „že mi nelžeš.“

„Odpřísáhl jsem vám to,“ řekl, „a vy víte, že jsem vám nikdy nelhal. Nezradil bych vás. Máte mé čestné slovo, liyo.“ Zbraň se vrátila na své místo. „Promluv k nim,“ řekla. „A jestli v sobě nebudeš mít tučt šípů, budu je ochotně následovat.“

Vrátil meč do pochvy, zvedl ruce, popohnal uštvaneho koně kousek vpřed a zastavil se v doslechu postupujících jezdců.

„Jsem ilita,“ vykřikl, protože bylo nečestné zabít ilita dříve než jeho pána. „Jsem Nhi Vanye. Nhi Parene, syne Lellenův, ty přece znáš můj hlas.“

„V čích jsi službách, ilite Nhi Vanye?“ ozval se Parenův dobře známý drsný hlas, znějící bohudíky přátelsky.

„Nhi Parene, tyto hory jsou dnes plné hjemurských a nanejvýš pravděpodobně i Lethů. Pro nebesa, vezměte nás pod svoji ochranu a vše se dozvíte v Ra-morii.“

„Pak tedy sloužíš některému z našich nepřátel,“ promluvil znovu Nhi Paren, „protože jinak bychom uslyšeli nějaké počestné jméno.“

„Máš pravdu,“ řekl Vanye, „můj liyo však pro vás dnes není nebezpečím. Žádáme o ochranu a přístřeší, Nhi Parene, a je právem pána Nhiů, ne tvým, nám toto poskytnout nebo odmítnout. Budeš tedy muset poslat do Ra-morie.“

Následovalo ticho, a pak se zdálky ozvalo: „Vezměte je oba.“ Jezdci se sevěli kolem nich. Vanyovu mysl zachvátil náhlý strach, že Morgain propadne panice a oba je zabije. Ještě hůř mu bylo, když jej Paren požádal, aby mu vydali zbraně.

A tehdy Paren poprvé jasně spatřil Morgaininu tvář a ze rtů mu sklouzla první slova modlitby k nebesům. Jeho lidé před sebou dělali rukama znamení proti zlu.

„Nemyslím si, že pro tebe bude možné vzít do rukou mé zbraně, protože tvé náboženství ti to zakazuje,“ řekla Morgain.

„Půjč mi plášť a já je do něj zabalím, aby sis byl jistý, že je nebudu moci použít, a já je dál ponesu. Myslím si, že bychom odtud měli co nejrychleji odejít. Vanye mluvil pravdu o hjemurských.“

„Pojedeme zpátky k Alis Kaie,“ řekl Paren. Podíval se na ni, jako kdyby na zbraně už dlouho myslel. Nařídil Vanyovi, aby jí půjčil svůj plášť, a pozorně sledoval, jak do něj balí své věci a pokládá je přes sedlo. „Seřaďte se,“ nařídil svým mužům. Obklopili zajatce, jinak je ale nechali být.

Vanye a Morgain jeli bok po boku uprostřed morijských bojovníků. Nedostali se ještě příliš daleko, když se Morgain najednou pokusila předat mu zbraně, zabalené v plášti. Báł se je vzít, protože věděl, co Nhiové udělají. Bylo to okamžité - kolem nich se objevily hroty mečů. Jeden muž z klanu San, nebojácnější než ostatní, mu zbraně sebral. Vanye se zoufale podíval na Morgain. Věděl, jak to ponese.

Morgain však téměř ležela na Siptahově šíji a vypadala, jako by se jen stěží držela v sedle. Ruku měla přitisknoutou ke stehnu a mezi jejími bílými prsty prosakovala krev.

„Dostaň nás do bezpečí,“ řekla, „ať to stojí cokoli, ilite. U klanu Nhi nemám ani právo krbu, ani proti mě nevedou krevní mstu. A zastav je, jakmile budeme v bezpečí. Musím si to ošetřit.“

Na její bledé, napjaté tváři byl strach. Představil si obtížnou jízdu do hor k Alis Kaie a vydal se skrze houf jezdců k Nhi Parenovi.

„Ne,“ řekl Nhi Paren, když mu přednesl svoji prosbu. Bylo to pevné a neotřesitelné. V těchto krajích však toho muže nemohl z ničeho obvinít. „Zastavíme u Alis Kaie.“

Vrátil se zpátky k Morgain. Stále se ještě držela v sedle, zubožená a s bílými rty. Čas od času se zachvěla, jak jí pronikl rezavý vítr, nesoucí kapky ledového deště a pohyby jejího koně, stoupajícího do kopců a zase pomalu scházejícího do údolí ji chvílemi nutily k bolestivým vzdechům, přesto však i potom, co zastavili, čekala v sedle, dokud Vanye nesestoupil s koně a nepomohl jí na zem.

Uložil ji pod skalní převis a od toho, který nesl její věci, si vyprosil váček s léky. Rozhlédl se po drsných morijských válečnících. Paren byl tak slušný, že jim nařídil, aby se stáhli kousek dál.

Ošetřil ránu, hlubokou stopu hjemurského meče v Morgainině noze, jak nejlépe uměl. Jeho duše se vzpírala pomýšlení třeba se jen dotknout těch léků, pak si ale řekl, že jejímu tělu, ať už bylo jakékoli, mohou právě ony pomoci nejlépe.

Morgain se mu pokoušela cosi vysvětlovat, nerozuměl však z toho téměř ničemu. Obvázal ji kusem plátna, které našel v torně, a nakonec se mu podařilo krvácení zastavit.

Když od ní vstával, přišel k němu Nhi Paren, podíval se na zraněnou a pak se vrátil ke svým mužům a přikázal jim sedlat koně.

„Nhi Parene!“ Vanye zaklel a běžel za ním. Parenovi muži už většinou seděli na koních. „Nhi Parene, copak nemůžeš počkat aspoň do rána? Musíme tak spěchat, když máme před sebou celé hory?“

„Ty jsi vtělená potíž, Nhi Vanye,“ řekl Paren. „Ty i tahle ženská. Hjemur je zase ve zbrani - nemůžeme se zastavovat. Až v Ra-morii.“

„Pošli posla. Nic tě nenutí, abys ji svým spěchem zabil.“

„Až v Ra-morii.“ opakoval Paren.

Vanye zaklel, vztekla a bezmocně. To nebyla krutost, co k tomu Nhi Parena vedlo, byla to jen nepřemožitelná nhijská tvrdohlavost. Šel a přivázal si sedlové vaky dopředu k sedlu, aby ho trochu změkčil. Stále ještě v něm vřel hněv.

Otočil se a odváděl Černého koně směrem k Morgain. „Tak aspoň řekni jednomu z tvých mužů, aby mi ji pomohl vysadit na koně,“ procedil mezi zuby směrem k Parenovi. „A buď si jistý, že o tom všem ještě uslyší Nhi Ríjan. Má v sobě spravedlnost a jeho čest ho donutí litovat tvé nesmyslné tvrdohlavosti, Nhi Parene.“

„Tvůj otec je mrtev.“

Zastavil se. Vraníkovu uzdu stále držel v ruce a velký kůň mu prudce narazil do zad. Jeho ruce se mimovolně pohnuly a

zvíře zastavily. Kdyby to jen býval věděl dřív, když ještě s tímto člověkem nemusel počítat a nemusel mu věřit.

„Kdo vládne klanu Nhi?“ zeptal se.

„Tvůj bratr Erij,“ řekl Paren. „Přikázal, že kdyby ses někdy objevil v Morii, máme tě okamžitě přivést do Ra-morie. A právě to my teď musíme udělat. Není mi to příliš po chuti, Nhi Vanye,“ ztišil hlas Paren, „ale splníme rozkaz.“

Rozuměl. Lehce se uklonil a tím přijal věci takové, jaké byly. Paren na jeho gesto odpověděl jako čestný muž a na tváři se mu objevil rozpačitý a posmutnělý výraz. Obrátil se ke svým mužům a nařídil jim vyzvednout Morgain k Vanyovi do sedla.

O Ra-morii, sídelní pevnosti Morie, se říkalo, že je nedobytná. Postavili ji v několika patrech vysoko na horském úbočí, záda kryla sama hora a zepředu pevnost obklopoval dvojité prstenec hradeb a bran. Ra-moria v boji nikdy nepadla do rukou nepřítele. Bývala sice majetkem Ylů, než nad ní získali vládu Nhiové, ti ji však získali obratnými sňatky a klanovými intrikami, když rozhodující slovo měla nakonec katastrofa u Irienu, a nikoli přímým obléháním. Stráně pod pevností spásala bohatá stáda koní a dobytka a vesnice v údolí mohly žít v jinde neobvyklém bezpečí, protože k Ra-morii se neodvažovali ani cizí válečníci, ani vlci či korijské bestie, tak sužující odlehlější části Morie. Klidný spánek vesničanů střežily rozeklané zdi a mohutné věže pevnosti, podobné přísnému šedovlasému otci, nespouštějícímu z očí milovanou dceru.

Stále ještě to místo miloval. V podstatě nebylo ničím jiným než připomínkou na dlouhou řadu menších i větších příkoří, přesto se mu při pohledu na ně v hrdle usazovaly slzy. Na okamžik si vzpomněl na jedno jaro, když byl ještě chlapec, na tlustou Mai s bílou hřívou, a na oba své bratry, jedoucí vedle něj za jednoho z těch teplých dnů, kdy téměř zapomínali na vzájemnou nevraživost a celé široké údolí bylo poseté bílými a růžovými mračny rozkvetlých stromů v nhijských sadech.

Teď se od zdi před jeho očima odrážely skomírající paprsky zapadajícího zimního slunce, kolem něj se ozývalo řinčení zbraní Parenových jezdců a na rukou mu ležela váha Morgainina těla. Spala, paže mu zdřevěněly a celou dobu vzpřímená záda byla v jednom ohni. Morgain z celé cesty viděla jen málo a byla velice zesláblá, i když krvácení ustalo a rána se pomalu začínala hojit. Pomyslel si, že by možná mohla bojovat i navzdory slabosti, Morgain však nevěděla, jak se jejich situace změnila a jejich průvodci k ní byli laskaví. Udělali pro ni, co jen bylo v jejich silách, snad kromě toho, že by se dotýkali jí samotné nebo jejích léků, a zdálo se, že je strach pomalu opouštěl.

Byla krásná, vypadala mladě a zavřené šedé oči jí dodávaly nevinnosti. Bývalo pravidlem, že na účet urozených žen muži i nižších klanů rádi obhrouble vtípkovali a u venkovanek byli dokonce i muži vznešeného původu ještě mnohem přímější. Nic z toho jakoby u Morgain neplatilo - možná proto, že měla panská práva, staral se o ni ílit, který by ji musel bránit a proto, že napadení bezbranné ženy nesloužilo nikomu ke cti, nejspíš jim však bránila její ghálská pověst.

Morijští mužové neměli ve zvyku být jen zlehčovat něco, co pocházelo z Ghálu.

Jenomčas od času se Nhi Paren nebo někdo z ostatních zeptal, jak se jí daří, a kroutili hlavami nad tím, že může tak spát.

V pohledu jednoho z nich, Nhi Ryna, syna Nhi Parena, byla posvátná bázeň. Byl to mladý chlapec s hlavou plnou starých písní a legend, který v umění hry na harfu předčil většinu urozených Nhiů. Jeho oči se zpočátku leskly v nejčistším úžasu, aby se v nich zanedlouho objevilo zbožnění, nevěstící pro jeho duši nic dobrého.

Zdálo se, že Nhi Paren si toho všiml a ostře přikázal synovi, aby převzal zadní hlídku, daleko od Morgain.

Teď se ale blížil konec takové péče. Kopyta koní už zvonila po dláždění, vedoucím k jedné z bran. Dlážďení a rozsáhlé bludiště stok znovu postavil před padesáti lety Nhi Rej, když opravil polozbořenou práci Yla Ena. Nebyl to žádný marnivý přepych, pouhá nutnost, protože jinak by celou pevnost spláchly z hory jarní deště.

Dovnitř vstoupili Červenou branou. A červená opravdu byla, pokrytá vlajícími korouhvemi Nhiů s černým nápisem uprostřed. Kolem bylo ticho a nádvoří rozeznávalo jen třepetání korouhví a údery kopyt. Z paláce vyběhl sluha a uklonil se Nhi Parenovi. Tam a zpět přeskočilo několik vět a rozkazů.

Vanye zůstal v sedle a čekal, dokud nedospějí k nějakému rozhodnutí. Nakonec k němu přiběhl Ryn s ještě jedním mužem a pomohli mu sundat Morgain z koně. Čekal, že ho okamžitě uvrhnou do vězení nebo i zabijí - nic se nestalo.

Nádvořím se ozývala tlumená debata, jako kdyby byli obyčejní poutníci, kteří tu v nouzi našli útočiště. Bylo rozhodnuto, že Morgain odnesou do vyhráté západní věže a Vanye a jeho dva pomocníci se vydali na cestu. Za nimi šla stráž. Svěřili ji do rukou zděšených služebnic, vůbec nevypadajících na to, že by jim taková věc přinášela nějaké potěšení.

„Dovolte mi zůstat s ní,“ žádal Vanye. „Ty ženy vůbec nevědí, jak by se o ni měly starat. Nebo jí alespoň nechte ty léky.“

„Léky tady necháme,“ řekl Paren, „ale co se týče tebe, máme jiné rozkazy.“

Odvedli ho po schodech do místnosti, která bývala jeho domovem. Napravo byl Erijův pokoj a před sebou měl schody, vedoucí k pokojí ve věži, který patřival jemu.

Namísto toho jej však vedli do komnaty, kde bydlíval Kandrys. Západka na dveřích dlouho vzdorovala se zarputilostí zámku, léta neotvíraného.

Vanyovy oči zděšeně protestovaly. To bylo příšerné, do takového vězení ho přece nemohli uvrhnout. Paren vypadal, jako kdyby se mu jeho povinnost ani v nejmenším nelíbila, přesto ale mu nařídil, aby vešel dovnitř. Z místnosti táhla studená vlhkost a plesnivina, podlaha byla pokrytá prachem, neustále poletujícím po Ra-morii a vnikajícím do domů štěrbinami mezi kameny.

Jeden ze sluhů přinesl pochodně, jiní přispěchali s dřívím a nádobou se žhavými uhlíky k zapálení ohně. V jeho slabém světle se před ním místnost objevila taková, jakou si ji pamatoval - od toho rána, kdy Kandrys zemřel, v ní nebylo ničím hnuto. Poznával v té děsivé pietě ruku svého otce.

Přes opěradlo židle ležel Kandrysův oděv, u krbu stály zablácené boty nachystané k čištění a v příkrývkách na posteli

bylo stále ještě znát, kde jeho bratr naposledy spal.

Zaklel a pokusil se vzepřít, pevné ruce jeho strážců ho však oddělily od dveří a venku stálo několik dalších ozbrojenců. Nemělo smysl klást tomu šílenství odpor.

Přinesli mu dovnitř vodu k mytí, talíř s jídlem a víno a to vše postavili na dlouhý stůl u dveří. U krbu, nyní příjemně zářícího, se objevila ještě jedna náruč dříví.

„Kdo vám to nařídil?“ zeptal se Vanye. „Erij?“

„Ano,“ řekl Paren a v tónu jeho hlasu bylo cítit, že s tím zdaleka nesouhlasí. V jeho očích poznal Vanye soucit, i když něco takového vůči psanci nepřicházelo v úvahu. „Nesmíme ti nechat pancíř ani žádnou zbraň.“

Bylo jasné, že to tak muselo skončit. Vanye si rozevřel řemínky u kožené haleny, sundal ji i drátěnou košili a spodní tuniku a vydal své oblečení jednomu ze strážců, který si už předtím vzal jeho helmici. Kromě vysokých bot a jezdeckých kalhot měl na sobě už jen tenkou plátěnou košili, která mu mohla poskytnout jen slabou ochranu proti chladu, stále ještě zívajícímu ze všech koutů místnosti. Trpně jim dovolil, aby ho prohledali, jestli neskrývá nějakou zbraň, a když ho konečně nechali o samotě, byl rád, že se mohl skrčit u rozpáleného krbu a trochu se zahřát. Po chvíli dostal hlad a snědl všechno, co mu přinesli. V malém kotlíku, položeném krbu, trochu ohřál ledovou vodu a umyl se. Vyčerpání nakonec přemohlo i zbytek jeho zábran. Pomyslel si, že všechno bylo nachystáno tak, aby se neodvážil spát v Kandrysově posteli a strávil noc provinile schoulený u krbu.

Bylo v něm však dost nhijské krve na to, aby se rozhodl, že se nepoddá moci ducha, sídlícího v této místnosti a rozzuřeného vraždou. Stáhl přehoz z Kandrysovy postele a uložil se k spánku.

Bývalo sice zvykem, že muži, nocující v paláci, spávali nazi, Vanye si ale sundal jen vysoké boty. Tolik zas morijské pohostinnosti nedůvěřoval. Už dlouho se mu nestalo, že by mohl v noci odložit těžkou drátěnou košili, a to samo o sobě mu dodávalo pocit pohodlí. Usnul, jen co svým tělem zahřál studené pokrývky a z jeho svalů zmizelo napětí. A jestli se mu něco zdálo, nevěděl o tom.

Kapitola VII

Ozvalo se zaškrábání tvrdé podrážky na kamenné podlaze a něco se sehnulo nad jeho hlavou. Vanye se v náhlé panice obrátil na záda, rukou odmrštil pokrývky a chtěl vstát.

Mužská postava, oblečená v černi a stříbře, odstoupila o krok dál od postele a Vanye se zastavil, bosou nohu na podlaze. Oheň v krbu už skoro vyhasl a škvírou mezi okenicemi se do místnosti prodíralo slabé denní světlo, doprovázené studeným průvanem.

Byl to Erij - o něco starší, s tvrdší tváří a černými vlasy stočenými do copu pána klanu. Oči zůstaly stejné, sebejisté a pohrdavé.

Vanye vyskočil na nohy a všiml si, že v pokoji kromě nich už nikdo není. Nejspíš byli za dveřmi, o své bezpečnosti si nedělal žádné iluze. Nasadil statečný výraz a pro tuto chvíli se rozhodl svého bratra nebrat na vědomí. Natáhl si boty, usrkl trochu vína, co zbylo od včerejška a vrátil se k ohni, aby ho dopil, protože mu pod kůži začínal rychle pronikat chlad. To vše ho zatím Erij nechal udělat, aniž by si bratra jakkoli všiml.

Teprve když poklekl ke krbu a přikládal do ohně, uslyšel za zády Erijovy kroky a ucítil jemný dotek bratrových dlouhých prstů, sbírajících do dlaně jeho vlasy, padající mu volně na ramena. Byly už dost dlouhé na to, aby je mohl vzít do ruky, ale ještě ne tak dlouhé, aby mohly být znovu spleteny do válečnického copu. Erij za ně lehce zatahal, podobný otci, probírajícímu se vlasy malého dítěte.

Zvedl hlavu. Nechtěl se otočit, jen se připravoval na kruté a bezcitné trhnutí, které muselo přijít.

Nepřišlo.

„Skoro jsem si už myslel,“ řekl Erij, „že tě pocty, které ti poskytli při tvém odjezdu, odradí od toho, aby ses ještě někdy vracel.“

Erij pustil jeho vlasy. Vanye využil příležitosti, otočil se a vstal. Erij byl vyšší než on a Vanye musel zvednout hlavu, aby se mu mohl podívat do očí. Stáli těsně u sebe a Vanye do zad nepříjemně pátil žár krbu. Erij však neustoupil ani o krok.

A teprve teď si Vanye všiml, že jeho bratr nemá pravou ruku. To, co měl založené v košili na prsou, byl jen pahýl.

Vanye vyděšeně zíral na zbytek ruky a Erij mu ji strčil před oči, aby se mohl podívat zblízka.

„To je tvoje práce,“ řekl Erij. „Toto a ještě mnoho jiných věcí.“

Nemohl mu na to nic říct, ani vlastně nevěděl, jestli ho lituje nebo co vůbec cítí, protože to vše v něm přemohl šok. Erij býval pyšný, elegantní šlechtic, skvělý bojovník, jeho ruka uměla zacházet s mečem, lukem i s harfou.

Palčivá bolest v nohou Vanye přemohla. Odstrčil Erije, pohár s vínem spadl na podlahu a zanechal po sobě temně rudou stopu kapek, vpíjících se do žiznivého prachu.

„Přijel jsi v podivné společnosti,“ řekl Erij. „Je to opravdu ona?“

„Je,“ odpověděl Vanye.

Erij se zamyslel. Byl to Myya, chladný a praktický. Myyové málo věřili a hodně pochybovali, nebyl to klan proslulý zbožností. Těžko se dalo říct, která část jeho bytosti v něm zvítězí - jestli zbožný Nhi nebo cynický Myya.

„Díval jsem se na věci, které s sebou přivezla,“ řekl. „Ty by to potvrdzovaly. Krváci však jako každý jiný smrtelník.“

„Ženou se za námi nepřátelé,“ řekl chraptivě Vanye, „ze kterých Morie nemůže mít žádný prospěch. Pusť nás dál, jakmile jen bude schopna jízdy, a nebudeme ti působit nesnáze ani my, ani oni. Hjemur bude mít příliš mnoho práce s námi, než aby mohl zaútočit na Morii. Pokud se ji pokusíš zadržet zde, je dost možné, že tomu bude jinak.“

„A co když tady zemře?“

Podíval se na Erije a začal od této chvíle počítat s uplynulými dvěma lety a tím, co způsobily. Chlapec byl mrtev a muž by chladnokrevně zabil. Erij býval někdy vzteklý, někdy marnivý a občas i laskavý - jiný než Kandrys. Nyní však rysy

jeho obličej jako by patřily člověku, který se nikdy neusmívá. Jednu z tváří hyzdila jizva, která tam dříve nebyla a kolem očí se objevily první vrásky.

„Nech ji odejít,“ řekl Vanye. „Budou chtít ji i všechny věci, které s sebou přinesla. A s Hjemurem nebudeš moci vyjednávat. Nikdo s nimi nemůže vyjednávat - a ty to dobře víš.“

„Míří tedy do Hjemuru?“ zeptal se Erij.

„Čím méně s ní bude mít Moria společného, tím lépe. Vede proti Hjemurským krevní mstu a je víc nebezpečná jim než tobě. Říkám ti pravdu.“

Erij o tom chvíli přemýšlel, opřel se o římsu krbu a zmraženou ruku zase zastrčil do tuniky. Jeho tmavé oči pozorovaly bratra, tvrdé a vypočítavé. „Naposledy jsem o tobě slyšel od Myya Gervaina, šlo o to zabít a krádež koně v Erdu.“

„Trvalo mi to skoro dva roky, než jsem se dostal přes území tvých myyských bratranců,“ přiznal Vanye. „Vyhýbal jsem se jim a toho koně jsem vyměnil za svého.“

Erijovy rty se sevřely v pochmurném úsměvu nad Vanyovou opovázlivostí. „Bylo to tedy ještě předtím, než jsi byl vzat do služby, jestli tomu dobře rozumím.“

„Ano, předtím.“

„A jak jsi vůbec k té službě přišel?“

Vanye pokrčil rameny. Byla mu zima. Vrátil se k ohni a skrčil se u něj, ruce zkřížené na prsou. „Z nedbalosti,“ řekl.

„Schoval jsem se, kde jsem se schovat neměl - díval jsem se na ni a přitom jsem zapomněl, že má panské právo. Bylo to Vzetí podle práva.“

„Spíš s ní?“

Vystrašeně pohlédl na svého bratra. „Spát se svojí paní, a navíc takovou? Ne.“

„Je skutečně krásná. A také patří ke Ghálu. Nejsem rád, že ji musím mít ve svém domě. Neříkala, že tady má právo krbu, a ani si nemyslím, že by ho mohla dostat.“

„Nechce nic takového,“ řekl Vanye. „Jen abys nás pustil dál.“ „Jaké jsou podmínky tvé služby? Co po tobě chce?“

„Nemyslím si, že ti to smím říct. Nemá to ale nic společného s Morii. Obrátili jsme se tímto směrem teprve poté, co nás sem zahrnuli bojovníci Hjemuru.“

„Když ji propustím, kam tedy půjde?“

„Pryč odtud, nejrychleji, jak jen bude moci.“ Zahodil všechnu aroganci a podíval se bratrovi do očí. Na svoji pomstu měl právo - byla to odměna za jeho pohostinství. „To ti přísahám, Eriji, a nic proti tobě nemám za to uvítání, které jsi pro mne připravil. Jestli nás propustíš, učiním všechno, co bude v mých silách, aby to nebylo ke škodě této země. Ručím ti za to svým životem, Eriji.“

„Co ode mne chcete, jakou pomoc?“

„Jen abys nám vrátil naše věci a dal nám nějaké zásoby, jestli můžeš. Nemáme skoro nic.“

Erij seděl bokem k ohni a hleděl do plamenů. Pak se jeho zachmuřená tvář obrátila zpátky k Vanyovi. „Za svoji laskavost si ovšem budu žádat určitý poplatek.“

„Co?“

„Tebe.“ A když na něj Vanye jen nechápavě zíral, dodal: „Propustím ji hned dnes, dám jí zásoby, koně a může si jet, kam se jí zachce. Tebe však nepropustím, a to bude cena, kterou si vezmu za svoji pohostinnost.“

Dostaň nás do bezpečí, přikázala mu tehdy, než upadla do bezvědomí, ať to stojí cokoli.

Věděl, že jí to ubere na cti, když se ho zřekne, už ale poznal, co ji žene. Morgain pro to žila, jen pro to, a její oči se nepřestávaly upírat k Hjemuru. Byla by jeho život ochotně obětovala, kdyby se díky tomu mohla bezpečně dostat k hjemurským hranicím. Sama to řekla, třebaže jinými slovy.

„Až má služba skončí,“ nabídl, protože tu možnost musel zkusit, „vrátím se do Morie.“

„Ne,“ řekl Erij.

„Za takovou věc mi ale musíš dát poctivou úhradu,“ řekl nakonec Vanye. „Přísahěj, že bude moci odtud odejít se vším, co nám patří, s koňmi, zbraněmi a takovým množstvím zásob, aby jí vystačily na cestu k té z hranic Morie, kterou si zvolí, a nech ji pokojně vyjet z bran pevnosti - žádné falešné sliby.“

„A co dostanu já od vás?“ zeptal se Erij. „Zaručuješ se mi, že pokud vám prokáži tuto službu, nepadne na moji hlavu žádná kletba ani od ní, ani od tebe?“

„Žádná,“ řekl Vanye. Erij pronesl formuli přísahy a odpřisáhl - byla to taková přísaha, jakou by měl dodržet i poloviční Myya.

Pak Erij odešel a Vanye přemohla zima. Klekl si tedy před krb a pomalu dokrmoval oheň dřevem, až krb znovu sálal žářem. V pokoji bylo ticho. Podíval se do kouta, kam světlo nedosáhlo. Uviděl tam jen staré Kandrysovy věci. Nikdy předtím příliš nevěřil pověstem, podle kterých se duchové nešťastně zemřelých měli zdržovat poblíž těch, kdo rušili jejich klid. Sám sloužil ženě, která měla zemřít už před více než stoletím. V místnosti však přesto stále zůstával syrový chlad, jakýsi neklid, který sem mohla zanést vina, možná strach, nebo i tajemná moc Kandrysovy duše, prodlévající nablízku.

Za nějaký čas se na nádvoří ozval klapot kopyt. Přistoupil k malému oknu a vyhlédl ven. Dole pod sebou uviděl osedlaného Siptaha a vedle něj vraníka. Kolem nich postávalo několik mužů.

Pak spatřil Morgain, jak ji dva bojovníci snášejí se schodů a pomáhají jí na koně. Jen s obtížemi se držela v sedle a Siptahovu uzdu uchopila tak pomalu a neobratně, že jí málem vypadla z rukou.

Rozběsnil se vztekem, když viděl, v jakém stavu ji posílají pryč. Erij pro ni chtěl jediné - smrt.

Protlačil rameno úzkým otvorem okénka. „Liyo!“ vykřikl. Zvuk jeho hlasu roztrhal ledový vítr. Morgain však zvedla oči a zadívala se k vysoké zdi věže. „Liyo!“

Uviděla ho a zvedla ruku. Otočila se k mužům, stojícím okolo ní, a v pohybech jejího těla byl hněv, kdežto ve váhavých

krocích ustupujících bojovníků jen rozpaky a znepokojení.

Začal mít strach, že proti nim zvedne zbraň a že bude zabita, aniž by věděla, o co jde.

„Taková byla dohoda,“ vykřikl. „Přisahal, že jste volná, ale nedůvěřujte mu, liyo.“

Zdálo se, že rozumí. Obrátila koně, dala mu ostruhy a rozjela se proti bráně takovou rychlostí, že si Vayne myslel, že musí každou chvíli spadnout. Za nimi běžel vraník, který kdysi patřival Liellovi, připoutaný za uzdu k Siptahovu sedlu. Na hřbetě měl přivázaný jakýsi balík - jeho vlastní věci.

A než se brána znovu zavřela, projel jí ještě jeden jezdec.

To Ryn, zpěvák, za ní šel svého koníka s harfou přivázanou u boku. Vanyovi vhrkly do očí slzy, přestože si nedovedl vysvětlit proč. Později si myslel, že to byl hněv nad tím, jak s sebou strhává dalšího nevinného, poté co zničila jeho samého. Sedl si zase ke krbu, hlavu položenou na rukou, a snažil se nemyslet na to, co ho čeká.

„Otec zemřel před šesti měsíci,“ řekl Erij. Natáhl si nohy k ohni, plápolajícím v krbu jeho vlastní, uklizené a koberci pokryté komnaty, která patřivala jejich otci, a podíval se na Vanye, nedobrovolného hosta pro tento večer, choulícího se na kamenné podlaze u krbu. Vzduch byl prosycen vůní vína.

Erij levou rukou obratně naplnil sklenici z džbánu, stojícího na stole, a gestem nabídl i Vanyovi. Ten odmítl.

„A ty jsi ho zabil,“ dodal Erij, jako kdyby se bavili o nějakém vzdáleném příbuzném, „tím, že jsi zabil Kandryse. Otec přišel o rozum, udržoval Kandrysův pokoj v té podobě, v jaké jsi ho našel, všechno muselo zůstat stejné. Dole ve stájích je postroj Kandrysova koně - pořád na stejném místě.“

Otec jeho koně vyhnal. Takové to bylo dobré zvíře a dnes už nejspíš zdivočelo nebo ho sežrali vlci. Dole u lesa nechal otec postavit velkou mohylu a tam Kandryse pohřbili. Matka s ním nemohla rozumně promluvit a nakonec onemocněla, spadla ze schodů a zabila se. Možná ji sám shodil - když ho přepadl záchvat, byl hrozný. Po její smrti začal sedávat venku, dole na vrcholku mohyly, kam pohřbili i matku. Jednou přišlo, my jsme pro něj jeli a dovezli jsme ho domů, on ale přesto onemocněl a zemřel.“

Vanye se na bratra nedíval a jen poslouchal jeho hlas, který se nepříjemně podobal hlasu Letha Kasedreho. Stejný způsob mluvy, stejná beztvářá krutost. Už za jejich dětství dokázala být hrozná, teď, když ty stejné hry plné bezmyšlenkovité krutosti hrál muž, vládnoucí klanu Nhi, měla ještě palčivější příchuť.

Erij strčil nohou do bratra. „Otec ti nikdy neodpustil.“

„Nečekal jsem, že to udělá,“ řekl Vanye, stále k němu obrácený bokem.

„Ani mně však neodpustil,“ ozval se po chvíli mlčení Erij, „že jsem to byl právě já, kdo přežil. A že jsem byl od toho okamžiku horší než dokonalý. Otec miloval dokonalost, v koních, v ženách i ve svých synech. Kandrys byl mrtev, ty jsi ho urazil a já jsem byl zraněn. Otec nesnesl pomýšlení, že bude muset zanechat Nhie mrzákovi.“

Dál to už Vanye nevydržel. Otočil se na kolenou a sklonil se před bratrem v úkloně, kterou mu nikdy předtím nebyl povinován. Byl to výraz úcty pánu klanu. Vanye se dotkl čelem kamenné podlahy a pak se zase narovnal, oči upřené v zoufalé prosbě k bratrovi: „Dovol mi odtud odejít, bratře. Jsem povinen jí sloužit, přísahal jsem a svoji přísahu musím dodržet. Pokud přežiji svůj rok, vrátím se a můžeme všechno urovnat.“

Erij neodpověděl a jen se na něj díval. Vanye si pomyslel, že právě tohle asi jeho bratr chtěl. Chtěl, aby ztratil svoji hrdost. Erij se lehce usmál.

„Vrať se do svého pokoje,“ řekl. Vanye zaklel, vztekly a zoufalý, vstal a udělal, co mu bylo, nařizeno. Musel se znovu vrátit do Kandrysova pokoje, plného plísň, prachu, špíny a rozhněvaných duchů, musel znovu spát v Kandrysově posteli, chodit v jeho šatech a osaměle přecházet po studené místnosti.

Tu noc přišlo. Dírou v nenatíraných a prohníklých okenicích vtékala dovnitř voda a venku zuřivě rachotil hrom, jak se často stávalo ve stínu vysokých hor. Přivíral oči proti bleskům a pozoroval hřebeny kopců, rýsující se proti ozářené obloze. Myslel na to, zda Morgain ještě žije nebo zda podlehla svému zranění, a jestli se jí vůbec podařilo najít nějaký úkryt. Déšť se časem měnil v sníh, hromy však nad městem nepřestávaly dunět.

Ráno všechna pokrývala vrstva mokrého sněhu a prastaré zdi Ra-morie se zbavily prachu. Nádvořím se ale brzy rozproudil čilý ruch a kopyta koní rozšlapala sníh do hněda. V Morii se sníh nikdy dlouho neudržel a zůstával ležet jen na hřebenech Alis Kaie a na vrcholku Proethu.

Pomyslel si, že napadlý poprašek sněhu lehce prozradí stopy prchajících, a ta myšlenka ho dvojnásob znepokojila. Po celý den se nikdo neobjevil, dokonce mu ani nepřinesli jídlo, až večer, jak sám předpokládal, za ním přišel sluha, aby šel s Erijem povečeřet.

Seděli naproti sobě a uprostřed stolu ležel mezi talíři a sklenicemi vína chyjský luk.

„Čekáš, že se zeptám, proč tady je?“ ozval se nakonec Vanye.

„Chyové v noci zaútočili na naše hranice. Předpověděl jsi to správně - za Morgain se skutečně táhnou zvláštní lidé.“

„Jsem si jistý,“ řekl Vanye, „že ona je nepřivolala.“

„Pět jsme jich zabili,“ řekl Erij spokojeně.

Vanye si nalil víno, stiskl rty a pak řekl: „V Ra-lethu jsem potkal muže, kterému ses začal hodně podobat, dědici Rijanův. Stará se o svůj dům stejně, jako se o něj staráš ty, o své hosty pečuje tak, jako o ně pečuješ ty, a čest ctí zrovna tak.“

Erij vypadal pobaveně, bylo to však jen zdání. „Tvůj humor se dnes večer nějak přiosťlil, drahý bratříčku. Moje laskavost ti nějak dodává sebevědomí.“

„Bratrovražda ti neprojde o nic snáz než mně.“ Vanye se snažil udržet svůj hlas klidný a nevzrušený, třebaže se uvnitř cítil úplně jinak. „I když by se ti podařilo obklopit se samými Myyi, podobnými těm šlechtěným bojovníkům, kteří ti polehávají za dveřmi, budeš vždycky vládnout Nhiům. Měl by sis to pamatovat, bratře. Podřež mne a Nhiové ti to nezapomenou.“

„Myslíš?“ opáčil Erij, opíraje se loktem o stůl. „Mezi Nhii nemáš žádné blízké příbuzné, jenom mě. A nemyslím si, že by nám Chyové mohli něco udělat, pokud by tedy o to vůbec stáli. A ona? Ona odtud hezky rychle utekla. Mám takový

pocit, že vím, jak ta čarodějnice dělá z takových lidí, jako jsi ty, Vanye sobě sloužící, Vanye zbabělce, oddané služebničky. A stejně ti nedala. Muselo by v tom být veliké kouzelnictví, abys takhle věrně sloužil jinému pánovi. Stejně jsi byl vždycky lepší, když jsi měl někoho přepadnout ze zálohy.“

Něco z toho, co o něm Erij říkal, byla pravda. Byl mladší bratr proti starším, nemanželský syn proti právoplatným dědicům, a ne vždy se choval tak, jak prikazovaly zákony cti. Oni však na něj připravovali své vlastní léčky, a když jeho vychovatelka zemřela a Vanye přijali do Ra-morie, bylo jich čím dál víc.

Uvědomil si, že právě v té době přestali být bratry. Jakmile přišel do pevnosti, začali se na něj dívat ne jako na chudého příbuzného, ale jako na nebezpečného soupeře. V té době samozřejmě nemohl vědět, o co jde, bylo mu teprve devět let. Erijovi bylo tehdy dvanáct a Kandrysovi třináct - právě ten věk, kdy chlapci dovedou být nejkrutější, ať už je jejich krutost úmyslná, nebo ne.

„Byli jsme děti,“ řekl Vanye. „Všechno bylo jiné.“

„Ovšem když jsi zabil Kandryse,“ řekl Erij, „byl jsi více než přímý.“

„Nechtěl jsem ho zabít,“ protestoval Vanye. „Otec říkal, že Kandrys neudeřil, aby zabil, já jsem to ale nemohl vědět. Zaútočil na mne - přece jsi to viděl, musel jsi to vidět! A po tobě bych býval nikdy nesekl.“

Erijovy oči na něj hleděly, chladné a bez výrazu. „Jen tehdy, když moje ruka náhodou chránila smrtelně raněného staršího bratra. Ležel už na zemi, zmetku.“

„Nebyl jsem schopný myslet. Já vím, bylo to špatné, jsem vinen. Konám za to pokání.“

„Popravdě řečeno,“ pokračoval Erij, „Kandrys tě chtěl nějak zohavit - vždycky tě nesnášel. Nemohl se srovnat s tím, že jsi byl přijat mezi válečníky, a říkal, že se postará o to, aby ses jednoho dne přiznal, že mezi nás nepatříš. Já sám jsem na to nikdy nemyslel, Kandrys však byl můj bratr a dědic vládnoucího Nhi. A kdyby se ti býval rozhodl useknout hlavu, byl bych musel brát v úvahu i toto. Na soucit jsme neměli kdy. Byl jsi však lepší, než jsme si mysleli - jinak by Kandrys po tobě býval nešel tak lehkovážně. Musím ti říct, že v tomto ohledu si zasloužíš uznání, bratříčku - byl jsi docela dobrý.“

Vanye se natáhl pro pohár a dopil zbytek vína: Chutnalo kysele. „Otec měl opravdu štěstí na dědice - tři budoucí vrahové.“

„Otec byl ze všech nejlepší,“ usklíbl se Erij. „Zabil naši matku, tím jsem si jistý. Zavinil i Kandrysovu smrt, tím, jak tě neustále podporoval. Nemohl se pak divit, že ke konci života vidával duchy.“

„Proč tedy od nich tento palác nechceš očistit? Pust' mě odtud. Náš otec nebyl o nic lepší vůči tobě než vůči mně. Dovol mi odtud odjet.“

„Pořád o to žádáš a já znovu říkám - ne. Proč se nepokusíš utéct?“

„Myslel jsem si, že budeš předpokládat, že dodržím svůj slib,“ řekl Vanye. „Kromě toho bych se nikdy nedostal ani na nádvoří Ra-morie.“

„Později budeš možná litovat, že jsi propásl svoji šanci.“

„Chceš mne zastrašit? Víím, jakou hru se mnou hraješ. Vždycky jsi ji hrával skvěle. A já jsem vždycky věřil tomu, co jsi mi říkal, daleko víc jsem věřival tobě než Kandrysovi. Vždycky jsem si chtěl představovat, že máš v sobě nějaký smysl pro čest, ať už jemu chybělo cokoli.“

„Oba jsi nás nenáviděl.“

„Litoval jsem vás. Dokonce i Kandryse.“

Erij se usmál, zvedl se od stolu a přešel ke krbu, kde bylo tepleji. Stále držel ve zdravé ruce pohár s vínem. Usedl na svoji židli a Vanye na vyhráté kameny u krbové zdi. Dlouho nepromluvili ani slovo a v místnosti jako by zavládl mír. V Erijově džbánku ubyly další dva poháry vína. Jeho opálená tvář zrudla a těžce dýchal.

„Piješ příliš mnoho vína,“ ozval se nakonec Vanye. „Dnes večer a včera také - piješ příliš mnoho.“

Erij zvedl to, co zbylo z jeho pravice. „Když je večer zima, bolí mě to. Už dlouho piji jen proto, abych mohl v noci spát. Nejspíš bych s tím měl přestat, nebo skončím jako náš otec. I víno ho pomohlo zabít. Když pil, a po Kandrysově smrti pil pořád, ztrácel zdravý rozum. Vždycky když se opil, šel ven, sedl si k té hrobce a viděl duchy. Nechtěl bych tak hnusně zemřít.“

Právě pro tuto svoji bezvýraznou uvážlivost Erij někdy vypadal jako blázen a Vanye občas dokonce napadlo, že by se s bratrem možná i dalo rozumně domluvit. A snad by mu nemuselo být cizí ani odpuštění, protože tak přece člověk nemohl mluvit se svým nepřítelem. V takových chvílích Erijovi téměř rozuměl a chápal jeho podivné nálady, záchvaty nenávisti a vrásky, pomalu se zarývající do jeho obličeje a propůjčující mu vzhled člověka o několik let staršího.

„Tvá paní,“ řekl Erij, „neopustila Morii, jak jsi mi sliboval.“

Vanye trhl hlavou v náhlém překvapení: „Kde je?“

„To bys měl vědět ty,“ odušil Erij, „protože si myslím, že ti řekla, o co jí tady jde.“

„To je její věc.“

„Mám si ji nechat přivést a zeptat se jí, nebo mi to řekneš sám?“

Vanye se mu zadíval do obličeje a najednou v bratrově blouznění a jeho podivných rozmarech rozpoznal účel a cíl. Nevadilo mu to. „Jde jí o Hjemur, a Thiye asi nebude jejím přítelem. To by ti mělo stačit.“

„Mluvíš pravdu?“

„Nic než pravdu, Eriji.“

„Na tom však teď nezáleží,“ řekl Erij. „Morii neopustila. A to bylo podmínkou všech mých slibů.“

„I mých.“

Erij se na něj podíval z výšky svého křesla. V jeho očích nebyla ani stopa po veselí, byl v nich Nhi Rijan, mladý, krutý a plný zloby. „Můžeš jít.“

„Nepokoušej se ji jakkoli ohrožit,“ varoval ho Vanye.

„Můžeš jít,“ opakoval jeho bratr.

Vanye se zvedl od krbu a s lehkou úklonou, udržující mezi nimi alespoň zdání normálního vztahu, vyšel ven. Před dveřmi stála stráž, aby jej odvedla do jeho pokoje. Nikdy to místo neopouštěli - všichni Myyové, protože Erij žádnému z Nhiů nedůvěřoval natolik, aby mu svěřil svého vězně.

Bylo jich tam dvakrát tolik než předtím. Dřív s ním chodívali jen dva - teď čekali čtyři.

Pokusil se vrátit do pokoje, uslyšel však šelest oceli a uviděl Erije, jak vytahuje z pochvy meč. Na okamžik zaváhl, Myyové se ho pokusili vtáhnout na chodbu a zadržet venku.

Neměl co ztratit. Věděl to a vrhl se na bratra s touhou rozbit mu lebku. Když už nic jiného, alespoň by nešťastným Nhiům nevládl žádný myyský podvrženec.

Erijovi ozbrojenci ho však chytili, klopýtající jeden přes druhého a převracející nábytek v zuřivé snaze Vanye zneškodnit. Pak se objevila Erijova pěst a zesílená jílce meče ho udeřila do spánku. Klesl na kolena.

Dobře znal ta sklepení staré pevnosti, vydlabaná hluboko do skály a ukrývající potraviny pro případ obležení, nekonečné bludiště tunelů a místností s vlhkými odkapávajícími stropy, v zimě sevřené ledem. Právě tato spleť podzemních chodeb činila východní křídlo pevnosti nebezpečným. Už od nepaměti hrozily jeho budovy zřícením a nikdo v nich nebydlel, i když v celém podzemí postavili množství vzpěr a sloupů a některá skladiště zaházeli smetím a odpadky. Jako děti sem měli vstup zakázán a ke svým hrám v horkém létě a třesutých zimních mrazech využívali mělká skladiště v bezpečnějším západním křídle.

Nějakou dobu poté, co přišel do Ra-morie, ho jeho bratři zavedli do nejnižších pater starých chodeb. Měli s sebou jedinou lampu a v jejím světle se vydali do toho ponurého království tlejících výdřev a rozpadajících se zdí.

Právě tam ho jeho bratři nechali, v místnosti, odkud jeho výkřiky nemohly k nikomu dolehnout.

A na tom stejném místě ho teď zavřeli Myyové, bez světla a bez vody a jen v lehké košili proti bodajícímu mrazu. Rval se s nimi, třebaš napolo omráčený, v šíleném strachu, že ho spoutají tak, jako to kdysi udělal Kandrys. Podařilo se mu vytrhnout se jim a chystal se k boji.

Zavřeli před ním dveře. Zůstal v naprosté tmě a na jejich straně zarachotila závora. Vrhla se proti těžkým vratům až do úplného vyčerpání, rameno mu oteklo a ruce měl rozedřené. Pak sklouzl na podlahu, zády se opřel o dveře, jediný zachytný bod v neproniknutelné tmě a jediný kousek stěn, ze kterého nešla syrová vlhkost mokré hlíny a kamení, a chvíli kromě svého dechu slyšel jen pravidelný zvuk padajících kapek. Netrvalo však dlouho a ze svých děr znovu vylezly krysy. Nejdříve bázlivé, zastavující se při nejmenším pohybu jeho rukou, pak stále odvážnější. Poslouchal lehké kroky jejich tlapek, šelestící po zdech a v neviditelné spleti trámů nad jeho hlavou.

Od toho strašného zážitku v podzemí Ra-morie Vanye krysy nenáviděl. Hnusily se mu i tehdy, když je viděl na denním světle, protože se mu při pohledu na ně stále vracely dávné vzpomínky na místa bez světla, místa, kde žily v celých houfech, knížectví tmy ve zdech prastaré pevnosti, mezi popraskanými základy, kde on byl slabý a nepatrný a ony obrovské a hrozné.

Dál už se neodvažoval zůstat na zemi. I navzdory strachu si ještě pamatoval, že se vyhýbají lidem, kteří bdí, kolik toho ale slyšel také o tom, co dokáží udělat s člověkem, který náhodou usne. Chodil sem a tam, aby se ubránil spánku, a když si jednou na okamžik lehl na zem, aby si odpočinul a ucítil na noze lehounké zaškrábání, okamžitě vyskočil s vydešeným výkřikem, hlouše se odrážejícím od stěn sklepení. Náhlý hluk na chvíli přerušil šramot jejich drápků na kamenné podlaze, zanedlouho se však opět vydaly zcela bez bázně za svými cíli.

Někdy musel usnout. Musel přijít ten čas, kdy už nebude moci dál a padne na zem. Jeho kolena se už tak jako tak začínala chvět. Chodil po sklepení, dokud jej vyčerpání nepřinutilo opírat se o zdi a dokud na dlouhé chvíle neupadal do nevědomí, ze kterého se probouzel uprostřed pádu a zase se s námahou šplhal vzhůru, ruce zčernalé prachem a nohy znečitlivěle křečí. Pak v chodbách konečně zarachotily zbraně, na prahu se objevil náznak světla a dveře se otevřely, uvolňující cestu několika mužům s ostře zářícími pochodněmi. Obrátil se k nim jako k nejdražším přátelům a vrhl se jim do rukou, jako by to bylo jeho jediné útočiště.

Přivedli ho zpátky nahoru do vyhráté a čisté Erijovy komnaty. Za oknem byla tma a Vanye si uvědomil, že od té doby, co naposledy spal, minula celá noc a ještě jeden den. Kolena se mu trásla a jeho ruce už téměř ani nebyly schopné podat mu k ústům nějaké jídlo, když se posadil na své obvyklé místo u bratrova stolu.

Nejdříve ze všeho sáhl po vínu a dlouhými loky zaháněl chlad z těla. Jíst však nemohl, chvíli se přebíral v nabídnutém jídle a nakonec se spokojil s několika sousty chleba a kouskem sýra.

Nůž mu vypadl z ruky - už nemohl dál. Bez Erijova svolení odstrčil židli od stolu, odpotácel se k teplému krbu a tam ležel, dokud Erij nedejdl. Smysly ho pomalu opouštěly a vyčerpání nad ním nabylo vládu, dokud jej neprobudilo rýpnutí Erijovy boty do žeber.

Znovu namáhavě vstal a pokusil se navázat rozhovor s bratrem, byl ochoten znovu poslouchat jeho blábolení a výčitky, jen aby se zase nemusel vrátit na to hrozné místo. Myyové se ho však chopili a táhli ho ven, směrem zpátky ke tmě a krysám. Bránil se, křičel, vzlykal, pak se jim vyrval z rukou a skočil za stůl - sebral z něj nůž a prvním, kdo se před ním objevil, rozpáral ruku od lokte až po zápěstí. Nakonec ho přemohli a strhli na zem v příšerném hluku padajícího nádobí. Do hlavy ho udeřila noha v okované botě a když omdléval, proletěla mu hlavou myšlenka, že ho hodí v bezvědomí mezi krysy a ty se s ním beze strachu vypořádají. Zas se násilím probíral a bojoval, dokud mu přesná rána na žaludek nevyrazila dech z těla a Vanye přestal vědět o světě.

Ležel na podlaze, kolem něj bylo světlo a teplo a pod prsty cítil jemný koberec. Pak ucítil na zápěstí dotek chladného ostří, které je věznilo u země. Otevřel oči a před sebou uviděl Erije, sedícího obráceně na židli a svírajícího v ruce těžký meč, doléhající mu na ruku.

„Máš v sobě víc síly, než jsi mívál kdysi, bratříčku,“ řekl Erij. „Před pár lety bys už býval dávno dostal rozum. To jsi dlužil tolik, že mi ani neřekneš, proč sem přišla?“

„Řeknu ti to,“ řekl Vanye, „ale sám tomu nerozumím. Říká, že přišla zničit Černé ohně. Proč, to nevím, možná je to pro ni věc cti. Černé ohně však Anduru nepřinesly nic než neštěstí a zlo, těžko tedy může Morgain Morii uškodit.“

„Ty ale nevíš, co by z toho mohla mít.“

„To nevím. Ona jenom říká, že chce zabít Thiyeho, a to není...“ Pohnul rukou a ostří meče mu odřízlo kousek kůže. Rozhodl se raději nepokračovat. „Eriji, ona není naším nepřítelem.“

Erij se kysele usmál. „Po tom, co má Thiye, už toužilo víc lidí, a nikdo z nich s námi nesmýšlel přátelsky.“

„Ona to nechce získat, ona to chce zničit.“

Meč se zvedl. Vanye se vyškřábal na kolena, v hlavě mu hučelo a břicho mu svírala tupá bolest. S největší vážností a upřímností pohlédl do Erijova cynického obličej. „Bratříčku, bratříčku,“ řekl měkce Erij, „mně se zdá, že ty té čarodějnici opravdu věříš. Mozeček ti změknu... Podívej se na mě! Přisáhám ti - a ty víš, že držím slovo - že když zapomeneš na to, že jsi ilitem té ženské, nevezmu si, co mi po právu náleží.“ Meč se znovu snesl na bratrovo zápěstí. Vanye poděšeně ucukl. Nabroušená čepel se zvedla do výšky jeho očí a ochromila je strachem jako oči jedovatého hada.

„Můj milý bratříčku,“ pokračoval Erij, „potřeboval jsem dva roky na to, abych se naučil pořádně držet meč v levé ruce. Kvůli jedinému mizernému gestu. Romen dělal, co mohl, ale o prsty jsem stejně přišel. A po nich i o kus ruky. Chceš slyšet, co jsem přísahal, že ti udělám, jestli tě ještě někdy dostanu do rukou? Kandrys si to nejspíš zasloužil, co jsem ti ale udělal já? Jen jsem se snažil chránit zraněného bratra, abys ho nemohl znovu udeřit. Ani jsem přitom neměl zbraň. To, cos udělal, bratříčku, v sobě nemělo ani špetku cti. A já jsem ti to nikdy neodpustil.“

„To je lež,“ řekl Vanye, „bys mne býval zabil stejně rád jako Kandrys, a já jsem byl horší než vy dva. Vždycky jsem býval horší.“

Erij se zasmál. „Tak tohle je konečně ten Vanye, kterého znám. Kandrys by mne do očí proklel a udělal by všechno proto, aby mne zabil, když bych takhle vyhrožoval. Ty ale víš, že bych to udělal, a máš strach. Moc myslíš, chyjský zmetek, moc myslíš. Vždycky jsi mival moc bujnou fantazii. A ta z tebe udělala zbabělce, protože ses nikdy nepokusil svůj mozeček použít proti jiným. Přesto přiznávám, že tehdy jsme byli v přesile. Od té doby jsi pěkně zesílil a o půl dlaně povyrostil. Nechtěl bych si to teď s tebou rozdat, ještě ke všemu jen s jednou rukou.“

„Eriji,“ dal do toho jména všechno, byla to prosba o rozumné jednání, bylo v tom skoro srdce. „Eriji, copak chceš, aby tento dům měl stejnou pověst jako palác Lethu? Nech mne odejít. Jsem psanec. Přiznávám, že si to zasloužím, a bylo ode mne šílenstvím se vracet a žádat od otce pomoc. Nikdy bych se býval nebyl odvážil sem jít, kdybych býval věděl, že se zde setkám už jen s tebou. Byla to moje chyba. Nhiové ale ztrácejí čest kvůli tvému jednání. Dobře víš, že Nhiové ti v tomhle pomáhat nebudou, jinak bys mě nemusel dát hlídat těm Myi.“

„O co mne tedy žádáš?“

„Abys se mnou zacházel jako s Nhíem, jako se svým bratrem.“

Erij se pousmál, vytáhl z pásu Meč cti a posměšně jej hodil na podlahu. Čepel zazvonila o kameny a Erij odešel. Vanye za ním zděšeně zíral, ochromený hrůzou. Dveře se zapráskly, ozval se úder zaklapované závory a Vanye se otrásl odporem. Strach se v něm znovu usídlil jako starý a oddaný přítel.

O tohle přece nežádal - chtěl propuštění, přesto však byl ten krátký meč čestnou, a více než čestnou, odpovědí na všechny jeho prosby.

Otočil se na kolenu, nahmatl jilec meče a zvedl ho. Nebyl schopen si ho srovnat v dlani a ještě méně byl schopen sebrat odvahu k činu, který od něj bratr chtěl.

Možná to byla jediná bezpečná cesta, jak mu uniknout, a možná to byl poslední projev Erijovy velkomyslnosti. Věděl o bolestech, které byly daleko horší než ta čestná, kterou mohl přivodit hrot tohoto meče.

K tomu však byla nutná vůle, odvaha - proto mu Erij ten meč dal, protože věděl, že jeho chyjský bratr to nebude schopen udělat.

A Vanye dobře věděl, že Erij by toho na jeho místě schopen byl. I Kandrys a i jejich otec. Měli v sobě hrozné pohrdání životem a byli by se schopni zabít jen proto, aby zneuctili svého nepřítele a připravili ho o možnost pomsty.

Natáhl ruce, opřel meč o zem, zavřel oči a zůstal tak klečet. Zbývalo jediné - prudce se nahnout k sevřeným rukám. Celé tělo se mu zachvělo šíleným napětím.

Po chvíli ho ale strach opustil, protože pochopil, že to nikdy neudělá. Pustil meč z ruky, dovrávorál k ohni a schoulil se k němu. Svaly se mu trásly, zvedal se mu žaludek a Vanye musel pevně zatnout zuby, aby se ubránil zvracení.

První paprsky denního světla ho zastihly na stejném místě, zuboženého a nehybného. Až na jednu chvíli uprostřed noci vůbec neusnul. Palácem se ozvaly kroky a na okamžik se mu v mysli objevila prchavá myšlenka udělat teď ve spěchu to, co měl čestně udělat večer.

Ani nepomyslel na to, že by mohl Erije tím mečkem zabít. Jednak by to bylo zcela zbytečné, protože by i na něj potom čekala hanebná smrt, a jednak by v tom nemohl najít ani čest, ani jakékoli zadostiučinění.

Přišlo jich hned několik. Erij nechal své průvodce čekat venku, přešel přes koberec, zvedl neposkvrněnou zbraň a zasunul ji zpět na její místo u pásu.

„Nemyslel jsem si, že to uděláš,“ řekl, „ale od nynějška si nemůžeš stěžovat, že jsem to byl já, kdo tě zahanbil.“ Sklonil se k Vanyovi, chytil ho rukou za rameno a zvedl ho ze země.

Vanye plakal. Nechtěl, bylo to proti jeho vůli, ale stejně jako všechny ostatní byla i tato bitva s bratrem předem ztracená a Vanye to dobře věděl. Pak ke své další hanbě ucítil na ramenou Erijovy ruce, skýtající mu úkryt, a jediné, co dokázal, bylo opřít se o ně a na všechno zapomenout. Bratrovy ruce ho objímaly po těch dlouhých letech bez jediného pohledu na domov nebo na příbuzného, jeho vlastní ruce ležely na Erijových ramenou a zanedlouho zjistil, že i bratr pláče. Erij ho nešetrně plácl po tváři, aby přišel k sobě, a svíral jeho rameno v prstech natažené ruky. Na tvrdé tváři se mu leskly slzy.

„Porušuji svoji přísahu,“ řekl Erij, „protože jsem přísahal, že tě zabiju.“

„Kéž bys to býval udělal,“ odpověděl mu Vanye a Erij ho objal svými hrubými rukama a zacházel s ním jako s daleko mladším bratrem, v jehož postavení se Vanye vůči Erijovi vždycky cítil být. Prohrábl mu zdravou rukou vlasy a zase jej od sebe odstrčil.

„Nikdy bys to nebyl schopen udělat,“ řekl Erij, „protože máš život příliš rád, než abys mohl jen tak zemřít. Ber to jako můj dar, bratře. Dělá to z tebe nebezpečného nepřítele.“

Jako z Morgain, pomyslel si Vanye. Mohla za to ona? Na počátku jeho putování však ležely zlomené polovice jeho vlastního Meče cti, který přelomily ruce jeho vlastního otce. Příčinou jeho slabosti nebyla Morgain, ale to, že si skutečně nezasloužil čest ílita z klanu Nhi. Takové věci měly vždy svoji cenu, která při jejich ztrátě občas musela být splacena, a on sám nikdy nebude hoden toho, aby takovou cenu zaplatil.

V jeho očích se znovu objevily slzy. Erij se lehce otřel rukou o jeho ucho a přiměl Vanye, aby se mu podíval do očí.

„Připravil jsi mne o bratra, otce, matku a navíc ještě o kus mého vlastního těla,“ chraptivě zašeptal Erij. „Myslíš si, že mi nic nedlužíš? Myslíš si, že nemám právo od tebe nic žádat?“

„Co tedy ode mne chceš?“

„Udělal jsem si z tebe nepřítele. Kandrys tě nenáviděl a rozhodl se tě zbavit a pro otce jsi byl vždycky přítěží. Já sám jsem měl do té doby věrného a poslušného bratra. Možná jsem mu byl i něco dlužen. Co teď ke mně cítíš? Nenávist?“

„Ne.“

„Vrátíš se domů? Tvá paní tě opustila, a bylo to její svobodné rozhodnutí. Pokud ti prominu tvé zločiny, je tvá služba u konce, takže už nebudeš ílitem a nebudeš muset jet pryč a riskovat další Vzetí. Mohu to udělat, mohu tě omilostnit. Potřebuji tě, Vanye. Z celé rodiny už zbývá jen já, mrzák, který si ani nemůže pořádně nakrájet maso. Jednoho dne se mi může stát, že budu potřebovat bratra se dvěma zdravými rukama, bratra, kterému budu moci důvěřovat.“

Na Vanye byla ta proměna Erijovy nálady příliš rychlá. Zůstal stát ohromený a v rozpacích, nevěděl, co má dělat, už příliš dlouho však viděl jen prázdno tam, kde měla být rodina a pevný stisk bratrovy ruky, nabízející čest a domov jemu, který neměl nic. přemáhaly všechno ostatní.

Ne však docela.

Neočekávaně zavrtěl hlavou. „Dokud žije,“ řekl, „a dokoná - i po její smrti jsem jí povinován službou. Proto mne mohla opustit. Mou povinností je zabít Thiyeho a zničit Černé ohně. Takový je úkol, který mi dala.“

„To není tvůj skutečný úkol,“ ozval se jeho bratr a v jeho slovech bylo znepokojení a roztrpčení. „Nebesa, ochraňujte šilence! Vanye, copak neslyšíš, co sám říkáš? Copak si neuvědomuješ, co po tobě chce? Včera večer jsi nebyl schopen vztáhnout ruku po sobě samém - myslíš si, že to, co ti uložila, je snazší? Nařídila ti spáchat sebevraždu, to je tvůj úkol!“

„Bylo to Vzetí podle práva,“ řekl, „a svá práva nijak nepřekročila.“

„Opustila tě.“

„Ty jsi ji poslal pryč. Byla zraněná a navíc jsi jí nedal jinou možnost.“

Erij prudce a bolestivě sevřel Vanyovu ruku. „Měl bys místo vedle mne. Nemusel bys být psancem a nemusel bys zahynout při takovém nesmyslném úsilí, byl bys v Ra-morii, byl bys tu druhý hned po mně. Vanye, poslouchej mě. Podívej se na mě - toto je lidské tělo, slyšíš, lidské! Ta žena je Černý oheň sám, smrtelně nebezpečná každému, kdo je lidské krve. Ve jménu té lži, které jsi uvěřil, už zabila deset tisíc mužů. Nechci, aby někdo z mého rodu skončil tak, jako skončili oni. Podívej se na mě. Vidíš mě? Mohl by ses jí takhle klidně dívat do očí?“

Nevíš, jak velkému zlu pomáháš. Lže, jako lhala předtím, a její lži tehdy skončily v troskách Korie. Ílitská přísaha říká zrad' rodinu, zrad' svůj krb, nezrazuj však svého liya, říká však také zrad' všechny lidi na tomto světě?

Pojď se mnou, Chyo Vanye.

Liellova slova.

„Vanye,“ bratrova ruka mu sklouzla z ramene. „Běž. Řeknu jim, aby tě odvedli do tvého pokoje. Do tvého starého pokoje ve věži. Vyspi se a zítra večer pochopíš, že můj návrh je rozumný. Znovu si o tom promluvíme a pochopíš, že mám pravdu.“

Spal. Nemyslel si, že člověk, kterého zároveň připravovali o rozum i o svědomí, bude moci spát, jeho tělo však mělo své vlastní potřeby, které musely být uspokojeny, a po určitém čase prostě všechno ostatní přehlušilo. Spal hlubokým spánkem v posteli, ve které spával už jako chlapec, a když se probudil, tělo ho bolelo a objevily se na něm modřiny od nelaskavého myského zacházení.

A probudil se do ještě bolestivějšího uvědomění, že noc strávená v základech pevnosti a ta následující v Erijově komnatě nebyly snem, že to vše skutečně prožil, že skutečně podlehl a plakal jako malé dítě ve chvíli, kdy měl mít na tváři hrdost a ukazovat ji ostatním. I to se však zdálo být zbytečné. Věděl, že by to byla jen lež. A totéž by věděl každý muž v sídle Nhiu, a Erij, u kterého na tom nejvíce záleželo, jako první. Ležel na posteli, dokud mu sluhové nepřinesli vodu k mytí. Tentokrát mu dali i břitvu, aby se mohl oholit. Vděčně ji použil, sundal si šaty, ve kterých spal, pečlivě si omyl všechny drobné rány a nakonec si oblékl čisté oblečení, které mu položili k posteli. V jakémsi zběsilém hnutí mysli ho napadlo, že by mohl napodobit Nhi Rijana a znovu si odříznout vlasy, které mu narostly za dva roky, strávené ve vyhnanství. Sevřel dlouhé hnědé vlasy v levé ruce a před zděšenými očima sluhů k ním přiložil ostří břitvy. Nepokusili se ho zastavit - bylo to rozhodnutí válečníka a ať už by to jejich pána mělo potěšit nebo ne, byla to věc válečníků a ílitů. Několika tahy čepele si vlasy uřízl a položil je spolu s břitvou na stůl, aby je sluhové mohli odnést.

A v takové náladě odešel navečer k bratrovi.

Erij však hořký humor jeho činu příliš neoceníl.

„Co to má znamenat?“ vyštěkl na Vanye. „Zneuctil jsi tento dům.“

„To už jsem stejně udělal,“ řekl tiše Vanye. Erij se na něj znechuceně zadíval, měl ale dost rozumu na to, aby ho nechal na pokoji. Vanye se usadil ke stolu a mlčky jedl, hlavu skloněnou k talíři. Erij se dal také do jídla, po chvíli však prudce

odstrčil nedojedený talíř.

„Bratře,“ řekl, „snažíš se mne zahanbit.“

Vanye se zvedl od stolu a přešel ke krbu, na jediné opravdu teplé místo v celém pokoji. Erij ho následoval, položil mu ruku na rameno a donutil bratra, aby se mu podíval do očí.

„Mohu odejít?“ zeptal se Vanye. Erij zaklel.

„Ne, nemůžeš odejít. Patříš k rodině a máš tady své povinnosti.“

„Vůči komu? Vůči tobě, po tom všem?“ Vanye pohlédl na bratra a zjistil, že není schopen hněvu, protože na bratrově tváři v té chvíli uviděl čiré zoufalství. Ještě nikdy se nesetkal s tím, že by Erij něčeho litoval a nevěděl, jak se má vůči němu v takové chvíli zachovat. Vrátil se ke stolu a znovu si sedl. Erij udělal totéž.

„Když ti dám zbraně a koně,“ zeptal se Erij, „co uděláš? Pojedeš za ní?“

„Jsem vázán přísahou,“ řekl Vanye. „Ještě pořád.“

Pak zkusil, jestli by se od bratra nedověděl něco víc. „Kde je?“

„Tábořila nedaleko Baien-eie.“

„Dáš mi ty zbraně a toho koně?“

„Ne, nedám. Bratře, jsi Nhi. Promíjím ti všechny ostatní přestupky. Nic proti tobě nemám.“

„Děkuji ti,“ řekl tiše Vanye. „Já ti promíjím tvé.“

Erij se kousl do rtu - téměř v něm převážila jeho stará prudkost, podařilo se mu ji však přemoci. Sklonil hlavu a přikývl na znamení souhlasu. „Nebylo jich málo,“ přiznal, „a ty poslední z nich nebyly ty nejhorší. Vanye, teď ti však přísahám - budeš můj bratr a budeš dědicem hned po mých dětech. A jestli přijdeš zase ke zdravému rozumu, bude Moria větší, než byla kdykoli za mé vlády nebo vlády našeho otce.“

Vanye sáhl po poháru. V těch slovech bylo něco, co se mu příliš nelíbilo. Položil pohár na stůl. „Co ode mne budeš chtít?“

„Znáš tu čarodějnici. Prátelíš se s ní. Viš, co hledá, a vsadil bych se, že víš, jak toho dosáhnout - to je z tvého úkolu víceméně jasné. Jsem si jistý, že jsi ji viděl použít ty její zbraně - cestovali jste přece společně Korijským gathem. Dokonce bych si troufl tvrdit, že víš, jak se ty zbraně používají. Vanye, já nejsem člověk, který by věřil na kouzla a čáry. A navzdory tvé chyjské krvi si myslím, že ani ty na ně nevěříš. Všechny věci nakonec uvádějí do pohybu jen lidské ruce, ne nějaká zaříkávadla a kouzelné hůlky. Nebo snad ne?“

„Co má to všechno co dělat s námi dvěma?“

„Ukaž mi, jak to dělá. Dodrž si svoji přísahu a zabij Thiyeho, jestli chceš - ale jen s mojí pomocí. Pamatuj si, že jsi člověk, a pamatuj si, že svému lidskému původu musíš zůstat věrný. Poslouchej mě! Od dob Irienu nebyla v celém Andur-Kurši žádná jiná mocnost než Hjemur, a to způsobila jen ona, její lži a její vedení. Království našeho otce bývalo kdysi jedním z největších mezi všemi královstvími Středu. Staří velkokrálové jsou dnes mrtví a její vinou je pryč i bývalá moc naší země. A je to v našich rukou, v mých a v tvých, jestli ji Moria ještě někdy získá zpět. Podívej se na mě, bratříčku! Přísahám ti, že v této zemi budeš druhý hned po mně.“

„Jsem stále ještě ilit,“ namítl Vanye, „a nemohu být vázán žádnými tvými sliby. Morgainina moc je v jejích zbraních, a pokud nejsi lhář, nikdy o ně nepřišla. Nevyzývej ji k boji, bratře, nebo to bude tvá smrt. Ona tě zabije a to já bych nechtěl vidět.“

„Poslouchej. Ať už má jakékoli úmysly s Černými ohni, ať už podnikne cokoli s Thiyeho mocí, jestli ji někdy získá, nikdy nebude naším spojencem. Bude to výměna jednoho Thiyeho za druhého, ona bude mít to, co míval on a navíc bude mnohem nelidštější, než kdy byl Thiye. Podívej se kolem sebe, co dokázal Thiye, a to byl alespoň zčásti člověk. Kdežto ona...“

Používání takových sil je pro ni něco jako pro nás dýchání vzduchu, ty síly jsou pro ni světem, ve kterém žije. A navíc touží po pomstě, po moci, po věcech, o kterých my nemusíme mít ani potuchy. Co jsi pro ni vůbec znamenal ve srovnání s tím, co ji žene? Mysli na to, bratře.“

„Říkals, že tábořila nedaleko Baien-eie,“ řekl Vanye. „To podle mne není to, co by udělala, kdyby mě chtěla úplně opustit. Ona jen čeká a ví, že pokud budu moci, tak přijdu.“

Erij se hlučně zasmál, jeho smích však pomalu zanikl ve Vanyově chladném a nešťastném pohledu. „Jsi naivní, bratříčku,“ řekl Erij, „to, na co ona čeká, nejsi ty, ty jsi na to příliš, příliš bezvýznamný.“

„Na co tedy podle tebe čeká?“

„Ukážeš mi, co je to za moc, kterou ona vládne?“ zeptal se Erij. „Nechci po tobě, abys porušil svoji přísahu. Pokud je jejím cílem Thiyeho smrt a pád Hjemuru, nemám nic proti tomu, pokud však hledá moc pro sebe, nezdá se ti, že tě hanebně zneužívá? Odpřisáhl jsi jí, že jí pomůžeš získat vládu nad svými bratry? Jestli ano, byla to bezectná přísaha.“

„Morgain chce zničit Thiyeho moc,“ řekl Vanye, „neřkala nic o nastolení jakékoli jiné.“

„Není to ale zvláštní?“ zeptal se Erij. „Co udělá, když ho zničí? Bude žít v chudobě a vrátí se do zapomnění? Nebo bude riskovat, že bude zničena krevní mstou tolika svých nepřátel? Nic z toho. Vezme-li Thiyemu jeho moc, nechá si ji pro sebe. Neznamenáš pro ni nic, vůbec nic. Řekl jsem jí, že tě může dostat zpět za slib, že se vrátí na jih. Odmítla.“

Vanye pokrčil rameny. Už dávno pochopil, že pro Morgain nemá žádnou cenu, jakmile přestane sloužit jejím záměrům. V tom ho nikdy neklamala.

„Prostě a jednoduše tě pohodila u cesty,“ řekl Erij. „Co potom může takové srdce způsobit, když se dotkne moci hjemurského pána? Ona nic nepotřebuje. Bude čím dál tím chladnější a čím dál tím nebezpečnější. Raději bych měl nepřítele, který je rudý hněvem a poctivě mne nenávidí. Raději bych měl nepřítele, který by byl člověkem. Thiye je starý a napolo šílený, hraje si se svými hovádky a utápí se ve svých rozkoších. Skoro nekouše. Nikdy proti nám nevedli válku, ani on, ani jeho předchůdci. Dokážeš si ale představit, že se někdo jako Morgain spokojí s tím stavem, jaký panuje už po celá desetiletí?“

„A co by se stalo, kdybys ses té moci chopil ty, Eriji?“ zeptal se Vanye tvrdě. „Ty, který jsi mne takto přivítal v Ra-morii?“

„Podívej se, jak vypadá Morie,“ řekl Erij. „Podívej se na lidi kolem. Nežijí si zas tak špatně. Viděl jsi, že by tu bylo něco v nepořádku, že by se v těch vesnicích dalo něco změnit k lepšímu? Máme své zákony, máme požehnání církve, máme mír a naši nepřátelé Chyové se nás bojí. To všechno je mé dílo. Nestydím se za to, co jsem tady udělal.“

„Možná máš pravdu, že Moria je na tom dobře,“ řekl Vanye. „Ani ty však nejsi schopen ovládat síly, které ovládá ona. A buď si jistý, že ti je nevydá. Jestli z ní chceš mít nějaký prospěch, zkus ji učinit svým spojencem. To je to nejlepší, co můžeš udělat pro sebe i pro Morii.“

„Jako to udělalo těch deset tisíc od Irienu, kterým Morgain a její spojenci pomáhali?“

„Ona je nezabila. To všechno je jen lež.“

„Nezáleží na tom, jestli je zabila ona sama, nebo někdo jiný, ale ti lidé zemřeli proto, že jim pomáhala. A já nikdy nedopustím, aby Morie a Nhiové takto skončili. Nevěřím jí. Tomuto věřím - protože si to ona sama cení nade vše.“

Vzrušeně vyskočil ze židle a ze skříňky vedle stolu vytáhl jakýsi balík, zabalený v kusu látky. Jak ho zvedal, plátno na širším konci se odhrnulo a Vanye ke své hrůze spatřil dračí jilec Podvrženého. „Jenom tohle ji drží kousek od Baien-eie, jenom po této věci teď touží. A já bych se vsadil, bratříčku, že ty o tom také něco víš.“

„Pamatuji si, že mi vždycky nařizovala, abych se toho meče nikdy nedotýkal,“ řekl Vanye. „A být tebou, poslechl bych ji. Morgain říká, že je to prokletá zbraň, a já tomu věřím.“

„Já zase vím, že má pro ni větší cenu než tvůj vlastní život,“ řekl Erij, „a než všechny její ostatní věci dohromady. To, co říkáš, je pitomost.“ Přitáhl si meč k sobě a Vanye po něm bezmyšlenkovitě natáhl ruku. „Kdepak, bratře. Rád si ale poslechnu, proč si toho meče tak cení. A pokud jsi skutečně můj bratr, ochotně mi to povíš.“

„Říkám ti podle pravdy, že to nevím,“ řekl Vanye. „A pokud máš zdravý rozum, dovolíš mi vrátit jí tu věc, než způsobí nějaké zlo. Ze všech těch věcí, které s sebou vozí, je tato jediná, které se sama bojí.“

Znovu sáhl po meči, protože začínal mít strach z toho, co Erij zamýšlel se zbraní udělat. Z toho, jak Morgain s mečem zacházela a nikdy se od něj nevzdalovala, mu bylo jasné, že je v něm mnohem víc moci, než v kterémkoli jiném. Erij najednou vykřikl, dveře se rozletěly a stáli v nich jeho čtyři Myyové.

Pak Erij levou rukou vytrhl meč z pochvy a držel jej obnažený před sebou. Podvržený se změnil z průhledného kusu ledu na lesknoucí se plamen, vzduch jim udeřil do uší a před špičkou meče se vzduch začal příšerně vlnit. Vanye náhle věděl.

„Ne!“ vykřikl a vrhl se ke zdi. Vzduch v místnosti se s řevem řítil do tmy, do lidí narazil porýv vichřice a Myyové zmizeli, vrženi do obrovské propasti, která se otevřela před zbraní v Erijově ruce.

Erij mřtil meč do kouta a Podvržený se klouzal po podlaze, trháje ji na cáry. Vanye popadl odložené pouzdro, vrhl se po meči a zachytil jej právě ve chvíli, když do pokoje vbíhali další ozbrojenci. Stejná tma pokrytá hvězdami pohltila i je a Vanyova ruka jako by ochrnula.

I on sám teď poznal pocit, kvůli němuž Erij meč odhodil, strašlivý odpor vůči té příšerné síle, skrývající se v Morgainině zbraní, když vtom mu v uších náhle zazněl bratrův výkřik a na ruce ucítil jeho prsty.

Utíkal, příliš rozumný na to, aby se prostě otočil a zabil, utíkal pryč palácem a dál schodištěm na nádvoří, nikým neohrožován poté, co ílitové kolem spatřili nenávidný svit prokleté čepele.

Cestu dobře znal a už stál před dveřmi na nádvoří. Odmrštil závoru, utíkal ke stájím, v šíleném spěchu zařval na podkoního, aby mu osedlal nějakého dobrého koně a po celou tu dobu z paláce nic neuslyšel. Dával si pozor, aby jej nemohli zasáhnout z okenních střelen, protože dobře věděl, jaké mu odtamtud hrozí nebezpečí a nařídil chlapci, aby vedl koně stínem u paty zdi a otevřel mu bránu.

Pak vyskočil na koně, uzdu a prázdné pouzdro držel v jedné a zářící meč v druhé ruce a jel. Kolem hlavy se mu míhaly šípy. Jeden z nich vletěl do sloupce tmy před hrotem Podvrženého a zmizel. Jiný zas škrábl jeho koně, že až klopýtl - bylo však už jisté, že unikne. Zděšení strážní při pohledu na meč sami otvírali brány, Vanye se prohnal i posledním pásem hradeb a vedl koně dolů po silnici a pak měkkou hlinou svahů Ra-morie.

Nikdo se ho nesnažil pronásledovat. Vanye si představil, jak Erij asi křičí na své muže a snaží se najít někoho, kdo by se ho odvážil stíhat. Že za ním pojede Erij, o tom ani na okamžik nezapochoyboval. Svého bratra znal příliš dobře, než aby si myslel, že se vzdá toho, co se rozhodl udělat.

A Erij také dobře věděl, kudy musí jet. Kdyby se Vanye nenarodil v Morii, neměl by žádnou šanci jim uniknout, on však znal bludiště neznačených zkratk a rychlých cest stejně dobře jako Erij.

Šlo mu o jediné - dostat se do Baien-eie, pokud to vůbec bylo možné, dřív než Myyové a jejich šípy.

Kapitola VIII

Pronásledovatelé nebyli daleko. Noc byla jasná a kdykoli se ohlédl, viděl je jako černé tečky na bílém pozadí zbytků sněhu, stále ještě se držícího na severních svazích. Zoufale prchající hnědák si však udržoval stále stejný náskok. Příliš se nezdrželi, a pokud by ho ještě jednou dostali na dostřel luku, nepřežil by to. Vanye nepochyboval, že ho pronásledují Myyové, lačníci po jeho krvi, a zabít ho byla koneckonců jediná možnost, jak mu vyrvat tu věc, kterou odnášel.

Nejnebezpečnější byly zastávky. Občas musel slézt z koně a nechat ho odpočinout, zastavoval však jen tehdy, když Myye za sebou neviděl a odhadoval, že asi udělali to samé. Dobře přitom věděl, že někdy se může zmýlit nebo nemusí zase vyjet včas. Během dne projeli celou nížinou Morie a kolem něj hořely na kopcích signální ohně, varující celou zemi, že na hranicích stojí nepřítel, cizinec, který nemá s Morii žádné dobré úmysly. Síť signálních ohňů byla spolehlivým obranným zařízením a Vanye věděl, že všichni čestní muži vyjdou ze svých příbytků, budou hlídat silnice a obrátí se proti komukoli, koho objeví poblíž nejdůležitějších průsmyků na cestě do země. Vanye přitom nechtěl zabíjet -

nebo co vlastně ten čarodějný meč dělal s lidmi, kteří se dostali do jeho moci, a kromě toho někteří z venkovanů, zvláště muži klanů San a Torin, nebyli sami nijak špatnými lučištníky a z možnosti setkání s nimi šel na Vanye strach. Při první zastávce znovu ukryl ten strašný meč do pouzdra, protože se bál, aby sám nebyl zasažen jeho silou, podobnou moci samotných Bran. Položil pouzdro na zem a opatrně do něj zastrčil špičku meče. Zachvěl se strachem, že ani to nepomůže, jakmile však hrot vklouzl dovnitř, ohnivá zář meče pohasla a bylo možné jej zvednout a nést jako kteroukoli jinou zbraň.

Stále nemohl setrást z mysli zoufalý a nevěřící pohled očí těch čtyř Myyů, padajících do nepatrné a přitom obrovské temné propasti a nechápajících, proč umírají.

Kdyby to bylo možné, s radostí by Podvrženého odhodil, zbavil se té prokleté přítěže a nechal ji nějakému jinému nešťastníkovi. Jeho povinností však bylo zbraň ohlídat a vrátit ji Morgain, která jediná byla natolik moudrá, aby jej netasila. On sám se bál meč znovu vytáhnout téměř stejně tak, jako se bál myských šípů. Skrýval v sobě moc, která byla daleko horší než moc Morgainových starších a menších zbraní a ruka, kterou ho tehdy držel, byla stále ještě napůl ochromená.

S přibývajícím časem se už jen snažil udržet koně v pohybu a zastavoval, teprve když opravdu musel. Věděl, že hnědák pod ním padne vyčerpáním daleko dříve, než se dostane k Baien-eii a Morgaininu táboru. Projížděli kolem vesnic a Myyové si mohli vyměnit koně - bylo jasné, že jeho zvíře uštvou k smrti. Z namáhavé jízdy Vanye bolelo celé tělo, už tak dost zničené ranami, které dostal od svých vězňů. Na jazyku ucítil chuť krve a nebyl si jistý, jestli je to krev z jeho rozbitých úst nebo odněkud zevnitř.

Podíval se dozadu. Myyové tam nebyli.

Neměl žádnou jinou možnost, než sjet z hlavní cesty, pokusit se zmást pronásledovatele a vlákat je do léčky u Baien-eie. Jakmile se mu před očima objevila jiná stezka, od tání sněhu už dost rozšlapaná koňskými kopyty, odbočil na ni a šťval ubohého koníka takovou rychlostí, jakou jen byl schopen vydržet.

Dobře tu cestu znal. Kousek za dalším ohybem ležela San-moria, vesnice klanu San, kterému patřilo ještě několik dalších vesnic v okolí. Byli to prostí a neokázalí lidé, podobní zemi, kterou obdělávali, lidé laskaví, ale nesmiřitelní ke svým nepřítelům. Blízko byla také usedlost, patřící San Romenovi, starému vrchnímu zbrojní Ra-morie. Tomuto svému vychovateli dlužil Vanye mnoho, protože byl jediným z mužů v pevnosti, kdo měl alespoň trochu soucitu s pánovým levobočkem a s obhroublou laskavostí se staral o chlapcovy pečlivě skrývané rány.

Byl to dluh, který si zasloužil lepší úhradu, než měl Vanye dát, zoufalství mu však zatemnilo všechno, co souviselo se ctí. Pamatoval si, že stále jsou vzadu za stavením. Kdysi za lepších časů tam s Erijem napájeli koně. Teď Vanye uvázal hnědáka ke stromu u cesty, sejmul z ramene dračí meč a příkopem u cesty se připlížili na dohled stáje. Pak přeběhl přes dvůr a prudce otevřel dveře stáje. Slyšel, jak se dobytek plašil a věděl, že muži v domě rychle procitají, chápou se zbraní a běží ke stájím zjistit, co se stalo. Vybral si nejlepší zvíře, jaké ve tmě uviděl, hodil mu na ohlávkou kus provazu, jediné, co bylo po ruce, otevřel dveře a vytáhl koně ze stáje.

Za dveřmi se ozvaly kroky běžících mužů. Nečekal na to, až se znovu otevrou, skočil koni na holá záda s provazem místo uzdy, zasadil mu ostruhy a zděšený hřebec, poctivé zvíře, nezvyklé na takové zacházení, se vyřítit na dvůr. Pak se vyškřábal po prudké stráni na cestu a Vanye se mu přilepil k šíji, nohama pevně svíraje tukem pokrytá koňská žebra. Natočil koni hlavu vtom směru, kterým chtěl jet, a když se dostali na křižovatku u San-heie, obrátil ho na sever, směřuje k Baien-eii cestou o něco delší, ale o to opuštěnější.

Po cestě se k němu rychle blížil nějaký jezdec. Sai-ilit, pomyslel si Vanye, ilit z nižšího klanu, ale přesto ilit, ozbrojený a nesoucí se jako válečník. Vanye neměl žádnou naději, že mu se svým malým obtlouklým koníkem ujede, a vyhnout se mu také nemohl. Jel zvolna dál, nohy se mu klímaly u koňského břicha a podobal se obyčejnému pasteveci, pomalu se k večeru vracějícímu do osady. Na kopcích však dýmaly hranice varovných ohňů, silnice hlídali ozbrojení muži a on sám nebyl ani zdaleka oblečený jako rolník, protože takové kožené boty a kalhoty, jaké měl na sobě, byly vyhrazeny ilitům, ne prostým venkovanům. Mimoto držel v ruce dlouhý meč a košile z bílého plátna ho rovnou pasovala na člověka, kterého vyhnali z některého z paláců - na dai-ilita, na Nhie. Tohoto muže asi budu muset zabít, pomyslel si nešťastně. Sáhl k opasku, odepjal od něj pouzdro s mečem a sevřel jej v levé ruce, když pravou položil na jilec Podvrženého. Sai-ilit na vznosném grošovaném oři se k němu pomalu blížil.

A nejspíš už také poznal, koho má před sebou, protože i on si odepjal meč od sedla a držel jej, zatím ještě v pouzdře, na kolenou.

Byl to jeden ze synů Torin Athana. Vanye přímo toho muže nikdy neviděl, jeho synové však do jednoho vypadali, jako by jejich otcem nebyl nikdo z klanu Torin. Na rozdíl od svých rozmařilých a nádheru milujících příbuzných to byli muži dlouhých, protáhlých tváří, zasmušilí a neústupní. Athanova rodina byla početná a téměř všichni synové byli legitimní. „Ctnostný ilite,“ pozdravil ho Vanye, „nemám žádnou touhu proti tobě tasit meč. Jsem Nhi Vanye, psanec, nezpůsobil jsem ti však nic zlého.“

Muž - v jeho tváři byl celý Torin Athan - se zastavil, nechal však Vanye přijet blíž. Se zájmem se na něj podíval a nepochybně přemýšlel, s jakým bláznem tady má co do činění - s člověkem tak oblečeným a sedícím na takovém blahobytném komoni. I když měl asi dost naspěch, mohl si přece jen vybrat něco ušlechtlejšího.

„Nhi Vanye,“ řekl ten muž, „mysleli jsme si, že jsi na jihu v Erdu.“

„Teď mířím do Baienu. Vypůjčil jsem si tohoto koně včera večer a je už schvácený.“

„Jestli máš v úmyslu půjčovat si dalšího, ctnostný ilite, raději si to dobře rozmysli. Nemáš pancíř a já pro změnu nechci být obžalován z vraždy. Jsi syn Nhi Rijana a zabít tě, i když jsi teď psanec, by nebylo šťastné pro sai-ilita, jako jsem já.“ Vanye se uklonil na znamení souhlasu s mužovými slovy a pak zvedl v ruce dračí meč. „A toto je zbraň, ilite, kterou proti tobě nechci pozvednout. Je to pojmenovaná zbraň, a dávno prokletá, a já ji nesu jinému, jemuž sloužím jako ilit. Pro cizí právo jsem nedotknutelný. Zeptej se v Ra-morii a oni ti už řeknou, čemu jsi vlastně unikl.“

Povytlhl Podvrženého z pochvy, jen tak, aby meč zprůsvitněl a zůstaly patrné jen runové symboly na čepeli. Mužovy oči se rozšířily a jeho tvář zbledla. Ruce mu znehybněly na pouzdru jeho vlastního meče.

„Komu sloužíš,“ zašeptal, „že nosíš takovou zbraň? To je přece ghálská práce.“

„Ptej se v Ra-morii,“ opakoval Vanye. „Podle ílitského práva mi ale musíš uvolnit cestu, protože můj liyo je v Ra-morii, a nesmíš na mne použít Nhi Rijanů v příkaz. Žádám tě, abys sestoupil z koně. Sejmi z něj postroj a vyměň svého koně za mého. Jsem zoufalý, ale nejsem zloděj a pokud budu mít jinou možnost, nestřhám ti ho. Můj kůň patří klanu San a jestliže ten tvůj zná cestu domů, pustím ho na svobodu hned, jak k tomu najdu sebemenší příležitost.“ Muž zvažil vyhlídky na úspěch v souboji a pak moudře seskočil z koně a sundal z něj sedlo a všechny své věci.

„Tento kůň patří klanu Torin,“ řekl, „a pokud ho vypustíš někde v tomto kraji, cestu si najde. Prosím tě však o laskavost, je to dobrý kůň.“

Vanye se uklonil, sevřel rukama šedákovu hřívu, vyskočil mu na hřbet, obrátil jej a cválal pryč, protože mezi sai-ilitovými věcmi byl i dlouhý luk, který nebylo nijak obtížné rychle napnout a Vanye nijak netoužil po červeném torinském šípů v zádech.

A jeho pronásledovatelé mohli od místa k místu po celém území Morie nacházet čerstvé koně, s přichystanými sedly a veškerým ostatním vybavením.

Znovu se rychle vracela noc a na vrcholcích všech vyšších kopců ještě jasněji zahořely signální ohně, klenoucí se řetězem od jedné hranice Morie k druhé.

A až ten ílit přijede do San-morie na jejich malém koníkovu - Vanye si dokázal živě představit hanbu, která toho muže čeká, až se přikolébá, sedě ve svém honosném sedle na hřbetě huňatého hřebečka - rozhoří se ohně i na kopcích u San-morie a San-heie a nikoho nenechají na pochybách, kterou cestou se vydal. Rozjede se za ním celý klan San a teď už i celý klan Torin, a druhou cestou budou k Baien-ei směřovat Nhiové s Myyi.

Aby tomu člověku mohl vzít zbraně a pancíř, které tak zoufale potřeboval, musel by ho asi zabít. Podvržený ale nebyl z těch mečů, které za sebou zanechávaly mrtvoly, jež by mohly být oloupeny. Býval by sice dobře udělal, kdyby toho muže zabil, od své přirozenosti však nezabíjel, dokud ho nezhnali do kouta. Posledním zbytkem cti v něm bylo vědomí, že všechno, co dělá, má ještě pořád mravní hranice, a této jistoty by se nikdy dobrovolně nevzdal.

Kdyby ho však Torinové chytily, určitě by mu neopláceli vděčností, a ještě méně ji mohl čekat, kdyby ho předali Nhiům a Myyům.

On i celá Ra-moria - a pokud ve stopách jeho pronásledovatelů jeli poslové, i všechny vesnice morijského venkova - věděli, kudy musí jet. Baien-eiem vedl úzký průsmyk, v němž stály trosky dávno rozbořené pevnosti, kam jednoho dne zabloudil snad každý morijský chlapec. V kopcích kolem dokola byly nejlepší pastviny v celé Morii, na kterých se proháněli ti nejlepší koně v zemi a prastará pevnost byla oblíbeným místem her chlapců, pasoucích na travnatých svazích hor koně svých otců. Občas se tam ukrývali přehající milenci a ta hromada kamení už viděla celou řadu tragédií, jak válečných, tak i osobních.

A Morgaininým průvodcem přitom byl nhijský harfeník s představitostí nezkušeného chlapce potají se scházejícího s děvčetem, kterého zcela určitě nenapadlo nic lepšího, než ji zavést právě tam, na místo, ze kterého už vedla jen jediná cesta.

Svahy kolem průsmyku byly obsazené bojovníky. Vanye věděl, že tam museli být už předtím, než vyjel z Ra-morie. Kdokoli by chtěl na koni proniknout přes hranici z baienské strany, musel projet právě tímto průsmykem a s lukostřelci na stránkách by jeho cesta byla z těch kratších.

Uvázal grošáka ke stromu pro případ, že by se musel vrátit, větev, ke které ho připoutal, však nebyla silná, a kdyby zahynul nebo kdyby našel to, co hledal, zvíře by časem zneklidnělo a nakonec by větev ulomilo a vydalo se zpátky k domovu. Pak vzal do ruky meč a vydal se pěšky do hor.

Nikdo nemohl hlídat všechny cesty v horách Baien-eie, bylo tam příliš mnoho kozích stezek, příliš mnoho kopců, příliš mnoho potoků a příliš mnoho skal. Právě z tohoto důvodu poskytovaly zdi pevnosti Baien-ei více než nespolehlivou ochranu i lidem, kteří je postavili. Mohutnému útoku dokázala pevnost odolat, když však přišly časy jeinů, venkovských lukostřelců, a války už dávno nebyly jen souboji armád dai-ilitů, dávajících přednost otevřeným prostranstvím a vedoucích dokonce i války podle starých obyčejů, pevnost Baien-ei se stala neudržitelnou a svým obráncům byla více pastí nežli útočištěm.

Pohyboval se tiše, trpělivě a zanedlouho uviděl věž a rozbité zdi, které si pamatoval z doby před mnoha lety. Chvillemi běžel, chvílemi se plazil po břiše, čas od času se zastavil a naslouchal, a jak se blížil k pevnosti, jeho tělo se stávalo ve stínu nerozeznatelným - umění, které se naučil během těch dvou let v zasněžených lesích Alis Kaie, uhýbaje Myyům a pokoušeje se uživit loupením jídla a lovem, obezřetný jako vlci a ještě osamělejší než oni sami.

Vztyčil se u staré zdi a jeho prsty hledaly spáry mezi kameny, dovolující mu táhnout své tělo směrem ke koruně rozpadající se hradby. Přelezl přes vrchol zdi, seskočil dolů a přistál v nehluboké kotlině, pokryté měkkou vlhkou trávou. Pomalu se zvedl a v každé kosti cítil únavu z dlouhé jízdy a kolena se mu podlamovala hladem. Znovu ho zachvátil strach, který ho sužoval celou cestu, strach, že tato pevnost není nic jiného než past, nastražená jeho bratrem. Bylo by to podobné myské zvrácenosti, nepovědět mu pravdu. Nezdálo se možné, že by se jeho bratr mohl dopustit takové chyby, jakou by byla pravdivá odpověď. Erj příliš často nechyboval. Vanye zasvědila záda a měl nepříjemný pocit, že zrovna tam míří šíp nějakého skrytého střelce.

Podvolil se strachu, který se mu zdál být přirozený, a uskočil ke zdi. Pak oběhl roh budovy a dostal se do míst, kde se opírala o skálu. Ve zdi se tam otevírala trhlina, kterou si dobře pamatoval, široká skoro jako dveře, přesto však ta, o které si myslel, že bude nejbezpečnější, téměř neviditelná mimo dosah měsíčních paprsků.

Vyšplhal se k ní a okamžitě ucítil pach ustájených koní. Uvnitř se pohybovala nějaká velká těla.

„Liyol!“ zašeptal do tmy. Žádná odpověď. Vklouzl dovnitř a po levé ruce uviděl slabý lesk Siptahova hřbetu. Napravo

byla neproniknutelná čern.

„Nehýbej se,“ ozval se Morgainin tlumený hlas. „Nehýbej se, Vanye, dobře víš, že to myslím vážně.“

Znehybněl. Její hlas přicházel směrem zepředu. Někdo - tušil, že to bude Ryn - k němu přistoupil zezadu, položil mu ruce na boky a pečlivě ho prohledal, jestli nemá nějakou skrytou zbraň. Pak uchopil řemen meče a Vanye uhnul hlavou, aby jej Ryn mohl bez obtíží sejmout. Jakmile z něj ta váha zmizela, pocítil nesmírné ulehčení, jako kdyby ho celou dobu svíralo cosi zlého a teď toho byl něčí laskavostí zbaven.

Ryn odnesl meč Morgain a Vanye viděl, jak se ve tmě objevil slabý záblesk. Zachvěla se mu kolena. „Dovolte mi, abych si sedl,“ požádal ji, „už nevydržím stát. Celý den a noc jsem seděl v sedle, abych se dostal za vámi.“

„Sedni si,“ řekla a Vanye vděčně klesl na zem. Nejráději by si lehl a spal, na to však teď nebyl čas. „Ryne,“ řekla, „dávej pozor, jestli se k nám někdo neblíží. Musím se ho na něco zeptat.“

„Nevěřte mu,“ řekl Ryn a Vanye zaplavil vztek. „Nhiové by mu nikdy nedarovali meč a nepustili ho na svobodu jen kvůli vašim krásným očím, paní.“ Zvedla se v něm vlna hněvu, zuřivě nenávidí k tomu holobrádkovi bez jediné jizvy na těle, tak si jistěmu svým postavením vůči Morgain. Slova se mu však vzpříčila v krku a tak jen bezmocně svěsil hlavu. Ryn odešel a ve tmě zašustil Morgainin plášť. Klekla si na podlahu kousek od něj.

„Dobře jsi udělal, že jsi promluvil,“ řekla. „Za poslední dva dny jich to tamtudy zkoušelo už dost, a všichni skončili špatně.“

„Paní,“ uklonil se, dotkl se čelem země a zase se unaveně narovnal, „proti vám stojí celá armáda, mnoho už je jich tady a další jsou na cestě. Erij touží po Thiyeho moci a myslí si, že ji může získat pro sebe.“

„Volal jsi na mne, abych mu nedůvěřovala,“ řekla, „a já jsem ti věřila. Jak ti mám ale věřit teď? Dali ti ten meč, nebo jsi ho ukradl?“

Její otázka ho vyděsila víc, než by ho mohlo vyděsit cokoli jiného. Dobře věděl, jak málo přízně od ní může čekat ten, komu nedůvěřuje. „Ten meč je všechno, co vám mohu dát jako důkaz,“ řekl. „Erij ho tasil a on zabíjel. Erij se ho neodvážil dál držet, a jakmile ho pustil, sebral jsem ho a ujel. Je to mocný klíč k bránám a dvejřím, paní.“

Chvilí mlčela. Vanye uslyšel zašeleštění vytahovaného meče a pak zas tiché cvaknutí jílece o pouzdro, jak vrátila zbraň na její místo. „Držel jsi ho obnažený?“

Zeptala se takovým tónem, že to vypadalo, jako by si přála opak.

„Ano,“ řekl tiše. „Netoužím po tom meči, liyo, a nechci ho nést, i kdybych měl jet beze zbraně.“ Chtěl jí říct o Myyích, o tom, co se stalo v paláci, neměl však pro to žádné jméno, jen před sebou stále viděl ohromené oči ztrácejících se bojovníků a někde hluboko v něm zůstávala touha nikdy se nedozvědět, co se s nimi vlastně stalo.

„Ten meč se dotýká samotných Bran,“ řekla a poodešla kousek do tmy. „Ryne, vidíš něco?“

„Ne, paní.“

Znovu se posadila, tentokrát v proudu měsíčního svitu, pronikajícího puklinou ve zdi, a Vanye uviděl její bledý obličej, slabě osvětlený z boku přicházející chladnou září, a napolo se stále ještě ztrácející ve stínu. „Musíme odjet. Hned teď, okamžitě. Nebo bys mi radil něco jiného, Vanye?“

„Na všech kopcích kolem pevnosti stojí lučištníci. Udělám však to, co mi přikážete.“

„Nevěřte mu,“ ozval se nad jejich hlavami Rynův hlas. „Nhi Erij ho příliš nenáviděl, než aby mohl být tak neopatrný.“

„Co na to řekneš, Vanye?“ zeptala se Morgain.

„Nic,“ odpověděl. Přemohla ho únava a vůbec se mu nechtělo hádat se s nějakým chlapcem. Díval se na Morgain a čekal, jak se rozhodne.

„Nhiové mi vrátili všechno kromě meče,“ řekla, „a myslím si, že ani netušili, že některé z těch věcí by mohly být zbraněmi. O meči si mysleli, že může být nebezpečný, tak mi ho vzali, ale všechno ostatní mi nechali. Vrátili mi také všechny tvé věci, koně, meč, pancíř i sedlo. Běž a připrav se na cestu - všechno, co potřebuješ, je tamhle v koutě. Nepochybuj o tom, co jsi říkal o těch lučištnících, ale musíme odtud odjet. Těžko jsi sem mohl dojet nepozorován.“ Pomalu se postavil, opatrně popošel tmou ke zdi a našel své věci tam, kde měly být. Navlékl na sebe hrubou zbroj, která byla po léta jeho druhou kůží. Byla to větší tíha, než na jakou si pamatoval, a ruce se mu chvěly na přezkách košile.

Pomyslel na to, jaká cesta ho čeká, dlouhá jízda svahy prů smyku dolů do Baienu, a s vzrůstajícími obavami si začínal uvědomovat, že to bude nad jeho síly. Celé roky jen rozdával a teď už mu téměř nic nezbyvalo.

Nebylo pravděpodobné, že by i z tohoto boje vyšli vítězně - zvuk myských šípů mu naháněl strach. Unikl už příliš mnoha, tam na jihu v Erdu i v Morii, a tady bylo vítězství předem na straně těch šípů.

Morgain přišla k němu, nahmatala jeho ruku a obrátila ji dlaní vzhůru. Věc, kterou ho bodla, se podobala zbrani, Vanye ucítil bolest a prudce ucukl. „Nechceš,“ řekla, „ale musí to tak být. Už mi toho zbývá jen málo, slunce to nemůže obnovit, jako obnovuje všechny mé ostatní věci, a když to jednou zmizí, tak to bude navždy. Tebe však neztratím, ilite.“

Opatrně se dotkl bolavého místa. Čekal, že najde ránu, ale nebylo tam nic. Zatočila se mu hlava, únava byla najednou pryč a krev se mu rozproudila v žilách. Patřilo to Ghálu, nebo k jakému plemeni se hlásila, a kdysi by ho taková věc bývala vyděsila. Kdysi mu také slíbila, že na něm takové věci nikdy nebude zkoušet.

Tebe však neztratím, ilite.

V této pasti uprostřed nepřátel zůstávala jen kvůli dračímu meči, to dobře věděl a neměl jí to za zlé. V jejích slovech však zároveň byla starost o ilita, který jí sloužil, a to u Morgain znamenalo mnoho.

Vrátil se ke své práci, pevně odhodlaný za žádných okolností ji neopustit a následovat ji do hor Baienu, dokud jeho kůň nepadne.

Měli tři - Siptaha, nevděčného vraníka, pokoušejícího se kousat a neochotně zkotrlého až poté, co ho Vanye švihl bičem po čelisti, a Rynova hnědáka, koně s nevalnou krví, ale dlouhýma nohama a širokou hrudí. Vanye uznal, že ten

kůň může vydržet cestu, kterou měli před sebou, a Ryn uměl jezdit - byl přece jen z Morie, a navíc Nhi.

„Tu harfu nech tady,“ ozval se Vanye, když vyváděli koně a on spatřil, jak ta věc poskakuje chlapci na zádech. „To štěrchání by nás mohlo všechny zabít.“

„Ne,“ tvrdě odpověděl chlapec. Od Nhi Ryna, syna Parenova, se ani jiná odpověď čekat nedala. Než aby mu harfu sebral a zdržel je hádkou, obrátil se Vanye raději s nímou otázkou k Morgain, protože věděl, že její slovo by pro toho chlapce bylo svaté.

Neřekla nic. Vanye se zařadil na své místo a vedl vraníka těsně za Siptahem. Došli k rohu zdi a před nimi se objevila vysoká brána, zajištěná závorou. Vanye dovedl koně těsně k ní, zvedl zrezivělou závoru a ramenem se opřel do vrat. Brána se otevřela a před Vanyovými očima proletěli oba zbývající koně se svými jezdci v sedle. Vyskočil na vraníka, zasadil mu ostruhy a hnal se za nimi. Před ním bezstarostně poletoval Siptahův bílý ocas, a teprve když velký kůň zmizel za nízkým valem, který na této straně zbýval z opěrné zdi, si Vanye uvědomil, že zapomněl na skok, který je čeká. Ryn skočil, jeho vlastní kůň se však vzepjal a pak se začal bázlívě sunout dolů, podobný přistávajícímu ptáku, s ocasem staženým a napolo sedě na mokré trávě prudkého svahu. Přiletěly první šipy. Vanye se přitiskl k opačnému boku koně, skryl se za něj, jak nejlépe dovedl, a doufal, že i ostatní napadne totéž. Skrze vlající černou hřivu však spatřil záblesk rudého ohně z Morgaininy zbraně a v místech, odkud přiletěly šipy, se už nic nehýbalo. Nevěděl, jestli někoho zasáhla, pálil za jízdy a naslepo, ti střelci ale museli být z Morie a Vanye ve skrytu duše doufal, že jen ztratili veškerou odvalu a vzali nohy na ramena.

Do boku jej udeřila mohutná síla, zalapal po dechu a bolestí téměř pustil otěže. Věděl, že ho zasáhli, na takovou vzdálenost však žádný šíp nemohl pancířem proniknout. Daleko víc se bál o koně. Bylo by to sice proti morijské cti, střílet na koně, tady však už šla jakákoli rytířskost stranou. Kdyby je ti muži nechali uniknout, museli by to vysvětlit Erijovi, a to nemohla být pro nikoho zrovna růžová vyhlídka.

Blížili se ke konci průsmyku. Zasadil koni znovu ostruhy a nutil ho k ještě rychlejšímu běhu. Koňské sliny mu padaly na nohy, jak se vraník šval k samé hranici svých sil. Předběhl i Siptaha, pod urputným tlakem Vanyových rukou obrátil hlavu k severu směrem k hlubokému údolí mezi baienskými kopci, a hnán zběsilými ranami jezdcových pat se řítit dolů z kopce. V těch chvílích měl Vanye to zlé a potměšilé zvíře skoro rád - přece jen v něm bylo srdce.

Morgain jej opět dostihla a Siptahova bílá šíje s hřivou, zářící v měsíčním světle, se objevila těsně vedle vraníkova hřbetu. Morgain se náhle zasmála, natáhla ruku k Vanyovi a pak se zase pevně chytla sedla.

Projeli. Byli už na bezpečné pláni Baienu, daleko ž dostřelu lučištníků. Vanye přitáhl těžce oddechujícímu vraníkovi uzdu a pomalu zastavil. Teprve teď si vzpomněl na chlapce, jedoucího za nimi. Ryn se zvolna blížil, více než jeden dostřel luku za nimi, a jeho druhové na něj mlčky čekali. Jel s hlavou skloněnou k šíji svého koně a Vanye napadlo, že oba dva mají stejný strach, že byl zasažen.

Naštěstí však byl živ a zdrav, sice bledý jako křída, ale bez jediného zranění. Hnědák byl uštván a záda měl k jedné straně pokleslá, jako kdyby na jednu nohu nemohl došlápnout. Vanye seskočil a podíval se koni na bok. Myský šíp tam prorazil kůži a možná i nějakou dobu visel v zasaženém svaly. Vanye prozkoumal ránu prsty, naštěstí nebyla nijak nebezpečně hluboká.

„Chvíli to vydrží,“ prohlásil, „ošetříme ho později.“

„V tom případě tedy jedme dál,“ řekla Morgain. Stála v třmenech a ohlížela se na cestu za nimi. Obrátila se až tehdy, když už zase pevně seděl v sedle. „To překvapení jim nevydrží dlouho. Do té doby mne ještě neviděli vystřelit, teď už to znají, vyrovnají se s tím a zase rychle získají odvalu.“

„Kterým směrem?“ zeptal se Vanye.

„K Ivrelu.“ odpověděla.

„Paní, téměř přímo proti nám je sídelní pevnost Baienu. Bývali to kdysi vaši spojenci. Kdybychom se tam dostali dříve než Erij, mohli bychom tam docela dobře najít na nějaký čas útočiště.“

„Tak blízko Ivrelu nedůvěřuji ani jedinému paláci a ani jediné pevnosti,“ řekla Morgain. „Ne.“

Jeli dál, teď už pomaleji, protože koně byli vyčerpaní a mohlo se stát, že budou zase muset prchat. Zanedlouho ucítil, že oheň té věci, kterou mu vrátila síly, už v jeho žilách vyhasíná a znovu jej začíná přemáhat únava. V boku se mu ozývala tupá bolest. Když na to místo sáhl, nahmatal v drátěné košili několik přetátých drátků. Pod ní však naštěstí nebylo téměř žádné zranění. Uklidněný, že nekrvácí, přehodil jednu nohu přes rozsochu sedla, pevně ji objal rukama a usnul. Probudily ho zvony.

Zvedl hlavu, protáhl ztuhlé svaly, dlouho držené ve stejné poloze, a ke své hanbě spatřil, že je už jasný den a jeho koně vede za uzdu mladý Ryn. Jeli po tiché, pokojné cestě, táhnoucí se podél vysoké zdi a stíněné borovicemi.

Nahnul se k Rynovi a převzal uzdu. Začínalo mu svítat, kde asi mohou být, protože toto místo už jednou v mládí navštívil. Byl to klášter Baien-an, největší klášter v celém Andur-Kurši, který stále ještě zůstával bezpečným místem v rukou Šedých otců. Popojel k Morgain, nevěda, jestli vůbec má poněti, co je to za místo, nebo jestli se k němu vydala na Rynův popud, protože tady bylo příliš mnoho svědků a navíc to bylo místo, které jí nikdy nemohlo být přátelské. Bratři, opravující klášterní zeď, se v údivu zastavili. Někteří z nich vyběhli přichozím naproti, jako by je chtěli přivítat, pak ale najednou zaváhali a zdálo se, že na svůj původní záměr úplně zapomněli. Stáli tam se zmatenými výrazy v obličejích, byli to však lidé mírní a laskaví a Vanye se jich nijak neobával. A na Morgainině tváři viděl nesmírné vyčerpání a bolest, jakoby ji její rána zase začala trápit. Stiskl rty a uvažoval.

„Máte v úmyslu tady zůstat?“ zeptal se jí.

„Nemyslím si, že by to opat dovolil,“ řekla. „Já si zase nemyslím, že vydržíte ještě další dlouhou jízdu,“ řekl Vanye. Viděl také toho chlapce Ryna, jak se mu zavírají oči a celý vypadá bledě a uvědomil si, že je na tomto místě pronásledovatelé sotva budou hledat.

Zavedl černého koně branou dovnitř, protože si vzpomněl, že vedle budovy opatství stojí dům pro hosty, v zimě asi jen

málo obývaný, stále však otevřený pro ty, kteří nemohli být ubytováni v posvátných zdech opatství. Nežádal o svolení a vedl své druhy před udivenýma očima bratří napříč nádvořím směrem k domku, a pak do jeho soukromí za vždy zeleným živým plotem. Tam sesedl z koně a natáhl ruce k Morgain, aby jí pomohl ze sedla. Neobratně se pokusila přijmout jeho pomoc, daleko víc zvyklá sestupovat z koně sama, její zraněná noha jí však vypověděla poslušnost, jen co se dotkla země. Opřela se o Vanyovu paži a poděkovala mu unaveným pokývnutím hlavy a krátkým pohledem svých šedých očí.

„Tady jsme chráněni,“ řekl, „je to zákon. Nikdo se nás tu nedotkne, a jestli nás obklíčí... Lepší bude, když o tom budeme přemýšlet, až jestli to udělají.“

Přikývla, viditelně na konci svých sil. Byli trojicí opravdu žalostnou, ona, mladý chlapec a bojovník tak pošramocený ranami a pohmožděninami, že byl sám stěží schopen vyjít do schodů.

V domě nebyli žádní jiní hosté. Byl rád, že je to tak, pomohl Morgain do visutého lůžka a vyšel ven, aby se postaral o koně a přinesl Morgain do pokoje její věci. Dobře věděl, že se o ně stará víc než o cokoli jiného, a Morgain se mu odměnila vděčným pohledem, sevřela v ruku ten příšerný meč a uložila se na holé matraci ke spánku.

Ryn pomohl Vanyovi s koňmi a přenesl všechny jejich věci a sedla nahoru do domu. Potom se vrátil do stáje a s obavami sledoval, jak Vanye vtírá trochu jejich oleje na ránu v hnědáková stehně.

„Ani nebude kulhat,“ usoudil Vanye, „byl to obyčejný šíp a v této době se mu do rány nedají červi. Olej mu pomůže, ale asi tam zůstane jizva.“

Vraceli se zpátky do domu, bylo to jen pár kroků mezi vysokými borovicemi a živým plotem. Zvon utichl a bratři se scházeli je modlitbám.

V Rynovi se něco změnilo. Vanye nemohl hned přijít na to, co to přesně bylo, už to ale nebyl ten chlapec, který si přivázel na záda harfu a vyrazil z Ra-morie za Morgain. Vedle něj teď kráčet ve slunečním svitu unavený a o něco starší mladý muž, mlčky pozorující věci kolem sebe. Šel jinak, než chodíval předtím, a jeho držení těla se sem nehodilo stejně tak, jako Vanyovo. Dostali se na toto místo až z Baien-eie a on jel poslední. V jeho očích se objevila nová tvrdost, svědčící o tom, že se naučil víc uvažovat, než se divit.

Vanye vzal v úvahu jeho nebyvalé mlčení, zhodnotil je, a když vešli do domku, položil mu ruku na rameno. Snížil hlas, protože se zdálo, že Morgain spí.

„Budu hlídat,“ řekl Vanye, „nevydržím to ale dlouho. Po mně budeš hlídat ty a pak ona.“

Chlapec Ryn by si nejspíš vymyslel nějakou hloupou námitku, když spolu tehdy jeli do Morie, svého otce poslouchal jen s odporem. Teď mlčky souhlasil s jednou stanoveným řádem věcí a vylezl si do jednoho z prázdných lůžek. Vanye vzal do rukou meč a posadil se na schody u dveří, hrot sevřený mezi chodidly, ruce položené na chrániči a bradu opřenou o hrušku jilce. V této poloze mohl zůstat dostatečně bdělý, už tak za svůj život hlídal nespočet nocí.

Zamyslel se sám nad sebou a kysele přemítal, že takové lidi bylo v morijském domě pro hosty vidět vlastně jen tehdy, když údolím putoval cestou za novými pastvinami nějaký méně ctihodný horský klan a žádal v pevnosti o právo průchodu. Náčelník těch banditů obvykle spal někde v domě, jeho muži se váleli kolem, lili do sebe laciné víno, zanechávali na nábytku stopy svých okovaných bot a u dveří posedával na stráži muž, vypadající ještě odpudivěji a zločinněji než ostatní, v ruku držel meč a hrozivým výrazem obličeje strašil malé chlapce, pokoušející se zjistit, kdo to k nim zase přišel.

Zároveň tam ten člověk sedával jako varování ostatním, že hledat přístřeší v takovém domě by bylo šílenstvím a že se budou muset poohlédnout po něčem jiném. Venkovští neotesanci většinou zabrali všechny postele v domě a pokud se páni v Ra-morii nerozhodli vzít do ruky meč a vyhnat je, zůstalo to tak obvykle až do rána. Tak ho také našli bratři.

Úplně procitl už tehdy, když dozněl zvuk prvního kroku po dlážděné cestě od opatství, a seděl tam nehnutě s mečem mezi kolena, zatímco šedě odění bratři, nesoucí hrnce s jídlem, pomalu a obezřetně vystupovali vzhůru po schodech. Uklonili se, ruce zastrčené v záhybech hábitů. Vanye v jejich pohybech poznal bezelstnou pohostinnost a odpověděl úklonou tak hlubokou, jakou mu jen jeho skrčená pozice dovozovala.

„Smíme se zeptat?“ Byla to obvyklá otázka a nemusela být zodpovězena. Vanye se na důkaz úcty k počestným bratrům znovu uklonil.

„Jsme psanci,“ řekl, „kradl jsem a tam, odkud jsme přijeli, jsme zabili nemálo mužů. V Baienu jsme však nezabili, nedotkneme se vašich polí ani vašeho dobytka a nespácháme násilí v žádném z vašich domů. Žádáme jen o pohostinství.“

„Jste...“ Váhavě položili otázku, která byla vždycky kladena, pokud se ten, kdo poskytoval pohostinství, na něco ptal.

„Jste všichni pravé a čisté lidské krve?“

Morgain neměla na hlavě kapuci, když vjížděla do kláštera, a ve svých kožešinách a se svými bílými vlasy se nesmírně podobala tě, o které vyprávěly legendy, jejichž jediný svědek zemřel jako svatý muž právě zde, v klášteře Baien-an.

„Jedna z nás nemusí být,“ připustil, „ale přinejmenším se zapřísahá, že nepochází z Ghálu.“ Laskavé oči bratří taková odpověď velmi znepokojila, a snad si i skrze legendy domysleli, pokud jim to zdravý rozum dovolil, kdo je ta návštěvnice a co zde hledá.

„Poskytujeme pohostinství každému, kdo je potřebuje,“ řekli, „a kdo přichází v míru, třebas by byl nečistě krve.“

Děkujeme ti, že jsi nám to řekl, a po vašem odchodu ten dům očistíme. Bylo to od tebe zdvořilé a my nebudeme rušit vaše soukromí. Ty jsi člověk?“

„Narodil jsem se jako člověk,“ řekl a opětoval jejich úklony na rozloučenou. „Bratři,“ ozval se ještě, když odcházeli k opatství. Otočili se, mírně a trpělivě oči v sluncem sežehnutých obličejích, jako by jejich jednání řídilo jediné srdce.

„Modlete se za mne,“ poprosil je, a protože za takovou službu býval obvykle vyžadován nějaký milodar, dodal:

„Nemám, co bych vám za to dal.“

Uklonili se. „Nemusíš si dělat starosti. Pomodlíme se za tebe,“ řekl jeden z bratří. Pak všichni odešli. Sluneční paprsky

byly studené a Vanye nemohl spát. Hlídal ještě dlouho poté, co měl vzbudit Ryna, aby usedl na jeho místo, a teprve až když byl velmi unavený, sešel ze schodů, odnesl nádoby s jídlem dovnitř a vybídl Ryna, aby převzal hlídku. Morgain se probudila. Bratři jim dali černý chléb, trochu medu, slané máslo, hrnec silné polévky a mísu vařené fazole. Obojí už bylo skoro vystydlé, přesto si však pomyslel, že to pro ni musí být nesmírně lahodné, protože její strava musela být v posledních dnech ještě mnohem horší než jeho vlastní. Pak zanesl Rynovi na zápraží jeho díl a chlapec jedl, jako kdyby léta strádal hladem.

Bratři přinesli náručí sena a kbelíky ovsa pro koně a Vanye znovu naplnil jejich sedlové vaky, aby měli dost v zásobě na další cestu. V tichém a pokojném večeru se Ryn opřel o těžké dubové dveře, vytáhl harfu a tiše hrál. Občas jemnými a citlivými prsty doladoval struny a dokonce i to rozeznávalo nástroj příjemnou melodií. U brány opatství se sešlo několik bratří a poslouchali mladého harfeníka. Ryn se na ně nepřítomně usmál. Když se však ve dveřích objevila Morgain, jejich oči ztvárnily a někteří zkřížili ruce na prsou v gestu proti zlu. Zdálo se, že ji to velmi zarmoutilo, přesto se jim však zdvořile uklonila. Většina z nich pozdrav opětovala a Morgain se zase vrátila dovnitř k rozpálenému krbu.

„Musíme odtud ještě dnes odejít,“ řekla, když Vanye poklekl vedle ní.

„Překvapilo ho to. „Liyo, nikde nenajdete bezpečnější úkryt, než je toto.“

„Nehledám úkryt, mým cílem je Ivrel, a to je vše. Je to můj rozkaz, Vanye.“

„Jak přikazujete,“ řekl a uklonil se. Když se znovu napřímil, podívala se mu do obličeje a zamračila se.

„Co má znamenat tohle?“ zeptala se a pohybem ruky si ukázala na krk. Vanye se dotkl svých oškubaných vlasů a jeho tvář zrudla.

„Neptejte se mne,“ řekl.

„Jsi ilit,“ pronesla tónem, který jakoby odsuzoval takovou hanebnost. „Udělal sis to sám, nebo ti to udělali oni?“

„Já sám.“

„Co se stalo v Ra-morii mezi tebou a tvým bratrem?“

„Nařizujete mi, abych vám to řekl?“

Sevřela rty, její šedé oči se na něj zkoumavě zadívaly a možná v něm četly utrpení. „Ne,“ řekla.

Nebylo jí to podobné, nechť ví vědět o věcech, které by se mohly týkat její vlastní bezpečnosti. Pochopil, že mu důvěřuje a byl jí za to vděčný. Pak se pohodlně usadil u teplých kamenů krbu, naslouchal melodii harfy a díval se na Rynovu nepřítomnou tvář, rysující se proti zapadajícímu slunci. Za jeho hlavou se nad střechami kláštera tyčila vysoká zvonice a ještě dál pomalu tmavly svahy kopce, řídké poseté černými shluky borovic. Píseň na okamžik utichla, jak Rynovi spadla do očí nepokojná kadeř vlasů. Odhrnul ji zpátky a zastrčil za ucho. Ještě nepatřil mezi válečníky, ale pokud bude chtít, může se brzy stát jedním z nich. Jeho čest a jeho hrdost byly stále ještě nedotčené a bez poskvrny. Rynovy ruce se znovu roztančily mezi strunami a z nástroje se dál ozývaly tiché a příjemné písně, oslavující toto místo a bratry, kteří jim naslouchali.

Pak se ozval zvuk zvonu, svolávající mnichy k večerní modlitbě, a šedé řady hábitů se scházely k opatství. Světlo rychle mizelo.

Dojedly jídlo, které dostali od bratří, a po většinu noci vždy jeden hlídal, zatímco ostatní dva spali.

Pak je Morgain vzbudila a nařídila jim, aby vstali a připravili se na cestu.

Na obzoru se pomalu objevovala rudá čára úsvitu.

Rychle se ozbrodili a osedlali koně. Morgain se naposledy ohrála u ohně a stísněně se rozhlédla po místnosti.

„Nemyslím si, že by si ode mne vzali nějaký dar na rozloučenou,“ řekla nakonec, „a stejně jim nemám co dát.“

„Řekli mi, že si s tím nemáme dělat starosti,“ ujistil ji Vanye a sám dobře věděl, že mezi jeho vlastními věcmi by se nenašlo nic, co by mohlo mít pro bratry nějakou cenu.

Ryn prohledal svoji torzu, našel několik mincí a položil je na postel. Pár měďáků - všechno, co měl.

Byli už na cestě a slabé ranní světlo stále ještě jen spoře navracelo věcem jejich barvu, když si Vanye vzpomněl na harfu a nemohl ji na Rynových zádech najít.

Z ramene mu místo ní visel jen dlouhý luk a Vanye náhle přepadla podivná lítost. O něco později spatřil, že si toho všimla i Morgain. Otevřela ústa a chtěla něco říct, pak si to ale rozmyslela.

Bylo to jeho rozhodnutí a měl na ně právo. Mezi lidmi z Baienu se říkalo, že Baien-an byl kousek nebe, zanechaný na zemi jeho tvůrcem. Ať už to byla pravda, nebo ne, překonával ten kraj svojí krásou dokonce i Morii. Byla zima, ale přesto bylo údolí příjemné na pohled. Na jeho svazích ležela zlatavá tráva, z ní vyrůstaly mohutné zelené cedry a vysoko nad jejich vrcholky obepínaly údolí zasněžené hřebeny Kath Vreje a Kath Svejuru. Vedla jím rovná cesta, obklopená živými ploty, které člověk nemohl spatřit nikde jinde než v Baienu, a dvakrát projeli kolem malých vesnic, ospale se probouzejících do zimního rána a zářících v paprscích vycházejícího slunce žlutými doškovými střechami. Kolem se jako zbloudilé chomáčky bílých mraků pásla stáda ovcí.

Pak se jim stalo, že museli projet jednou z vesnic, kde se děti schovávaly matkám pod sukně a muži se zastavovali uprostřed práce, jakoby se nemohli rozhodnout, jestli se mají chopit zbraní nebo popřát dobrý den. Morgain si přes vlasy přehodila kapuci, i kdyby však nebylo jejího podivného zjevu, jedoucího obkročmo na koni s mečem u kolen, zbýval by tu pořád ještě Siptah, který se narodil a jako hříbě se pásł v tomto kraji, dokud celé obrovské stádo krále Tiffwyho neodvlekli hjemurští bandité. Od té nešťastné události už ty koně nikdo víckrát nespatrił a v Baienu se říkalo, že to bylo proto, že to byli koně králů a nikdy by v sedle nesnesli své hjemurské pány.

Možná však vesničané znovu jen několikrát zamrkali ve slunečním svitu a přesvědčili sami sebe, že jezdci, směřující na východ, je vlastně vůbec nemusejí zajímat. To jen kvůli těm, kteří odtamtud přijížděli, se museli chápat zbraní, a v Baienu se už narodilo mnoho šedých koní, kteří v sobě vůbec neměli tu starou krev.

Siptah pohnul, nohy a břicho měl zabláčené a nic ze své síly nevydával na vrtochy koní z nejlepší krve, i když se mu uši pohnuly za sebenáhodnějším pohybem a jeho nozdry nasávaly každý neznámý pach.

„Liyo,“ ozval se Vanye, jakmile byli za vesnicí, „do večera o nás budou vědět v Ra-baienu.“

„Do večera už budeme tam v těch kopcích,“ řekla.

„Kdybychom se na tomto místě obrátili a hledali útočiště v Ra-baienu,“ naléhal, „možná by vás tam přijali.“

„Jako ti v Ra-morii?“ odpověděla otázkou. „Ne. A žádná další zdržení pro mne nepřicházejí v úvahu.“

„Proč musíme stále spěchat?“ protestoval Vanye. „Paní, všichni jsme unaveni a vy zdaleka ne nejmenší. Co je proti sto letům zdržení jeden den odpočinku? Měli jsme zůstat v tom klášteře.“

„Jsi schopen jízdy?“

„Jsem,“ řekl, a kdyžby se méně přemáhal, byla by to lež. Bolelo ho celé tělo, ruce, nohy, všechny kosti, ale zároveň si byl jistý, že ona sama na tom není o nic lépe a stud mu bránil, aby na její úkor hájil své pohodlí. Zase v ní byla ta ničivá horečka, strašlivá síla, která ji táhla směrem k Ivrelu. Věděl, co znamená stavět se tomu do cesty, a pokud se Morgain nedala přesvědčit k odpočinku, bylo jisté, že ji jen máloco může zastavit.

Slunce už bylo za jejich zády a jeho paprsky se nedaleko před nimi červenaly blížícím se večerem na zasněžených svazích Kath Svejuru, když se Vanye zase jednou ohlédl na cestu za nimi. A uviděl tam to, čeho se celou dobu obával. Byli pronásledováni.

„Liyo,“ tiše sek ní otočil. Morgaini Ryn se ohlédl. Chlapcova tvář byla bledá.

„Určitě si v Ra-baienu vyměnili koně,“ řekl.

„Právě toho jsem se bála,“ řekla Morgain, „že mezi Morií a Baienem není ani válka, ani žádná krevní msta.“

Pobídla Siptaha k rychlejšímu kroku, ale ne k běhu. Vanye se znovu ohlédl. Jezdci se stále přibližovali, ani oni neštvali své koně k smrti, ale přece jen jeli o něco rychleji.

„Dojedeme do kopců a vybereme si místo, kde na ně počkáme, tak abychom byli co nejbližší hranici,“ rozhodla Morgain.

„Bude to boj, který jsem nechtěla, ale vybojovat jej asi budeme muset.“

Vanye se ještě jednou ohlédl. Začínal si být jistý, kdo za nimi jede, a v břiše jako kdyby se mu usazovalo olovo. Jednu bratrovraždu už spáchal. Bojovat a zabít na příkaz svého liya byla ílitova povinnost, i kdyby to mělo být proti vlastní rodině. Bylo to kruté, ale takový byl zákon.

„Budou to asi Nhiové,“ řekl směrem k Rynovi. „Takový boj podle zákona nesmíš bojovat. Nejsi ílit, a dokud nezvedneš zbraň proti Erijovi a svým příbuzným, nejsi ani psanec. Odjed' od nás. Vrať se domů.“

Na Rynově mladé tváři se objevil nesouhlas. Nebyla to však chlapecká nedůtklivost, ale zatvřelý pohled mladého muže, co vzdorovalo Vanyovu naléhání.

„Udělej, co ti říká,“ požádala ho Morgain.

„Přisáhám, že to neudělám,“ řekl.

Tím debata skončila. Ryn byl svobodný muž, mohl si jet, kudy chtěl a zrovna teď chtěl jet společně s nimi. Vanye bodlo u srdce, že Ryn nemá u boku žádnou jinou zbraň než Meč cti, chlapec jeho věku však neměl žádnou povinnost nosit těžký válečný meč a v boji byl užitečnější s lukem.

„Znáš tuto cestu?“ zeptala se Morgain.

„Ano,“ odpověděl Vanye, „ale oni také.“

Převzal vedení a záměřil k jednomu místu v horách, už za hranicí Korie a tak blízko Irienu, že by Erij nemusel mít příliš velkou chuť se tam za nimi hnát. Koně by takovou vzdálenost ještě mohli být schopni vydržet, i když cesta místy stoupala do prudké kopce. Vrhł přes rameno letmý pohled, aby se přesvědčil, jak jsou na tom ti, co jedou za nimi. Z rychlosti jízdy morijských bojovníků bylo zřejmé, že laskavosti pána Ra-baienu dostali čerstvé koně, Vanye si však vůbec nedovedl představit, kolik toho o nich mohli v Ra-baienu vědět a jak o nich smýšleli. Šlo mu hlavně o baienskou tvrz na úpatí Kath Svejuru, hlídanou několika desítkami lučištníků a ne zrovna malým počtem jezdců, kolem které museli projet.

Zvolil si rychlost jízdy a snažil se ji udržovat, nedbaje na Morgainino naléhání, aby sjeli z vyvýšené cesty do otevřené roviny.

Jeli dost rychle na to, aby stačili projet, pokud se tedy proti nim Erij tajně nespíkl s pánem Baienu a nocí už šílenou rychlostí nedorazil k průsmyku posel s rozkazem, aby jim přef'ali ústupovou cestu. Vanye doufal, že se to nestalo a že průsmyk bude volný, protože jinak by je přivítalo krupobití šípů, stejně nebezpečné jako ti muži za jejich zády.

Už bylo jasné, že jsou ochotni uštvat své koně k smrti, před Morgain a jejími společníky však už byl průsmyk a vysoko na jeho boku malá pevnůstka Im Svejur. „Tamtudy nemůžeme projít,“ protestoval Ryn a nepochybně přitom myslel na baienské šípy. Vanye ale navzdory jeho námitkám Pobídl koně a sklonil se k jeho šíji. Morgain udělala totéž.

Teď už byli na dostřel luku jak shora, tak zdola. Nahore v pevnosti teď stráž bezpochyby vyhlédly přes hradby, pod sebou uviděly bezhlavě pádící skupinu jezdců a byli na rozpacích, kdo je přítel a kdo nepřítel. Jak v Morii, tak v Baienu platila poučka, že kdo jede na východ, je přítel a kdo na západ, ten je nepřítel, tady se však hnaly na východ hned dva houfy ozbrojenců. Projeli pod pevností a Vanye se na okamžik ohlédl. Jeden z jezdců, kteří je pronásledovali, odbočil doprava k pevnosti. Vanye vydechl jakousi kletbu, protože za chvíli měli za sebou i jezdce z Im Svejuru a Rynův kůň před jeho očima klopýtl a upadl.

Byli na otevřené cestě, kolem nich nebyl téměř žádný úkryt, a právě tady ten prokletý hnědák vyslovil ortel nad jejich útekem. Vanye zadržel koně a těsně před tím, než přiletěla smršť šípů, se zastavil v místě, kde jim nízký skalnatý hřeben skýtal alespoň nějaký úkryt. Seskočil z koně, v ruce luk a meč, a nechal vraníka, ať si sám najde cestu do údolí.

Morgain přiběhla za ním, v ruce nesla dračí meč a Vanye ani na okamžik nezapochoyboval, že za pasem má i tu černou zbraň. Jako poslední vklopýtal bez dechu do úkrytu Ryn. Snažil se ještě zvednout koně, když vtom hnědáka zasáhl šíp, ubohé zvíře se vzepjalo, padlo bezvládně na zem a v posledním tažení hrabalo kopyty ve vzduchu.

„Ryne!“ zařval Vanye strhaným a ochraptělým hlasem a Ryn potácivě doběhl do úkrytu, ruku měl zkrvavenou a z rány mu trčel černý hrot zlomeného šípu. Nebyl schopen ruku ohnout a natáhnout tětívu luku, jedna ze zbraní jim už tedy

nebyla k ničemu. Jezdci je sevřeli, pronikli za skálu a dostali se až těsně k nim - byli to válečníci Nhiũ a Myyũ a v jejich čele jel Erij.

Vanye vytrhl z pochvy meč, protože na cokoli jiného už bylo pozdě a viděl, jak Morgain udělala totéž. Nikdy by se však nepokusil kolem té zbraně, kterou držela v ruce, projít, aby ji chránil bok. Před Morgain zářila opálová čepel, strhávala šípky z jejich drah a posílala je kamsi pryč. Za nim letěl ve strašlivém křiku jakýsi muž.

Před mečem, držným pevnou a jistou rukou, se otevřel vír a do něj jako do propasti padala vyjící vichřice. Nic se jich nedotklo, protože nic nemohlo proniknout skrze svítící síť splétanou pohyby meče. Přes rozbouřený vzduch viděl Vanye postavu svého bratra. Erij zadržel koně, někteří ho však nenásledovali a řítili se do nicoty.

Byl tam Nhi Paren, za ním Nhi Eln a za ním se hnál Nhi Bren.

„Nel!“ vykřikl Vanye a vrhl se po Rynovi, který s tímž výkřikem vyskočil z úkrytu a vběhl mezi meč a jezdce.

A přestal být.

Morgain šklubla mečem stranou, spásný pohyb však přišel příliš pozdě. Na její tváři se objevila hrůza - kolem se mihl jezdec, udeřil po ní a odhodil ji stranou.

Vanye sekl po koni, nečestně a zoufale, kůň i jezdec padli k zemi a Vanye zabil Nhi Brena, který mu nikdy nepůsobil žádné zlo. Obrátil se a spatřil palčivý rudý žár, nemilosrdně kosící muže i koně, spatřil mrtvoly a svíjející se raněné.

Zbývající útočníci obraceli koně a prchali do úkrytu, stále pronásledováni šlehajícím ohněm, zapalujícím travu i keře.

Dobrych dvacet mužů a koní leželo porůznu po cestě, ti, co viděl, byli všichni mrtví, jazyky plamenů bičované větrem vyskakovaly do větví suchých stromů a Podvržený stále ještě hrozil v její pravé ruce.

Ostatní jezdci byli pryč. Vanye s ulehčením zjistil, že Erij byl mezi těmi, kterým se podařilo utéct. Jeho bratr, který nikdy před ničím neutekl - i ten teď prchl.

Vanye klesl na kolena, opřel bradu o jílec meče a rozhlížel se po tom, co způsobili. Morgain nehybně stála s Podvrženým v ruce. Svít meče potměněl. Zastrčila jej do pouzdra a dračí meč se znovu podobal jemnému sklu, ukládanému do svého přirozeného domova.

Potom tak odpočívala, jednou rukou opřená o skálu, a nakonec s pohyby zestárlého člověka opatrně sešla z toho místa a obrátila se k Vanyovi.

„Pojď, Vanye, najdeme koně, než seberou odvahu k dalšímu útoku.“

Neplakala. Zvedl se a zachytil ji. Báł se, že upadne, protože vypadala jako někdo, kdo se sotva drží na nohou. Čekal, že se v jejich očích objeví slzy, opřela se však o něj jen na okamžik. Chvěla se.

„Liyo,“ přesvědčoval ji, „ti se už nevrátí. Zůstaňte tady, najdu ty koně sám.“

„Ne.“ Ustoupila od něj, zastrčila si černou zbraň za pás a pokusila se nahodit řemen Podvrženého zpátky na rameno.

Nešlo jí to, ruce měla příliš roztřesené. Pomohl jí. Morgain pomalu přijala váhu meče, srovnala si pouzdro na rameni a ještě než se vydali hledat ztracené koně, jednou se kradmo ohlédla. Zastavily větve keřů a kolem nich se objevili muži v hnědém a šedém, muži v zelených šatech i muži oblečení v oděvech nejrůznějších barev - Chyové, kteří jim vstoupili do cesty. Byl s nimi Taomen a poznávali další a další, které už viděli dříve - byli to Chyové z Ra-Korie, a poslední se objevil jejich vůdce, Roh.

Oči pána Chyů přelétly cestu před ním, rozšířené hrůzou nad tím, co způsobili.

Pohybem ruky přivolal Taomena, dal mu nějaké rozkazy a Taomen odvedl ostatní zpátky do lesa.

„Pojďte,“ řekl Roh. „Jeden z mých mužů hlídá vaše koně kousek odtud. Poznali jsme je a právě oni nás přiměli k tomu, abychom vám šli na pomoc, když jsme je viděli utíkat směrem odtud.“

Morgain se na něj podívala, jako kdyby váhala, jestli tomu muži má důvěřovat, třebaže jen před nedávnem spala pod jeho střechou. Pak přikývla a vydala se na cestu. Vanyovu ruku už nepotřebovala, zastavil se tedy a očistil ostří meče o travu. Pro její meč by taková péče byla zbytečná.

Přece jen to bylo dost daleko. Šel s nimi nejen Roh, ale i ostatní Chyové. Kolem nich se lesem rozléhaly podivné zvuky a míhaly se stíny, jejichž nositele nebyli schopni v padajícím soumraku rozeznat, byli si však jisti, že to jsou Chyové, protože jinak by Roh okamžitě zneklidněl. Jejich koně právě krmili a třeli suchou travou. Chyové nebyli jezdci, ale o zvířata se postarali dobře a Vanye jim upřímně poděkoval, když znovu přebíral uzdu svého hřebce. I Morgain poděkovala, přestože si myslel, že je v takové náladě, že to neudělá.

„Můžeme tábořit společně s vámi?“ zeptal se Vanye Roha, protože noc padala rychle a jemu samotnému připadalo, že zemře vyčerpáním.

„To nepřichází v úvahu,“ přerušila ho Morgain s neodvolatel-ností v hlase. Shodila z ramene řemen dračího meče zavěsila zbraň k sedlu a uchopila Siptahovu uzdu.

„Liyo!“ Vanye se jen málokdy odvážil Morgain dotknout. Ted' ji chytil za ruku a pokusil se jí domluvit, chladná zloba v jejich očích mu však přimrazila slova k jazyku.

„Jdu s vámi,“ řekl tiše.

„Vanye.“

„Liyo?“

„Proč se Ryn rozhodl zemřít?“

Vanyovy rty se zachvěly. „Podle mne nechtěl zemřít. Myslel si, že vás zastaví. Nebyl ílit, nevztahovaly se na něj ílitské zákony. Jeden z těch mužů byl jeho vladař, můj bratr. Byl mezi nimi Nhi Paren, jeho vlastní otec. Ryn nebyl ílit, měl od nás odejít.“

Myslel si, že Morgainina tvář alespoň náznakem prozradí smutek nebo výčitky svědomí, pokud v ní vůbec bylo něco takového. Nespatrił však nic, rysy jejího obličeje zůstaly stále stejně tvrdé a Vanye se odvrátil, aby nezahanbil sám sebe, napůl ze vzteku a napůl ze zoufalství. Téměř poslepu našel uzdu svého koně a vyšvihl se mu na hřbet. Morgain už seděla v sedle, teď pobídla Siptaha a ujížděla dolů po cestě.

Roh na okamžik zachytil uzdu Vanyova koně a podíval se na jezdce. „Chyo Vanye, kam míří tvá paní?“

„To je její starost, Chya Rohu.“

„Chyové mají v Morii oči i uši a jsou dobře nastražené. Věděli jsme, kudy musíte projet, jestli se chcete dostat z Kurse do Anduru. Stáli jsme tady a očekávali boj. Toto... toto jsme nečekali.“

„Ujíždí mě, Rohu. Pusť moji uzdu.“

„Ílitská přísaha je více než krev,“ řekl Roh. „Chyo Vanye, přesto to ale byli tvoji příbuzní.“

„Pusť, říkám.“

Rohová tvář se napjala tíhou uvažování. Pak uchopil uzdu ještě pevněji, ruka mu svírala udidlo. „Vezmi mne s sebou,“ řekl. „Chtěl bych vás doprovodit až na hranice své země, a vím, že nebudete čekat na pěšího bojovníka. Nechci, aby nám Morgain způsobila další nesnáze. Poštvali jste na nás Lethy, a ti se stále ještě potloukají naším územím. Zvedli jste do boje Nhie, Myye a Hjemur a teď se probudil i Baien. Ta žena s sebou přináší válku jako zima sněh. Provedu vás bezpečně naším územím, moje přítomnost bude stačit všem chyjským bojovníkům, které potkáte, a já neztratím životy svých mužů tak, jako o ně přišel tvůj bratr.“

„Tak si tedy naskoč,“ řekl Vanye a vytáhl nohu ze třmene. Roh byl štíhlý muž, přesto však byla jeho váha těžce zkoušenému koni novým utrpením. Jinak to ale nešlo a Vanye měl strach, že by se mu Morgain ztratila, kdyby se ještě chvíli zdržel.

Roh dosedl za Vanyova záda, chytil se sedla a Vanye pobídl koně. Vraník vyrazil cvalet, takovou rychlost však nemohl vydržet a okamžitě zpomalil, když mu Vanye milosrdně přitáhl uzdu.

Morgain by Siptaha nezabila. Věděl, že jakmile pomine její hněv, pojedje pomalu. Nějakou dobu klusal po cestě, která se postupně stávala pouhou nepatrnou stezkou pod klenbou stromů, a pak také uviděl světlý odlesk Siptahových zad a Morgainina bílého pláště.

Pobídl vraníka k rychlejšímu běhu. Jakmile je Morgain uslyšela, zastavila se. V rukou se jí objevila černá zbraň, když ale přijeli o něco blíže, zase zmizela.

„To je přece Roh,“ řekla.

Na tvářích měla stopy vlhkosti. Vanye to uviděl a byl rád. Zdvořile se jí uklonil, Morgain úklonu opětovala a pak stiskla rty a položila ruce na rozsochu sedla.

„Utáboříme se na prvním místě,“ pronesla tichým a smířlivým tónem, který Vanye už dobře znal, „o kterém si budeš myslet, že je bezpečné.“

Kapitola IX

Ivrel nyní zakrýval celý obzor, dokonalý kužel s vrcholem pokrytým sněhem, nepřírozně se vyvyšující nad rozeklané skály Kath Vreje. Nebe bylo modré, a pokud tím směrem mohli vidět, zůstávaly ještě na východě rudé stopy svítání.

Vysoko na obloze, nalevo od špice Ivrelu, jasně zářila poslední osamělá hvězda.

To místo na severním valu Irienu bylo nádherné a jen těžko se jim vzpomínalo na zlo, které s tím údolím bylo spojené.

„Potřebujeme ještě jeden den, abychom se tam dostali,“ řekla Morgain. „Možná budeme muset ještě jednou přenocovat.“

Vanye se na ni podíval a v jejich očích neviděl žádnou touhu, jakou by si myslel, že tam najde, byla tam jen únava a utrpení.

„Je tedy Ivrel tím, co hledáte?“ zeptal se Roh.

„Ano, je,“ odpověděla, „a vždycky byl.“ Podívala se na Roha. „Chya Rohu, jsme na hranici Korie. Rozloučíme se tu s tebou, protože není důvod, abychom tě s sebou brali dál.“

Roh se zachmuřil a pohlédl jí do obličeje. „Co máte získat na Ivrelu?“ otázel se naléhavě. „Co tam hledáte?“

„Nemyslím si, že bys to měl vědět, Rohu. Sbohem.“

„Ne,“ řekl tvrdě, a když to vypadalo, že se chystá ujet, aniž by mu věnovala pozornost, zvolal: „Ptám se tě, Morgain kri Chya, při uvítání, které jsme ti dali. Ještě jednou se tě ptám. A jestli ujedeš, budu tě sledovat, dokud se nedozvím, čemu jsem pomáhal, zda dobru nebo zlu.“

„Nemohu ti to říct,“ opakovala Morgain. „Můžeš vědět jen to, že nezpůsobím Korie žádné zlo. Uzavřu Bránu a vícrát mne už neuvidíš. Tím jsem ti řekla všechno, ty tomu však nemůžeš rozumět. Pokud bych vám tu chtěla nechat prostředky k tomu, abyste si tu mohli vypěstovat nového Thiyeho, zabralo by mi to příliš mnoho času a kromě toho nenávidím představu, že bych tu po sobě takové vědomosti mohla zanechat.“

Roh na ni nejlépe zíral, nechápaje nic víc než předtím, a pak se otočil k Vanyemu. „Bratranče,“ řekl, „vezmeš mne na svého koně?“

„Ne,“ řekla Morgain.

„Nemám její svolení,“ odmítl ho Vanye.

„Zpomalil bys nás, Rohu,“ ozvala se znovu Morgain, „a to by nám mohlo způsobit potíže.“

Roh zastrčil dlaně za pás a zarputile se na ni podíval. „Půjdu tedy za vámi,“ řekl.

Morgain otočila Siptaha k severovýchodu a Vanye s těžkým srdcem pobídl svého vraníka. Za ním namáhavě klusal Roh. I když jeli pomalu, šetřice koně, překročili už hranici Korie a území Chyů a Roh ani žádný jiný opěšalý bojovník už zde nebyl v bezpečí. Mohl s nimi jít jen do té doby, dokud by nebyli napadeni Hjemurskými nebo dravými šelmami. Morgain by ho raději nechala zemřít, než aby ji zdržel.

A stejně tak i Vanye. V boji by se nikdy neodvážil zatížit svého koně vahou dalšího muže. Písaha mu nařizovala, že se musí držet Morgain, a tomu by nemohl dostát, když by jeho kůň nesl dva jezdce. Nikdy by také neriskoval, že koně unaví dřív, než ho Morgain bude potřebovat.

„Bude to tvůj konec, Rohu,“ pokusil se bratrance přemluvit.

Roh neodpověděl, posunul si na rameni řemen torny a šel dál. Měl chyjský výcvik a byl schopen urazit velice rychle značné vzdálenosti, i jemu samému však muselo být jasné, že s největší pravděpodobností přijde o život.

Kdyby to záleželo jen na něm, Vanye by odjel cvalem daleko odtud, aby Roh pochopil, že se jich nemůže udržet a té šílené myšlenky se vzdal. Morgain však vedla Siptaha pomalým krokem a takovou rychlostí pokračovali i nadále.

V poledne je Roh dohonil a najedl se z jejich zásob - Morgain ho nijak neomezovala - když se pak ale vydali na cestu, znovu zůstal daleko za nimi.

Krajina byla ještě dlouho otevřená a Roh je mohl dobře sledovat, když se však kolem nich začaly namísto nížinných stromů objevovat borovice a zbytky sněhu, začal se Vanye kvůli Rohovi trápit a často se ohlížel, aby zjistil, jak se mu vede.

„Liyo,“ ozval se prosebně, „dovol mi sesednout. Chvilí půjdu pěšky a on pojede. Mého koně to nijak neunaví.“

„Sám se rozhodl, že s námi půjde,“ řekla, „a pokud by se mělo něco stát, chtěla bych tady mít tebe, ne Roha. Ne, nesesedneš.“

„Vy mu nedůvěřujete, paní? Spali jsme pod jeho střechou v Ra-Korie a tam přece měl dost času na to, aby nám nějak uškodil.“

„To je pravda,“ souhlasila, „a ze všech mužů Andur-Kurše důvěřuji Rohovi hned po tobě, ale ty dobře víš, jak málo důvěry mohu nabídnout, a milosrdenství mám ještě méně.“

Zamyslel se nad nadcházejícím dnem a nocí, po které ještě musel sloužit, a nad jejími slovy tom, že zemře. Rozesmutnilo ho to a na chvíli na Roha zapomněl. Zároveň postřehl, že Morgain také o něčem přemítá.

Později odpoledne, když se dostali na lepší cestu po hřebeni kopce, Morgain sama začala o té věci hovořit. Pod kopyty koní křupal zmrzlý sníh a vlhký dech jim přimrzal v chomáčích kolem nozder, proti ledu a skalám, kterými projeli, to však byla jízda mnohem příjemnější.

„Vanye,“ řekla, „pro tebe nebude jednoduché vrátit se z Hjemuru, až budu pryč. Bylo by nejlepší, kdybys měl kam jít. Co budeš vlastně dělat? Nhi Erij ti neodpustí, co jsem mu udělala.“

„Nevím, kam půjdu,“ odpověděl smutně Vanye, „ale pokud já i Roh tohle přežijeme, ještě stále tu zůstávají Chyové.“

„Přeji ti hodně štěstí,“ řekla tiše.

„Musíte zemřít?“ zeptal se.

Její šedé oči nezvykle zmírněly. „Pokud budu mít na vybranou, tak ne. Kdybych ale opravdu zemřela, nestaneš se ještě svobodným. Ty víš, co musíš udělat - zabít Thiye. V tom by ti Roh mohl pomoci, proto mu dovol, ať jde s tebou.“

Jestliže nezemře, projdu Bránou Ivrelu a zavřu ji za sebou. To bude tak jako tak znamenat Thiyeho konec, protože když se uzavře Ivrel, zaniknou všechny Brány na tomto světě a bez Bran nemůže Thiye dál žít svůj nepřírozený život. Bude žít jen do té doby, dokud mu jeho tělo nevypoví poslušnost, a už si nebude moci vzít jiné. Stejně skončí Liell a všechno ostatní zlo, které tu přežívá díky Bránám.“

„A co vy?“

Zvedla ramena a zase je nechala klesnout. „Nevím, kde budu. Někde jinde. Nebo roztrhaná na kousky, jako ti muži u Kath Svejuru. A nedozvím se to, dokud neprojdou tou branou, kterou mohu donutit, aby mne přijala. To je můj úkol - uzavřít brány. Půjdu dál, dokud nezničím všechny. Bojím se však, že to poznám teprve tehdy, až projdu tou poslední a zjistím, že už žádné dál neexistuje.“

Pokusil se s těmi větami nějak vyrovnat, neuměl si to ale představit. Zachvěl se. Nevěděl, co jí má odpovědět, protože nevěděl, co vlastně řekla.

„Vanye,“ řekla, „ty jsi tasil Podvrženého a bojíš se ho právě tak, jak by ses ho bát měl.“

„Ano,“ přiznal. V jeho hlase byl nenávistný odpor. Morgaininy šedé oči si ho zkoumavě prohlédly a pak se krátce zadívaly směrem k Rohově vzdálené postavě.

„Vanye, musím ti říct,“ promluvila tiše, „že kdyby se mi něco stalo, mohl by právě ten meč být tím, co budeš potřebovat. Ty nemusíš číst, co je napsáno na jeho čepeli, ale právě to je klíč ke všemu. Chan napsal ta slova na meč ve strachu, že bychom mohli všichni zemřít, nebo že bychom jej museli předat dalšímu pokolení. Věřil, že by se díky Podvrženému nakonec mohlo podařit Ivrel uzavřít. Pokud jej budeš muset použít, udělej to v Ra-hjemuru, protože když namíříš pole meče na zdroj jeho moci, zničí to všechny Brány na celém světě. To stejné by se stalo, kdybys jej vhodil do Brány, do té jediné správné Brány. Stačí ho vytáhnout z pouzdra a hodit. Oba dva způsoby jsou stejně účinné.“

„Jaký význam mají ta písmena?“

„Každému, kdo by byl schopen je přečíst, by toho o Branách řekly víc, než bych si sama bývala přála vědět. Proto ho mám neustále u sebe. Zničit ho mohou jen Brány. Neodvážím se ho odložit a neodvážím se ho zničit. Bylo to šílenství, že Chan takovou věc vyrobil. Je příliš nebezpečná. Všichni jsme ho varovali, že ghálské poznání nebylo určeno k tomu, aby ho využívali lidé. Ten meč však byl jednou vyroben a už nemůže být zničen.“

„Jen Černými ohni.“

„Jen jimi.“

Ujeli něco cesty. „Vanye, jsi statečný muž. Musím ti říct jedno - pokud použiješ Podvrženého tak, jak jsem ti řekla, zahyneš.“

Do jeho nitra vsákla ledová voda sebepoznání.

„Nejsem statečný muž, liyo.“

„Vidím to jinak. Dodržíš svoji přísahu?“

Znovu sebral nitky svých myšlenek, na chvíli rozházené a propletené jedna v druhé poznáním, které mu dala. Podivně ztichl a věci, které věděl už od samého počátku, pomalu zapadávaly tam, kde měly být.

„Dodržím,“ řekl.

„Roh je tady,“ vydechl ulehčené Vanye. Za záhybem kopce a borovým lesíkem kousek od místa, kde se zastavili,

zakřupal po něčím nohama sníh. Byla tma a sníh zářil odráženým měsíčním svitem, ztemnělý jen ve stínu borovic. Roha už před nějakou chvílí ztratili z dohledu. „Dovolte mi pro něj zajet.“

„Zůstaň tam, kde jsi,“ přikázala mu. „Jestli je to Roh, přijde sem i bez tebe.“

Nakonec se mezi dlouhými stíny borovic na horském svahu objevila tmavá postava. Roh, klopýtající vyčerpáním. „Sjed' pro něj,“ řekla teď Morgain, a byla to jediná laskavost, kterou odměnila lučištníkovo úsilí.

Vanye ji rád poslechl, sjel k Rohovi, zastavil koně, vytáhl nohu ze třmenu a podal bratranci ruku.

Rohová tvář byla strhaná a doširoka otevřenými ústy ztěžka vdechoval mrazivý vzduch. Vanye si chvíli myslel, že Roh od něj nepřijme žádnou laskavost - byl v něm hněv. Přesto slezl z koně a pomohl bratranci nahoru. Pak i on znovu vystoupil do sedla. Roh se mu zhroutil do náručí. Vanye pobídl koně do pomalého kroku směrem vzhůru, protože vzduch tu byl řídký a bodal do plic.

„Toto je dobré místo pro tábor,“ řekla Morgain, když se k ní připojili, „dá se bránit.“ Ukázala na jedno místo mezi skalami a nízkými keři a měla pravdu. Morgain měla pro takové věci smysl, ať už jej získala jakkoli.

„Myslím, že bychom se tuto noc měli obejít bez ohně,“ řekl.

„Bylo by to moudré,“ souhlasila. Seskočila z koně, přehodila si přes rameno řemen Podvrženého a začala odvazovat sedlo ze Siptahových zad. Šedák smutně hrabal kopyty do zmrzlé země. Ze zásob, které dostali od bratří, jim ještě zbývalo něco obilí a měli i nějaké jídlo. Ve srovnání s těmi, co strávili nedaleko Aenor-Pyvnu, nemusela to být zase tak zlá noc. Vanye nechal Roha sklouznout na zem a teprve pak sám sestoupil. Lučištník upadl, okamžitě se pokoušel vstát, Vanye však k němu poklekl a nabídl mu pití, nezmrzlé, jak láhev spočívala na teplém koňském těle. Začal třít mužovo tělo, aby do něj vrátil teplo. Bylo nebezpečí, že by Roh mohl na hůře chráněných částech těla omrznout, zvláště na nohou. Nebyl oblečený na takové putování.

Morgain beze slova poklekla a vyměnila Rohův plášť za svůj. Válečník kývl hlavou na znamení vděčnosti a v jeho očích, upřených na Morgain, se hněv a díky tak mísily, že nebylo možné rozeznat, co z toho v něm vítězilo.

Nakrmili koně a sami se najedli. Jídlo je trochu zahřálo, přesto mluvili málo. Možná by padlo více slov, kdyby mezi nimi nebyl Roh, takto však Morgain neměla náladu na rozpravu.

„Proč?“ zašeptal Roh. Jeho hlas se zimou téměř ztrácel. „Proč stále chcete jet na to místo?“

„To je stejná otázka, jakou jsi mi dal předtím,“ řekla.

„Ještě jste mi na ni neodpověděla.“

„Nemohu na ni odpovědět tak, aby tě to uspokojilo.“ Podala Rohovi jeho plášť, svůj si vzala zase zpátky a odešla o kousek výš ke skále, kde nefoukal vítr. Tam se uložila ke spánku, jako vždy s Podvrženým v náručí. „Běž spát,“ řekl Vanye Rohovi.

„Je mi příliš zima,“ odpověděl Roh a Vanye při jeho slovech ucítil nepříjemné výčitky svědomí. Podíval se na bratrance, jako kdyby se chtěl před ním ospravedlnit. Roh se načas odmlčel, tvář strhanou utrpením a vyčerpáním a ruce zachumlané do tenkého pláště. „Vypadá to,“ zachraptěl téměř neslyšně, „že tato cesta bude má poslední.“

„Je to už jen jeden den,“ pokusil se ho povzbudit Vanye, „jen jeden den, Rohu, to vydržíš.“

„Možná.“ Roh nechal ruce klesnout na skrčená kolena a hlavu si položil na ně. Po chvíli ji opět zvedl, oči hluboko zapadlé: „Vanye, bratranče, pro naši společnou krev mi odpověz - co hledá tak hrozného, že to nesmím vědět?“

„Není to nic, co by ohrožovalo Chye nebo Korie.“

„Přisahal bys na to?“

„Rohu,“ zaprosil Vanye, „nenaléhej na mne. Nemohu pořád jen odpovídat a odpovídat na tvé otázky. Víím, co bys udělal, že bys mne pořád tlačil dál a dál, až bych nakonec odpovídal tak, jak si přeješ, ale to se ti nepodaří. Už toho bylo dost. Konec.“

„Mám takový pocit, že ani ty sám toho moc nevíš,“ řekl Roh.

„Vím toho dost. Rohu, pokud se na Ivrelu stane něco zlého, řeknu ti všechno, co víím. Do té doby ale musím mlčet. Běž spát, Rohu, běž spát.“

Roh chvíli seděl s rukama na prsou a kolena skrčenými k bradě, ponořený do svých myšlenek. Nakonec zavrtěl hlavou: „Nemohu spát. Kostí mám stále ještě úplně zmrzlé. Budu ještě chvíli vzhůru a ty sám můžeš jít spát. Přisahám, že se postarám, aby se vám nic nestalo.“

„Sám jsem přísahal,“ řekl Vanye, i když byl k smrti unavený a víčka mu pomalu těžkla. „Nedala mi své svolení k tomu, abych si s tebou měnil hlídky.“

„To ti musí dát svolení úplně ke všemu, bratranče?“ Rohovy oči byly bratrsky laskavé a jeho hlas byl mírný. Vanyovi to připomnělo tu noc v Ra-Korie, kdy spolu seděli u ohně a Roh mu nabídl, ať se jednoho dne vrátí k Chyům.

„Taková je moje přísaha.“

Uplynula však asi hodina, možná o něco víc, les byl tichý a tíha namáhavé jízdy a dlouhých dnů v sedle a beze spánku na něj začínala doléhat čím dál mocněji. Na nějakou dobu zapomněl na všechno kolem, pak se s trhnutím probudil a vedle sebe uviděl nějaký stín. Na rameni mu spočívala Rohova ruka. Nechybělo mnoho a vykřikl, pak ale výkřik zdušil, protože si v téže okamžiku uvědomil, že to ho jen Roh přišel vzbudit.

„Bratranče, jsi vyčerpaný. Říkám ti, že za tebe převezmu tvoji hlídku.“

Bylo to rozumné. Bylo to moudré.

Hluboko v mysli k němu dolehlo, co by na takovou věc řekla Morgain. „Ne,“ řekl unaveně. „Bude na ní, aby teď hlídala. Odpočiň si. Projdu se kolem, a když to ani tak nevydržím, vzbudím ji a bude hlídat ona. Nemám důvod, abych to měnil.“

Vstal. Trochu se přitom zapotácel, protože měl nohy zdřevěnělé zimou a únavou. Pomyslel si, že mu Roh jde na pomoc. Hlavou mu náhle projela strašlivá bolest. Úder mu zatemnil smysly a Vanye rozpráhl ruce, aby se udržel na nohou. Pak na jeho lebku dopadlo něco těžkého podruhé a potřetí a tma ho pohltila.

Ležel tvář k zemi, svázaný provazem. Tělo měl zmrzlé a ztuhlé a jediné, čeho byl schopen, bylo vyškřábat se na kolena.

Udělal to zcela podvědomě a byl si jistý, že okamžitě přijde další útok.

Otočil se na kolena a spatřil hromádku čehosi bílého - to byla Morgain. Nad ní stál Roh, pouzdro s dračím mečem v ruce.

„Rohu!“ ticho prolomil Vanyův výkřik. Morgain se nepohnula. Zamrazilo ho a potácivě vstal. Roh držel meč takovým způsobem, jako kdyby ho chtěl v nejbližším okamžiku tasit.

„Rohu,“ zachraptěl Vanye, „co jsi to udělal?“

„Ji?“ Roh se podíval ke svým nohám na Morgaininu ležící postavu. „Ji je docela dobře, asi tak jako tobě. Až se probudí, bude ji trochu bolet hlava. Už se mnou ale nebudete jednat tak, jak jste se mnou jednali předtím - jak ty jsi se mnou jednal, Vanye. Mám právo se ptát, koho jsem hostil ve svém domě, a tentokrát dostanu svoji odpověď. Pokud s ní budu spokojen, nechám vás jít a můj osud bude záviset jen na vašem milosrdenství, pokud s ní ale spokojen nebudu, pak ti přísahám, bratranče, že vezmu všechny ty prokleté věci, hodím je tam, kde je nebudete moci nikdy najít a nechám vás hjemurským a vlkům, ať si s vámi dělají, co chtějí.“

„Rohu, ty jsi nesmyslně pyšný a ještě k tomu blázen. Bezectný blázen, když děláš takové věci.“

„Jestli jsi ty čestný,“ řekl Roh, „a jestli je čestná i ona, pak máte právo na hněv, to přiznávám. Nedělám to kvůli své pýše. Jeden Thiye stačí. Nechci už žádné další Irieny, žádné další ghálské války a žádné další lidi, podobné hjemurskému pánovi. A myslím si, že jsme bezpečnější se samotným Thiyem než s Thiyem a jeho nepřítelem, vypuštěným na našich severních hranicích. My jsme ti, kdo umírají v jejich válkách. Byl bych jí býval pomohl, bratranče; byli bychom vás bránili u Kath Svejuru. Ona však se mnou zacházela jako s nepřítelem, jako s opovrhovaným sluhou. Mám pocit, že to je všechno, co pro ni my z Korie znamenáme. Jedná se svobodnými lidmi tak, jako jedná s tebou, který se s tím musí spokojit. Možná s tím dokonce spokojen jsi, možná jsi dokonce rád, že jsi vůči ní v takovém postavení, ale řeknu ti, bratranče - já s tím spokojen nejsem.“

„Jsi blázen,“ řekl Vanye a popošel k Rohovi o krok blíž, než byl Roh ochoten snést. Jeho ruka po vytáhla Podvrženého z pochvy.

„Dej ho zpátky,“ sykl Vanye naléhavě, „Rohu, netas ten meč!“

Roh si všiml, co vlastně drží, a vypadalo to, že mu meč vypadne z ruky. Přesto ho ještě pevně zarazil do pochvy a teprve potom v hrůze odhodil daleko do sněhu.

„Ghálské zbraně a ghálské války,“ ulevil si zhnuseně. „Korie už jimi trpěla dost, bratranče.“

Morgain se pomalu probírala. Náhle vyskočila, ruce svázané za zády, a téměř spadla. Roh ji zachytil, a kdyby k ní býval byl hrubý, Vanye byl odhodlaný po něm skočit, třebaš spoutaný. Roh jí však opatrně přehodil přes záda plášť a pomohl jí posadit se, i když nevypadal příliš šťastně, když se jí musel dotknout.

Morgain vypadala omráčeně a vrhla po Vanyovi pohled, který ani neobviňoval. Zdálo se, že je naprosto vyvedená z míry a má strach. Vanye zabořilo u srdce, že jí nebyl schopen posloužit lépe než takto.

„Liyo,“ ozval se provinile, „tento muž z mého rodu mne překvapil zezadu. Není to asi zlý člověk, ale je to veliký hlupák.“

„Nech toho,“ řekl Roh, „s tebou jsem si už promluvil. Teď se budu ptát jí.“

„Nech mne jet dál,“ řekla Morgain, „a já na to zapomenou a mezi námi nebude nic zlého.“

Náhle však uslyšeli tichý zvuk, zprvu téměř neslyšitelný, pak rychle sílil, ozýval se ze všech stran, stále se blížil - zvuk sněhu, drceného nohama válečníků.

„Rohu!“ zařval Vanye v šíleném děsu a vrhl se k místu, kde ležel Podvržený.

Okolo nich se objevily temné postavy, muži vrčící jako zvířata, Roh zmizel pod hromadou těl a černá záplava se převalila i přes Vanye. Za nohy ho chytily něčí ruce. Obrátil se na záda a kopl jednoho z nich do břicha. Muž odletěl a svíjel se v bolestech. Ostatní však Vanye přitiskli k zemi, do nohou se mu zařízil provaz a připravil ho o jakoukoli možnost odporu.

Pak ho nechali ho být a smáli se, jak se snažil dostat na kolena a dvakrát přitom spadl. Na třetí pokus se mu to podařilo, a lapaje po dechu vztekle pohlédl do jejich zarostlých obličejů.

Nebyli to Hjemurští ani Chyové.

Stál mezi muži Lethu, mezi těmi bandity ze zadního konce sálu. Dobře poznal ty nejdivočejší z nich.

Chvilí bylo ticho. Podařilo se jim z něho vykopat většinu vzduchu, proto se teď sehnul a pokusil se nadechnout. Pak zase zvedl hlavu a neklidnými očima těkal po svých nepřátelích.

Právě šťouchali špičkami mečů do Roha a snažili se ho přivést k vědomí. Morgain nechali být, jen jí svázali stejně jako jemu kotníky a položili ji zády ke skále. Vrhala na ně odtamtud zuřivé pohledy lapené vlčice.

Podvrženého držel v ruce jeden zarostlý ničema. Vytáhl meč kousek z pouzdra a Morgain ho se zájmem sledovala, jako kdyby si v hloubi srdce přála, aby ten muž z nevědomosti tasil.

Vzhůru svahek ním však cválali jezdci a špatným svědomím vedená ruka zarazila meč zpátky do pouzdra. Bandité vstali a čekali, až muži na koních dojedou na plošinu k nim. Koním šla v měsíčním svitu od nozder pára.

„Velmi dobře,“ řekl Chya Liell.

Seskočil z koně a rozhlédl se po táboře. Jeden z otrhanců mu podal věci, které vzali zajatcům. Byly tam všechny Morgaininy věci i Podvržený, kterého Liell vzal do rukou s žádostivou úctou.

„Chanův meč,“ řekl, a posměšně se uklonil směrem k Morgain. Podíval se na Roha, roztaženého na zemi napůl s bezvědomí, a potěšeně se usmál. Liell a pán Chyů byli dávní nepřátelé.

Pak přešel k chvějícímu se Vanyovi, klekl si k němu, usmál se chladným úsměvem bez víry a lidskosti a položil mu ruku na rameno, jako kdyby byl jeho starým přítelem. Všechno to vypadalo příšerně majetnický. „Lit Nhi Vanye i Chya,“ řekl měkce. „Jsi v pořádku, Nhi Vanye?“

Vanye by po něm býval plivl, byla to koneckonců poslední zbraň, která mu ještě zbývala, jeho ústa však byla příliš suchá. Za límec pláště ho držela pevná lethská ruka, svírající ho tak, že se téměř dusil. Nemohl ani uhnout před

Liellovými prsty, které se dotkly jeho spánku a opatrně přejely přes bolavé místo.

„Dávej na něj dobrý pozor,“ řekl Liell tomu za jeho zády. „Jakékoli poškození nebo nepohodlí, které bude muset snášet, bude zanedlouho bolet přímo mne, a já ho náležitě splatím.“

Na ty kolemkřikl: „Vysadte je na koně. Jedeme dál.“

Den už se zase hroužil do tmy, pokrýváje červení neposkvřené sněhy před nimi. Jeli pomalu, jednak kvůli pěším bojovníkům a jednak kvůli řídkému vzduchu. V čele jel na svém vlastním koni a ve svém vlastním sedle Liell. Pod kolenem mu od sedla visel dračí meč.

Za ním jelo několik Lethů a potom Morgain. Siptaha vedli dva pěší a další dva vedli koně, kterého půjčili zcela vyčerpanému Rohovi. Černá klisna, na které se vezl Vanye, byla Liellova osobní pozornost, nabídnutá s cynickou zdvořilostí výměnou za koně, kterého Vanye ukradl.

Tak jak byl, spoutaný s rukama za zády a nohama svázanýma pod koňským břichem se ani nemohl protáhnout po namáhavé jízdě, natož aby mohl Morgain jakkoli pomoci. Ona sama ani Roh na tom nebyli nijak lépe. Roh po většinu času bezvládně visel v sedle a vypadal jako člověk, který by spadl na zem, kdyby ho provazy nepoutaly k sedlu.

Morgain se zdála být nezraněná, Vanye si však dovedl představit, jaká muka prožívá uvnitř.

Liell patřil k Nim a znal prastaré vědění. Možná byl dokonce schopen přečíst runy na Podvrženém. V takovém případě by Thiye, o kterém Morgain říkala, že je to nevědomý hlupák, získal soupeře, kterému by nebyl schopen vzdorovat. Opět projížděli mezi borovicemi, vyrůstajícími mezi hustými keři a shluky černých skal. Ze stromů se tu stávaly příšerně pokroucené zpotvořeniny, křečovitě se vytrhávající z přirozených tvarů svého druhu. Z holých větví jen sem a tam vyřázely vředovité chuchvalce nemocného jehličí a z kmenů bez kůry se šklebily děsivé pletence uzlovitého dřeva, mučeného ledem a hrůzou.

A ve sněhu spatřili mrtvého draka.

Alespoň to tak zdálo vypadalo, mělo to kůži a zkroutené tělo a plašili se jim koně. Bylo to obrovské a zmrzlý výraz smrtelného zápasu tomu ještě více ubíral přitažlivosti. Jedno blanité křídlo bylo zpola roztažené, ztuhlé a nehybné. Na druhém boku už byly jen holé kosti - dílo jiných příšer. Lethové mrtvou bestii obcházeli širokým obloukem. Vanye se podíval směrem k ní a v hrdle ho začala pálit žluč.

Kolem viděli ještě další mrtvá těla, většinou malá. Jedno z nich připomínalo člověka, už na něm však hodovali vlci.

Světlo pomalu ustupovalo z tohoto místa zla. Opatrně postupovali šerem mezi kmeny borovic. Lethové měly šípy na tětivách luků a neustále sledovali okolní les.

Pak se stromy náhle rozestoupily. Z mohutného hřebene hory vyrůstala nevelká vyvýšenina a na ní stály zpřelámané světlé sloupky, pokryté runami a nepřirozeně čňčící nad černými skalami Ivrelu. A za nimi stála Brána.

Byla obrovská, ne malá jako ty v Aenor-Pyvnu a u jezera Domén v kraji Leth, a staletí jako by se jejího kovu ani v nejmenším nedotkla. Vrhala kolem sebe světélkující pavučinu a v černé klenbě na pozadí bílého, pomalu temnějícího svahu Ivrelu, se mihotaly hvězdy. Vzduch kolem těžce doléhal na lidskou mysl. Koně se pokoušeli shodit jezdce - muži, kteří seděli v sedlech, sestoupili na zem a připravili se na čekání.

Jako první pomohli na zem Morgain, rozvázali jí provaz u kotníků a pak ji znovu připoutali k jedné z pokroucených borovic, které se odvážily vyrůst i v takové blízkosti Brány. Podobně naložili i s urputně se bránícím Rohem. Nakonec sundali z koně Vanye. Myslel si, že dopadne stejně, Liell však přikázal svým mužům, aby ho přivedli k dopředu.

Vanye nakopl jednoho z Lethů a svíjejícího se bolestí ho poslal k zemi. Některý z ostatních ho však srazil kopancem a bil do něj bičem. Vanye se schoulil pod ranami a díky drátěné košili zůstal, až na ta místa, kde bič zasáhl krk nebo ruce, celkem nezraněn.

Náhle se u něj objevil Liell, proklínaje válečníka, který Vanye bil. Několik Lethů postavilo Vanye na nohy a muž s bičem se rychle vzdálil.

„Nedotýkejte se ho!“ nařídil Liell. „Nesmí se mu nic stát a já vlastnoručně zabiji toho, kdo mu ublíží.“ Opatrně sejmul Vanyovi z ramen plášť, podal ho jednomu z bojovníků a pomalu Vanye obešel kolem dokola. Pak ho chytil za ruce. Vanye prudce ucukl, nakonec ho ale donutili, aby trpělivě snášel doteky Liellových rukou, jemně a pečlivě zkoumajících jeho kosti, jakoby chtěl zjistit, jestli jsou v pořádku nebo ne. S pocitem trpkého zadostiučinění do sebe nechal na okamžik proniknout bolest z rány na hlavě a tu ještě horší z nohou a kloubů, poničených dlouhou jízdou s tělem přivázaným k sedlu - to poslední, čím ještě mohl Liellovi uškodit. Vanye si náhle pomyslel, jak je to smutné a neomluvitelné, že tak snadno padli do zajetí, a vůbec žádnou útěchou mu nebyla ani jistota, že Roh bude muset za svoji hloupost draze zaplatit.

V té době už totiž nezůstane ani stopy po Nhi Vanyovi, i když jeho tělo bude dál žít a pohybovat se, aby v sobě nosilo Zriho-Liella, který si vybere svůj díl pomsty na Rohovi i na Morgain.

Tato představa mu udeřila do mozku právě ve chvíli, kdy se Liell vydal na cestu k Bráně a jeho bojovníci táhli Vanye po dlouhém holém svahu směrem vzhůru. Ta představa jej připravila i o poslední zbytky odvahy a kdyby jej bývali nedrželi, skácel by se na zem. Vanye klopýtal na uvolněných kouscích skály a před ním pevnými kroky kráčel Liell, stále výš a výš po tom holém úbočí, kde se mrazivý vzduch zařezával do plic jako roztržštěné kousky ledu. Zbývala jen Brána, hvězdy v jejím nitru a slabý vítr, opírající se do jejich těl, jak vzduch padal do jícnu Brány.

Stále se zvětšovala, až už nebylo vidět na nebe. Lethové zakolísali a Vanye si najeden divoce nadějný okamžik pomyslel, že ztratí odvalu a jejich sevření povolí. Ihned se však ozvaly Liellovy nadávky a hrozby a Lethové jej táhli dál a dál, dokud nestanuli na malé plošině nedaleko Brány, s obtížemi přemáhající příšerný vítr.

Liell jim nařídil, aby mu rozvázali ruce a pevně ho drželi. „Nevstoupím do úkrytu, který nebude zcela dokonalý,“ řekl.

Udělal, co řekl, stále však Vanyovi drželi zdřevěnělé ruce a ochromená zápěstí zkroutené za zády. Takovou silou, jaké by nebyl schopen vzdorovat, ani když by byl zcela v pořádku. Zíral do hvězdnaté propasti, hlava se mu točila závratí a ztrácel rovnováhu, třebaže ho pevně drželi.

„Jak?“ zašeptal směrem k Liellovi. Nechtěl to vědět, jeho odvaha však ještě nikdy nevydržela nápor nepoznaného a Vanye se bál, že by se ještě v poslední chvíli mohl poskvřnit hanbou a křičet. Znal Morgaininy věci a věděl, že i jim vládnou zákony a přirozenost, nebo se alespoň nutil věřit, že něco takového musí být.

„Je to daleko méně příjemné pro mne, než pro tebe,“ řekl Liell. „Musím zničit toto své tělo, je to skoro stejné jako smrt. Pokud jde o tebe - tobě se bude jen chvíli zdát, že někam padáš. Neboj se, nebudeš trpět.“

Liell v něm poznal strach a vysmíval se mu. Vanye sevřel rty a neříkal nic, hlavu skloněnou k zemi.

„Ti tví společníci -“ pokračoval Liell, „máš je rád?“

„Ano.“

Liell se lehce usmál, v jeho očích však nebylo po úsměvu ani stopy. „Co se týče Chya Roha, to je naše stará soukromá záležitost a já ji s radostí urovnám. To, co mi za chvíli předáš, je docela dobrý nástroj na ovládnutí pána Chyů a na to, abych získal zemi, které vládne, a pak i Morii. Je to nesmírně prosté - stačí k tomu jen mít společnou krev s některými vládci. Ty sis nikdy neuměl vážít svého dědictví tak, jak si cením já. A Morgain? O tu se už vůbec nemusíš bát. Beze svých zbraní je neškodná a ví věci, které mne velice zajímají. Koneckonců s tvým mládím bude i jinak zajímavá. Flis je únavná.“

Vanyovi se vydral z úst zvuk, připomínající plivnutí, Liell tím však nebyl ani pobaven, ani zneklidněn a zase se vydali na cestu vzhůru. Vanye se pokusil klást odpor, ale znovu mu zkroutili ruce bolestivě za zády a musel se vzdát, ztracený v tom, co se tyčilo nad ním.

Před očima už měli jen tmou a hvězdy, hvězdy mnohem početnější než kdekoli na nebi, mračna a ještě větší mračna zářících hvězd. Vzduch byl mrtvý a ochromoval těla příchozích. Zdálo se jim, že je Brána vtahuje do té zářící prázdnoty - navzdory tomu, že stoupali - to vypadalo, jako kdyby se celým tělem nakláněli nad nekonečně hlubokou jámou, kam se dalo jen padat a padat až do konce času. Hora, po jejímž hřebenu kráčeli, jako by pozbyla spojení se zemí. Kolem nich skučel vítr, zlovlný a hlasitě řvoucí, dunící mocí a zatemňující smysly.

Liell přistoupil k Bráně a dotkl se jednoho z pilířů. Prsty se mu pohybovaly po kovovém povrchu a v Bráně náhle nebylo nic, než tma. Vítr ustal, hukot však jen změnil tóninu o něco výš. Pod obloukem se zatřpytila jasná záře Podvrženého, metající jim do tváří záblesky světla.

Lethové ucouvli. Vanye se jim vytrhl, skočil ze svahu, ztratil rovnováhu a klouzal se dolů. Dopadl na nějakou plošinu, zase se ocitl na nohou, omráčený a napůl slepý, a nahoře na hřebeni i dole pod ním se ozývaly výkřiky Lethů.

Pryč, to bylo jediné, na co se jeho smysly dokázaly soustředit, a kdesi nad tím se ozývalo osamocené volání rozumu - Morgain.

Nemohl pro ni nic udělat. Měl by na sobě stovku mužů dávno předtím, než by ji mohl osvobodit. Podvržený. Běžel dál, ostré skály mu odíraly kůži z nechráněných rukou a jeho tělo dostávalo ránu za ranou v nekonečných pádech. Dole na planině se mu Lethové pokoušeli zastoupit cestu - Vanye se zhluboka nadechl a obrátil se doleva, pryč od Roha a Morgain. Před ním se plašili koně. Uviděl před sebou známého vraníka, skočil mu na hřbet, vyděsil koně křikem a probojoval se k sedlu. Pak chytil vlající uzdu a zvíře, které ho dobře poznalo, se vzešlo a vyrazilo pod jeho vedením vpřed.

Za jeho zády už naskakovali na koně pronásledovatelé. Nesly se za ním zuřivé výkřiky a úder kopyt, ještě se však neobjevily žádné šipy. Ani se nepokusil obrátit se ke kopci a překonat ten příšerně řídký vzduch a hrozivý svah, nikdy by to neudělal s nepřáteli za zády a s vyděšeným koněm pod sebou, kteří by všechno mohli jen znesnadnit nebo i znemožnit. Obrátil se zpátky a hnál se po cestě dolů z hory.

I když se nemohl dostat k Bráně, stále ještě zbýval Ra-hjemur, Thiyeho sídlo. Pod kolenem měl Podvrženého a jeho rozechvělé prsty dychtivě svíraly dobře známý dračí jílec. S tou zbraní v ruce a mocí Brány, která meči dodávala sílu, mohl proniknout až k samému srdci Thiyeho panství, zničit zdroj jeho moci, ať už byla jakákoli - a zároveň zničit sebe i Morgain.

A také Liella.

Svět ještě nespátřil nic takového, co by mohl dokázat Liell, kdyby spojil Morgaininu moc s mocí vlastní. Thiye by proti takovému zlu byl malé děcko.

Hnál vraníka nemilosrdně dál, šťval ho bičem přes zasněžené stráně a krouťící se cesty a pořád jen dolů do údolí, co nejdál od Ivrelu.

Dokonce i sám Liell s ním teď musel počítat, protože ani všechny ostatní Morgaininy zbraně nebyly ničím proti moci dračího Meče, který do sebe vtahoval útok a odváděl ho jinam, který polykal životy a vrhal je do propasti. Jakmile překonal nejstrmější část svahu, znovu se mu vrátil zdravý rozum a Vanye si uvědomil, že s takovou zbraní v rukou by bylo šílenstvím uštvat koně, který mu dával největší naději na dosažení Hjemuru. Proto zpomalil a nechal koně vydechnout.

Po úpatí kopce vedla široká cesta, stáječící se k Ra-hjemuru. Nemohla vést nikam jinam - Ra-hjemur bylo jediné místo v tomto kraji, které se mohlo pyšnit silnicí.

Jel dál, tak rychle, aby to kůň vydržel. Lethové by ho nemuseli chtít pronásledovat, Liell by je však k tomu určitě dokázal přinutit. Morgain přiznávala, že není nijak statečná, a byla schopna obětovat životy jiných před svým vlastním, také však byla schopna podstoupit nesmírná nebezpečí, musela-li. Liell nemohl být jiný. Kde by mu nebránila opatrnost, tam už by ho nezadrželo nic. Jakmile by si uvědomil, že v sázce jsou samotné Brány, pustil by se bez váhání za ním. Vanye měl jedinou naději - že Liell už pochopil, co je Podvržený. Anebo že dokázal připustit možnost, že by to pochopil morijský ílit.

Náhle na něj dopadl stín. Hřbec se vzeplal a vyrazil ze sebe naříkavé zařehání. Na Vanyovo rameno dopadl strašlivý úder a srazil ho přes vraníkova záda hlavou do sněhu a tvrdého ledu.

Klouby se mu hýbaly a kosti byly neporušené, byť otřesené. Pokusil se znovu nabýt vládu nad svými potlučenými

údy a vstát, i pod bradou však ucítil tlak čepele, tisknoucí jeho hlavu do umrtvujícího sněhu. Nad ním klečela mužská postava a pravé ruce, kterou měl ten člověk opřenou o koleno, chyběla dlaň.
„Dobrý den, bratříčku,“ zašeptal Erij.

Kapitola X

„Eriji.“ Vanye se podruhé pokusil vstát. Erij tentokrát neočekávaně stáhl ruku a dovolil mu to. Pak zastrčil Meč cti zpátky do pouzdra u pasu a pomalu došel po cestě k místu, kde stál jeho kůň i Vanyův vraník.

Vanye vyvrávorál ze závěje a zoufale kulhal směrem ke koním, protože ke svému zděšení spatřil, že Erij si už všiml zbraně, zavěšené u sedla černého hřebce.

Na Erijově tváři se objevil krutý úsměv, jak bral do ruky dračí meč, a čekal na bratra s pozdrmem sevřeným v podpaží a prsty svírajícími jilec Podvrženého.

Vanye se zastavil kousek před ním a celé tělo se mu chvělo, jak se usilovně snažil nabrat dech a sestavit nějakou rozumnou větu.

„Z Lethu vyjel ghálský bojovník,“ začal. Jeho hlas byl jen stěží slyšitelný. „Eriji, jdou po mně Lethové a sám d'ábel. Oběma nám hrozí strašné nebezpečí. Půjdu s tebou, jen abychom byli pryč z této cesty, a nebudu se pokoušet o útek, alespoň ne do té doby, dokud se nedostaneme do bezpečí. Přisahám, Eriji, přísahám na vlastní duši.“ Erij přemýšlel a jeho tmavé oči se ve tmě nejistě leskly. Pak náhle přikývl, připevnil si pouzdro s dračím mečem k pasu - protože měl jen jednu ruku, nosil meč u boku, ne na zádech - a vyskočil na koně.

Vanye s největším úsilím vytáhl své rozbolavělé tělo do sedla a pobídl černého koně za Erijem. Sjížděli úzkými stezkami do hloubi pralesa a s každou změnou směru se les stával temnějším a divočejším. Koně běželi pomalu a zvolna se prodírali dál po kamenitých cestách mezi prastarými stromy. Na zemi tady místy stále ještě ležel sníh, ve kterém zanechávali zřetelné stopy, keře a stromy však v tomto lese rostly tak těsně u sebe, že by pronásledování nemohlo být pro nikoho snadné. Kromě toho byl jejich směr velmi podivný. Toto místo v sobě nemělo ani nepatrnou míru bezpečí - byla v tom zrádná nejistota, jaká v Erijových léčkách bývala už od dob jejich dětství, a ze všech stran jako kdyby na něj stromy varovně křičely. Vzpomněl si na svůj sen u Aenor-Pyvnu a napadlo ho, že i tímto místem už kdysi projížděl v nějakém zlém snu, ve kterém nakonec zahynul. Do očí se mu vrývaly obrazy okolních skal a stromů a jeho smysly se k nim upínaly s takovým křečovitým úsilím, s jakým se prsty tonoucího drží posledního drnu pevné země. Přicházím o rozum, pomyslel si, bylo šílenstvím s ním sem takto jet. Už mu ale nezbyvalo sil a Erij mu vzal Podvrženého, máje teď jako rukojmí jeho iltskou povinnost. Erij však dokázal uvažovat a bylo možné ho přesvědčit - to byla Vanyova poslední naděje.

Dojeli na holé místo mezi stromy a Erij poručil bratrovi, aby sestoupil z koně.

Vanye zachvátila panika a málem by byl pobídl koně. Navzdory tomu zjistil, že pomalu, aby si chránil namožená kolena, slézá ze sedla a snaží se udržet rovnováhu na zmrzlé zemi. Erij mu nařídil, aby přešel doprostřed mýtiny, a Vanye udělal několik nejistých kroků směrem k bratrovi.

„Kde je Morgain?“ zeptal se Erij, sestoupil z koně a odepnul od sedla pouzdro s Podvrženým.

Teď už si byl Vanye jistý, že jakmile odpoví, Erij ho zabije, protože čepel Podvrženého pomalu a neodvratně vystupovala z pouzdra a Erij dobře věděl, jak má se zbraní zacházet.

Vanye se vrhl po Erijově ruce a strhl ho k zemi. Podvržený odletěl do sněhu, stále ještě v pouzdře.

Erijův loket se zabořil do bratrovy tváře a Vanye se ocitl pod jeho tělem, oslepený a prohrávající, tak jako už od dětství prohrával a jak tomu bylo mezi bratry vždy. Nic neviděl ani necítil a nemohl se nadechnout. S posledním vypětím sil se znovu zvedl a sevřel Erijovo tělo. Bojoval už vlastně jen kvůli cti, ale najednou zjistil, že jeho ruce vbíjejí Erijovu hlavu do sněhu a bratrovo sevření povoluje. Postavil se na nohy a zamířil k Podvrženému. V hlavě se mu už téměř vyjasnilo, jak se s mečem v ruce dostal ke koni a po hmatu hledal vraníkovu uzdu.

Kůň se vzepjal a do Vanyových zad udeřila Erijova pěst, srážející ho pod vraníková kopyta. Dračí meč mu vypadl z ochromených prstů, odletěl mimo jeho dosah, a když se po něm Vanye vrhl, srazil ho k zemi kopanec do ramene. Znovu vstal, zapotácel se a další úder ho smetl zády napřed do sněhu. Pak ucítil na prsou Erijova kolena a bratrova zmrzačená ruka byla ještě dost silná na to, aby odrazila jeho pravici. Erij vytrhl z pásu Meč cti a vrazil ho Vanyovi mezi krční řemínky pancíře, přetínaje pevnou kůži, jako kdyby to bylo jen pár zvětšených nití.

„U Irn Svejuru padla třetina Nhiů,“ zasípěl, ochraptělý a bez dechu. „Bylo to tvoje dílo - a také její. Kde je?“

Vanye ztěžka polkl pod tlakem meče, neschopen odpovědi. Pudově zatajil dech, třásl se námahou a ucítil vlhkost, pomalu mu stékající po stranách krku. Ostří meče o něco povolilo a zpod něj vystřelovala palčivá bolest.

„Odpověz,“ sykl Erij.

„Lethové...“ Pohnul rukou a zdálo se mu, že vážila přinejmenším stejně tolik, jako celé jeho tělo. Znovu ji položil na zem. „Ghál - Lethové ji zajali, aby od ní získali všechno, co ví. Eriji, prosím tě, nezabíjej mě. Oni jsou schopni obrátit všechnu ty vědomosti - její i Thiyeho - proti nám.“

Hrot meče úplně povolil, ale stále ještě byl tam. Nepatrná naděje mu zaplavila tělo potem. Erijovo koleno mu bránilo v dýchání a Vanye opět cítil, že se mu zatemňují smysly, točí se mu hlava a může jen stěží promluvit.

„A co ty, bratříčku?“ zeptal se Erij. „Co ty tu běháš takhle sám a bez pána?“

„Hjemur... Hjemur je zdroj všeho. Ten meč je může zastavit. Mám zabít Thiyeho - zničit Ra-hjemur. Eriji, pust' mě.“

„Zmetku, hnal jsem se za tebou až od Irn Svejuru. Ti ostatní dostali strach z Hjemuru a z Morgaininých zbraní, já jsem jim ale přísahal, že půjdu tam, kam musím jít, a přinesu tvoji hlavu. Kdybych byl zdravý, přivedl bych zpátky celou tvoji maličkost, a živou, ale takhle to nezvládnou. Ve jménu Nhiů, Myyů, klanu San i klanu Torin, a na prvním místě ve jménu Nhiů a jejich mrtvých, to udělám a pak budu přemýšlet o tom, jak co nejlépe využít ten dar, cos mi tak nezištně přinesl. Dokud budu mít ten meč, nebude na světě nepřítel, ze kterého bych musel mít strach. Když to může dostat do

Ra-hjemuru tebe, tak to tam může dostat i mne.“

„Pak tam tedy můžeme jít spolu.“

„Bratříčku, už jsem ti jednou nabízel, že se s tebou podělím o moc, a myslel jsem to vážně, ale ty máš tu čarodějnici daleko raději než celou Morii. I Nhie už jsi kvůli ní zabíjel.“

„Eriji, ty aspoň víš, že nikdy neporuším svoji přísahu. Pomoz mi dostat se do Ra-hjemuru, dokud je ještě čas a dokud se ho nezmocnil náš společný nepřítel. Nech mne pomstít se za Morgain na Thiyem a na tom ghálském ďáblu. Eriji, to, co říkám, je rozumné, věř mi. V Ra-hjemuru jsou určité zbraně a jestli se jich náš nepřítel zmocní, nebude možná ani Podvržený stačit k tomu, abychom pevnost dobyli. Udělej, co ti radím, a vezmi mne s sebou. Přisahal jsem jí, že zabiji Thiyeho. Jakmile splním svůj úkol, pak co je mezi námi, ať se mezi námi také srovná, a já se nebudu ničemu bránit.“ Erijovy hluboko zapadlé oči se zúžily v zamyšleném pohledu. „Otec tě odsoudil k tomu, aby ses stal ílitem. Byl to tvůj trest za zabití Kandryse a jestliže tě teď poslechnu, budeš toho zproštěn. Ještě však ale musíš uspokojit mne. Dejme tomu, že tě odsoudili ještě na jeden rok.“

„Mám takový pocit, že by to byla příliš malá pomsta, než aby tě mohla uspokojit.“

„Přisahej,“ řekl Erij, „že kromě toho, že dodržíš přísahu, kterou jsi dal jí, budeš sloužit podle práva. Vzetí i mně, a kdyby nějakým zázrakem přežila, nepřijmeš od ní žádnou pomoc a nezradíš mne. A říkám ti předem, chyjský podvrženče, že to nebude rok, za který mi budeš děkovat, a že mi nic nebude bránit v tom, abych tě po vypršení lhůty vydal příbuzným Nhi Parena a Nhi Brena! Jestliže ti to však za tu cenu stojí, nepodřežu ti krk hned tady v lese. A dokonce s tebou půjdu i proti Ra-hjemuru. Chceš to takhle, zmetku? Zaplatíš tu cenu?“

„Ano,“ řekl Vanye bez váhání. Erijův meč se však nepřestával dotýkat jeho brady.

„A vsadím se,“ pokračoval Erij, „že dobře víš, jak se ten meč používá a že znáš tu čarodějnici daleko lépe než kdokoli jiný! Pokud tě dobytí Hjemuru od ní osvobodí - a zdá se mi, že právě to byl tvůj úkol, ne jenom pouhý rok služby - pak se dohodneme, bratře, že od okamžiku, kdy Hjemur padne, je můj, a ty také. O této přísaze neřekneš ani jí, ani Thiyemu - nikomu, rozumíš?“

Teprve teď Vanye pochopil, jakou past přichystal Erij pro Morgain, pochopil zrádovství čenichající zrádovství v jiných a musel obdivovat prohnatost toho muže. Byl to Myya každým coulem a vzal v úvahu všechny možnosti - kromě jedné, že totiž žádný z nich dobytí Hjemuru nepřezíje.

Nelíbila se mu ta přísaha - byla příliš, příliš nebezpečná. „Sou-hlasím,“ řekl.

„A slib mi při své duši, že mě nezradíš,“ pokračoval Erij, „a vydáš mi Hjemur, Thiyeho, tu čarodějnici a také tento meč.“

„To ti slibuji,“ řekl Vanye. „Že mne neopustíš a nezvedneš proti mně zbraň.“

„Slibuji.“

„Ruku,“ nařídil mu Erij.

Nebylo to podle práva - podle ílitských zákonů nesměl dát další přísahu a jakýkoli střet povinností, z přísah vyplývajících, by padal jen na jeho duši a byl by jen jeho vlastní chybou. Erij přesto trval na svém. Vanye natáhl ruku a zaťal zuby, jak mu ostří Erijova meče přejelo přes dlaň. Erij se dotkl rány ústy a Vanye udělal totéž, plivaje do sněhu tmavou krev. Nebylo to pravé Vzetí, protože chyběl znak klanu, byla to však přísaha stejně závazná, jako kterákoli jiná, a když mu Erij konečně dovolil zvednout se ze země, klekl na kolena a v pěstí sevřel bolest tisící snů právě tak, jako to kdysi udělal v jeskyni, ztracený v horách Aenor-Pyvnu. Teď se však chvěl naprostou bezmocí a zoufalstvím a zdálo se mu, že každým okamžikem musí ztratit vědomí.

Liyo, kterému přisahal, měl plné právo proklít jeho duši do věčného zatracení, a stejné právo teď daroval svému bratrovi. Vanye však dobře věděl, že od Morgain se mohl dočkat milosrdenství, kdežto od Erije nemohl očekávat žádné. Znal svého Hya a věděl, že i když Morgain dokázala být v mnoha ohledech nesmírně krutá, nikdy by ho bývala neproklela. To vědomí ho přivedlo ke strašlivému rozhodnutí, kterou přísahu dodrží. Zabije svého bratra, jako už zabil třetinu Nhiů. Tehdy to udělal pro svého liya, sloužil Morgain a aby dostal přísaze, zabíjel své bližní. Zdálo se, že už nemůže být nucen spáchat nic horšího.

Až do této chvíle, kdy porušil jinou přísahu a pouhým mlčením zabil svého bratra.

Musím ti říct jedno - pokud použiješ Podvrženého tak, jak jsem ti řekla, zahyneš.

Podvržený si ve svém ničení nevybíral.

„Vstávej, jedeme dál,“ řekl Erij. Zavěsil si dračí meč k sedlu, když předtím svoji vlastní zbraň připjal k nadbytečnému závěsu pod pravým kolenem. Vyskočil do sedla a čekal na bratra.

Vanye sebral síly a přešel přes mýtinu k černému koni. Položil nohu do třmene a s bolestí ve ztuhlých svalech se vyškrábal do sedla.

„Jeď první,“ řekl Erij, „ty teď vedeš. A nezapomínej na svou přísahu.“

Zpočátku jel po cestě, po které přijeli, pak odbočil k severu, protože chtěl vyjet na cestu na jiném místě, než z ní sjeli.

Když se jim objevila mezi stromy, vydechl úlevou - čistý sníh ještě nehyzdily žádné stopy.

Teprve když už byli na cestě, zatřepetela se mezi stromy křídla jakéhosi tvora, vyplašeného jejich příchodem. Erij se zadíval tím směrem a ve tváři se mu zračila nenávist a odpor muže lidské krve k bestiím, sídlícím v hjemurských pralesích.

Vanye pohled na takové věci už ani nerozechvěl. Jel rychle, protože si uvědomoval, že jestli jej Liell a jeho lidé pronásledují, nemohou mít před sebou lepší stopu. S tím se však nedalo nic dělat. K srdci Hjemuru vedla jediná přímá cesta a právě po ní teď jeli.

Černý kůň se jen s obtížemi prodíral hlubokým sněhem. Bylo nemožné hnát ho dál, vyčerpaného obtížnou cestou k Ivrelu. Vanye nakonec zpomalil, rozhlédl se kolem a uvažoval o tom, jestli by zde neměli zastavit. Místo však vypadalo nebezpečně - na jedné straně byl les a na druhé skály.

„Jeď dál,“ řekl Erij.

„Nerad bych uštlval koně,“ namítl Vanye, jel dál krokem, ale nezastavil.

Erij pobídl svého koně a ranik ho zase poslušně následoval cvalem. Vanye mlčky potlačil vztek a jen doufal, že jeho kůň vydrží až do Ra-hjemuru.

Náhle přijeli na místo, kde jejich cestu křížila zcela neočekávaně jiná stezka, přicházející směrem od Ivrelu. Sníh tu byl pokryt stopami koní i lidí, malými otisky bot nevysokých Hjemurských a velkými stopami Anduřanů. A také na něm byla krev a uprostřed cesty ležela opuštěná mrtvá těla.

Vanye seskočil z koně. Erij mu přikázal, aby se vrátil, Vanye však nedbal bratrových rozkazů, přecházel od jednoho těla k druhému a obracel je, aby se jim podíval do tváře. Dva z nich byli Lethové, pak tam leželi dva černovlasí a zarostlí Hjemurští a jeden s vlasy téměř ghálsky světlými. Vanye zaplavil pocit úlevy.

Erij tiše hvízdal ve snaze upoutat Vanyovu pozornost. Nahoře se něco pohnulo, ozvalo se zakřupání sněhu a zvuk padajícího kamení a Vanye se vytrhl ze svých myšlenek. Podíval se ke skalám nad cestou a spatřil tam skrčený černý stín.

Rozběhl se ke koni, skočil do sedla a vyděšené zvíře se bleskurychle vyřítilo vpřed. Vanye neobratně popadl uzdu a stejně jako Erij se skryl za tělem koně.

„Eriji,“ vydechl, když už zase mohl mluvit, „hjemurští teď přišli zezadu, ale Chya Liell a Lethové jsou už před námi - hjemurští je nezadrželi. Zpomal, nebo jsme za chvíli mezi nimi.“

„V tom případě bude o jednoho nepřítele méně,“ řekl Erij.

Nejen Liell by zahynul, ale i Morgain a Roh, pokud ještě žili. Teď, když měl v ruce dračí meč, by je Erij zabil se stejnou radostí jako Liella a Lethy. Krevní msta, kterou Nhiové vedli proti Chyům, byla velmi stará a velmi často uváděná v život a ta, kterou vedli proti Morgain, byla tak čerstvá a bolestivá, jak nedávne byly události u Irm Svejuru.

„Dej mi meč,“ požádal Vanye bratra, protože neměl ani dýku. „Když už ne Podvrženého, tak alespoň nějakou jinou zbraň.“

„Nechtěl bych ji mít v zádech,“ řekl Erij. Taková slova sice byla výrazem nedůvěry k přísahajícimu, měl však na ně právo a přísahu samu nijak nezkracovala.

Vanye vztekle stiskl rty a mlčel. Pomyslel si, že Erij musí být blázen, když tak nesmyslně šťve koně a žene se i po tvrdé lekci u Irm Svejuru k válečníkům, mezi kterými jede Morgain. Začal své přísahy litovat i z toho důvodu, že Erij bude schopen zabít je oba a zuřivější než Chya Roh a téměř stejně tak hloupý vydá Podvrženého nepříteli.

Cesta se stáčela mezi kopci a jeli téměř poslepu, jak se jim do výhledu z levé strany zařezávaly skály a okraje lesa a na pravé straně cesta zarůstala nízkými keři.

Pak se stalo to, co se stát muselo - narazili na zadní stráž Liellovy kolony, varované hlukem úderů kopyt a připravené přivítat nepřítele hradbou kopí, lesknoucí se ve tmě.

Erij bez váhání vytrhl Podvrženého z pochvy, zasadil zneklidnělému koni ostruhy a hnál ho proti napřaženým kopím. Čepel dračího meče se rozzářila a u jeho hrotu se objevila zlověstná čerň, pokrytá hvězdami. Lethové, kterých se dotkla, nebyli v okamžiku ničím, ostatní uskočili do lesa. Když se však Vanye pokusil bratra následovat, vyhrnuli se na cestu s novým odhodláním. Bylo jich ale málo, příliš málo, a místo nich se kolem Vanye seběhly černé postavy, oblečené do kožešin a po desítkách seskakující z hřebene nad cestou - hjemurští bojovníci, z jejichž válečného pokřiku stydla krev. Těsně před tím, než mu zakryli výhled na Lethy, uviděl kdesi před sebou odlesk světla na Siptahově bílém hřbetě a Liellovy jezdce, obracející se na útěk bez ohledu na pěši. Pravděpodobně už poznali, jaká hrůza je pronásleduje.

Výhled mu zakryli černí bojovníci. Vanye zuřivě kopal klopýtajícího koně, stahovaného společně s ním na zem. Do žeber ho udeřilo kopí a téměř jej shodilo ze sedla. Tak, jak byl, beze zbraně, chytil násadu kopí a pokusil se ho vyrvat majiteli z rukou.

Kůň se pod ním zhroutil, chopily se ho nepřátelské ruce a stáhly ho na zem. Před očima se mu zablesklo ostří meče, dopadlo mu na pancíř a k útočnickovu překvapení se zase odrazilo zpět. Další a další se do něj pokoušeli seknout - výsledek byl stejný, jen mu přidávali pohmožděniny a vyráželi z plic poslední zbytky vzduchu. Černá těla ho tlačila k zemi a Vanye se pomalu propadal do tmy.

Náhle byl volný.

Pokoušel se postavit, ještě stále omráčený, a rukama nemotorně hrabal v úspěšném sněhu. V uších mu zněly výkřiky, pak zmizely, ozvalo se vytí vichřice, padající do prázdnoty, a pak najednou i to utichlo.

Podánilo se mu dostat na kolena. Ve sněhu zakřupaly něčí kroky a Vanye se ohromeně zadíval na Erije, držícího v ruce pouzdro s dračím mečem. Na cestě neležela žádná mrtvá těla, nikde nebyli vidět žádní Hjemurští, stáli tam jen oni dva a bok po boku jejich koně.

Rychle se otočil a podíval se tím směrem, kterým prchali lethští jezdci. Ani tam nikdo nebyl.

„Ti jezdci,“ otevřel konečně ústa, „ti jezdci jsou mrtví, nebo ujeli?“

„Ujeli,“ řekl Erij. „Když už jsi nepadl ty sám... To ale musí být ta tvá chyjská krev. Vstávej.“

Zvedl se a zcela neočekávaně ho podepřela Erijova ruka. Pohlédl zblízka do bratrovy tváře - byl na ní tentýž pochmurný výraz, jaký dobře znal z Ra-morie, výraz, mluvící o hněvu a touze po násilí. Ruka, která podpírala Vanyova záda, tam však stále byla, pevná a přátelská.

„Proč jsi mne bránil?“ zeptal se posměšně Vanye, protože v tu chvíli skutečně podezíral toho člověka z bratrské náklonnosti. „To je tvá touha po pomstě až tak velká?“

Erijovy rty se třásly vztekem. „Ty mizerný zmetku, těm hjemurským zvířatům bych nenechal ani nhijské odpadky. Nasedej.“

Vymanil se ze svých protimluvů a odstrčil bratra od sebe. Zároveň ho bouchl pěsti do zad. Nebyl to žádný přátelský šťouchanec, ale tvrdá rána, která otřeseného Vanye znovu poslala na kolena. Ten s námahou znovu vstal, následoval Erije a zastavil se v okamžiku, kdy se před jeho nohama zapíchl do sněhu Erijův válečný meč. Zvedl ho bez váhání.

Erij stál u svého koně a z upřeného pohledu jeho očí sálala nenávist a odkapával strach.

Kdyby Vanye Erije býval neznal, byl by si býval pomyslel, že je stejně šílený jako Kasedre, náhle však ten pocit poznal - byl to pocit nesmírně starý a podezřele dobře známý.

Erij se ho bál. Od té doby, co ho Vanye zmrzačil, co mu s rukou usekl i všechny jeho schopnosti válečníka, se jej Erij bál, a možná se i v noci probouzel ze snů, jaké Vanye sám dobře znal, snů o Rijanovi, Kandrysovi a jednom ránu v ra-morijské zbrojnici.

Otec miloval dokonalost, řekl mu kdysi Erij. Nesnesl pomyšlení, že bude muset zanechat Nhie mrzákovi.

Ani mně však neodpustil, že jsem to byl právě já, kdo přežil. A že jsem byl od toho okamžiku horší než dokonalý.

Přes to všechno měl Erij nakonec dostatek rozumu na to, aby mu dal zbraň. Jednoruký válečník přicházející samojediný vyvrátit Hjemur... možná se bál smrti méně než toho, že by odhalil svoji slabost.

Vanye se před bratrem neobratně uklonil na znamení úcty. „Pravděpodobně oba zahyneme,“ řekl, a ta jistota ležela na jeho srdci jako ledový balvan viny. „Eriji, půjč mi místo toho Podvrženého. Půjdu do toho sám. Udělám všechno, co může s tou věcí člověk udělat. Pokud to přežiju, vydám ti Ra-hjemur, a jestliže zemřu, pak to stejně nemohl nikdo dokázat. Eriji, myslím to vážně. Je mojí povinností to pro tebe udělat.“

Erij se krátce nuceně zasmál a položil bratrovi na rameno bezprstou pravici. „Není nutné, abys mi projevoval vděčnost, bratříčku. Ve skutečnosti to bylo tak, že mi to pouzdro nějak vypadlo z ruky a musel jsem se pro ně vrátit s obnaženým mečem.“

„Vrátil ses zpátky v čase,“ naléhal neodbytně Vanye. „Eriji, nezlehčuj to. Vím, co jsi udělal, a říkám ti, že tohle zase udělám já.“

„Jenomže ty jsi odborník na zradu, bratříčku, a já ti zrovna nehodlám důvěřovat, zvláště když přitom jde o tu dámu.

Pokoušíš se mne zdržet, ale tomu já teď udělám rázný konec. Nasedej.“

Takovou cestu, jakou se dal Erij, nebyl schopen projet. Když sjížděli z kluzkého svahu, nechybělo mnoho, aby spadl.

Zoufalým úsilím se nakonec udržel v sedle, ale pustil uzdu a nevedený kůň se zastavil na dně údolí. I tak silný a ušlechtilý kůň těžce oddechoval a boky se mu zvedaly mezi Vanyovými koleny. Vanye sám se pomalu naklonil k jeho šíji, snažil se vyčistit si zkalený zrak a ani nejmenším pohybem se nepokusil znovu uchopit ztracenou uzdu.

Erij přijel těsně k němu, udeřil Vanyova hřebce a popohnal ho o kousek kupředu. Vanye se v sedle udržel, kůň se však stejně po několika krocích zastavil a Vanye sestoupil ze sedla, po Erijovi se ani neohlédl a s posledními zbytky sil vedl vraníka k místu, kde kus ploché skály sliboval alespoň trochu pohodlí pro odpočinek. Opile vrávorál, a když došel k vyhlédnutému místu, spíše než usedl, padl k zemi. Lehli si na bok, skrčil se proti bodajícímu chladu a vůbec ho nezajímalo, že se ho Erij snaží přimět k tomu, aby vstal. Nechtěl přece skoro nic, jen chvíli odpočinku, aby se mohl zbavit té bolesti v břiše.

Erij drsně sevřel jeho rameno a Vanye si nakonec uvědomil, že se mu Erij pokouší podepřít hlavu zmrzačenou rukou.

Přijal nabízenou láhev s vínem a napil se.

„Jsi promrzlý,“ dolehl k němu zdálky Erijův hlas, „sedni si, nesmíš ležet.“

Pak ucítil, jak se ho Erij snaží zabalit do svého pláště, opřel se o bratrovu hrud' a po chvíli ho teplo Erijova těla zahřálo natolik, že se jeho utýrané svaly začaly pomalu stahovat a bránit se chladu. Roztřásl se.

„Pij,“ řekl znovu Erij. Vanye se napil. Pak na chvíli usnul.

Skutečně chtěl spát jen chvíli, vlastně chtěl jen na pár okamžiků zavřít oči, probudily ho však až teplé paprsky slunce, opírající se do jeho tváře. Erij seděl kousek od něj s mečem mezi koleny, ve stejné pozici, v jaké sedávala Morgain.

Nespal a vyplašil ho už Vanyův první pohyb. Oči měl podezřívavě přimhouřené.

„Tady máš jídlo,“ řekl. „Nasedni na koně - posnídáme v sedle. Už jsme ztratili příliš mnoho času.“

Nevzpíral se rozkazu, poslušně zvedl své rozbolavělé tělo a vyškrábal se do sedla. Jakmile vyjeli ze zástěží kopce, byl vítr o hodně nepříjemnější a Vanye v duchu děkoval Erijovi za tu trochu vína, hrubý a ztvrdlý chléb a kousek starého sýra. Jídlo mu přece jen dodalo sil. Díval se v denním světle na bratra a viděl muže stejně vyčerpaného, neholeného a nevyspaného, jako byl on sám, přesto si však pomyslel, že pokud pojedou rozumnou rychlostí a vydrží jim zásoby, mají větší naději na dosažení Ra-hjemuru, než jakou by viděl ještě včera večer.

„Bezpochyby jedou o něco rychleji než my,“ obrátil se k bratrovi, „ale přestože jsou tak před námi, určitě má i jejich síla a síla jejich koní své meze.“

„Myslím si, že je ještě můžeme dostihnout,“ řekl Erij, „při-nejmenším ještě máme naději.“

Poté, co ho opustila energie minulé noci, to vypadalo, jako kdyby střízlivě uvažoval a tón jeho řeči zněl téměř omluvně. Vanye to okamžitě zkusil využít.

„Už jsem skoro v pořádku,“ řekl, „a mohu dál plnit svůj úkol. Poslouchej mě, Eriji. Vykonal jsi na mně určité Vzetí a jakmile budu zbaven své přísahy k Morgain, budu sloužit tvým zájmům a podržím pro tebe Ra-hjemur.“

„A ta čarodějnice ti do toho samozřejmě nesmí mluvit.“

„Jí vůbec nejde o Ra-hjemur, chce se jen vypořádat s Thiyem a pak zase půjde svou vlastní cestou. Ona se už nevrátí, Eriji, a není žádnou hrozbou ani pro tebe, ani pro nikoho jiného. Eriji, já tě naléhavě žádám, já tě prosím, nesnaž se ji zabít.“

„To samozřejmě musíš žádat, protože jsi její ilit. Já to respektuji. Ale protože je to právě tak, půjdu s tebou osobně do Ra-hjemuru a hlavně tvým loajálním rukám nepůjčím její meč, bratříčku. Už jsem ti věřil jednou a tvrdě jsem za to zaplatil svou ctí a životy svých lidí. Nechtěj ode mne, abych dvakrát udělal tu stejnou chybu.“

Vanye si uvědomil, že si bude muset meč na Erijovi buď vymoci silou, nebo mu ho bude muset ukrást. Nebo bude muset bratra nějak podvést, aby udělal to, co měl udělat on sám - porušit přísahu a v téže chvíli i zabít.

Už od toho okamžiku, kdy se od Morgain poprvé dozvěděl, co chce udělat, přemýšlel, jaká ho čeká smrt, když bude poslouchat její rozkazy.

Když namíříš pole meče na zdroj jeho moci, zničí to všechny Brány na celém světě, řekla mu tehdy. Totéž se stane, když jej vhodíš do Brány, do té jediné správné Brány. Oba způsoby jsou stejně účinné.

Podvrženého živily Černé ohně Ivrelu. Malá kapka hvězdnaté prázdnoty, chvějící se před hrotem dračího meče, byla kusem té nicoty, která se skrývala za Branami a za strašného řevu vichřice byla schopna pohltit celé armády a poslat je tam, kde člověk musel zemřít právě tak, jako musel zemřít drak, kterého viděli na zasněženém svahu Ivrelu. Namířit Podvrženého proti Bráně by znamenalo obrátit prázdnotu proti prázdnotě, namířit všeničící bouři proti bouři ještě hroznější a donutit je, aby se navzájem pohltily.

Možná i samotný Ra-hjemur by přitom zanikl a s ním všechno, co by v té chvíli nesl ve svých zdech. Síla, která vyvolala vichr, jenž pohltil u Irienu deset tisíc mužů, by nemohla být ve smrtelných křečích tak ohleduplná, aby s sebou vzala jen jednoho muže.

Se zachvěním si před očima vybavil mizející tváře mužů, které ta prázdnota pohltila před jeho vlastníma očima, a znovu v těch obličejích uviděl úžas a hrůzu lidí, kteří právě prošli branou pekla.

Takový bude i jejich konec, konec přeživších synů Nhi Ríjanových, odplata za všechnu jejich nenávist a příkoří, která si navzájem způsobili.

Držel tvář odvrácenou od bratrových očí, dokud mu vítr neосуšil slzy, a vzdal se myšlenky splnit to, co mu přikazovala jeho přísaha.

Před nimi se otevíralo největší z údolí severu, údolí sídelní pevnosti Hjemuru, široká kotlina porostlá trávou a obklopená prstencem zasněžených vrcholů hor, krajina docela příjemná na pohled. Až najedno místo v samém středu údolí, černající se i na takovou dálku holými skalami a mrtvou pustinou.

Vanye zvedl ruku a ukázal na to hrozné místo: „Tam někde musí být Ra-hjemur.“ Pomyslel na to, jaké zlo kolem nich Brány napáchaly. Když napjal zrak, jak nejvíc mohl, viděl na tom místě mlhavé obrysy jakési vyvýšeniny, která docela dobře mohla být Ra-hjemurem.

Liella se jim však dohnat nepodařilo. Cesta se táhla přímo před nimi a nebyl na ní vidět jediný pohyb. Zdálo se, že právě oni dva jsou teď jedinými lidmi v celém údolí.

„Je to tu příliš holé a příliš otevřené,“ řekl Erij. „Ve dne bych si na té cestě připadal nahý.“

„Av noci?“

„To mi připadá rozumnější.“

„Věděl bych o jedné ještě lepší možnosti,“ vytrvale naléhal Vanye. „O té, že bys to nechal udělat mne samotného.“

Erij na něj upřeně hleděl a zdálo se, že svého bratra pečlivě zkoumá. V jeho očích byl takový strach, že se Vanye začínal obávat, zda bratr náhodou nepochopil. Bezmála očekával nějaká tvrdá slova a zničující podezření.

„Co to má znamenat?“ zeptal se Erij. Hlas měl neobvykle vážný a střízlivý. „Co tam dole na tebe čeká? Varovala tě snad?“

„Bratře,“ řekl Vanye, „přisahal jsem vám oběma a jestli je můj první liyo naživu a v jejich zajetí... Mám jednu povinnost vůči Morgain a jinou vůči tobě. Pokud se setkáte, zaplatím za tebe smrtí, a pro mne by bylo daleko lepší, kdybyste vedle mne nebyli na tomtéž místě i vy dva, připravení jeden druhého zabít.“

„Mohu ti slíbit jen tolik, že pokud mne nebude chtít zabít ona, nezabiji ani já ji. Ještě jsem nikdy nezabil ženu a představa, že bych to musel udělat, se mi příliš nelíbí.“

„Děkuji ti i za to,“ odpověděl vážně Vanye.

Pak si vzpomněl na Liella a dodal: „Eriji, pokud by tě měli zajmout, raději zemři. Ty pověsti o Thiyeho dlouhém životě nelhaly. Pokud by tě zajali, tvoje tělo by dál vládlo buď Ra-hjemuru nebo možná i Morii, ale tvá duše by v něm už nebyla.“

Erij tiše zaklel. „Nelžeš?“

„Přisahám ti při svém životě, že jestli je Morgain naživu, je tvým spojencem. Pomoz mi ji osvobodit a tvé šance na přežití se tisíckrát zvětší.“

Erijovy tvrdé oči dál zkoumaly bratrovu tvář. Neodpovídal.

„Vím toho skoro stejně tak málo, jako ty,“ zapřisahal ho Vanye, „ani zpola nevím, co se skrývá v té pevnosti. Myslím si však, že ona to ví, a že už kvůli sobě samotné by se dala na naši stranu. Jestli ale chceš začít tím, že zabiješ jediného člověka, který by se mohl stát naším spojencem, nebo tím, že ho neosvobodíš, můžeš mi rovnou svázat ruce a nohy a nechat mne tady, protože já stále ještě patřím jí. Já jsem ruka, které je její vědění v celé této věci hlavou, a bylo by moudřejší, kdybys využil nás obou.“

Erij ani teď neodpověděl, zdálo se však, že o Vanyových slovech usilovně přemýšlí. Sjeli nyní do míst, zarostlých lesem, který jim zakrýval výhled do údolí.

„Tady si odpočineme a až padne tma, pojedeme k Ra-hjemuru,“ řekl Erij. „Bude Thiye Liellovi bránit vstoupit do pevnosti?“

„To nevím,“ řekl Vanye, „Mám ale takový pocit, že si Morgain myslí, že Liell kdysi býval Thiyeho služebníkem, přinejmenším tedy v době Irienu, a že se pak z nějakého důvodu rozešli ve zlém. Pokud by však Liell přivedl Thiyemu Morgain, mohla by právě ona být tím klíčem, který mu otevře brány Ra-hjemuru. V takovém případě by se mohlo stát, že by pak mohli jeden druhého zradit - pokud tedy muže Ghálu ženou stejně touhy, jako nás - a nám by nezbylo, než se vypořádat s vítězem, ať už by jím byl Liell, nebo Thiye. Řekl bych, že Liell dlouho hledal nějaký klíč, s jehož pomocí by se do Ra-hjemuru dostal. Toto jsou ale jen mé vlastní dohady, protože mi Morgain nikdy neřekla, co si ona sama myslí o jejich plánech.“

Když Vanye viděl, že Erij stále ještě sedí na koni a pozorně poslouchá, dodal: „Nevím, jestli Thiye pochází z Ghálu nebo je to jen obyčejný člověk, který si k sobě kdysi vzal ghálského muže jako služebníka a teď sklízí plody toho, že se pletl do věcí, kterým nerozuměl. Morgain o něm říkala, že je to jen nevědomý hlupák, a Brány kromě toho mají špatný vliv na

každého živého tvora. Pokud je ale pravda to, co se mezi lidmi říká, pak přinejmenším dovolil, aby jeho tělo zestárla. Thiye vůbec nemusí patřit ke Ghálu a já sám dobře vím, že ani Morgain není ghálského původu, i když si určitě myslíš něco jiného. Liell však je jeden z Nich, a to je jádro všeho, Eriji. Thiye je tím, proti komu jsem přísahal, já však tu přísahu rozšiřuji i na Liella. A pokud nejsi blázen, necháš mne to udělat.“

„Chceš vysvobodit tu čarodějnici, to je vše.“

„Ano, ale když to budu chtít udělat, budu muset zabít Liella, který ohrožuje nás oba, a já chci, Eriji, abys do toho šel se mnou. Chci, abys pochopil, že v Ra-hjemuru nehledám jenom Thiyeho a že osvobození Morgain by vůči tobě nebylo žádnou zradou.“

Erij seskočil z koně. Vanye zůstal v sedle a spatřil, jak se k němu v zinním slunci obrací bratrova strhaná tvář. „V tom všem vidím jen jednu jasnou věc - budeš mne bránit a pomůžeš mi získat Ra-hjemur. Jedině to je jisté.“

„Máš moji přísahu,“ řekl Vanye se zoufalstvím v srdci, „a já dobře vím, že jen to je tady jisté.“

Noc byla bezměsíčná a nebe zakryly mraky. I to byla vítaná pomoc.

Ra-hjemur stál na nevysokém holém pahorku, nezaměnitelná citadela Ghálu. Byla to obrovská, ničím nezdobená krychle, bez věží a hradeb a vůbec bez jakýchkoli viditelných obranných zařízení. K jeho bráně vedla široká dlážděná cesta. Mezi jejími kameny nevyčnívalo ani stéblo trávy a stejně mrtvé byly i svahy kopce.

Chvilí se opatrně krčili pod okrajem prohlubně, ve které nechali koně, a jen se rozhlíželi kolem. Nikde nepostrehli ani nejmenší pohyb, který by prozrazoval život.

Erij se podíval na bratra, jako kdyby se ho ptal na jeho názor.

„Meč by ta vrata měl prorazit,“ řekl Vanye. „Dej si však pozor na pasti, bratře, a nezapomeň, že jdu za tebou. Nechtěl bych skončit jako Ryn.“

Erij přikývl a vyběhl z úkrytu směrem k dalšímu. Vanye ho okamžitě následoval. Nešli po cestě přímo k bráně, ale nejdříve doběhli ke zdi pevnosti a teprve jejím stínem se doplížili k vratům.

Brána byla zapuštěna do kovových sloupů, pokrytých runami, dřevěná vrata pobitá železem se však podobala vratům mnoha obyčejných lidských pevností. Erij vytáhl Podvrženého z pouzdra a vzduch se naplnil sténáním železa a praštěním trámů, jak se černá prázdnota na jeho hrotu dotkla škvíry mezi veřejemi. Vrata se urvala ze závěsů, pilíře se zhroutily a na jejich trosky se řítilo kamení zdi, zbavené opory. Na chvíli je oslepil prach a když se rozptýlil, vstupu bránila už jen hromada trosek.

Erije na okamžik omráčila zkáza, kterou způsobil, pak ale vykročil vpřed, přešel zborcené zdi a čekal na odezvu z nitra pevnosti, osvětlené září, kterou žádné ohně neživil.

Vanye se rozběhl za ním, zpocený hrůzou, v běhu popadl kus kamene, a když se po něm Erij ohlédl, mrštil ho po bratrově hlavě, chráněné helmici. Nestačilo to. Erij upadl, stále však byl při vědomí a zvedl proti němu ruku s mečem. Vanye to postřehl, uskočil před chvějící se prázdnotou a kopl do Erijovy ruky takovou silou, že to z jeho úst vyrvalo bolestivý výkřik. Meč spadl na podlahu.

Vanye ho rychle sebral a pohlédl do tváře svého bratra, zkřivené hněvem a strachem. Erij ho proklel, zuřivě a přitom uvážlivě, až z toho Vanyovi stydla krev v žilách.

Odepjal bratrovi od pasu pouzdro dračího meče - Erij se nebránil. V náhlém záchvatu soucitu mu pak Vanye hodil k nohám jeho vlastní zbraň.

Přiletěly šípy.

Slyšel, jak vyrážejí z nepřátelských luků, ještě okamžik předtím, než se otočil a zjistil, odkud k němu míří. Podvržený v jeho napřažené ruce je však lehce odvedl jinam a oba zůstali nezranění. Vanye už dobře znal moc své zbraně, viděl, jak s ní zacházela Morgain a dokázal ji použít i takovým způsobem, jak by toho Erij nikdy nebyl schopen. Jeho by šípy bývaly zasáhly tak, jak byly namířeny.

A Erij to snad i pochopil, nebo alespoň pochopil, že pokračování v jejich osobní rozepři by se jim teď mohlo stát osudným. Vzal ze země meč a potlačený hněv už byl vidět jen v jeho očích. Vstal a následoval Vanye, který se teď ujal vedení.

Zabít člověka ze zadu nebylo nijak těžké, byť by ten muž měl na sobě pancíř, Erij však potřeboval víc rukou než jen jednu a vraždou by riskoval všechno.

Strach z Erije rychle zmizel z Vanyovi mysli, jak ji plně ovládlo ohromení místem, kam se dostal. Když se podíval na nekonečné stěny obrovského sálu, kterými procházely stovky dveří, chodeb a schodišť, téměř ho opouštěl dech.

Morgain ho sem poslala nevědomého a nepřipraveného, nezbývalo mu tedy nic jiného, než projít všechny ty místnosti, vystoupat všechna schodiště a prohledat všechny skryše, dokud nenajde to, pro co sem přišel, nebo dokud nepřátelská stěla neobjeví jeho záda.

Tak by tomu asi jinak muselo být, teď však Podvržený v jeho napřažené ruce zazářil jasněji, a když jej Vanye pozvedl o kousek výš, dračí jílec se mu pohnul v dlani, že se až zdálo, že zbraň ožívá.

S Erijem těsně za zády Vanye pomalu vystoupil po schodišti o patro výš.

Našli tam sál podobný tomu, který opustili. V protější stěně této místnosti však byly dveře z téhož lesklého kovu, ze kterého byly vyrobeny pilíře Bran. Čepel Podvrženého se rozezněla zvukem, kosti pronikajícím bzučením, a Vanye ucítil v prstech nepříjemnou bolest. Když se blížil ke stěně, bzučení sílilo. Rozběhl se ke dveřím, protože mu běh připadal jako nejlepší obrana proti náhlému útoku Hjemurských - a náhle ztuhl překvapením, protože se vysoké dveře jako na přivítanou nehluchně otevřely.

A ještě větší ohromení mu způsobil pohled na světlem zalitý sál adonismírné dálky se táhnoucí kovové stěny, zářící barvami a rozeznávající se vzdáleným hukotem samotných Ohňů. Podvržený se mu cukal v pomalu mrtvějící sevřené ruce.

Namíříš-li pole meče na zdroj jeho moci, bude to konec všech Bran na tomto světě.

Rukou mu pronikal k mozku rozbušený tep soupeřících sil a Vanye nevěděl, jestli hojen mámi podrážděné smysly, nebo zda se vzduchem skutečně rozléhá nárek mučeného meče.

Zvedl zbraň a očekával smrt. Nic se však nestalo a bolest v ruce se zvětšila jen tehdy, když zvedl zbraň v jednom určitém směru.

„Vanye!“ vykřikl Erij a chytil bratra za rameno. Vanye na jeho tváři spatřil jen naprostou hrůzu.

„Jdeme správnou cestou,“ řekl mu Vanye. „Zůstaň tady a kryj mi záda.“ Erij ho však neposlechl; když Vanye vstoupil do sálu, cítil za sebou bratrovu přítomnost.

Už tomu rozuměl. Morgain by ho při své opatrnosti nikdy nepověřila tak důležitým úkolem, aniž by mu všechno podrobně nevysvětlila, tady to však nebylo třeba. Meč je sám vedl dál zvuky, vycházejícími z čepele a bolestivými impulsy, vysílanými do Vanyovy dlaně. Kráčeli tou dlouhou chodbou, dílem dávného Ghálu, a všepřonikající zvuk jim zanedlouho zatemnil smysly a ponechal jen zrak.

Zrak, před kterým se objevila vzpřímená postava starého muže s olýsalou lebkou a vrásčitými tvářemi. Natahoval k nim ruce, jeho ústa je o cosi tiše prosila. V zestárlém obličejí byly stopy krve.

Vanye zvedl meč a obrátil k tomu člověku příšerný hrot své zbraně. Postava však neustoupila a dál jim bránila v cestě svým vlastním životem.

Thiye, řeklo mu něco, sám Thiye, syn Thiyeho, pán Hjemuru.

Stařec najednou upadl, jeho ruce se marně pokusily něčeho zachytit a už viděli jen šíp, trčící mu ze zad, a rozlévající se rudou krev.

Z místnosti za Thiyeho ležícím tělem vystoupila mužská postava v šedém a zeleném. Pán Chyů sklonil luk, přehodil si ho přes rameno a spěšně se k nim rozběhl.

Vanye okamžitě zastrčil Podvrženého do pochvy a v duši se mu náhle objevila rostoucí naděje. Jakmile hrot meče našel svůj přirozený úkryt, rozhostilo se kolem nich neproniknutelné ticho. Vanyovy ohlušené uši stěží zachytily zvuk Rohova hlasu a na ruce jen vzdáleně cítil stisk Chyových vzrušených prstů.

„Vanye, bratranče,“ vyrazil ze sebe Roh, nedbaje přítomnosti svého smrtelného nepřítele. Erij stál sotva několik kroků od něj a v ruce držel obnažený meč. „Bratranče, Thiye a Liell spolu bojují. Morgain jim unikla, ale...“

„Je naživu?“ chtěl vědět Vanye.

„Ano, ano, je v pořádku. Pevnost je její. Jenomže ona ji chce zničit - pojd', pojd', musíme odtud co nejrychleji utéct! Celé se to zřítí kámen po kameni. Honem, musíme pryč!“

„Kde je?“

Roh ukázal očima směrem ke schodům. „Zabarikádovala se tam nahoře, má u sebe své zbraně a zabije každého, kdo se jí dostane na dostřel. Vanye, nechod' za ní, ona je šílená! Zabije každého, i tebe, s ní se nedomluvíš!“

„Co se stalo s Liellem?“

„Mrtev. Všichni jsou mrtví a většina z Thiyeho služebníků uprchla. Vanye, už nejsi vázán svou přísahou, jsi svobodný. Uteč odtud, je zbytečné, abys tu zahynul.“

Rohovy prsty ho zatahaly za rukáv a v Chyových očích bylo zoufalství. Vanye se mu však náhle vytrhl a rozběhl se ke schodům. Tam se ohlédl a spatřil, jak Roh na chvíli zaváhal, pak se rozběhl opačným směrem a rychle se vzdaloval směrem k bezpečí schodiště do dolního sálu. Erij se nejistě podíval nejdříve na utíkající postavu a potom na Vanye, jako by nevěděl, kam jít, a nakonec se s mečem v ruce rozběhl k bratrovi. Hrotem mířil na Vanye a z očí mu sršela zuřivost.

„Thiye je mrtev,“ vykřikl, „a to, co jsi té čarodějnici odpřisáhl, už neplatí. Teď ji musíš zadržet!“

Bylo to jako úder palicí - bezmocně se podíval na Erije, v duchu mu přiznával oprávněnost jeho nároku a snažil se přijít na to, co je teď vlastně jeho povinností. Pak ze sebe setřásl všechny pochybnosti a přestal uvažovat - svým povinnostem vůči nim oběma může dostát jedině tehdy, když najde Morgain tak rychle, jak jen to bude možné.

Otočil se a běžel, bral schody po třech a nezastavil se, dokud bez dechu nevletěl do dalšího sálu, stejného jako byl ten první.

A přesně tak, jak ho Roh varoval, se v něm střetl tváří v tvář s Morgain. Byla zdravá, svěží a oba je držela v šachu tou černou zbraní, kterou už zase držela pevně v ruce.

„Liyo!“ vykřikl Vanye, napřáhl k ní prázdnou dlaň, jako kdyby ho to samo o sobě mohlo ochránit, a druhou rukou jí hodil k nohám Podvrženého.

„Ne!“ zařval Erij, okamžitě však zanechal dalších protestů, jak Morgain lehce zvedla pouzdro s mečem a přitom na ně stále mířila tou malou zbraní. Pak ji sklonila k zemi.

„Výborně, Vanye,“ řekla.

Připojila se k nim a začala scházet ze schodů, po kterých přiběhli. Šla opatrně, důvěřujíc Vanyovi, který jí kryl záda.

Náhle jí sám řekl to, co tak obezřetně hledala.

„Thiye je mrtev,“ řekl.

Její šedé oči k němu vrhly pohled plný neočekávaného smutku a bolesti. „Ty jsi to udělal?“

„Ne, Roh.“

„To nebyl Roh,“ řekla. „Thiye mě osvobodil, protože to byla jeho jediná naděje, jak ještě porazit Liella a zachránit si život. Dal mi tu malou šanci a kdybych mohla, zachránila bych ho. Kde je teď Roh? Tam dole?“

„Utekl,“ řekl Vanye. „Říkal, že chcete zničit tuto pevnost.“ Náhle mu do mozku udeřilo hrozné podezření. „To nebyl Roh.“

„Nebyl,“ řekla Morgain, „Roh zemřel místo tebe na Ivrelu.“

Seběhla ze schodů, na okamžik se z opatrnosti zastavila u dveří a vešla do příšerného ghálského sálu.

Místnost byla prázdná, jen na zemi přede dveřmi leželo ve stále se zvětšující kaluži krve tělo hjemurského pána.

Morgain běžela dál, podlaha se rozeznávala ozvěnou jejích rychlých kroků a Vanye ji následoval. Věděl, že Erij je stále s nimi a pranic se nestaral o čas. Ještě v něm neutichla zloba nad Liellovou výsměšnou zradou a zároveň se děsil toho, co by Morgain mohla zamýšlet s těmi strašlivými silami.

Doběhla na samý konec sálu, kde stály dva svítící pilíře, a na okamžik odložila dračí meč, zatímco její prsty jistými, nacvičenými pohyby opsaly po povrchu pilíře několik složitých obrazců. Stěny zaburácely hlukem a ozvaly se strašidelné hlasy, křičící nesmyslnou rychlostí kaskády slov neznámých jazyků. Pilířem se míhalo shora dolů a zas nazpět planoucí světlo a jeho let se stále zrychloval.

Morgain všechno pohybem ruky zastavila, opřela se rukama o patu pilíře a sklonila hlavu jako člověk, kterého právě zasáhl smrtící úder.

Otočila se, zvedla hlavu a její vážný pohled se ponořil do Vanyových očí.

„Ty i tvůj bratr musíte toto místo opustit tak rychle, jak jen to bude možné,“ řekla. „Liell měl v jedné věci pravdu - tato pevnost bude zničena. Přístroj je zajištěn takovým způsobem, že ho nemohu ovládat, a dřív než by odtud jezdec dojel k Ivrelu, bude celý palác v troskách. Splnil jsi svoji přísahu, splatil jsi mi všechno. Sbohem.“

„Liyo!“ vykřikl. Zastavila se. „Kam jdete?“

„Zajistil Bránu tak, aby ho dopravila na místo, které si zvolil. Nemám mnoho času - má proti mně značný náskok, a určitě si ponechal jen tolik času, kolik si myslel, že bude potřebovat. Je ale příliš opatrný, tenhle Liell, a já doufám, že si přece jen dopřál trochu víc času, než bylo nutné.“

S těmi slovy se od nich odvrátila, zamířila ke schodům, šla stále rychleji a rychleji a nakonec se rozběhla. Vanye vyrazil za ní.

„Ale, ale, bratříčku,“ ozval se Erijův hlas.

Zastavil se a Morgainina hlava zmizela pod okrajem schodiště.

S poslední ozvěnou jejích kroků se Vanye otočil. Nebylo vyhnutí - musel čelit hněvu v bratrově tváři. Poklekl na zem a přitiskl čelo ke studeným kamenům podlahy v uctivé pokloně, kterou teď byl povinen Erijovi skládat.

„Zdá se mi, že na pokoru už je trochu pozdě,“ řekl Erij. „Vstaň. Rád ti vidím do obličeje, když odpovídáš na otázky.“ Vstal.

„Říkala pravdu?“ zeptal se Erij.

„Ano,“ řekl Vanye. „Myslím, že ano. Jestliže tomu ale nevěříš, pak by bylo lépe tomu nevěřit den jízdy odtud. Pokud bude tento palác i poté stát, pak to pravda nebyla.“

„Co se vlastně děje v těch Branách?“

„Nevím,“ odpověděl, „vím jenom tolik, že někdy mají Černé ohně druhou stranu a jindy zase ne, a že jakmile odejde, bude tam, kam se ani jeden z nás za ní nedostane. Je mi líto - víc už nevím.“

Nevysvětlila mi to jasně, ale ona se už nevrátí. Ivrel je Brána, která se uzavře v okamžiku, kdy toto místo zanikne, a od té chvíle už na světě nebudou žádné Černé ohně, žádní Thiyovci a žádné čáry a kouzla.“

Rozhlédl se kolem a celá ta složitost toho místa mu působila pocit, že stojí v břiše nějakého obrovského zvířete, i když žilami tohoto paláce byly zářící pilíře a nosníky stropů a jeho srdce a tep planuly palčivým žářem. Zároveň však pomalu temněly.

„Jestli nechceš zemřít, Eriji,“ řekl Vanye, „bylo by lepší řídit se její radou a až se to stane, být odtud co nejdál.“

Koně byli tam, kde je zanechali, trpělivě čekali na své pány v šedavém úsvitu a pásli se na chudé trávy, jako kdyby na tom dni nebylo nic neobyčejného. Vanye zkontroloval podpěšky jejich sedel a vyskočil na koně. Erij ho následoval.

Tentokrát jeli lepší a rychlejší cestou a jen na chvíli se zastavili, aby se podívali na velkou krychli Ra-hjemuru, která se svojí prolomenou branou vypadala jako zvíře, které dostalo smrtelnou ránu.

Pak společně otočili koně směrem k Morii.

„Už není žádný pán Hjemuru,“ ozval se nakonec Vanye. „Ty a pán Baienu jste jedinými vladaři s nějakým postavením, kteří ještě zbyli. Po tom všem teď můžeš získat titul velkokrále i bez hjemurských kouzel. A možná to tak bude pro lidi lepší.“

„Pán Baienu je starý,“ řekl Erij, „a má dceru. Nemyslím si, že si bude chtít kazit stáří válkou, která by jeho zemi obrátila v trosky. Chyové nám nebudou dělat takové potíže, protože Chya Roh nezanechal žádné dědice. Paní Pyvnu pochází z jejich klanu, a pokud budeme mít korijské Chye pod naší mocí, podřídí se nám i Pyvni.“ Erijův hlas zněl skoro vesele, jak zkoumal své vyhlídky a s lehkým srdcem mluvil o několika málo válkách.

Vanye však hleděl na cestu před nimi, kde se jim stáčela i z dohledu a znovu se obracela k jihu, doufal, že ji tam někde ještě zahlédne a alespoň v duši se mu stále vracel obraz, jak tehdy vyjela z Brány Aenor-Pyvnu.

„Ty mě neposloucháš,“ vyčetl mu Erij.

„Poslouchám,“ řekl Vanye, zamrkal očima, rozbil tu dávnou vidinu a znovu obrátil oči k bratrovi.

Od toho okamžiku si často všiml, že Erij upřeně pozoruje cestu před nimi a že na jeho tváři ustupuje veselí nevrlosti, jako kdyby se spojenectví, které z nich to ráno v Ra-hjemuru zase jednou udělalo bratry, znovu rozpadalo v prach. Jak zasmušilý výraz na Erijově tváři čím dál víc temněl, začínal Vanye ztrácet naději na klidnou budoucnost.

„V celé Morii už kromě nás nezbyvá nikdo, kdo by pocházel z tak urozeného rodu,“ řekl Erij v poledne, kdy už slunce bylo téměř horké a oni stále ještě jeli bok po boku.

Nebesa, pomyslel si Vanye, a s lítostí pohlédl na sluncem zalité kopce, teď to přijde. Už dlouho předtím totiž došel k závěru, o kterém si byl jistý, že musí napadnout i Erije, že by totiž bylo při jejich vzájemné nevraživosti pro Erije šílenstvím chlubit se v Morii vězněm tak ctihodné krve. Neměl Ra-hjemur, ze kterého by vládl, a neměl tedy ani dost moci na to, aby snesl zneuctění, neřkuli soupeře. K chyjskému levobočkovi by se slétali intrikáni jako vosy na med. O takových závěrech, jaké z toho teď bezpochyby vyvozoval Erij, by se však lépe uvažovalo za noční tmy, a ne v takovém nádherném dni, jako byl tento.

„Přestože jsi jen nemanželský syn,“ řekl Erij, „mohl bys pro mne být nebezpečný, kdybys chtěl. Chyové jsou bez pána a mám takový dojem, že by ti stačilo vznést nárok a stal by ses dědicem země Chyů, a že žádný pán nemůže být podroben Vzetí.“

„Nikdy jsem nevzněl žádný nárok na panství Chyů,“ řekl Vanye. „Nemyslím si, že bych to mohl udělat, a ani nechci.“ „Vůbec nepochybuji, že raději než mne by si vzali tebe,“ řekl Erij. „Dokud žiješ, jsi pro mne ten nejnebezpečnější člověk v celém Andur-Kurši.“

„Nejsem,“ namítl Vanye. „Ctím svoji přísahu. Ty však nebereš v úvahu svoji čest ani do té míry, abys důvěřoval mé.“

„V Ra-hjemuru jsi svoji přísahu nedodržel.“

„Morgain pro tebe nepředstavovala žádné nebezpečí, nemusel jsem.“

Erij se na něj dlouze zadíval a pak napřáhl ruku směrem k němu. „Podej mi ruku,“ požádal bratra a zmätený Vanye vložil svou dlaň do sevření bratrovy levice. Erij mu ji téměř přátelsky stiskl.

„Odejdi,“ řekl. „Jestli o tobě ještě někdy uslyším, uštvu tě k smrti... Nebo kdybys ještě někdy přišel do Morie, podrobím tě Vzetí a donutím tě, aby sis odsloužil ten rok, co mi dlužíš. Nemyslím si však, že by ses k nám ještě někdy vrátil.“

Ukázal bradou na cestu před nimi.

„Jestli tě s sebou vezme - můžeš jít.“

Vanye na něj chvíli nepřítomně zíral, pak sevrhl bratrovu šlachovitou suchou ruku ještě pevněji a držel ji, dokud se mu Erij nevytrhl.

Potom zasadil koni ostruhy a vyhnal z hlavy všechny myšlenky na to, že je neozbrojen a že mu Morgain během dopoledne o strašlivý kus ujela.

Zase to dojde a znovu ji najde, tím si byl jistý. A až dlouho potom si ke svému zármutku uvědomil, že se po svém bratrovi ani jednou neohlédl, a že všechny ty podivné a zamotané vztahy, které je k sobě poutaly, přeřal s polovičním úsilím ve srovnání s tím, které musel vynaložit Erij, aby ho nechal jít. Tím Erij zaplatil za všechno, pomyslel si Vanye a v té chvíli si přál, aby mu za to býval poděkoval.

Erije by to rozesmálo.

Na cestě ji nenašel. Druhý den překřížil cestu, po které jeli s Erijem, a vydal se po té, kterou tehdy přijel Liell, protože si byl jistý, že si Morgain vybrala právě tuto. Ivrel byl blízko a už neměl čas se zastavit, třebaže ho z jízdy bolelo celé tělo, jeho kůň těžce oddechoval vyčerpáním a na nejstrmějších místech musel Vanye sesedat a napůl tlačit uštvané zvíře do kopce. Každé takové zdržení mu působilo utrpení a začínal mít strach, že sešel z cesty a že ztratí Morgain jednou provždy.

Vystoupil na jeden z hřebenů a konečně ho uviděl - přímo před ním se tyčil obrovský štít Ivrelu a holá vyvýšenina na jeho temeni, kde stála Brána. Donutil vraníka k nejvyšší rychlosti, jakou byl kůň ještě schopen vydržet, a šplhal se jako obrovský mravenec vzhůru do kopce. Jeho cíl se mu chvílemi ztrácel z dohledu a pak se zase objevoval. Nakonec vjel do známého lesa pokroucených borovic a vrchol Ivrelu se mu úplně ztratil z dohledu.

Sníh křižovalo množství stop - staré otisky nohou mnoha mužů, pár stop zvířecích a několik takových, u kterých nebylo příliš radno si představovat, kdo je tu mohl zanechat. Tu a tam však jeho oči postřehly i stopy nové.

Nemohly patřit nikomu jinému, než Liellově černé klisně a Morgainině hřebci.

Ve vousech mu na zimním slunci zářila jínovatka zmrzlého dechu a ledový vzduch se mu zařezával do plic. Po nějaké době se slitoval nad ubohým zvířetem a jel dál krokem. Neustále se přitom rozhlížel kolem, protože si až příliš dobře uvědomoval, že nemá vůbec žádnou zbraň a jeho kůň se už není schopen obrátit na střemhlavý útěk.

Pak skrze borovice uviděl jakýsi pohyb, bílý pohyb na pozadí slunce a zářícího sněhu. Popadl bič a znovu hnal svého koně vzhůru po stezce.

„Počkejte!“ vykřikl.

Počkala na něj. Vanye zastavil vedle ní a vydechl úlevou. Morgain se naklonila ze sedla a vzala ho za ruku.

„Vanye, neměl jsi za mnou jezdit.“

„Chcete jí projít?“ zeptal se.

Pohlédla k Bráně. Ve slunečním světle se tam opět černala chvějící se hvězdnatá tma. „Ano,“ odpověděla a podívala se mu do očí. „Už mne dál nezdržuj. To, co děláš, nemá žádný smysl. Nevím, jak se Brána chová, nevím, jestli mne pošle tam, kam odešel Zri, nebo jestli mne vyvrhne někde úplně jinde. A ty - ty sem nepatříš, Vanye. Byl jsi na nějakou dobu užitečný. Ale s vašimi ílitskými zákoníky, vašimi pevnostmi a vašimi příbuzenskými vztahy... To je tvůj svět, a já jsem potřebovala muže, který by dokázal pohybovat věcmi tak, jak to bylo nutné. Splnil jsi svůj účel, a té věci už je konec. Jsi svobodný, Vanye, a buď rád, že jsi.“

Neříkal na to nic a nakonec si uvědomil, že na ni asi celou dobu jen užasle zíral, dokud se mu její dlaň nesvezla z paže a Morgain neodcválala pryč. Sledoval ji, jak začíná stoupat do dlouhého a prudkého svahu k Bráně - Siptah se chvíli vzpouzel, Morgain ho však krutě a nelítostně hnala dál, dokud se nepodvolil její vůli a nezačal unaveně šplhat do strmého kopce, končícího v černi.

A najednou byl pryč.

Nejsme stateční, my, kteří hrajeme tuto hru s Branami. Je toho příliš mnoho, co můžeme ztratit, než abychom si mohli dovolit být stateční a ctnostní.

Chvilí seděl nehybně v sedle a myslel na zmučené stromy kolem sebe, na chlad a dlouhou jízdu zpět do Morie s pocity dvojnásob vyvrženého a nakonec i na doprošování se bratra, aby snesl jeho přítomnost v Andur-Kurši.

Ze všech směrů přicházela bolest, jen z jednoho ne. Stejně jako ten meč znal cestu ke svému zdroji, tak i jeho rozum věděl, kam má jít -

Zasadil překvapenému zvířeti ostruhy a hnal jej vzhůru svahem. Kůň se vzpíral jen nepatrně - Siptah zmizel a vraník

věděl, co se od něj očekává.

Před zraky koně i jezdců se otevřela nesmírná prázdnota, černá a zářící hvězdami, bez vichřice, která do ní kdysi vanula. Jen nepatrný vánek jako by mu dával vědět, kde stojí.

Pak přišla tma, naprostá tma, a pád. Kůň se pod ním vzepl a křečovitě sebou házel ze strany na stranu ve snaze najít nějakou oporu.

Našel ji.

Už zase jeli po pevné zemi. Pod sebou měli trávu, před nimi se lesklo moře a vzduch byl teplý. Vraník překvapeně zafíkal a sám od sebe se rozběhl.

Nad kopcem před nimi zářil dvojité měsíce a proti němu se rýsoval světlý stín.

„Liyo!“ zakřičel z plných plic, „počkejte na mě!“

Ohlédla se, zadržela koně, sklouzla ze sedla a zůstala stát na hřebeni kopce.

Dojel k ní a seskočil z koně ještě předtím, než se vyčerpaný vraník stačil úplně zastavit. Zaváhal, protože se neodvážil odhadnout, jestli jej přivítá hněvem nebo radostí.

Zasmála se a položila mu ruce na ramena. Vanye ji prudce objal, přitiskl její tělo k svému a držel ji tak dlouho, dokud zase nezvedla hlavu z jeho ramene a nepodívala se mu do očí.

Bylo to podruhé, co ji kdy viděl plakat.

MINULOST A BUDOUCNOST JEDNO JSOU

Kdybych se ještě jednou potkal s paní Carolyn Janice Cherryhovou, zeptal bych se opět, kterou svou knihu by ráda přepsala. Nejspíš by odpověděla jako v roce 1988: „Kdyby mi v tom nebránili moji literární agenti, prohnala bych skoro všechno znovu počítačem. A nejvíc možná Hestii.“

Ačkoliv už v českém nebo slovenském jazyce známe dva její romány (Kukaččí vejce, Cuckoo's Egg a Stanice Pell, Downbelow Station, ale také novelu Obetný beránek, The Scapegoat), knížkou Brána Ivrelu (Gate of Ivrel, 1976) se teprve dostáváme do světů, kde se asi C. J. Cherryhová cítí nejlépe. Jsou to říše na pomezí science fiction a fantasy, science fantasy, území, která si Cherryhová vykolíkovala sama a kde věci magické jsou jen zdánlivě magické, kam čarodějové jen tak nezavítají a hrdinové tam mají daleko k superhrdinům, kráčejičím rozvázným krokem Conanů.

Brána Ivrelu je autorčina první knížka. Právem s ní sklídila úspěch, jenž ji od té doby dodnes provází. Od toho roku pak získala nejen nějakou tu cenu (hned roku 1977 cenu J. W. Campbella jako nejslibnější nová autorka SF, HUGO za Downbelow Station, Cyteen, Cassandra, NEBULA za Cyteen), ale hlavně nebývalou přízeň čtenářů. Její nástup do SF souvisí s generací žen, které do tohoto většinového hájemství mužů vtrhly v sedmdesátých letech. Spolu s Octavií Butlerovou, Shawnou McCarthy, Robertou A. Mac-Avoyovou, Tanith Leeovou, Jamesem Tiptree Jr. (Alicí Sheldono-vou) a dalšími se připojila k těm prvním velkým autorkám SF, které už tuto podivuhodnou krajinu obývaly. Dnes jí říkají „první dáma science fiction“ a náš čtenář má další možnost přesvědčit se o tom, že je to pravda.

Neboť Brána Ivrelu má tři další pokračování, jež budou vycházet brzy po sobě. Well of Shiuan, 1978 (Studna Šiuanu), Fires of Azeroth, 1979 (Ohně Azerothu) a Exile's Gate, 1988 (Brána vyhnání) jsou knížky, v nichž se budeme opět setkávat s krásnou plavovlasou Morgain, dokud neuzavře všechny brány času.

Roku 1988 jsem se s paní Carolyn Janice Cherryhovou (1942) setkal ve skotském Glasgowu na Albaconu '88, kde byla čestným hostem. Hovořila skoro dvě hodiny o své práci a hlavně o tom, co je pro ni důležité při psaní, co všechno z jejích zkušeností vstupuje do jejích knížek, kde bere typy svých hrdinů a proč to tak dělá. Její příběhy jsou často o obyčejných lidech, kteří nejvíc trpí zápasy mocných o vesmír, ačkoliv sami mají obyčejnější starosti.

Za jeden z důležitých předpokladů své spisovatelské práce pokládá cestování. Při tom jí jde hlavně o to, aby mohla rozmlouvat s lidmi. Ve Skotsku třeba vedla rozhovor s nějakým farmářem a bavili se o tak nesmírně důležité věci, jako je pěstování zelí. Cítila se při tom jako doma a typ toho člověka se v nějaké podobě určitě dostane do některého z jejích příběhů. Oba na různé věci nahlíželi shodně, třebaže jejich životní styl je různý. „Když pak někde napíšu o tomhle farmáři, bude to skutečné, životné.“ V časopise Locus se na podzim roku 1984 svěčila, že plánuje cestu do Amazonie, chce letět nad plošinou Nazca a plavit se po řekách Jižní Ameriky. Chtěla se podívat do Afriky na velkou zvěř v Keni, do Antarktidy na polární zář. A do Číny a do Japonska. „Mluvíte o cestách na jiné planety, tak proč mařit čas čekáním na kosmickou loď? Chci vidět všechno, co stojí za to vidět.“

Také v myslí cestujeme. Myšlením se dostáváme pryč z místa, kde bydlíme, zbavujeme se zemské tíže. Musíme přemýšlet, to je jedno z největších poslání člověka, prohlásila tehdy C. J. Cherryh. Její vzdělání klasické archeoložky a historičky a znalost latiny (překládala do angličtiny Vergilia, je to její oblíbený autor) ji nutí psát romány, označované jako science fantasy. „Píšu to proto, že chci porovnávat to, co lidé po životě chtějí, po čem touží, s výsledkem, s tím, co ze svých přání nakonec udělají. Přitom pochopitelně nejde o historický román. Fantasy je mnohem realističtější než historický román. Ten pouze oznamuje, vypráví o lidské odvaze v kritické situaci, kdežto fantasy je jakýsi výšek z historie. Taková artušovská legenda měla na náš svět větší vliv než vyličení historických skutečností. Naproti tomu je science fiction zaměřená do budoucnosti. Ve fantasy vstupujeme do minulosti s myšlenkou na budoucnost. To proto, že chceme-li se dívat s optimismem do budoucnosti, musíme v minulosti hledat, jaké jsme udělali chyby, a pro příště se jich vyvarovat. Přitom jsou daleká minulost i daleká budoucnost stejné v tom smyslu, že je nemůžeme znát v úplnosti. V obou případech má náš pohled mezery, které se všechny nedají přímo a jednoduše vysvětlit, proto je vyplňujeme fantazií.“

Miluji dějiny starého Říma a dějiny vůbec. Představuji si, jak jednotlivé vrstvy historie leží na sobě od Římanů do středověku a dál. Sbíráím lidi, dojmy, myšlenky, pak je zamíchám a vyjde z toho něco jiného než historie.“

Jedním z autorčiných koníčků je zhotovování map blízkých hvězd, mezihvězdná kartografie, kde se Slunce dostává do skutečných relací. Používala při tom skleněné desky o rozměrech tři krát tři stopy pro oblast o 40 parsecích, které byly

v tomto měřítku doslova nabitě hvězdami. Je to poněkud bláznivé, ale ona to považuje za velký generátor myšlenek. Když pak přemýšlela o tom, jak je daleko odsud tam, stačilo pohlédnout na mapu a představit si, jak by tudy lidé mohli nejnějněji cestovat. „Ten, kdo je důvěrně obeznámený s hvězdami v této oblasti, se brzy může začít orientovat sám a zjistí, že například knihy o Chanur se odehrávají na opačné straně od Slunce než Downbelow Station. Pell je Tau Ceti.“ Kosmos a historie. Univerzum fyzikální a univerzum lidské. To jsou rozměry literárního světa paní Cherryhové. Do něj jsme vstoupili také tímto románem. Morgain a Vanye nás čekají v dalších.

K. B.

VESMÍR ALIANCE A UNIE C. J. Cherryhové

Války Společnosti:

| DOWNBELOW STATION (Stanice Pell)
| RIMRUNNERS (Běžci na pomezí)

Éra Obnoveného přátelství:

| SERPENT'S REACH (Dotek hada)
| FORTY THOUSAND IN GEHENNA (40 000 v Gehenně)
| CYTEEN
| MERCHANTER'S LUCK (Obchodníkovo štěstí)
| HEAVY TIME (Těžké časy)
| HELLBURNER (Plamen pekla) Romány o Chanurovi:
| THE PRIDE OF CHANUR (Chanuřina hrdost)
| CHANUR'S VENTURE (Chanuřina odvaha)
| THE KIF STRIKE BACK (Pomsta Kifu)
| CHANUR'S HOMECOMING (Chanuřin návrat domů)

Války s mri:

| THE FADED SUN: KESRITH (Stárnoucí slunce)
| THE FADED SUN: SHON'JIR
| THE FADED SUN: KUTATH

Noci Merovingenu:

| ANGEL WITH THE SWORD (Anděl s mečem)

Antologie Noci Merovingenu - společný projekt

C. J. Cherryhové a jiných autorů:

| FESTIVAL MOON (Slavnostní Měsíc)
| FEVER SEASON (Horečný čas)
| TROUBLED WATERS (Rozbouřená voda)
| SMUGGLER'S GOLD (Pašerácké zlato)
| DIVINE RIGHT (Božské právo)
| ENDGAME (Konec hry)

Doba objevů:

| CUCKOO'S EGG (Kukaččí vejce)
| VOYAGER IN NIGHT (Nočnípoutník)
| PORT ETHERNITY (Přístav Věčnost)

Hananská vzpoura:

| BROTHERS OF EARTH (Bratři Země)
| HUNTER OF WORLDS (Lovec světů) Science fiction:
| HESTIA
| WAVE WITHOUT A SHORE (Vlna bez břehů)

Cyklus Morgain:

| GATE OF IVREL (Brána Ivrelu)
| WELL OF SHIUAN (Studně Šiuanu)
| FIRES OF AZEROTH (Ohně Azerothu)
| EXILE'S GATE (Brána vyhnanství)

Antologie:

| SUNFALL (Hynoucí slunce)
| VISIBLE LIGHT (Viditelné světlo)

Fantasy:

| RUSALKA
| CHERNEVOG (Černěvog)
| PRINCE IVAN (Kníže Ivan)

Romány o Ealdwoodu:

| THE DREAMSTONE (Kámen snů)
| THE TREE OF SWORDS AND JEWELS (Strom mečů a drahokamů)

C.J.Cherryhová - Brána Ivrelu /Gate of Ivrel

První román Cyklu Morgain z pera několikanásobné držitelky Huga.

Po celé galaxii jsou roztroušené časoprostorové Brány, vytvořené zaniklou, ne však zapomenutou mimozemskou civilizací - Ghálem, jenž kdysi v pradávnu rozeséval děs na stovkách světů. Ne pro potěchu ducha, jen z hlouposti a rozmařilosti si Oni zahrávali s nedotknutelnými principy vesmíru, aby pak sami zahynuli a zanechali po sobě Brány, naplňující lidi hrůzou a usnadňující tak cestu těm, kteří se pokoušejí vědomosti Ghálu zneužít. Na jeden z takových světů přichází tajemná Morgain, mající jediný úkol - uzavřít Brány a zničit jejich moc.

C.J.Cherryhová - Studna Šiuanu /Well of Shiuan

Druhý román Cyklu Morgain.

Planeta Šiuan je odsouzená k zániku. Zvedající se hladiny moří a ničivá zemětřesení, způsobená příchodem obrovského měsíce, zpečetily osud jejích obyvatel. Pokud nechtějí zemřít společně se svým světem, musejí prchnout. Útěk jinam je však možný jen skrze Brány, postavené Ghálem. V okamžiku, kdy zoufalí obyvatelé Šiuanu konečně začínají chápat svoji situaci, se na scéně objevuje Morgain, která je má o Brány připravit.

Tento poutavý román žánru science-fantasy vynesl C.J. Cherryhové prestižní cenu J.W.Campbella.

C.J.Cherryhová - Ohně Azerothu /Fires ofAzeroth

Třetí román Cyklu Morgain.

I na planetě Azerothu se nachází Brána obklopená mimo-zemskými ohni, kterou Morgain musí uzavřít. Obyvatelům tohoto pokojného a mírumilovného světa však příchod Morgain a jejího vazala Vanya přináší jen zkázu a utrpení, protože šiuanské hordy, pronásledující legendární Bílou královnu - Morgain, se rozhodly pomstít se jí a podmanit si novou zem. Na Azerothu vstupuje do hry nový faktor - na této planetě stále ještě vládne ghálská civilizace, se kterou se veškeré poznání lidské vědy nemůže měřit.

C.J.Cherryhová - Brána vyhnanství /Exile's Gate

Čtvrtý román Cyklu Morgain.

Morgain a její věrný strážce Vanye dál putují z planety na planetu a hledají Brány, smrt přinášející dědictví dávné civilizace, které dokud nejsou uzavřené, mohou měnit minulost, přítomnost i budoucnost. Na posledním ze všech světů, sužovaných Branami, musí Morgain čelit největší hrozbě, s jakou kdy musela bojovat. Jejím protivníkem je Gault, tvor s lidskou i mimozemskou krví, který se snaží získat vládu nad Branou a celou planetou. Navíc Morgain čeká souboj se skutečným pánem Bran, tajemným velmožem, jehož moc je přinejmenším stejně velká, jako moc jí samotné.